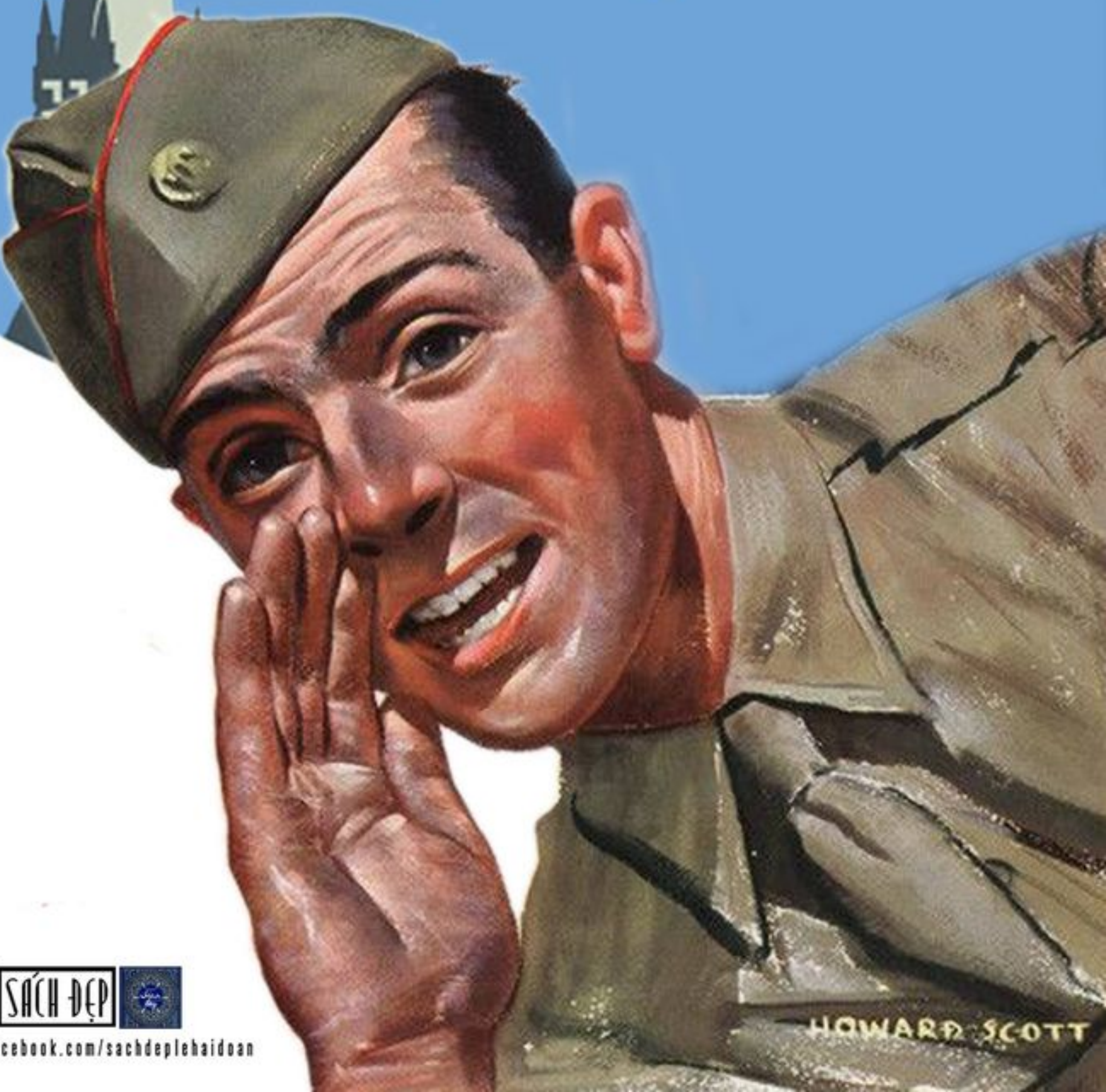

SÁCH CŨ
LIÊN XÔ
Những trang thân ái
Hanoi 2018
SÁCH ĐẸP
facebook.com/sachdeplehaidoan

SÁCH CŨ LIÊN XÔ

Những trang thân ái

SÁCH ĐẸP

facebook.com/sachdeplehaidoan

LỜI NÓI ĐẦU

Nếu dùng từ miêu tả dòng sách cũ Liên Xô này, đối với tôi chắc khó lòng gói gọn trong một từ thuần túy, nó vừa "thân thương", có một chút "mộc mạc" lại thêm chút "hoài niệm" của những ngày tháng cũ. Dù lớp bụi có phủ dày trên những bìa sách đã sờn theo năm tháng, những trang sách có giòn theo sự chuyển động của thời gian thì những giá trị mà sách Liên Xô mang lại đối với độc giả Việt Nam nói chung và những thành viên trong nhóm yêu sách Liên Xô nói riêng, tôi tin, sẽ không đứt gãy như biến cố thế kỷ mà đất nước Liên Xô đã trải qua đầu những năm 90. Những cuốn sách Liên Xô không chỉ là những hành trang gối đầu giường của các cô cậu học trò mà hơn nữa còn là kim chỉ nam, được coi là chuẩn mực ý thức hệ cho cả một giai đoạn lịch sử. Những ý nghĩa trong từng câu chuyện không chỉ đề cao tinh thần yêu Tổ quốc, yêu chuộng lao động mà còn là tiếng nói phê phán những tư tưởng tư hữu, ích kỷ trong tập thể. Đọc những tác phẩm Liên Xô, chẳng khó để nhận ra hình ảnh quen thuộc của những người dân lao động hăng say, những cô chú công nhân miệt mài trong các công xưởng, những người cha, người mẹ ngày đêm chăm bón những luống rau xanh trên nông trường và hơn hết hình ảnh người Lính, đặc biệt là những người Vệ Quốc Quân - những người hùng trong những trận đánh vĩ đại luôn hiện ra một cách trang trọng.

Sách cũ Liên Xô - Những Trang Thân Ái ra đời như một nỗ lực mang lại những câu chuyện, giai thoại xoay quanh một dòng sách vẫn đang gây "thương nhớ" cho không ít các độc giả cũng như để lưu giữ những kỷ niệm của các thành viên nhóm Sách Cũ Liên Xô trong suốt thời gian vừa qua.

Mong rằng cuốn kỷ yếu này sẽ được đón nhận để tạo cảm hứng cho các thành viên trong nhóm viết tiếp những hoài niệm về Văn Học cũng như đất nước Liên Xô thân yêu.

Lê Hải Đoàn

SÁCH ĐẸP

facebook.com/sachdeplehaidoan

MỤC LỤC

SÁCH CŨ LIÊN XÔ

VĂN HỌC LIÊN XÔ

VĂN HỌC LIÊN XÔ VỚI BẠN ĐỌC VIỆT NAM

HOÀI NIỆM LIÊN XÔ

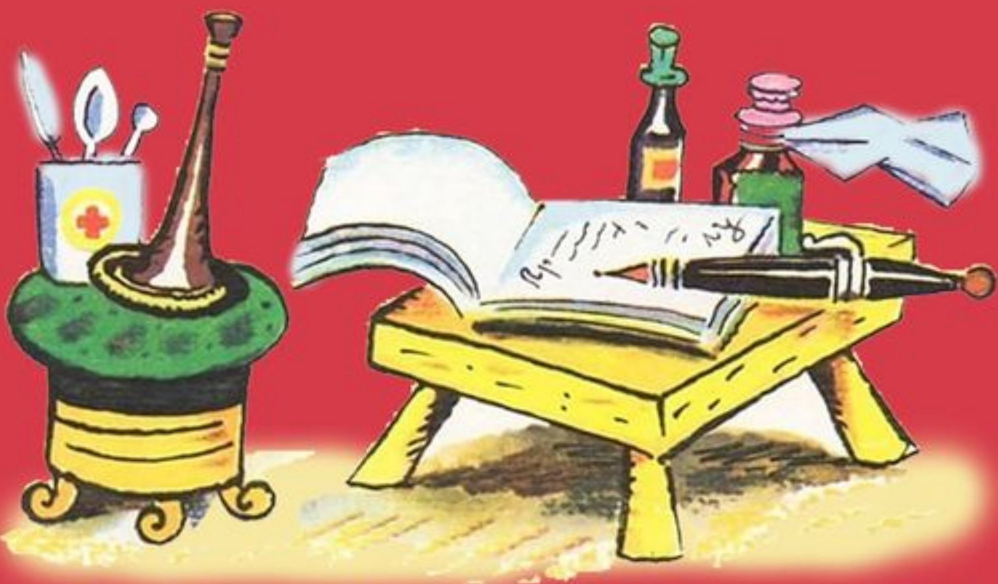
Nội dung cuốn sách là sự tổng hợp các bài viết được cóp nhặt trên Internet và các post của thành viên nhóm Sách cũ Liên Xô, việc sử dụng các bài viết hoàn toàn phục vụ cho mục đích cá nhân, không phục vụ cho mục đích thương mại. Dù có cố gắng chỉn chu trong việc biên soạn, cũng không thể tránh khỏi những thiếu sót khi chưa ghi được đầy đủ hết nguồn bài viết cũng như thông tin minh họa được sử dụng trong ấn phẩm, kính mong quý tác giả cũng như độc giả lượng thứ.

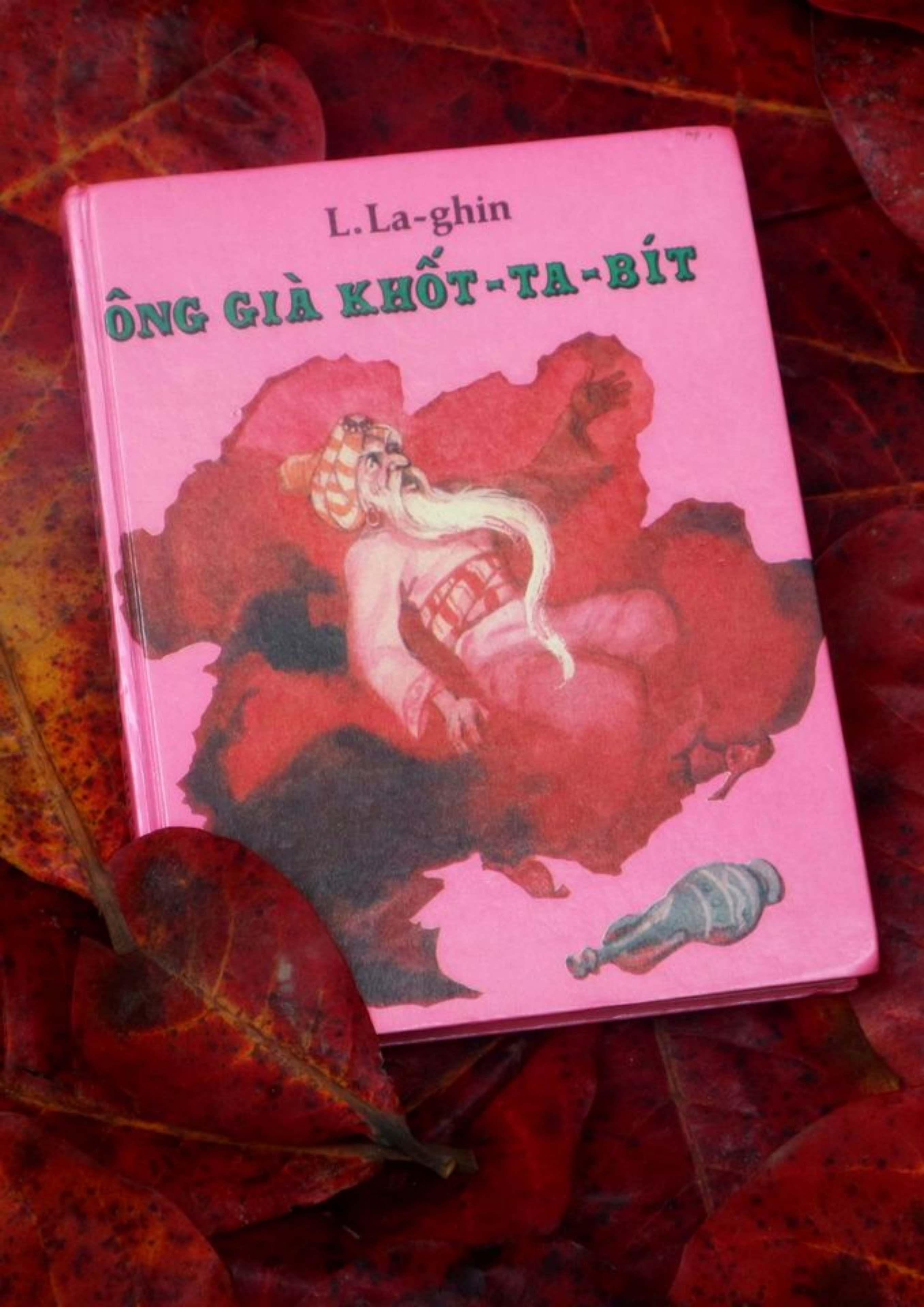
Ban biên tập rất mong nhận được những đóng góp quý báu của quý độc giả về nội dung cũng như hình thức để chúng tôi có thể cải thiện trong những lần xuất bản những ấn phẩm sắp tới.

L. La-ghin
ÔNG GIÀ KHỐT-TA-BÍT

Ông Gía Khốt Ta Bít

Tác giả: : L. La Gin

Nhà xuất bản: NXB Cầu Vồng Mát-xcơ-va

Năm xuất bản 1990

Khốt-Ta-Bít là một vị thần trong truyện cổ Nghìn lẻ một đêm, bị nhốt trong một cái bình gốm phủ rêu đã yểm bùa có khắc tên đức Allah hàng nghìn năm dưới đáy sông Moskva. Ông được Vônca, một đội viên thiếu niên 12 tuổi mò lên và giải thoát.

Câu chuyện là hành trình vui nhộn về những cuộc phiêu lưu của một ông thần từ xứ sở cổ tích lạc vào cuộc sống của một thành phố hiện đại; về tình bạn giữa ông già Khốt-ta-bít với cậu bé Vônca mà ông không thể làm vừa lòng bằng phép thuật của mình, bởi lẽ quan niệm của ông về cuộc sống và hạnh phúc không có gì phù hợp với cách nhìn nhận của cậu bé này.

Được mệnh danh là truyện Nghìn lẻ một đêm của văn học thiếu nhi Nga, Ông già Khốt-ta-bít rất hài hước, hấp dẫn, được nhiều thế hệ bạn đọc Nga cũng như nước ngoài cực kỳ yêu thích, trong đó có cả Việt Nam. Xoay quanh các nhân vật chính là những mẩu chuyện ngộ nghĩnh, cảm động, đem lại những bài học hay về lối sống trung thực, về tình bạn, tình yêu thương gia đình và nhiều điều cần thiết để phát triển nhân cách cho bạn đọc trẻ tuổi, cũng như những bất ngờ thú vị cho cả người đọc trưởng thành.

KỶ NIỆM VỚI SÁCH CŨ LIÊN XÔ

Với mình, và hầu hết bạn trẻ VN thế hệ 6x, 7x, 8x, 9x... đều đã lưu giữ rất nhiều kỷ niệm với sách Liên Xô. Những cuốn sách đã mua, đã đọc, đã mượn, đã thèm thuồng vì không đủ tiền.... và nay hầu hết đã thất lạc.... Những tiếc nuối, "mất mát tinh thần" của tuổi nhỏ thì khó bao giờ quên, nhất là niềm đam mê sách vở, trong đó sách cũ LX chiếm phần quan trọng

Nhiều bạn trẻ 9x, 0x thích sách Liên Xô vì nó hay , đẹp, nhưng với thế hệ 6x.7x.8x bọn mình thì có thêm một lý do để tìm sưu tập lại, đó là kỷ niệm. Những kỷ niệm dở dang. Những kỷ niệm thất lạc. Và nay khi có điều kiện thì ta cố tìm gặp lại.

Mỗi lần lọ mọ trên mạng, mỗi lần lần dò hàng sách cũ, mỗi lần bắt chuyện hỏi han thông tin, giá cả.... đều chung một động lực, một mạch ngầm đam mê luôn trực sẵn trong tâm trí, là, phải hoàn thành những giấc mơ dang dở ngày xưa.

"Kỷ niệm thất lạc" của các bạn là gì. Với mình cũng khá nhiều.

Bột mì vĩnh cửu quen thuộc với 7x, đầu 8x vì đã từng được đăng ở báo Thiếu niên tiền phong, khoảng cuối những năm 80, truyện tranh hấp dẫn. Thời sinh viên lần mò hàng sách mới biết và mua được bản truyện chữ do LX in.

Timua cùng đồng đội, "động lực" chính để mình tham gia các group sách Liên xô. Cuốn truyện tranh Timua khổ ngang NXB Novosti ấn hành đã từng sở hữu. Đẹp, hấp dẫn, các bạn trẻ, các trò nghịch ngợm, trận đánh vườn táo.... Rồi năm lớp 7, trong dịp nhà trường tổ chức kế hoạch nhỏ, đóng góp giấy vụn, lại xin được cuốn truyện chữ từ một cô bạn cùng lớp. Sau, dọn nhà thất lạc hết.

Sapaev, kỷ niệm là cuốn sách Novosti vẫn còn giữ đến nay. Nghe bảo còn có cuốn tiếng Pháp... Lần mò trên mạng và nay đã có thêm bản tiếng Anh.

Truyện tranh "Những kẻ báo thù tài tình".... Một buổi xem nhờ của cậu em họ, khoảng năm 1988-90... Tìm kiếm. Đúng một năm trước xem qua tại nhà một bạn sách. Tháng trước biết được mối hàng... Tuần rồi vừa sở hữu..

Truyện tranh Lịch sử cuộc CM Nga, được nhìn thoảng qua tại nhà một cậu bạn, hồi cuối 80s. Tò mò, lần mò. Và thời sinh viên đã kiếm được từ một nhà tập kết giấy vụn ở phố Quang Trung. Hai mẩu rời nhau, mua về đóng lại, quét bột màu chỉnh trang.... Về sau lên mạng lại kiếm được bản tiếng Anh.

Mít đặc, Bà ngoại, Hành quân,... đều mượn đọc từ các bạn cùng lớp, hàng xóm. Khá đắt nên không có cơ hội sở hữu.

Rồi Lê nin của em, ngày trước rất phổ biến. Cũng xem ké hồi đầu 80s.... Cả chục năm sau đó mới mua được từ nhà xuất bản Kim đồng, cuốn xấu còn lại cuối cùng... Gần đây lại thêm duyên mua được bản tiếng Nga

Thép đã tôi thế đấy, truyện tranh Novosti, bán nhan nhản ở Hn từ những năm 1985, đến tận năm 1992 vẫn thấy (Có ít nhất hai lần xuất bản của cuốn truyện khổ ngang này ở VN, cũng như cuốn Timua). Sách mỹ thuật Liên xô. Vẫn vậy. Kỷ niệm là nhưng buổi đi bộ về từ lớp vẽ Cung thiếu nhi. Qua Tràng Tiền. Ngắm tủ kính và chỉ có thể mua đôi ba cuốn khổ nhỏ, giá 1,5-2k đồng. Các quyển to chỉ nhìn thèm thuồng, giá tầm 8-10k.

Vật lý giải trí, tiếng Việt. Mình nhớ không nhầm thì cuốn đã mua chỉ có duy nhất một tập, mà nay thấy anh em sưu tập đều show bộ 02 tập ?

Sách Liên xô những năm 80, đầu 90 bán đầy ở các hiệu sách, nhất là khu Tràng Tiền với ít nhất ba hiệu khác nhau. Nhiều nhưng không rẻ nên với phần lớn, chỉ là một sự thèm thuồng kéo dài đến mấy chục năm sau để tìm mua lại dần dần.

Việc hoàn thiện giấc mơ dang dở dù sao làm cho cuộc sống tinh thần hiện tại thêm thú vị

HOANG NGUYEN

"Khi được bạn nhờ mua những cuốn sách của Liên Xô từ trang Amazon ở Mỹ mang về Việt Nam, tôi mới nhận ra thật rõ bạn tôi sưu tập sách không phải chỉ vì nhớ một thời tuổi thơ và yêu mến Liên Xô mà còn vì những cuốn sách tự thân chúng đẹp thật. Sách mới xuất bản bây giờ, ở Mỹ và ở Việt Nam, nhiều quyển đẹp lẫn trong rất nhiều quyển không đẹp; sách Liên Xô thì cứ như thể cuốn nào cũng đẹp. Tôi nhớ những trang sách Liên Xô mình từng giở khi còn nhỏ. Đó là một nguồn cảm hứng khiến tôi bắt đầu vẽ, mà lâu lắm rồi tôi không vẽ. Tôi không biết làm thế nào gia đình tôi lại có những cuốn sách ấy ở trong nhà, về sau không có thêm nữa. Hình như cái gì cũng có thời lịch sử của nó. Mà lịch sử không chỉ là quá khứ, nó còn là hiện tại: người ta nhớ và quên như thế nào, người ta đang sống ra sao ...

Xin mời bạn bỏ chút thời gian ghé thăm, xem những cuốn sách nào được nâng niu, và những cuốn nào khiến bạn dừng lại lâu hơn, để nhận những món quà tặng, là những gì bạn nhìn thấy hoặc may mắn hơn có thể bỏ túi mang về. Có cả sách tiếng Anh, tiếng Việt, và tiếng Nga, thuộc các dòng văn học thiếu nhi, văn học kinh điển, chính trị xã hội, văn hóa, khoa học phổ thông. Sách này để xem cho vui, cho thân ái, mà cũng là nguồn tư liệu quý cho những người làm nghiên cứu. Những người sưu tập và trưng bày sách sẽ chuyện trò để sẻ chia niềm đam mê."

PHÙNG HÀ THANH

SÁCH CŨ LIÊN XÔ

Những trang thân ái

Nhân dịp kỉ niệm 100 năm Cách mạng Tháng Mười Nga (1917-2017), ngày 27/10/2017 tại Trường Đại học Ngoại ngữ Đại học Quốc gia Hà Nội đã diễn ra buổi trưng bày sách với chủ đề "LIÊN XÔ - Những Trang Thân Ái" do Bộ môn Đất nước học, Khoa Ngôn ngữ và Văn hóa các Nước nói tiếng Anh tổ chức với sự phối hợp của nhóm những người yêu thích sách Liên Xô, trong đó có cả cán bộ giảng dạy và cựu học viên cao học của ULIS.

Với khoảng 500 đầu sách báo khác nhau thuộc 5 hạng mục: Văn học Trẻ em, Văn học Kinh điển, Chính trị-Xã hội, Văn hóa-Lịch sử, Khoa học Phổ thông bằng nhiều thứ tiếng Nga, Việt, Anh, Pháp, Tây Ban Nha, buổi trưng bày đã thu hút được sự quan tâm, chia sẻ, và khích lệ của nhiều thầy cô giáo các khoa đào tạo trong trường như Khoa Ngôn ngữ và Văn hóa Nga, Khoa Ngôn ngữ và Văn hóa các nước nói tiếng Anh, Khoa Sư phạm tiếng Anh, Khoa Ngôn ngữ và Văn hóa tiếng Trung Quốc, cán bộ các phòng ban chức năng của Trường cũng như các bạn sinh viên cả trong và ngoài ULIS.

Đến buổi trưng bày, khách tham quan đã có cơ hội được gặp lại những cuốn sách văn học thân thương thuở thiếu thời như Bác sỹ Ai-bô-lít, Chiếc Chìa khóa vàng hay Chuyện Ly kỳ của Bu-ra-ti-nô, Chuyện Phiêu lưu của Mít Đặc và Các bạn, Thuyền trưởng Đơn vị, Lê-nin của em, Timua và Đồng đội, Đaghextan của tôi, Truyện Núi đồi và Thảo nguyên, Thép đã tôi thế đấy, v.v. cùng nhiều đầu sách báo khoa học, chính luận được viết một cách rất giản dị, dễ hiểu, rất hữu ích cho việc mở mang kiến thức khoa học phổ thông cũng như nghiên cứu, tìm hiểu văn hóa của các nước thuộc Liên bang các nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Xô-viết trước đây.

Những cuốn sách này được thực hiện bởi những nhà xuất bản hàng đầu của Liên Xô lúc bấy giờ, như Nô-vốt-xti, Tiến Bộ, Cầu Vồng, Hành tinh, Trẻ Nhỏ, Rạng Đông, Hòa Bình, v.v. Nội dung chính thường ca ngợi và giáo dục lòng dũng cảm, nhân hậu, cao thượng, sự trung thực, lòng yêu nước, tinh thần tập thể, sự bình đẳng, tình yêu với thiên nhiên, với động vật, cây cối, sự trân trọng con người, tình yêu với lao động. Tất cả đều được in ấn tuyệt đẹp ngay tại Liên Xô và phát hành bằng nhiều thứ tiếng để gửi tới các nước trên khắp thế giới, trong đó có Việt Nam.

Buổi trưng bày này vừa là hoạt động thường kỳ về đất nước học và quốc tế học của Trường Đại học Ngoại ngữ   Đại học Quốc gia Hà Nội, vừa là một hoạt động ý nghĩa nhằm kỷ niệm 100 năm Cách mạng Tháng Mười Nga. Đây cũng như một lời tri ân tới những điều tốt đẹp mà Liên bang Xô-viết đã dành cho Việt Nam trong những năm tháng khó khăn, trong đó có việc làm phong phú thêm đời sống tinh thần của nhiều thế hệ người Việt bằng những cuốn sách đẹp đẽ với trình độ ấn loát, dịch thuật, minh họa hàng đầu thế giới.

ULIS Media

SÁCH ĐẸP

facebook.com/sachdeplehaidoan

A-lêch-xây Mu-xa-tôp
CÂY XANH
RÌ RÀO

CÂY XANH RÌ RÀO

Tác giả: A-lếch-xây Mu-xa-tốp

Nhà xuất bản: NXB Cầu Vồng Mát-xcơ-va

Năm xuất bản 1989

Mu-xa-tốp sinh ra, học hết phổ thông, và sau đó làm giáo viên ở nông thôn. Ông đã tận mắt chứng kiến những biến cố to lớn làm thay đổi hẳn bộ mặt của vùng nông thôn cũ, nơi thành lập những nông trang tập thể, nơi cháy sáng những ngọn đèn điện đầu tiên ở nông thôn, nơi máy cày rạch trên đất đai những luống cày đầu tiên.

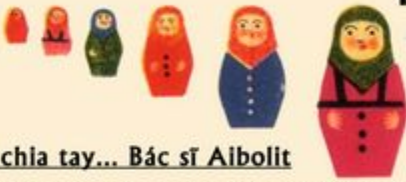
Nếp sinh hoạt của làng quê thay đổi làm thay đổi cả nếp sống của người lớn, trẻ nhỏ trong những làng quê ấy. Trong những tác phẩm của mình, nhà văn kể cho chúng ta nghe về những em học sinh đóng góp phần sức lực nhỏ bé của mình vào công việc chung của nông trang tấp thể một cách say mê, sáng tạo và đầy nhiệt tình.

VẪN CÒN NGƯỜI NGHIỆN SÁCH LIÊN XÔ

TTO - Giới trẻ hiện tại có lẽ ít biết về những cuốn sách từng giữ vị trí 'áp đảo' trong lòng bạn đọc nhiều thập niên trước, dù vậy, văn học Xô viết vẫn còn sức sống riêng.

Nhiều độc giả thời nay vẫn say mê những giá trị nhân văn, những bài học sâu sắc trong các tác phẩm tưởng như "lạc thời" này.

<u>Không thể chia tay... Bác sĩ Aibolit</u>

Hoàng Thanh Hùng - giáo viên một trường THPT ở Hà Nội - có một tình yêu đối với sách Liên Xô kỳ lạ và mãnh liệt.

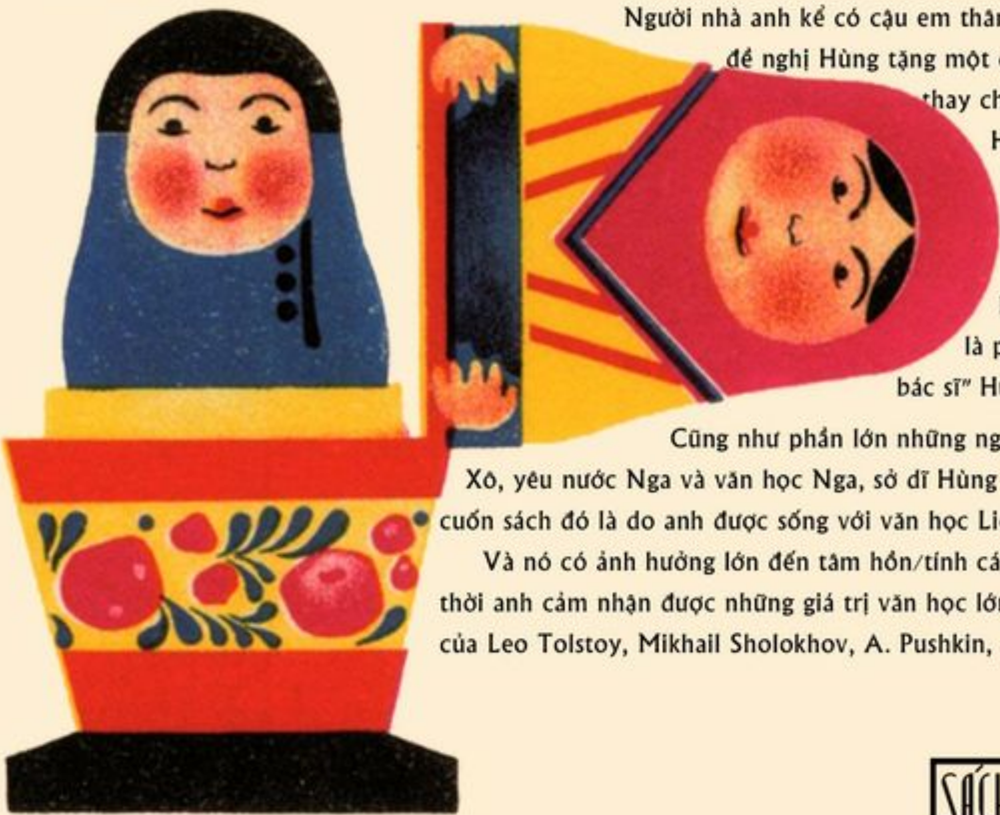
Được thừa hưởng niềm say mê với sách Liên Xô từ người cha, một nhà nghiên cứu văn hóa và cũng là một người mê đắm sách Liên Xô, sau gần 20 năm sưu tập, hiện Hùng có đến hàng ngàn cuốn sách "Cầu Vồng" (sách Cầu Vồng được gọi chung cho những cuốn sách được xuất bản tại Liên Xô của các Nhà xuất bản Cầu Vồng, Tiến Bộ, Novosti...) Hùng có thể nói về sách Cầu Vồng giờ này sang giờ khác, ngày này qua ngày khác mà không biết chán.

Kho sách của Hùng có những cuốn mà rất nhiều fan của Cầu Vồng "chết mê chết mệt" như *Bác sĩ Aibolit, Buratino, Mít đặc và các bạn, Timua cùng đồng đội, Ông tướng của tôi...*

Trong căn hộ chung cư rất nhỏ mà hiện có đến ba thế hệ cùng chung sống, Hùng phải dành nguyên một phòng để chứa sách Cầu Vồng.

Kho sách của Hùng có những cuốn mà rất nhiều fan của Cầu Vồng "chết mê chết mệt" như Bác sĩ Aibolit, Buratino, Mít đặc và các bạn, Timua cùng đồng đội, Ông tướng của tôi...

Và sở dĩ kho sách cứ ngày một đầy lên là vì anh quyết không bán đi bất cứ cuốn nào, dù thậm chí mỗi cuốn anh đã có đến 3-5 bản. Cũng thi thoảng cao hứng và biết chắc là người nào yêu sách thì Hùng mới tặng.

Người nhà anh kể có cậu em thân thiết lập gia đình đề nghị Hùng tặng một cuốn Bác sĩ Aibolit thay cho quà cưới. Nhưng Hùng cũng phải suy nghĩ mấy ngày, vì "thà cho 500.000, 1 triệu vào phong bì làm quà còn hơn là phải chia tay một em bác sĩ" Hùng nói vậy.

Cũng như phần lớn những người yêu sách Liên Xô, yêu nước Nga và văn học Nga, sở dĩ Hùng đắm đuối với những cuốn sách đó là do anh được sống với văn học Liên Xô từ nhỏ.

Và nó có ảnh hưởng lớn đến tâm hồn/tính cách của anh. Đồng thời anh cảm nhận được những giá trị văn học lớn từ những cuốn sách của Leo Tolstoy, Mikhail Sholokhov, A. Pushkin, Abraham Alikhanov...

"Bộ sưu tập sách Mít đặc của thành viên Lê Hải Đoàn - Ảnh: Yên Chi

Mê mẩn sách thiếu nhi

Lê Hải Đoàn - admin của trang Sách Đẹp - cũng là một "con nghiện" của sách Liên Xô.

Với mong muốn sẽ thành lập một thư viện sách miễn phí cho cộng đồng, từ thời học THPT,Đoàn đã có ý thức sưu tập sách.

Riêng với sách Cầu Vồng, Đoàn chú tâm sưu tập sách cho thiếu nhi. Có bao nhiêu tiền bố mẹ cho, tiền đi làm thêm... Đoàn đều dành để mua sách cả.

"Sách thiếu nhi Liên Xô thường được in bằng giấy tốt, nội dung dễ thương và đặc biệt là hình ảnh minh họa đẹp đến mê mẩn. Ngoài ra, nhiều cuốn sách thuộc loại cực kỳ hiếm có khó tìm. Những cuốn như Theo lệnh cá măng, Chú Stepa hay Niềm vui nhà ta em tìm suốt 3-4 năm mà chưa mua được..." - Đoàn chia sẻ.

"Mấy năm trước sách Cầu Vồng còn được bán với giá khá hợp lý thì từ cuối năm 2016 đến nay nó đã bị thổi giá kinh khủng. Ví dụ như cuốn Cầu vồng toán học vài năm trước có người chỉ bán 50.000 đồng thì nay đã lên đến 300.000-400.000 đồng/cuốn.

Hay một số cuốn thuộc hàng quý hiếm như Hành quân, Bà ngoại, Theo lệnh cá măng... lên đến 600.000-700.000 đồng/cuốn. Vậy mà cũng không có mà mua anh ạ" - Đoàn cho biết.

Bao nhiêu hàng sách cũ ở Hà Nội, Đoàn đều đã "lượn" qua và trở thành khách quen của không ít hàng. Bất cứ khi nào có sách Cầu Vồng về, Đoàn luôn được ưu tiên gọi trước. Bao nhiêu hàng sách cũ trên mạng, Đoàn cũng đều đã liên lạc, giao dịch...

Mê sách Cầu Vồng thiếu nhi một cách điên cuồng, gặp cuốn sách nào thích, cậu sẽ "chiếm" lấy bằng mọi giá.

Đang ở trọ tại Hà Nội, kho sách được cậu "cất giấu" ở Hải Phòng. Tuần nào Đoàn cũng phải về quê, vừa để mang sách về vừa để thỏa mãn cảm giác được "ngủ" trong một căn phòng toàn sách là sách.

Không ít bạn trẻ thuộc giới 9x đến xem triển lãm sách báo Liên Xô do nhóm Sách cũ Liên Xô tổ chức vào ngày 27-10 vừa qua Ảnh: Yên Chi

"Sách cũ Liên Xô" và hơn 1.400 thành viên

Trên mạng xã hội có một nhóm mang tên "Sách cũ Liên Xô" quy tụ hàng ngàn thành viên trên khắp cả nước có niềm đam mê sách Liên Xô nói chung.

Các thành viên thường xuyên trưng bày những cuốn sách mà mình sưu tập được, trao đổi về những cuốn sách nên đọc, mua ở đâu, giá bao nhiêu thì hợp lý.

Mỗi tháng, thành viên của nhóm cũng thường xuyên tổ chức offline để giao lưu, chia sẻ kinh nghiệm bảo quản sách.

Admin Hoang Nguyen cho biết khi mới thành lập, nhóm chỉ lèo tèo trên chục thành viên nhưng hiện số lượng thành viên đã lên tới hơn 1.400 người, có cả những thành viên ở Ấn Độ, Nga, Đức..

Hoang Nguyen cũng được biết tới là một tay sưu tầm "khủng" khi ngoài những cuốn "độc" như Những người trả thù tài tình trong lòng địch, anh còn có bộ sưu tập tạp chí Misha, Sputnik...

Một admin khác của nhóm là Nguyễn Thành Vân - giảng viên khoa tiếng Anh Trường đại học Ngoại ngữ, Đại học Quốc gia Hà Nội.

Thành viên của Nhóm sách cũ Liên Xô trong buổi giao lưu với nhà văn Albert Likhanov
Ảnh: YÊN CHI

Một buổi offline của Nhóm Sách cũ Liên Xô tại TP HCM - Ảnh: YÊN CHI

Anh đồng thời là chủ của trang Fanpage My Raduga (Cầu Vồng của tôi) - nơi anh chia sẻ những cuốn sách trong bộ sưu tập của mình với hi vọng có thêm nhiều bạn trẻ biết đến văn học Xô viết, yêu sách Liên Xô như anh.

Thành viên Tien Doan thì lại có bộ sưu tập tác phẩm Ông tướng của tôi của nhà văn Albert Likhanov với rất nhiều ấn bản hiếm quý. Đã có nhiều người trả cả chục triệu đồng để mua cả bộ sưu tập nhưng Tien Doan bảo sẽ không bao giờ bán.

Chị Nguyễn Thúy Loan - trưởng ban biên tập sách văn học của Nhà xuất bản Kim Đồng - cho biết thời gian qua dù văn học Nga không là dòng sách "hot" trên thị trường, song hằng năm Nhà xuất bản Kim Đồng vẫn tái bản khá nhiều tác phẩm của các nhà văn Liên Xô với mong muốn giới thiệu đến độc giả những tác phẩm có giá trị, sâu sắc, có ý nghĩa giáo dục và lẽ sống cao thượng.

Cũng theo chị Loan, với nền văn hóa đặc sắc, sách Nga nói chung và văn học Nga nói riêng luôn có vị trí trong trái tim bạn đọc nhiều lứa tuổi, nhiều thế hệ.

Mặc dầu vậy, những người yêu sách Liên Xô như Thanh Hùng, Hải Đoàn, Chinh Kieu... vẫn không khỏi buồn khi giới trẻ ngày một thờ ơ với văn học kinh điển nói chung và Liên Xô nói riêng.

"Ngay như các học sinh, sinh viên, giảng viên bộ môn tiếng Nga cũng không nhiều người quan tâm đến những tác phẩm của L. Tolstoy, M. Sholokhop, A. Puskin... chứ chưa nói đến việc ham mê và truyền bá những giá trị của văn học Nga đến mọi người" Thanh Hùng tâm sự.

YÊN CHI
https://tuoitre.vn

Albert Likhanov

Buổi giao lưu tác giả "Ông tướng của tôi" - một kỉ niệm nhỏ đáng yêu.
Tôi không mấy khi tham dự các buổi gặp gỡ, giao lưu và tọa đàm nhưng lần ấy cũng quyết định đi một chuyến cho biết. Với lại,mấy bữa trước đã đọc hết "Ông tướng của tôi" và thấy có cảm tình với cuốn truyện này.

Đinh ninh trong đầu là buổi giao lưu sẽ diễn ra ở một nhà văn hóa hoặc một không gian "bác học" hơn, nên lượn qua lượn lại cái nhà hàng đó mấy lần, tôi mới vỡ lẽ nó chính là địa điểm mình cần tìm. May mà người ta có chưng một tấm phông chào mừng ở ngay lối ra vào nên tôi bước vào có phần tự tin là mình không nhầm chỗ.

Tôi đến khá sớm, nhưng cũng đã đông đủ các thành phần quan trọng : nhà văn, MC và các vị khách mời, những em học sinh phổ thông. Tôi chọn một chỗ ngồi gần cuối các dãy ghế để theo dõi buổi giao lưu, thi thoảng lại lật giở những trang sách mua từ bàn của ban tổ chức và chụp một vài bức hình nhà văn. Buổi giao lưu diễn ra được một lát thì có một đôi nam nữ chạc 40 tuổi bước vào, và ngồi vào hàng ghế trước mặt tôi. Họ đặt xuống ghế những cuốn sách lạ mắt, có lẽ là những phiên bản "Ông tướng của tôi". Họ dường như không chú ý nhiều đến buổi giao lưu mà chăm chú nhiều hơn vào màn hình 2 chiếc điện thoại.

Một độc giả đặt câu hỏi về suy tan rã. Câu hỏi thật thú vị ! Tôi chừng ông Li-Kha-Nốp nói rằng, ông đặt niềm tin và hy vọng còn lại của mình vào các bạn Việt nam vì tôi cảm thấy gai người vì xúc động. Tôi nghĩ đó là một thứ tình cảm tốt đẹp và nhân văn. Đôi nam nữ ngồi trên thì kéo nhau cười câu nói ấy.Một lát

sau khi buổi giao lưu có khoảng trống giữa chương trình thì họ kéo nhau lên lấy chữ kí và hỏ hởi ra về khi chương trình mới được 1/3 ! Có lẽ họ rất hâm mộ chữ kí của nhà văn và dĩ nhiên là rất mãn nguyện khi ra về.

Những bài hát Nga nhịp nhàng, khi êm dịu lúc rộn ràng nối tiếp nhau. MC lịch lãm và các khách mời gần gũi. Tới cuối buổi giao lưu, mọi người xếp hàng để tới lượt mình xin chữ kí nhà văn. Tôi mang theo 4 cuốn mình tự làm (kiếm

ALBERT LIKHANOV

đâu ra sách nên tôi quyết định tự làm). Nhà văn Li-Kha-Nốp cầm cuốn sách của tôi thì khựng lại đăm chiêu và mau chóng gọi một người- chắc trong BTC-tới hỏi. Phải nói rằng tôi chột dạ thực sự. Tôi thấy khuôn mặt ông rất băn khoăn, giống như là không vui. Tôi lập tức nghĩ tới chuyện bản quyền. Có lẽ ông đang nghi ngờ NXB nào đó in sách của ông mà không thông qua ông, chắc vậy rồi. Tôi vội vàng nói với người phiên dịch đây là các cuốn sách tôi tự in. Và tôi chờ đợi câu trả lời trong hồi hộp...

Người phiên dịch giải thoát cái cảm giác ấy cho tôi khi nói rằng nhà văn rất bất ngờ với phiên bản đó. Ông ấy cũng đề nghị tôi tặng lại một trong bốn cuốn đó, rồi tự tay lựa 1 cuốn ...đẹp nhất. Đúng ! Nó là cuốn đẹp nhất, được in bằng giấy mỹ thuật của Ý và được tôi cắt xén chuẩn xác nhất. Tôi có tiếc không? Có chứ ! Nhưng nghĩ lại thì, nếu là món quà biếu, thì nên là thứ tốt nhất vì món quà ấy là đại diện của chính mình. Ông cũng đề nghị tôi viết lời tặng và địa chỉ của mình lên sách. Tôi thấy thật sung sướng. Khi tôi đang run run viết lên sách thì ông xoa đầu tôi như chơi với một đứa trẻ. Tôi thấy thật ấm áp.

Tôi ra về mà trong lòng thấy rất vui, một kỉ niệm đáng nhớ, đáng yêu.

KIEU CHINH

MISHA

OFFLINE

sách cũ Liên Xô -
thành phố hồ chí minh

Christmas

CAFE

LINH LANG

БУКВАРЬ

7 TƯỢNG ĐÀI SÁCH THIẾU NHI LIÊN XÔ

Lê Hải Đoàn đã tạo một cuộc thăm dò ý kiến.
Quản trị viên · 23 tháng 2, 2017

7 "Wonders" of the Soviet children's books
(bởi SÁCH CŨ LIÊN XÔ)

Lý do : Trên thế giới đã tổ chức rất nhiều cuộc thi để tìm ra "7 kỳ quan thế giới", hay "7 kỳ quan thiên nhiên thế giới"...

- Chúng ta đã quen với cụm từ tứ trụ :" Bu - Mít - Khốt - Lít" trên group khi nhắc về những cuốn sách phổ biến trong danh sách thiếu nhi Liên Xô như là 1 chuẩn mực, để cho các mem mới biết và phấn đấu sưu tập.

Và thời gian thấm thoát thoi đưa, khái niệm ấy có thể lỗi thời hoặc chỉ được chấp nhận bởi 1 nhóm nhỏ vậy tại sao chúng ta không thử khảo sát để tìm ra 7 "Wonders" of the Soviet children's books.

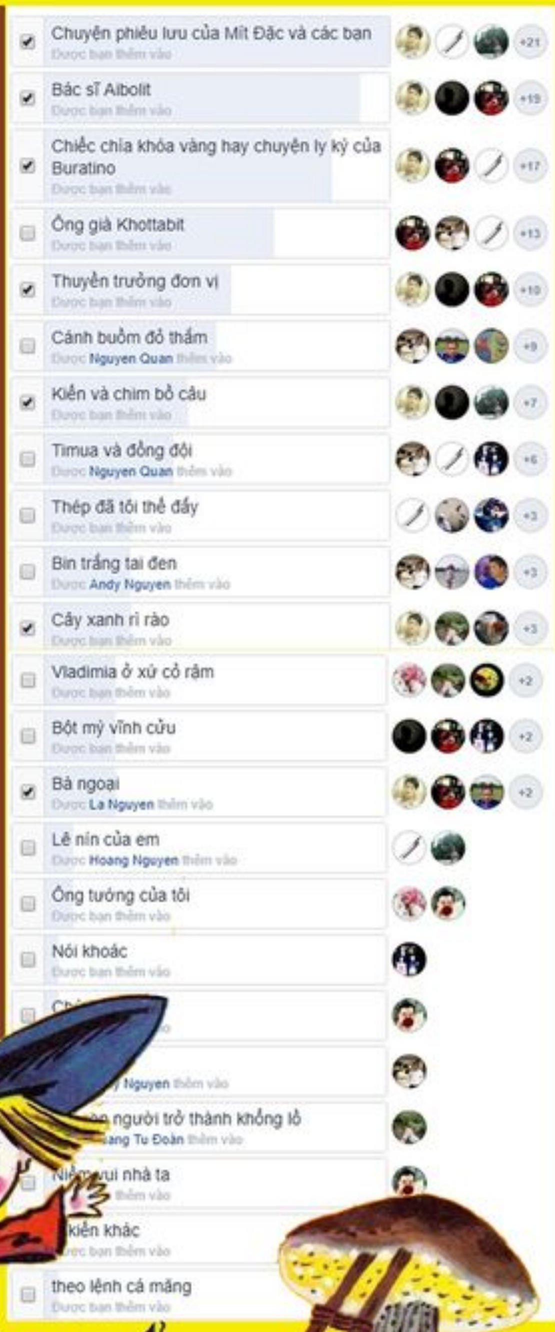
- Nhằm tăng sự tương tác giữa các thành viên trên group với tiêu chí vui là chính

+ Cách thức :

Mỗi thành viên bầu chọn 7 cuốn sách thiếu nhi Liên Xô mà bạn cho là kinh điển

+Yêu cầu : Sách Liên Xô tiếng Việt (Bìa cứng hoặc bìa mềm)

+ Kết quả : Có thể ảnh bìa mới group sẽ là hình ảnh của 7 em tứ trụ mới đó.Mình xin đưa ra 1 vài cuốn mình biết để mọi người đóng góp ý kiến nhé.

Vla-đi-mia Bra-ghin
Ở xứ Cỏ Rậm

Ở XỨ CỎ RẬM

Tác giả: Vla-đi-mia Bra-ghin

Nhà xuất bản: NXB Cầu Vồng Mát-xcơ-va

Năm xuất bản 1988

Xứ Cỏ Rậm... Những sinh vật lạ lùng chiếm hữu xứ này.

Có loài, trong khi đi săn, biết bắt mồi một cách chắc chắn, đến nỗi con mồi không thể cử động được, cứ như dở sống dở chết.

Có loài được trang phục như thế nào đó mà kẻ địch, dù ở bên cạnh, cũng không nhìn thấy được. Chúng như biến thành một vật tàng hình.

Một số cư dân trong xứ này, hàng chục năm sống bí mật đến mức ta không thể tưởng tượng được là chúng tồn tại thật. Nhưng sau đó chúng đổi cách sống, xuất hiện trong thời gian ngắn và tiêu vong.

Các cư dân ở xứ này biết định hướng đi tới những đích xa hàng chục ki-lô-mét.

Ở đây cũng có trường hợp những sinh vật muốn thoát một người khách không mời mà đến thành phố của chúng, lao tới nó và như xây bít nó vào trong tường.

Có bao nhiêu vật liệu để xây nhà ở xứ này. Có nhà làm bằng gỗ, có nhà làm bằng giấy và lụa, bằng xi măng và lá cây. Ở xứ này biết sản xuất các-tông và chỉ, biết làm võng và đồ gốm, làm sáp, bông và rượu cồn...

Những cuộc phiêu lưu của con người đến xứ này đã được miêu tả bằng nhiều ngôn ngữ khác nhau và trong nhiều thời gian khác nhau.

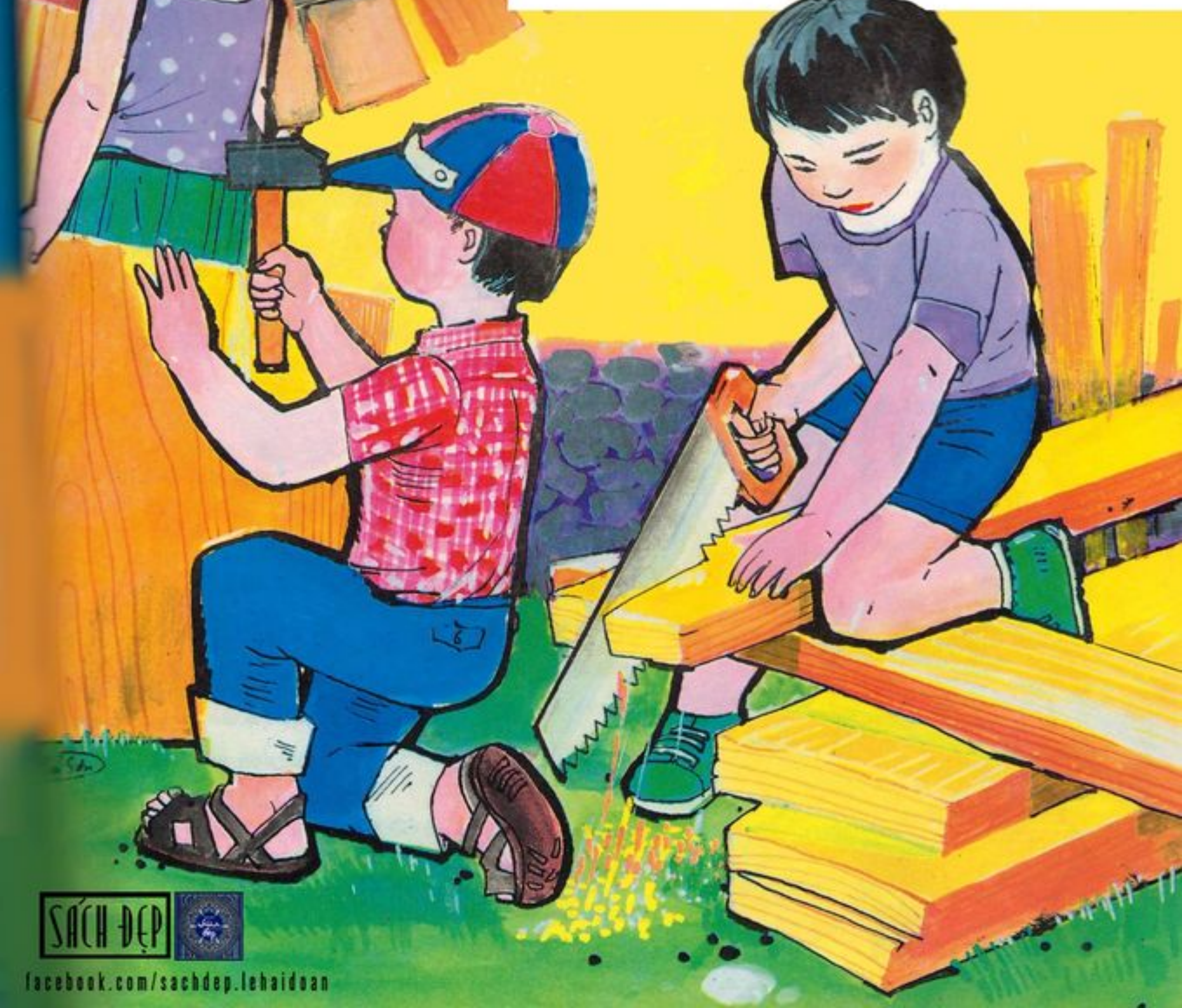
Cách đây đã lâu, trong cuốn sách Ở Xứ Cỏ Rậm này, tôi đã kể về số phận của một con người, Xécgây Đumsép, sống ở xứ này gần 40 năm và về chuyện ông ta đã trở về thành phố Chenxcơ của mình như thế nào.

Mấy năm sau tôi nhận nhiều thư từ của bạn đọc, trong đó họ góp nhiều ý kiến hay và những nhận xét về một số chỗ chưa chính xác trong câu chuyện của tôi về xứ Cỏ Rậm.

Thế xứ đó là xứ gì? Nó ở đâu? Tôi sẽ kể về nó, dựa vào chứng kiến của những người đã từng ở xứ đó. Song câu chuyện này sẽ hơi bất thường đôi chút...

In 1917 the October Socialist Revolution took place in Russia, and the working people came to power. The enemies of the Revolution did not lay down their arms, however, and Civil War broke out, lasting from 1918 to 1920. At that time ___ was fifteen years old, but he fought along with adults in the ranks of the Red Army against the counter-revolutionaries. ___ was no exception: in those dangerous years children grew up fast. Of course, at fifteen, ___ had no idea that he would become a writer and describe in his stories much of what he had seen and experienced during the Civil War. Soviet children are very fond of ___ books–

Câu 1 . Hãy cho biết tên người bị ẩn dấu

1

a

2

b

3

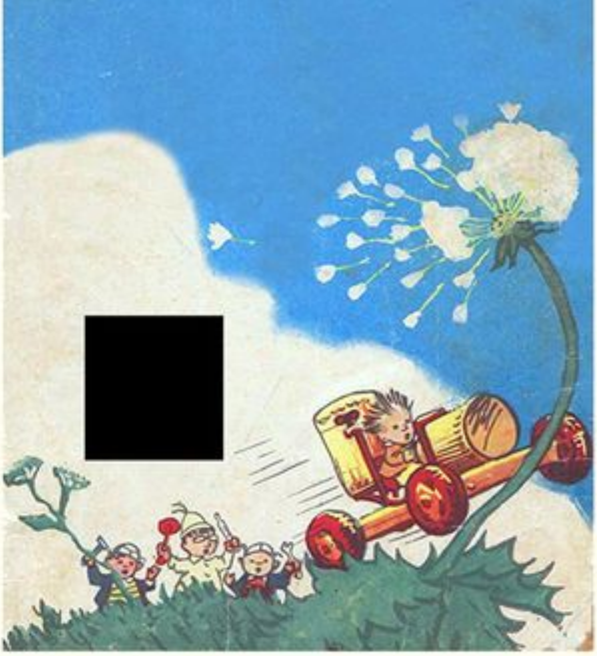

c

Câu 2 . Cột trai là hình bìa truyện xuất bản tại Việt Nam
Cột phải là hình bìa truyện xuất bản tại Liên Xô
Hãy ghép tương ứng và cho biết tên truyện

Câu 3 : Thứ bị che khuất trong ô vuông màu đen thường gắn liền với cậu bé. Hãy cho biết tên cậu bé và thứ bị che khuất nói trên.

ĐÁP ÁN GAME BOX 1

1. Arkady Gaidar 2. 1b - 2a- 3c 3. Mít Đặc và Cái mũ của cậu

GAME BOX 2

Câu 1 : Tìm các điểm khác nhau giữa 2 hình trên.

T	A	K	M	K	R	P	W	Y
C	O	X	C	H	I	A	S	M
S	B	I	N	O	H	V	O	O
C	G	O	S	T	Z	E	L	N
B	U	R	A	T	I	N	O	Q
E	F	V	U	A	V	M	H	S
K	L	B	E	B	N	X	U	H
T	I	X	P	I	A	E	B	A
D	H	M	I	T	D	A	C	C

Câu 2 : Tìm 6 nhân vật quen thuộc trong các cuốn truyện, tiểu thuyết của Liên Xô *(Chiều ngang, thẳng và xiên)*

ĐÁP ÁN GAME BOX 2

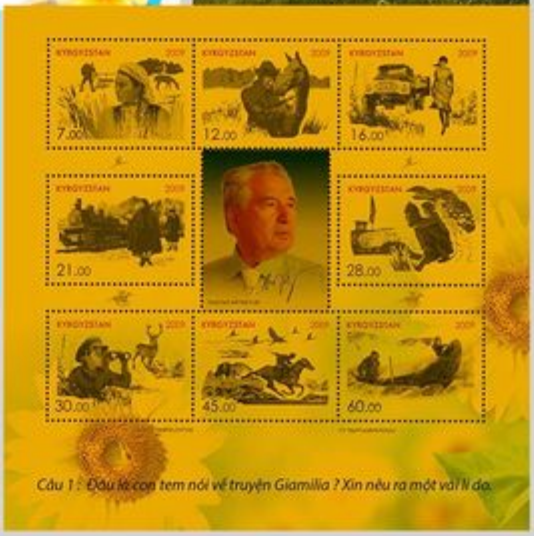
Buratino - Mitdac - Khottabit - Coxchia - Timua - Paven

Điểm khác : chấm trên vai áo, màu tất, sọc trên mũ, cành cây góc bên phải, chữ H khác màu, chữ P trong từ poru khác nhau, đế giày ông già râu dài, chấm vai áo, logo thiếu chữ, góc băng ron bị gập, lá cây gần chữ n, thêm điểm khác nữa là vòng tròn nhỏ phía sau cổ áo của Buratino, chữ л trong chữ Толстой trái chiều nhau

Chinh Kieu
9 tháng 8, 2017

Lâu lâu nhà mình không chơi game nhỉ.
Luật chơi vẫn như trước, mong các bạn có thời gian giải trí vui vẻ ! Lưu ý nội dung các ô chữ đều thuộc về một tác phẩm-một cuốn viết cho thiếu nhi nổi tiếng (ít nhất là nổi tiếng trong group ta).

Luật chơi :
1.Người đầu tiên có đáp áp đúng sẽ thắng.
2.Có thể trả lời nhiều lần nhưng không được edit câu trả lời.
3.Chỉ trả lời vào mục chung và trả lời cùng lúc cả 3 câu trong một lần comment, không ghi đáp án vào từng ảnh (khó theo dõi).
4.Người sau có quyền hưởng câu trả lời của người trước nếu người trước chưa có đáp án chính xác cả 3 câu hỏi.

GAME BOX 3
Câu 1. Bác sỹ Ai-bô-lít
Câu 2.
1. AIBOLIT 2. CARUDO 3. GAUGAU
4. DICH 5. KEODAY 6. CHAUPHI
7. ROBINXON 8. KICA 9. CHICHI
Câu 3. Tru-cốp-xki

GAME BOX 4
Câu 1 , Con tem trên cùng, góc trái. Lý do , có hình người con gái và phía xa là người thương binh đang đội bao tải thóc (Daniyar) khó nhọc đi qua cầu.
Câu 2 , Hàng dọc , 1.VETRANH 2.GIAMILIA 3.GIENE 4.DANIYAR 5.GIGHIT 6.THOC 7.CADAKTAN 8.TAM
Hàng ngang , TIENG HAT
Câu 3 , Sung sướng - biêng biếc - rập rờn - mênh mang - xào xạc - thơm thơm

KIEU CHINH

ĐỐ VUI

1

2

3

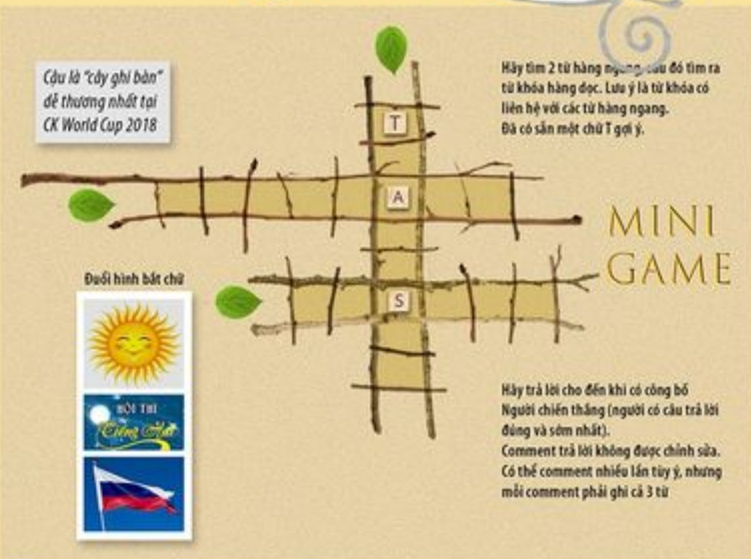

4

5

Cả 5 hình gợi ý đều có ý nghĩa liên quan đến 1 nhân vật ẩn dấu.

ĐÁP ÁN

GAME 1 : Ivan Turgenev

1. Ông sinh ra dưới thời Nga hoàng
2. Truyện cha và con
3. Hai ông Lev Tolstoy và Dostoyevsky có mối quan hệ khá căng thẳng với ông.
4. Phim Torrents of Spring là phim dựa vào tiểu thuyết của ông đã tham dự Cannes 1989.
5. Ông sinh năm 1818, năm nay kỷ niệm 200 năm ngày sinh của ông.

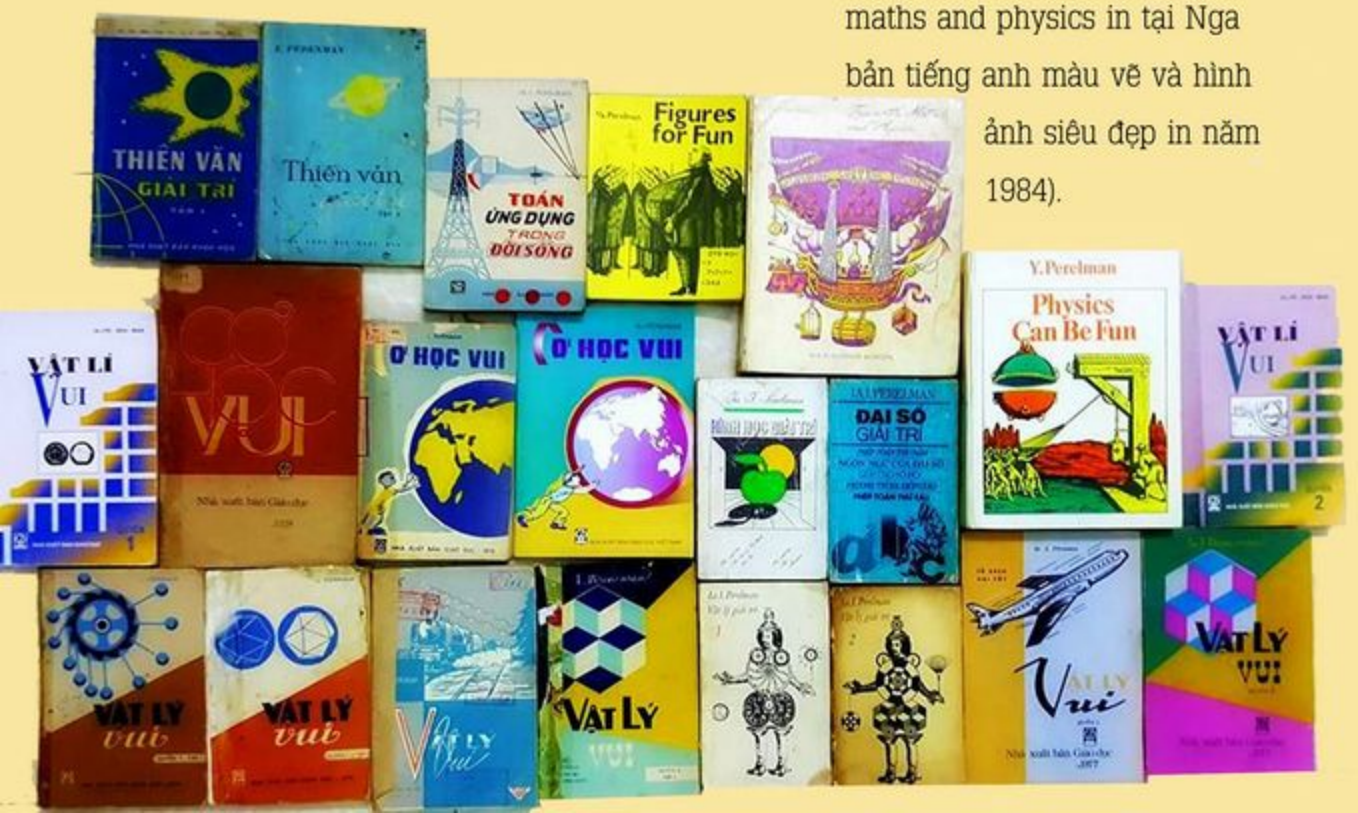
GAME 2 :

- Hàng ngang thứ nhất : Zabivaka, đây là tên chú chó sói linh vật của WC2018 đang diễn ra tại Nga. Trong tiếng Nga "zabivaka" nghĩa là "người ghi bàn" hay "cây ghi bàn" - nguồn internet
- Hàng ngang thứ 2 : Mặt trời- thi ca- Nga = Puskin
- Từ khóa hàng dọc là "tháng sáu" . Đây là tháng diễn ra WC 2018 và cũng là tháng sinh của thi hào Puskin

Tất cả các sách giải trí của Ia.I.Perelman - Tượng đài lớn của các sách giải trí cho đại chúng. Vật lý giải trí(hay Vật lý vui) có 5 bản in (còn 1 bản tiếng pháp nữa ^^). Bản in đầu tiên gồm 4 cuốn (In năm 1976 mỗi cuốn 20.000 cuốn) , bản thứ 2 của tủ sách 2 tốt (In năm 1977 với số lượng đến 100.000 cuốn). Bản thứ 3 in năm 1989 tại Nga gồm 2 cuốn(mỗi cuốn in 50.000 cuốn) . Bản cuối cùng là 2 cuốn (in năm 2003 với 6000 cuốn).1 bản tiếng anh siêu đẹp in tại Nga mà hôm nay mua được (in năm 1975 có màu và hình vẽ siêu đẹp mua vs giá 20$).Cơ học vui có 3 bản :2 Bản đầu tiên khổ to và nhỏ năm 1978; bản to in 30.000 cuốn, bản nhỏ in 25.000 cuốn ; cuốn cuối xb năm 2001 in 2.000 cuốn). Ngoài ra cuốn thiên văn giải trí siêu hiếm chỉ in một lần duy nhất năm 1964 tập 1 với 2050 cuốn tập 2 năm 1965 với 1750 cuốn.

Perelman cũng viết các sách toán giải trí gồm: đại số giải trí, và hình học giải trí(in tại Nga năm 1978 ,Toán ứng dụng trong đời sống in năm 1987 với 20.050 cuốn,Figures for Fun xuất bản năm 1979, Fun with maths and physics in tại Nga bản tiếng anh màu vẽ và hình ảnh siêu đẹp in năm 1984).

CHỮ X Bí ẩn

theo những bánh xe khác cỡ nhau của chú xtepa, em masa và con gấu mang ổ bánh tới thăm bà ngoại.trên đường,cô bé thành thị gặp loài vật vui đùa. em thấy bà rơm lưng dính nhựa bông hoa bảy màu. và cũng biết chó sói hát như thế nào.chó bít sơ ka nói khoác là thấy một con hươu trắng. theo lệnh cá măng, cáo và thỏ cùng hành quân truy tìm con hươu trắng, con gì mạnh hơn đây? mách khóe của cáo đã tìm ra bí mật quân sự từ câu chuyện về chiếc trống trận của chú xtepa. cô bé thành thị gặp được bà ngoại. qua những câu chuyện thiếu nhi, bà dạy thế nào là dở thế nào là hay. trên đôi cánh lạ, con kiến và nhà du hành vũ trụ đưa mọi người trở về.

CHỮ X 30

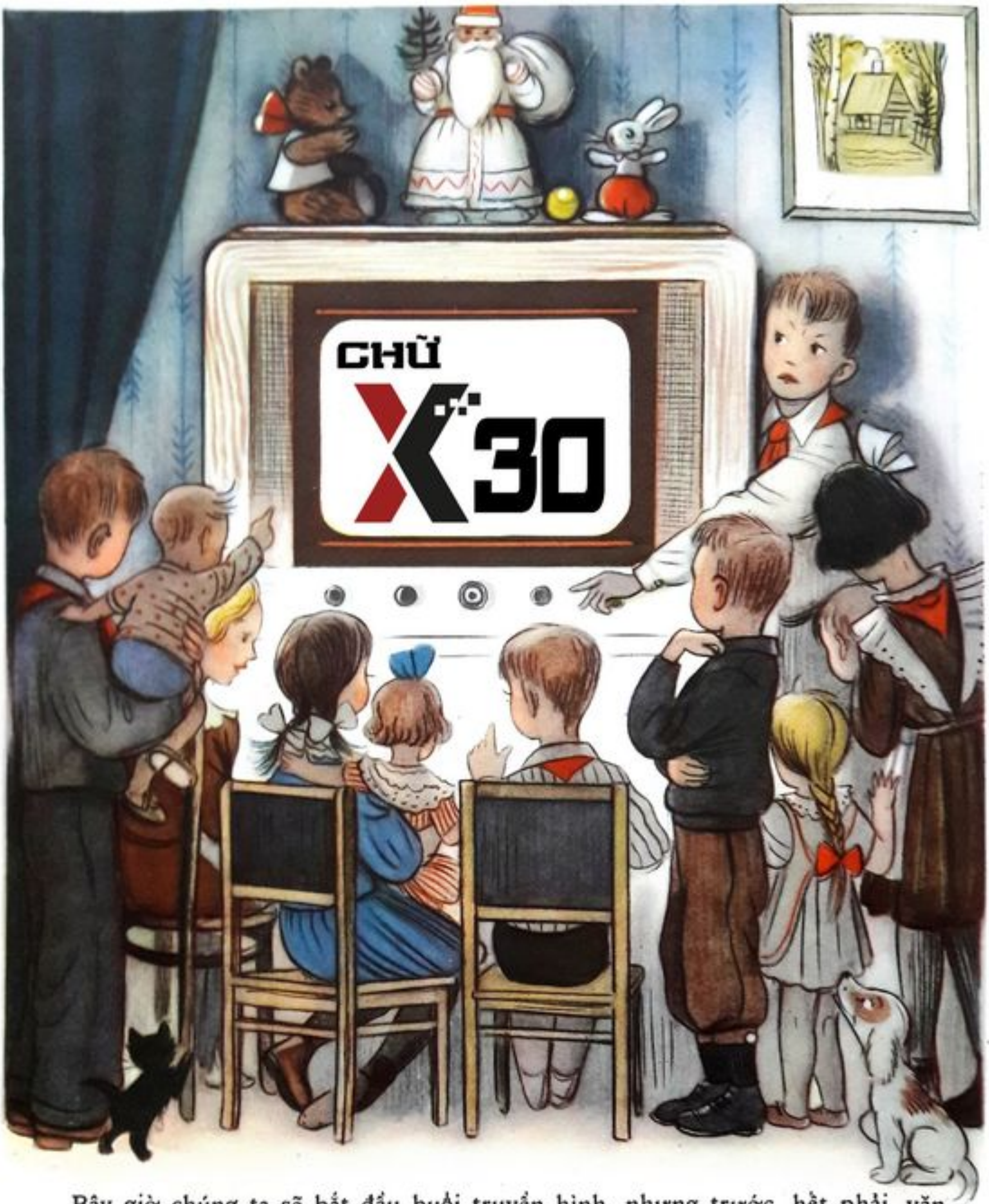
Chưa khi nào chủ đề "chữ X tiếp theo" lại trở thành một trong những chủ đề nóng trên group sách cũ Liên Xô như thế, có lẽ bởi hầu hết các cuốn sách xuất hiện đều là một nhân tốt mới, một cuốn sách mà hầu hết mọi người chưa biết mặt, thậm chí là cả những thành viên đã rất kỳ cựu. Chúng ta đã khá quen tai với những cái tên trong dòng sách bìa mềm Liên Xô như Bà Ngoại, Hành Quân, Cô Bé Thành Thị, Nói Khoác .. hay một số đầu sách hiếm hơn nhưng đã từng xuất hiện đôi lần như Chó Sói Hát Như Thế Nào, Mánh Khóe Của Cáo, Con Gì Mạnh Nhất. Trong thời gian ngắn vừa qua, một loạt các chữ X đã được lật mở, đem lại một luồng gió mới cho nhóm. Từ Chó Bít Sơ Ka đến Ổ Bánh, hay Có Những Cậu Bé Thế Đấy... Tất cả dường như đều nín thở chờ đợi những chữ X bí ẩn tiếp theo. Và hôm nay, trong số tạp chí Siêu Đặc Biệt này, chúng tôi xin mang đến cho các bạn CHỮ X 30 với một cuốn sách cũng đặc biệt như chính vị trí của nó : QUÀ TẶNG.

Sách đính kèm 2 phụ bản để bạn đọc cắt và ghép vào các ô tương tác . "Các em hãy cẩn thận cắt tờ giấy này thành những dải dài. Đó sẽ là những cuốn phim :"Nhím và Thỏ:, Bé Pê-chi-a dò vết , Chú ếch, Mùa xuân.

Bây giờ chúng ta sẽ bắt đầu buổi truyền hình, nhưng trước hết phải vặn máy truyền hình của chúng ta đã.

Các em hãy cắt cái màn ảnh theo những đường vạch đỏ và chuẩn bị các giải in hình vẽ trên tờ giấy kèm theo đây.

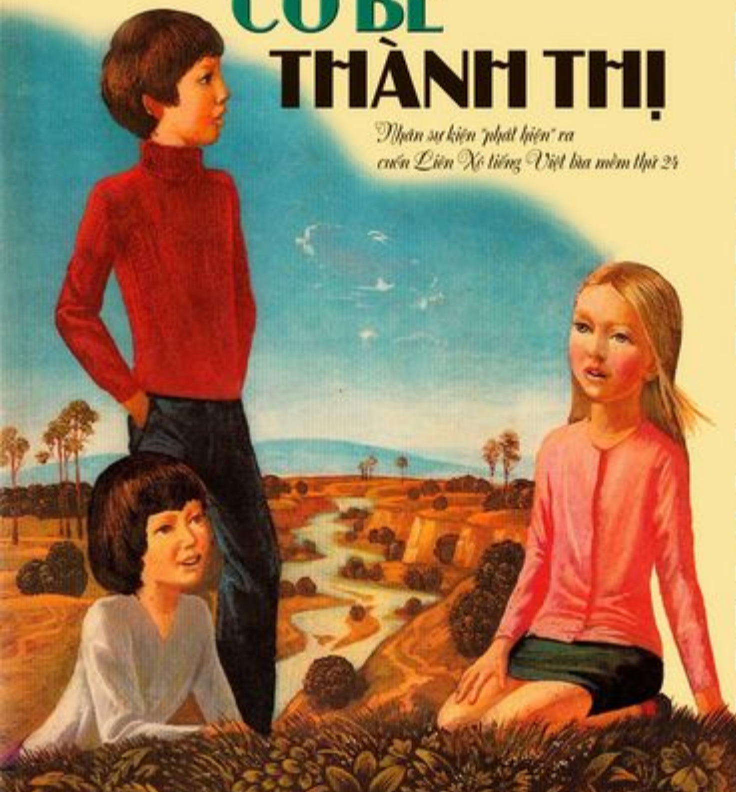
CÔ BÉ THÀNH THỊ

Nhân sự kiện "phát hiện" ra cuốn Liên Xô tiếng Việt bìa mềm thứ 24

Cả làng tôi ai cũng yêu quý Misca, không phải chỉ bởi những câu chuyện hàng ngày của em về cuộc sống ở thủ đô Matxcova tráng lệ, nơi có quảng trường Đỏ, có lăng Lenin – ,có nhà thờ Basil lung linh sắc màu trong đêm tối , ... mà còn bởi Misca là con gái của CHÚ XTEPA – một chiến sĩ Hồng Quân Liên Xô với bao huy chương danh giá đã tử trận trong một lần HÀNH QUÂN vùng ngoại ô Xiberi. Mẹ em vẫn đang phụ trách một công trường trồng rau ở thành phố nên gửi em về nhà BÀ NGOẠI. Chúng tôi vẫn gọi Misca là em "Misca bé nhỏ" nhưng mỗi khi có ai khác nhắc tới em thì chúng tôi đều đồng thanh hô to :"Misca – CÔ BÉ THÀNH THỊ"

Misca thích nhất là cứ mỗi chiều thứ 7 lại được quây quần với các bạn trong xóm dưới gốc cây phong già để tổ chức các trò chơi như hái hoa dân chủ,lên những kế hoạch nhỏ sắp tới, hay đơn giản là kể những câu TRUYỆN THIẾU NHI mà mọi người đã đọc được gần đây trên giá sách nhà bác Putin .

Bạn Laptep xung phong kể về câu chuyện :nghe THEO LỆNH CÁ MĂNG, CHÓ BÍT SƠ KA, EM MA SA VÀ CON GẤU chia nhau Ổ BÁNH mỳ như

Anh Li Kha Nốp thì chả kể chuyện mà đưa ngay một câu đố CON GÌ MẠNH HƠN ? CÁO, THỎ hay CON HƯƠU TRẮNG khiến ai cũng bứt đầu vì khó. Bạn Laptep thì kể chuyện các LOÀI VẬT VUI ĐÙA và xem CHÓ SÓI HÁT NHƯ THẾ NÀO trên NHỮNG BÁNH XE KHÁC CỠ NHAU rồi sau đó cùng nhau thảo luận xem THẾ NÀO LÀ HAY, THẾ NÀO LÀ DỞ. Nhưng vui nhất chắc là cuộc thi ai NÓI KHOÁC hay nhất với phần thắng thuộc về anh Tonxtoi. Anh kể về CHÚ KIẾN VÀ NHÀ DU HÀNH VŨ TRỤ, TRÊN ĐÔI CÁNH LẠ bay tới xứ cỏ rậm tìm cho ra được BÔNG HOA BẢY MÀU giải lời nguyền cho CHÚ BÒ RƠM LƯNG DÍNH NHỰA chẳng may bị mắc phải MÁNH KHÓE CỦA CÁO..

Tới lượt Misca, em không kể về câu chuyện nào trong sách cả, em nói về bố em với những CHUYỆN KỂ VỀ CHIẾC TRỐNG TRẬN bố luôn mang theo trên dặm dài đất nước. Có những điều chúng tôi tò mò, muốn biết lắ nhưng em bảo đó là BÍ MẬT QUÂN SỰ và bố em chỉ nói là các con cứ yên tâm, có Hồng Quân Liên Xô, có Lenin, có Stalin, chúng ta nhất định thắng lợi!

CÔ BÉ THÀNH THỊ

HOANG NGUYEN

Nghỉ hè, cô bé thành thị xa Mạc tư khoa rồi theo cánh buồm đỏ thắm của thuyền trưởng đơn vị xuôi về trại hè Ác tếch bên bờ sông Đông êm đềm.

Và nơi đây bình minh yên tĩnh, đi dạo cùng con bim trắng tai đen, em gặp Timua cùng đồng đội, rồi biết cả Vô lô đi a và các bạn. Nơi những miền trái chín, của kiến và chim bồ câu, của cây xanh rì rào, niềm vui nhà ta tưởng như bất tận. Bão táp nổi lên khi cướp biển Bác ma lây cưỡi cá sấu xúi giục chú bé Misca chuyên nói khoác. Chúng đánh cắp chiếc chìa khóa vàng của bà ngoại Mít đặc gửi thế kỷ tương lai đổi lấy bột mỳ vĩnh cửu của ông già Khốt ta bit.

Chiến tranh đã bắt đầu như thế đó.

Hiệp đấu 0_1 khi bí mật quân sự lộ, số phận cậu bé đánh trống được quyết định.

Lửa trong thành phố xẩm tối. Đêm nguyệt thực.

Bên bờ sông hoang vắng, Vô lô đi a và các bạn vẫn gắng sống đến bình minh.

Timua cùng đồng đội tiếp tục hành quân xông vào dông bão.
Chiến tranh và hòa bình cứ tiếp nối, chuyện những người sống và những người chết trở thành chuyện thường ngày ở huyện.

Bộ tổng tham mưu Xô viết trong chiến tranh cử ông tướng của tôi, Sapaep, đến giúp những người bạn kiên nghị. Coxchia lùn cũng tham gia dù tên anh không có trong danh sách. Chiến dịch Tiu bê tây ka bắt đầu với việc giành lại ngọn cờ trên tháp.
Vùng đất Xanchiakov đã hồi sinh.

Tướng cướp Bác ma lây chiến bại, lên đoạn đầu đài. Cá sấu Giê na và các bạn không chốn nương thân, may được bác sĩ Aibolit thu nhận.

Những người bạn kiên nghị chiến thắng, thép đã tôi thế đấy. Chuyện núi đồi và thảo nguyên kết thúc, chuyện sông Đông cũng vậy

...

Bình minh mưa, những bông hồng vàng tỏa hương đánh thức cô bé tuổi mười bảy.

Chiếc nhẫn bằng thép gợi em nhớ lại và suy nghĩ về chuyện một người chân chính (!) Tuy rằng những kỷ niệm của tuổi thơ mãi mãi cùng ta nhưng câu hỏi "Lớn lên em sẽ làm gì?" từ người thày đầu tiên, Lê nin của em, luôn ghi nhớ.

Rồi cả chuyện những người sinh viên, chuyện chúng em chọn nghề ra sao luôn nhắc nhở. Con người trở thành khổng lồ còn nhờ đó.

Chuông đồng hồ điện Cờ-rem-lin nơi trái tim Matxcova đã điểm, nhắc Marutxia đi học thôi.

Nếu bảo tóm tắt câu chuyện thì chắc chỉ cần dùng một câu : Một em bé được người lính Hồng quân Liên Xô cứu mang về nhà cho vợ nuôi trước khi người bố trên chiến trường của em bé đến đón mang về. Tuy nhiên câu chuyện khai thác nhiều về những câu chuyện giản dị của gia đình khi có thêm thành viên mới và cả những mẩu chuyện vụn vặt của mấy đứa trẻ trong xóm.

Ốc-xa-na - tên em bé tội nghiệp được người lính Hồng Quân đưa về khi cứu được em trong một trận càn của địch, mẹ em đã bị giết, được miêu tả với mái tóc màu vàng sẫm., chiếc áo dài in hình một đàn bướm có cánh màu đỏ và tên em cả ngõ chả có ai như thế. Người anh bất đắc dĩ I-a-min thì ôm chầm lấy em vì sung sướng thì cuối cùng cũng có một người em gái, cậu hăm hở lấy hết đồ chơi của mình ra cho em, lại còn hứa với mẹ rằng :"Con sẽ không bao giờ trêu em, bắt nạt em…" Chẳng biết tác giả có viết quá nên không nhưng cá nhân tôi vẫn tin dưới thời bao cấp dù Xô Viết hay ở Việt Nam, thì tình cảm của người dành cho người vẫn chan chứa (ít nhất là so với bây giờ).

Cách tác giả tiếp cận vấn đề, rồi những câu chuyện thân thương, những hình ảnh mà ta thường bắt gặp ở những tháng ngày tuổi thơ trước đây: những đứa trẻ bá ngay lấy cổ bà khi lâu ngày bà đến thăm và lúc nào cũng mang cho quà - những con chim non nặn bằng bột nhồi, và đặc biệt là hai đôi giày da mới; muốn đi giày mới thì phải rửa chân và trẻ con thì đều cảm thấy lạ thường và hãnh diện khi được đi giày mới ra đường - cái thứ cảm xúc mà không chỉ trẻ con, mà ngay cả người lớn vẫn thấy lạ lẫm và đặc biệt mỗi khi diện đồ mới.

Truyện được diễn biến tiếp theo với một chuỗi những sự kiện như thằng Ru-san đã bỏ chiếc giày của Ốc-xa-na xuống bè gỗ nhỏ để thả trôi sông, rằng I-a-min đã phải nỗ lực chạy dọc theo bờ sông và cuối cùng dưới sự giúp sức của ông I-ắc-si-gôn "chân chính" đã có thể lấy được chiếc giày để có thể về dự lễ kỷ niệm mồng một tháng Năm. Những hình ảnh trong buổi lễ cũng được miêu tả bằng hình ảnh các bé cầm quốc kỳ và hô vang:" Tổ quốc vĩ đại của chúng ta muôn năm!", Từng câu chữ luôn chan chứa tinh thần hào hứng mỗi khi tác giả nói về những lễ kỷ niệm, hình ảnh những lá quốc kỳ nhuộm sắc đỏ khắp lễ đài:" Thiêng liêng nghĩa là rất quý. Trong tay tôi bây giờ có một lá cờ… Tôi nắm chặt lá cờ hơn nữa." Hình ảnh mà đọc đến đây, nói không ngoa thì cũng thấy hơi rưng rưng. Ai yêu tổ quốc, yêu đất nước mà không thấy hãnh diện, không yêu và trân quý lá cờ cơ chứ. Khi đọc truyện tôi cũng phần nào liên tưởng được khung cảnh đó, và tôi cảm nhận được khi sống trong thời bao cấp, sống ở một đất nước Cộng Sản đang rất hung mạnh thời đó, niềm kiêu hãnh của đất nước với các anh Hồng quân đang ngày đêm trên mặt trận chống phát xít, thì chắc hẳn tác giả là một người rất tự hào và có niềm tin vào chế độ.

"CHÚ CÓ GẶP BỐ CHÁU KHÔNG?" Là câu hỏi mà các em bé đã chạy đến nhà chú Ra-Ma-Dan để hỏi khi biết tin "Ngày chiến thắng", những ngày tháng chờ đợi ấy được khắc họa bởi những hình ảnh gần gũi, là những ngày mấy đứa trẻ ngóng nhìn con đường xe lửa về làng, để thấy thoáng bóng người là chạy ra đón, là đàn ngỗng từ ngày bố đi còn nhỏ tí tẹo thì nay đã lớn, là cây táo nhỏ ngày ngày được tưới nước cũng đã mọc lá nhiều… mọi thứ đều biến đổi chỉ có hai đôi giày là nguyên vẹn vì được giữ gìn cẩn thận cho đến lúc bố về.

Ngày bố về là những tháng ngày hạnh phúc, nhìn tranh minh họa và chắp ghép hình ảnh từ những tác phẩm đã đọc trước đây như Hai Cây Phong, Ông Tướng của tôi, Ngôi nhà nhỏ trên thảo nguyên… tôi đã phần nào tự vẽ ra ngôi làng thân quen đó, cái ngôi làng với rừng bạch dương tít tận mạch nước, có con sông Bạc, có hồ Cây Sồi, có đoàn xe lửa chạy dưới dân núi xa xa.

"Đây là tất cả quê hương yêu quý của các con. Sau những dãy núi, những cánh rừng, những dòng sông này vẫn là đất nước yêu dấu của các con..."

"Các con có biết thương nhớ là gì không? - ... Bố cũng mong gặp các con lắm.... bố còn muốn nhìn thấy những cánh rừng, những dòng sông và những con đường này nữa."

Những người lính Hồng Quân mang ra ngoài mặt trận không chỉ là tinh thần chiến đấu bất khuất chống phát xít mà còn là những hình ảnh thân thương nơi hậu phương: hình ảnh người vợ quanh năm không hết việc, những đứa con khờ dại, là những nông trường trồng rau, những chuồng ngựa, những cánh rừng bạt ngàn của quê hương xứ sở...

Những chương cuối của câu chuyện dẫn dắt người đọc tới một diễn biến khác khi người lính Hồng Quân chiến thắng trở về - chú Pi-Ốt – bố ruột của Ốc-xa-na. Mấy ngày sau đó là chuỗi những hành hạnh phúc khi chú Pi-Ốt dẫn hai anh em đi thăm thú làng xóm trước khi đến phút tiễn biệt..

Hình ảnh quấn quít của 2 anh em trong những ngày cuối cùng gần nhau cũng khiến người đọc cảm động, cái câu nói Ốc-xa-na bảo :" Anh hãy lấy con búp bê của em đặt lên con ngựa của anh để chúng mình dẫn nó đi chơi bây giờ.." khiến tôi liên tưởng đến câu chuyện :" Cuộc chia tay của những con búp bê" khi 2 người anh em nhường nhau còn búp bê "em nhỏ" và "siêu nhân" khi bị mẹ yêu cầu chia nhau trước khi mẹ đón em rời đi nơi khác. Hình ảnh đó như một lời minh chứng cho tình cảm của 2 anh em, một quãng thời gian tuyệt đẹp bên nhau.

Những hình ảnh tiễn biệt được miêu tả xúc động với chuyến xe ngựa của cả gia đình ra bến tàu tiễn hai bố con Ốc-xa-na, những cái ôm hôn, những vòng tay, đôi vai rung rung của mẹ :

- Thế là chim non của tôi đã bay về tổ cũ...

Xin mượn câu nói của "Bố" để kết cho câu chuyện này.

- Đứa con gái nhỏ của chúng mình sẽ mãi mãi là NIỀM VUI CỦA NHÀ TA.Bây giờ không riêng gì Ốc-xa-na mà cả nhà ai cũng có hai tổ ấm...

L.H.Đ 23.7.2018

COÓC-NÂY TRU-CỐP-XKI
BÁC SĨ AI-BÔ-LÍT
CẦU VỒNG
NHÀ XUẤT BẢN
MÁT-XCƠ-VA-1984

BÁC SỸ AI-BÔ-LÍT

Tác giả: Coóc-nây Tru- cốp-xki

Nhà xuất bản: NXB Cầu Vồng Mát-xcơ-va

Năm xuất bản 1984

Cuốn sách truyện Bác sĩ Ai-bô-lít của Coóc-nây Tru- cốp-xki là sự kết hợp hoàn hảo giữa lối viết văn xuôi và truyện thơ. Theo tiếng Nga thì Ai-bô-lít có nghĩa là "Ôi đau quá!". Ngay tên gọi của nhân vật chính của câu chuyện đã gợi mở và hứa hẹn cho các độc giả một thế giới ly kì cùng nhiều tình tiết sinh động, hấp dẫn.

Cuốn truyện được chia làm 4 phần: Du lịch đến đất nước khỉ, Chú Pen-ta và bọn cướp biển, Bác sĩ và tên cướp biển, Cuộc phiêu lưu của chuột trắng. Thông qua nội dung, độc giả được quay trở về và hòa mình với thế giới tuổi thơ. Nhân vật chính của tiểu thuyết là bác sĩ Ai-bô-lit, một người giàu lòng nhân ái. Ông rất yêu quý bọn chim muông, thú vật. Nơi nào có bệnh nhân ông đều đi đến để chữa bệnh và muôn loài đều làm mọi thứ mà ông yêu cầu. Ông cưu mang những con vật đáng thương gặp nạn. Sống cùng ông có cô Sếu, chú cá Sấu, con Cú, chú Sóc… và đặc biệt là con Kéo Đẩy.

SÁCH CŨ LIÊN XÔ
TRONG THẾ GIỚI KỸ THUẬT SỐ

Khoa học công nghệ giúp con người ta làm được những điều mà trước đây tưởng như phi lý. Bài viết này thử hình dung những câu chuyện sẽ xảy ra trong tương lai gần, trong cuộc sống của những thành viên có thật của group "Sách cũ Liên Xô - Soviet book".

Câu chuyện như sau;

Thời đại công nghệ giúp kết nối con người gần nhau hơn. Cả 5000 thành viên Sách cũ Liên Xô (số liệu tháng 01/2023) luôn được online trao đổi, trò chuyện, về những cuốn sách mình ưa thích.

Online ngày ngày, offline đều tuần. Chuyện offline được đều đặn, với vài trăm thành viên cả nam lẫn bắc như lúc này, là chuyện hầu như không thể, ở những năm 2017 xa xưa.

Tất cả là nhờ công nghệ "thực tại ảo".

Công nghệ thực tại ảo đi vào mọi mặt của cuộc sống, công việc, giải trí, nghiên cứu, học tập, ... của từng con người.

Với những người yêu sách, và nhất là SCLX, thì cuộc sống của họ thay đổi như thế nào nhờ công nghệ?!

Trước hết, nói về một cuốn ebook của thời kỳ này.

Nếu như ebook thời kỳ đầu 2000-2017, chỉ có hình ảnh phẳng của các trang sách và chỉ đọc được bằng mắt, thì ebook thời kỳ 2023 có thể cảm nhận được bằng tất cả các giác quan. Tất nhiên, phương tiện để sử dụng ebook sẽ phức tạp hơn, không phải chỉ cần mỗi cái màn hình computer hay mobiphone.

Người dùng ebook thời kỳ 2023 sẽ phải mặc một bộ "quần áo thực tại ảo" vào người. "Mở" sách ebook ra, họ sẽ có cảm nhận như đang cầm, nắm một cuốn sách thực sự. Mỗi ebook có kích thước dày mỏng khác nhau, chất giấy thô, nhám hay bóng khác nhau. Mùi giấy cũng khác. Các ebook này được mua bán, trao đổi qua internet. Ebook do các nhà xuất bản phát hành, ebook cũng có thể thực hiện bởi các cá nhân có máy scan 3d thực hiện.

Với việc mua bán sách thật qua facebook thì có thay đổi gì ?

Mỗi lần chủ một online bookshop chuẩn bị bán hàng, họ không chỉ chụp một vài cái ảnh bìa rồi post lên mạng cùng với giá. Cách cổ điển này, của năm 2017, người mua ở xa không thể cảm nhận được hết cái hay của cuốn sách, từ nội dung cho đến hình thức. Người chủ shop sẽ cho sách vào một máy scan 3d và số hóa nó. Sản phẩm số hóa không phải là vài trang ảnh chụp 2d với định dạng file pdf, jpg, bitmap và chỉ dành cho thị giác cảm nhận, của thời kỳ đồ đá công nghệ. Sản phẩm của thời 2023 sẽ là một file chứa đầy đủ hình khối, kích thước ba chiều, chất giấy, mùi giấy,... và người đọc có thể đọc nó khi mặc bộ quần áo+ kính thực tại ảo.

Với việc mượn ebook cũng thế. Với các ebook bản quyền, bạn không thể copy ra hàng loạt, mà chỉ có thể mượn của nhau nếu không muốn mua.

Với việc giao lưu, offline , triển lãm sách, thì công nghệ "thực tại ảo" sẽ tác động như thế nào?

Các hội chợ, triển lãm sách online được diễn ra khá đều đặn. Nhờ công nghệ thực tại ảo, người yêu sách có thể tham gia các hội chợ sách quốc tế, khu vực, và nội địa. Họ mặc bộ quần áo thực tại ảo vào người, mua vé online, nhận mã, rồi tự mình bước vào không gian giao lưu mua bán ảo trên toàn cầu.

Còn việc offline. Thử tưởng tượng chi tiết hơn.

Trước tiên là địa điểm, thành viên Sài Gòn và các tỉnh Nam bộ rất đông, mà thành viên miền Bắc thì cũng không phải ít. Mỗi người một công việc, một lịch sinh hoạt, làm sao có thể tụ tập cùng nơi, cùng lúc được.

Công nghệ thực tại ảo 2023 sẽ giúp ta điều này.

Trước tiên là việc chọn địa điểm, một quán café ở Sài Gòn, một góc phố sách Hà nội, hay một thư quán mái lá bên bờ sông Hương... là những điểm quá quen thuộc đến nhàm chán. Các thành viên sẽ đề xuất, một quán café tầng thượng của một khách sạn Matxcova gần quảng trường Đỏ , hay một bãi cỏ bên bờ sống Neva của thành phố Saint Peterbourg...

Sau khi thống nhất, các member cử người liên hệ để đăng ký một room ảo trên internet. Lại nói về room ảo được mọi người lựa chọn, quán café tầng thượng ở Moscow này, khá rộng rãi. Từ những năm đầu của công nghệ thực tại ảo, họ đã chủ động scan 3d toàn bộ không gian kinh doanh của mình. Việc scan không chỉ diễn ra trong một vài giờ, mà đủ 365 ngày. Các máy scan,(giống như camera thời 2017) sẽ đặt rải rác. Tất cả âm thanh, ánh sáng, gió, đều được lưu lại. Tất cả đồ đạc, vật dụng đều được số hóa. Số hóa hình ảnh, màu sắc, chất liệu, độ nhám, độ bóng, mùi vị..... cùng tất cả cảnh sắc diễn ra quanh nó trong suốt 365 ngày.

Sản phẩm sẽ là một file định dạng tta và up lên internet. Người dùng bỏ chi phí, đăng nhập và sẽ được cảm nhận đầy đủ không gian ảo này. Công nghệ thực tại ảo của năm 2027 còn cho phép các file tta cập nhật thông tin hàng ngày, hàng giờ.

Đăng ký được chỗ, vào đúng giờ, các member, từ khắp miền đất nước, và cả một số ở nước ngoài, đều đội mũ và mặc quần áo thực tại ảo và bước vào chỗ hẹn trước.

Có chút sự cố kỹ thuật xảy ra. Những ngày đầu tháng 11 này, Matxcova rất lạnh, bầu trời thì u ám.

Các bộ quần áo thực tế ảo bắt đầu giảm nhiệt, rét run người. Cũng may, bộ phận kỹ thuật của quán đã kịp điều chỉnh cho không gian ảo trở về mùa hè. Mọi người cảm thấy ấm áp hẳn. Đúng là lần đầu đi tây off thiếu kinh nghiệm.

Những cái bắt tay, vỗ vai, những cái ôm thân tình đều có cảm giác như thật. Lê Hải Đoàn mang theo một chồng sách 3d scan và mời mọi người xem. Ai cũng trầm trồ khen ngợi công phu sưu tập của chú. Do sách tự 3d scan nên không mắc vấn đề bản quyền, Lê Hải Đoàn copy cho mỗi người một cuốn. Còn mr Nguyễn Thành Vân một giáo viên đến từ Hà Nội, người sở hữu tới trên ba nghìn cuốn sách Liên Xô (sau 10 năm sưu tập) thì khoe về thư viện sách khổng lồ của mình, cả thực và ảo càng làm mọi người háo hức thêm. Nguyễn Thành Vân cũng đã scan 3d toàn bộ thư viện của mình thành các file ảo rồi share lên internet, hàng nghìn cuốn, và tạo thành một free library trên mạng. Nghe Nguyễn Thành Vân kể, háo hức, mọi người cùng nhận địa chỉ, mã số, tạm chia tay không gian ảo Moscow coffee để cùng enter vào library của Nguyễn Thành Vân Việc bất ngờ, làm ông chủ quán café ảo giật mình, khi đoàn khách ảo đến từ Việt nam đột ngột biến mất.

Tiếp đến là Kevin Vương, một thành viên ở u châu. Giới thiệu với mọi người về room ảo của một số thư viện, phố sách cũ u châu mà chàng đã kịp 3dscan mỗi khi có dịp tham quan. Việc scan này không hề dễ dàng, do một số không gian trưng bày hạn chế, nghiêm cấm scan để giữ bản quyền.

Ngồi trong "quán", nhìn quảng trường đỏ, ngắm dòng sông Matxcova hiền hòa, thành phố yên bình của một ngày chủ nhật. Cảm giác thật thư thái và dễ chịu. Khác với mọi người, anh Andy mặc bộ quần áo thể thao, trẻ ra so với độ tuổi trung niên của mình. Anh kể vừa về từ room ảo "Lokomotiv stadium" . Ở đây đang có cuộc thi đấu bóng đá giữa Dinamo Kiev và Spartac Matxcova.

Huỳnh Lê Em, hôm trước báo bận do chuẩn bị kỳ thi tốt nghiệp cho học sinh, mà hôm nay cũng có mặt. Nhưng cậu chàng ăn mặc quá chỉn chu, cứ như chuẩn bị lên lớp. Và khi mọi người đang trao đổi, trò chuyện, cậu ngồi khoanh tay trên bàn, và nói chuyện rì rầm một mình, dù chốc chốc có ngoảnh ra cười nói chút ít cùng anh em. Hỏi ra thì biết, cậu đang đăng nhập vào hai room ảo một lúc, một là quán café ảo ở sân thượng một tòa nhà cổ Matxcova, room kia chính là lớp học của cậu ta, và đang kiểm bài cho học sinh.

Kỳ lạ thế đấy, các thành viên Sách cũ Liên xô, dù ngấm bao nhiêu câu chuyện khoa học viễn tưởng của nền văn học Xô viết, mà đôi khi vẫn giật mình như đang trong mơ, khi ứng dụng công nghệ thực tại ảo vào cuộc sống, vào thú vui sách vở của chính mình.

Thời gian cứ tiếp diễn, mọi người đến dần, đến dần và chẳng mấy chốc đã làm chật quán. Không gian café hàng ngày trở nên náo nhiệt với các vị khách đến từ Hà Nội, Huế, Sài Gòn, Cần Thơ... của nước Việt Nam xa xôi.

Tình hình là không đủ ghế, mình bèn ra hỏi bác chủ, rằng room ảo của bác đã cập nhật phiên bản mới nhất chưa. Phiên bản mới nhất của software thực tại ảo, người ta có thể co dãn, điều chỉnh kích thước, màu sắc, vật liệu của đối tượng. Ngành kiến trúc của mình dùng cái này nhiều nên khá quen thuộc. Bác chủ quán gõ password, mình dùng tay, nút bấm, điều khiển để kéo dãn kích thước của quán café. Việc co dãn này có ảnh hưởng đến các không gian ảo lân cận của thủ đô Maxcova, nhưng bác chủ nhà bảo đã có giấy phép tạm thời nên không ngại gì.

Ngồi nói chuyện, xem sách ảo, nhưng hầu hết mọi người không gọi đồ ăn uống. Vì các anh mọt sách này dù sao cũng lười update công nghệ. Riêng

đồng chí Lâm thì khề khà vui vẻ cùng ông bạn Ấn Độ, một chuyên gia phần mềm và cũng là một fan của Sách cũ Liên Xô. Bộ quần áo thực tại ảo mà Lâm sử dụng do Ấn độ sản xuất, cho người dùng cả cảm nhận của vị giác. Anh em uống nước lọc Lavie, và nhìn cậu chàng thưởng thức socola ấm nóng của Nga mà thèm rỏ rãi.

Thấy anh chị em đã đông kha khá, Chinh Kieu, vua trò chơi của group, như các buổi off trước, lại đưa ra một game mới. Phần thưởng là một hình pop-up được tạo phần mềm pop-up making. Khi cho vào máy 3dprind sẽ ra đồ thật. Cũng như đôi lần trước, Trần Tuệ Linh, chuyên gia google, có đáp án đúng đầu tiên. Mọi người thấy giải thưởng hay hay, xin xỏ copy. Chinh Kieu nhìn sang người trúng giải, Trần Tuệ Linh, có ý thăm dò. Tất nhiên là Trần Tuệ Linh không dễ chia sẻ giải thưởng độc đáo này. Để tránh mọi người dùng file ảo in thành sách thật, làm mất ý nghĩa duy nhất của giải thưởng, tác giả đã chuyển sách ảo sang chế độ " unable to 3d print", đặt password rồi mới copy cho mọi người. Chinh Kieu cũng hứa, khi về Hà Nội sẽ mở khóa và in thành file thật cho người trúng giải.

Đang giữa câu chuyện, thì xuất hiện thêm chú Thượng Minh Quân, mặc bộ quần áo Tây nguyên lạ hoắc. Trông có vẻ hớt hải. Thượng Minh Quân kể, chú đang phượt ở cao nguyên. Nghe có off mà không thể tham gia ngay được. Đành phải phóng xe về một thị trấn gần nhất và thuê bộ đồ thực tại ảo chỉ trong một tiếng. Ấy vậy mà chưa đầy 30 p sau, hình ảnh của chú chập chờn rồi biến mất hẳn. Kiểm tra hệ thống, thì ra mạng internet nơi thị trấn cao nguyên kia bị đứt đoạn do bảo dưỡng trạm phát sóng.

Chị KinSori, Hung Pham và nhà báo Đoàn Tiến đến khá muộn. KinSori, kể, do tính sai múi giờ, chị cùng Hung Pham đến Matxcova (ảo) sớm quá nên tạt vào room Arbat street để tìm sách cũ. Biết chút tiếng Nga nên khá tự tin đi du lịch. Sau khi rời phố Arbat, đúng ra phải sign in ngay vào room của quán cafe thì lại dùng link chuyển tiếp. Đó là xuống ga và bắt chuyến tàu điện ngầm sớm nhất để đến quán. Cũng may, trên chuyến metro ảo lại gặp nhà báo Đoàn Tiến và rủ đi off luôn. Đoàn Tiến bảo chú sang Matxcova để làm phóng sự về người Việt ở nước Nga. Mình tự hỏi, làm phóng sự phải bay hẳn sang để gặp người thật việc thật chứ vào forum Matxcova ảo thì có gì nhỉ. Liệu có như mấy chú nhà báo hồi 2017 toàn lên mạng tìm tin để viết bài không.

Mọi người cùng quây vào hỏi han anh Andy, chị KinSori và Đoàn Tiến về thủ đô ảo Matxcova. Đoàn Tiến, tay nhà báo năng động, xông xáo chia sẻ nhiều nhất. Chú kể đã "sang Mát" được hai tuần, chỗ nào cũng đến, tuyến metro nào cũng qua. Thẻ nhà báo ảo cho chú thật lắm ưu đãi. Mọi người nghe xong xuýt xoa, khen nền khoa học công nghệ nước Nga. Họ số hóa hầu như toàn bộ thủ đô lên không gian ảo để phục vụ các hoạt động chính trị, kinh tế, xã hội. Anh bạn Ấn độ của Lâm chăm chú lắng nghe, và kể thủ đô New Deli cũng thế, giới trẻ có xu hướng thích sống và cả làm việc trong không gian ảo hơn là thật.

Các chú mọt sách Việt Nam chỉ biết há hốc mồm, rồi bất giác tự hỏi, đã bỏ công sang thăm, thấy trực tiếp quảng trường Đỏ, không biết xuống chơi luôn thì thế nào. Nghe vậy, Đào Đăng Đạt

thành viên yêu công nghệ với thú sưu tập sách Mir, mới giải thích :"Về nguyên tắc, mọi không gian thực tại ảo, khi liên kết được với nhau về mặt thị giác, thì đều có khả năng kết nối hoàn toàn"

"Nghĩa là từ đây có thể đi trực tiếp tới quảng trường Đỏ?" Ai đó hỏi tiếp.

Đào Đăng Đạt lại trả lời "Nhìn chung là thế, nhưng hai không gian ảo này phải có sự thỏa thuận tương tác từ trước, và cũng phải mặc bộ quần áo thực tại ảo phiên bản mới nhất mới dùng được. Ở đây, ngoài nhà báo Đoàn Tiến, thấy có mỗi Lâm olifant đủ điều kiện kỹ thuật".

Lâm olifant ta nghe vậy, vẻ tự hào ra mặt, hỏi ngay Đào Đăng Đạt cách xuống thăm quảng trường Đỏ.

Cậu chuyên gia công nghệ giải thích luôn cho mọi người cùng nghe:" Bảng điều khiển trong bàn tay, ở ngón trỏ có đèn tia laze, anh Lâm olifant muốn đến đâu thì hướng tia laze vào đó và nhấn enter. Nếu chỗ cần đến quá xa thì bật thêm chức năng zoom hoặc gõ tọa độ điểm cần đến"

Háo hức, lại láu táu, Lâm olifant nhấn nút và, trong chốc lát, mọi người đã thấy cậu ta đứng giữa quảng trường, giơ tay vẫy vẫy. Chú chạy tung tăng một lúc, rồi ngõ nghiêng, chỉ tay lên một tháp canh trên tường thành, chắc cũng muốn lên đó. Thấy đôi người xung quanh lắc đầu xua tay nhưng Lâm olifant không nghe. Chỉ thấy cậu chàng tung người lên chục mét rồi rơi pạch xuống bụi cây. Có vẻ không sây xát gì lắm, nhưng Lâm olifant vừa lồm cồm bò dậy thì đã một chú an ninh Nga chạy tới. Lâm olifant tính bài chuồn nhưng không kịp. Viên anh ninh Nga dơ ngay dùi cui chỉ thẳng vào Lâm olifant. Cậu chàng người Việt đứng bất động và tự di chuyển về phía người an ninh.

Rắc rối to đây.

Mọi người trong quán, qua chức năng zoom image và sound volumn, đều có thể nhìn rõ, nghe rõ cuộc nói chuyện ở xa của Lâm olifant. Nhưng hầu như chả ai hiểu, vì chưa cập nhật phần mềm automatic translate. Nghe Lâm olifant ta lí nhí mấy câu "Bbetham, ""Bbetham." chả câu nào ra câu nào.

Một số người trên quảng trường xúm lại hóng, lại có cả mấy người đến từ Việt Nam. Mấy người đồng hương này có vẻ quan tâm, nhìn ngó Lâm olifant đang bị chất vấn, rồi quay sang tìm đoàn của mình cũng đang trên quảng trường, nhờ hỗ trợ. Đoàn du khách Việt kéo đến, khá đông. Họ trao đổi một lúc, rồi có hai đại diện ra nói chuyện, xin xỏ giúp Lâm olifant. Thành viên sách Liên xô

trong quán giờ mới nhận ra hai người Việt kia chính là Trần Quang Hiệp và Little Prince cũng là hai admin mất tích của group sách Liên xô. Ông chủ quán cafe cũng ra hỗ trợ. Còn chú Đoàn Tiến thì im re, visa ảo vừa hết hạn nên không thích dính dáng.

Việc dàn xếp suôn sẻ, Lâm Olifant trở lại quán cùng hai addmin. Anh em lại hỏi thăm bác Trần Quang Hiệp, nghe bảo bác bận dịch sách cùng dẫn tour ở Việt Nam, giờ lại sang cả Nga à. Anh Trần Quang Hiệp bảo, thời đại khoa học kỹ thuật phát triển, người ta đi du lịch ảo nhiều nên các hướng dẫn viên như anh cũng phải update công nghệ. Chưa biết được nhiều về Matxcova, anh phải rủ Little Prince đi cùng hỗ trợ. Little Prince vốn từng du học nên rất quen thuộc thành phố này cùng các kiến thức lịch sử, văn hóa ở đây.

Một số người vẫn thắc mắc về sự cố vừa rồi, ông chủ quán giải thích thêm. Rằng không gian ảo của điện Kremli là nơi phải đảm bảo an ninh quốc gia. Nên họ chỉ cho phép nhìn chứ không vào được bên trong. Anh Lâm Olifant bị quy vào tội đột nhập trái phép, may là người nước ngoài, lại là người Việt, nên họ thông cảm cho qua.

Lâm Olifant ta gãi đầu vẻ ngượng ngập. Còn về cái dùi cui của người cảnh sát, ông chủ quán giải thích tiếp, rằng đây là vật dụng cấm sử dụng phổ biến trên không gian ảo và chỉ dành cho lực lượng đặc biệt. Nó có khả năng điều khiển người khác từ xa.

Buổi off giờ đã vui lại càng vui khi lần đầu có mặt đủ các addmin. Livestream làm cho chương trình càng thêm sôi động. Hai hotgirl Hồng Hạnh và Hồng Diệp Nguyễn, chuyên gia trốn off của group, nhắn tin bảo muốn tham gia. Nhưng mọi người cùng trả lời, giờ thì xin visa ảo kịp sao được mà đòi sang, thích thì hóng qua compute cục gạch thôi. Thày giáo Huỳnh Lê Em vừa xong việc, đã đứng dậy chuẩn bị ra giao lưu cùng mọi người. Thấy Gia Khoa Sách ngồi bên cạnh, tư lự một góc, chả nói năng gì. Huỳnh Lê Em vỗ vai, bảo Gia Khoa Sách :"Bác ra vui tí với anh em chứ?" Cái vỗ vai làm bàn tay Huỳnh Lê Em rát cả tay mà cậu béo kia vẫn không động đậy. Huỳnh Lê Em không cảm hấy gì khác thường.

....

Chuyện đang rôm rả, bỗng nghe thấy tiếng tit tit như báo động. Một bảng chữ tiếng Nga hiện lên giữa phòng. Hầu hết thành viên không đọc được, lại ham chuyện nên càng không để ý...

Đột nhiên, tường rung bật bật. Rồi một âm thanh chói tai vang lên.

((((((Uuùng))))))

Căn phòng thu lại về kích thước ban đầu. Bàn ghế xô lệch. Li tách đổ vỡ. Mọi người ngã dúi dụi rồi bị lèn chật vào nhau.

Ông chủ quán người Nga chạy tới, cùng đội ngũ kỹ thuật kiểm tra.

Thì ra, tay cán bộ kỹ thuật Ivanko thiếu kinh nghiệm, đặt nhầm chế độ hẹn giờ khiến không gian ảo trở lại kích thước cũ sau ba tiếng.

Có chút may mắn, vì mỗi mẫu bàn ghế chai lọ của quán cafe đều có số lượng lặp lại nhiều. Ông chủ quán chọn những mẫu bàn ghế li tách, còn tốt dùng lệnh copy để tạo lại thay thế các mẫu hỏng. Tuy nhiên, đến phần rượu quý bị hỏng thì không thể phục hồi được, vì chúng được mua từ chính hãng và không thể sao chép. Vài nghìn đô la thiệt hại là ít. Tay Ivanko ngốc đứng khép nép không nói gì, lo chắc phải đền

ông chủ vài tháng lương chứ chả chơi.

Anh em sách cũ thấy cũng ái ngại, bàn nhau góp tiền giúp hắn. Thống nhất là mỗi người 50k. Ấy thế mà chỉ vài người có mang tiền, phần lớn chưa làm ví ảo để chuyển tiền, đành hẹn về nước chuyển sau.
Không gian coffee lại rộng rãi thoải mái. Mọi người giờ mới chỉnh lại áo quần cho đỡ xộc xệch sau sự cố vừa rồi. Vô tình, tất cả cùng nhìn ra góc phòng, thấy tay Gia Khoa Sách vẫn ngồi yên như không hề hấn gì. Mình kín đáo nhắn tin cho hắn "M đến đây để off hay ngủ gật đấy?" Không thấy Gia Khoa Sách có phản ứng gì. Vậy mà hai phút sau vẫn có tin nhắn trả lời "Bác thông cảm, em đang bận dọn sách ở Hội sách Quốc Tử Giám, nên cử "thằng đệ " qua họp thay."

"Vớ vỉn, cái phiên bản robot của mày thì bịp được ai, chỉ làm chật phòng thôi. Mày chỉ được cái to mồm hô hào off eff thôi"

....

Không thấy Gia Khoa Sách trả lời nữa, chắc hắn giận và cả ngại.

.....

Một lát sau, anh Trần Quang Hiệp và Little Prince xin phép rút lui trước, vì phải về với đoàn khách du lịch. Mọi người nhìn nhau rồi cũng lục tục đứng dậy, chào hỏi và chia tay. Một ngày offline trên không gian ảo kết thúc với nhiều sự kiện đáng nhớ. Anh em hy vọng còn nhiều dịp gặp nhau hơn.

(Hanoi 7/1/2023)

GÓC SÁNG TÁC

HOANG NGUYEN

Hà nội từ trưa
Ông trời gây mưa
Dăm ba giọt lẻ
Mà sao già trẻ
Tất thảy nháo nhào
Ra vỡ cơm bão
Của bác Chuột chù
Bác show, bác hù
Anh em mắt dẹp
Sách bác thì đẹp
Tủ bác thì đầy
Gặp đúng bậc thầy
Của làng chơi sách
Anh em lạch bạch
Thoảng ngó thoảng nhìn
Mấy quả vỡ tim
Vì hàng show khủng
Nhìn mình lủng củng
Đời ngả lăng nhăng
Có tí bé bằng
Đường cần tít tắp
Mà tí Mít đặc
Bác Lít thằng Bu
Cụ Khốt là đủ
Cùng ông thuyền trưởng
Mà đủ hoang tưởng
Chém gió vù vù
Xóm nhỏ chiều thu
Được phen mở mắt

KIEU CHINH

White paper, red pencil:
grandfather at the flag,
beside – the crew.

Snowy edge, white snow.
The tank gun looks at the enemy.
Faces young, machine gun in hand.

They are all alive on my sheet:
my grandfather is at the flag,
next to the crew.
White paper, red pencil

Giấy trắng và chì đỏ
Tôi vẽ ông của tôi
Tay cầm chiếc lá cờ
Bên những người đồng đội.

Tuyết trắng, tuyết bao phủ
Pháo tăng nhắm hướng thù
Những người chiến sĩ trẻ
Súng trong tay không rời

Người lính như trở lại
Trên trang giấy, nét chì
Giấy trắng và chì đỏ
Đồng đội và ông tôi.

HAI DOAN

Sống bao năm từ Đức quốc xa xôi
Ngàn dặm xa từ quê hương Xô Viết
Có bao giờ bác thấy lòng da diết
Nhớ thảo nguyên, hàng phong tỏa bóng vàng.

- Ta vẫn nhớ cứ mỗi độ thu sang
Trên đường quê một mình ra rong ruổi
Từ rừng sâu qua con sông, con suối
Tìm cỏ cây làm thuốc cứu muôn loài.

Ta cứ đi từ tối đến sớm mai
Tới Ba Lan rồi vòng qua Tiệp Khắc
Rồi cuối cùng dừng chân nơi Đông Đức
Chữa bệnh cho muông thú trong vùng.

- Thế bây giờ bác có thấy buồn không?
Khi rời xa nơi bao năm gắn bó.
- Ta làm bạn với gốc cây, ngọn cỏ
Nên khắp nơi bốn bể đều là nhà

Đất Việt Nam dẫu có ngàn dặm xa
Nhưng từ lâu như anh em thân thiết
Ta yêu lắm những con người đất Việt
Lũy tre xanh qua trang sách năm nào

- Tuyệt vời quá bác Aibolit ơi!
"Bà ngoại" cháu cũng là bác sĩ đó
"Bây sẽ ngủ" và "chú bò rơm nhỏ"
Được bà chăm nên quấn quít chẳng rời.

- Đáng quý thay ta có những con người
Sống gần gũi chan hòa cùng vạn vật
Cháu nhớ nhé, ấy cũng là quy luật
Ta giúp đời. Đời sẽ chẳng phụ ta.

Ni-cô-lai Nô-xốp
CHUYỆN PHIÊU LƯU CỦA
MÍT ĐẶC
VÀ CÁC BẠN
Chương 11
ĐẾN NƠI XA LẠ
Chapter Twenty-Nine
THE BALL

Chuyện phiêu lưu của Mít Đặc và các bạn

Tác giả: Ni-cô-lai Nô-xốp

Nhà xuất bản: NXB Cầu Vồng Mát-xcơ-va

Năm xuất bản 1986

Cốt truyện xoay quanh cuộc sống tự lập và mối quan hệ của những cô bé, cậu bé tí hon ở thành phố Diều và các thành phố hư cấu khác. Trong số các em bé này thì Mít Đặc là một cậu bé nổi đình đám nhất với những ý nghĩ nghịch ngợm và kỳ quặc của cậu. Trái ngược lại với Mít Đặc là Biết Tuốt, một cậu bé hiểu biết rộng, chững chạc và thường bị Mít Đặc ghen tị. Các cô bé, cậu bé này biết làm thành thạo những công việc của một người lớn như biết sửa xe, vẽ tranh, làm khinh khí cầu, làm thơ, chữa bệnh...

SƯU TẬP SÁCH LIÊN XÔ CŨNG VÌ ĐỂ NHỚ LẠI NHỮNG "NGÀY LIÊN XÔ", "THÁNG LIÊN XÔ","NĂM LIÊN XÔ" thuở nào!

(Góc nhìn hẹp góp phần lý giải một niềm đam mê của hơn một thế hệ người Việt)

Sưu tập sách Liên Xô, vì nội dung hấp dẫn, vì bìa đẹp, minh họa ấn tượng, sưu tập bản hiếm, bản độc,...

Thì ai sưu tập sách với bất kỳ sách thể loại nào cũng thế.

Nhưng với những người trên dưới 40 trở lên, Sưu Tập Sách Liên Xô, còn là sưu tập những hoài niệm đã qua. Nhìn cuốn sách bìa láng, minh họa đẹp, chữ Nga... là bao kỷ niệm những năm 90 về trước được gợi lại.

Liên Xô, những năm 90 về trước, thực sự là một phần của người Việt, tâm hồn, máu thịt, cuộc sống...

Một ngày bình thường, của những người Việt Nam bình thường, hàng trăm hàng nghìn sự kiện đều ít nhiều gắn với Liên Xô

Sáng dậy, cái đồng hồ Liên Xô treo tường , để bàn đã gọi mọi người dậy.

Đi học, dép lê , thỉnh thoảng có dịp được đi dép, giày Liên Xô, da. Mùa đông, đôi người có cái tất xù ấm . May mắn thì được bố mẹ mua cho cái xe đạp Liên Xô,, giá 8.000 VNĐ bán ở Bách hóa Tổng hợp Hà Nôi (Tràng Tiền Plaza ngày nay)

Cặp đi học, đương nhiên với phần lớn học sinh, là dùng cặp VN làm, da bò, giả da, rẻ. Nhưng cũng có năm được bố mẹ mua cho cặp Liên xô sản xuất, đeo hai dây đằng sau. Cũng từng sở hữu hai cái cặp Liên xô. Một cái hồi lớp 7, màu đỏ, đẹp, dây đeo tiện lợi. Lên cấp 3, một cái khác, màu đen, xách tay.

Trong cặp, cái hộp bút nhựa là phổ biến. Tuy sản xuất tại Việt Nam, mà có hình chú gấu Misha và biểu tượng Olympic Matxcova 1980. Những năm 80, cả lớp mình,

cả thế hệ mình, mấy năm liền, đều dùng loại hộp bút nhựa dạng này. Hỏng, ra Công ty thiết bị trường học ở phố Lý Thường Kiệt mua cái mới, chỉ chọn màu mới cho chút thay đổi.

Bút dạ Liên Xô là giấc mơ của bạn học sinh Việt Nam. Ít tiền thì cố làm bộ 6 màu cơ bản, nhiều tiền hơn thì 12 màu, 15 màu.

Compa Việt Nam thì rẻ tiền, ít công dụng, thiếu chính xác, dễ hỏng. Còn compa Liên Xô thì cứng cáp, chắc chắn, chính xác, cũng là niềm ao ước của số đông.

Vở, phần lớn các bạn đều dùng vở Việt Nam in, đôi lúc có người dùng vở in ở Liên xô, chữ Nga, giấy đẹp hơn. Mình cũng đôi lần được dùng vở này. NHớ hồi đó, học sinh đều phải bọc sách vở để "tránh dây bẩn". Ấn phẩm Liên Xô cũng góp phần đáng kể đáp ứng nhu cầu này. Các loại sách báo tạp chí, truyện, của Liên xô,, có khổ đủ lớn, sẽ được các bé dành để bọc vở. Thường là các báo, truyện cũ, nhưng đôi lúc cũng mua cả một đôi cuốn tạp chí Liên xô, mới để bọc vở. Kỷ niệm với mình, là đã mua một quyển sách Liên xô, dạy gấp hình (kiểu như Origami) mới tinh ở Nguyễn Xí về bọc vở, và còn giới thiệu cho nhiều bạn cùng mua. Tiếp là nhớ hồi vào cấp 9, lấy cả chồng báo Cá sấu của ông già, tích trữ từ những năm 50-60, dùng để bọc vở. Đúng là trào lưu kém văn hóa một thời của nhiều thế hệ học sinh.

Sách báo Liên xô, in đẹp, mới lạ, đương nhiên gắn nhiều kỷ niệm với bạn trẻ Việt Nam.

Tạp chí Liên xô in tiếng Việt, thời mình , thấy có hai loại, một là LIÊN XÔ NGÀY NAY, khổ cỡ A4, ít màu, không có truyện tranh. Và thứ hai, là LIÊN XÔ, tạp chí khổ to, giấy bóng, nhiều hình, có truyện tranh cho thiếu nhi, cả tranh vui, có cả quảng cáo hãng hàng không Aeroflot của Liên xô, thường nằm trang cuối. Một số cơ quan nhà nước thường đặt tạp chí Liên xô. Ngoài ra, còn thấy tạp chí Misha, tiếng Nga, dành cho thiếu nhi, và tạp chí Sputnik cũng tiếng Nga.

Sách khoa học, giáo dục, chính trị, sách văn học cho người lớn, trẻ em, thì bán nhiều ở các hiệu sách Hà Nội, sạp báo có ít, hiệu lớn có nhiều. Phong phú nhất là các hiệu ở phố Tràng Tiền, bao gồm Hiệu sách quốc văn trước ở ngã tư Tràng Tiền, Ngô Quyền; Hiệu sách Ngoại

văn nay là hiệu sách Thăng Long; Hiệu sách ở phố Nguyễn Xí. Ba hiệu này, đều có hàng vài chục mét vuông, cả góc cửa hàng, bày sách Liên Xô, cả tem, bưu ảnh Liên Xô. Phố Tràng Tiền, thấy nhiều sách Liên xô nhất. Còn các sạp báo lẻ thì bán lẻ tẻ, truyện tranh Novosti, truyện tranh Cầu vồng...

Ấn tượng riêng còn nhớ mãi, là những góc quầy bày hàng chục cuốn mỹ thuật của nhà xb Aurora Leningrad, khổ to cho dân sành hội họa, giá 8000 đ, bên cạnh là đôi ba cuốn khổ vuông nhỏ, giá 2-2500đ. Bưu ảnh Liên xô nhiều , đẹp, tem cũng phong phú.

Ti vi, những năm cuối 80s, bắt đầu phổ biến. Tivi vỏ đỏ của Liên Xô, là một huyền thoại. Chương trình ti vi hồi đó, bên cạnh phim VN, thì phim nước ngoài chủ yếu là từ Liên xô, ngoài ra có phim Cộng hòa dân chủ Đức, Ba Lan, Tiệp khắc... Một tuần chỉ có ba buổi chiếu phim trên ti vi. Tối thứ 4, tối thứ 7, và chiều Chủ nhật. Hồi những năm 80s, ti vi không có suốt ngày đêm như bây giờ, mà chỉ từ 7h tối đến khoảng 10-11h đêm. Mở đầu là chương trình Những bông hoa nhỏ, cho thiếu nhi, hay có phim hoạt hình, mà Hãy đợi đấy của Liên Xô, luôn là phim quen thuộc... Phim truyện Liên xô và phe XHCN nhiều, Những kẻ báo thù không bao giờ bị bắt, Chét s tơ mi biết bay, Công chúa Arabela, ... Vẫn nhớ "đúc kết" của đồng bào khán giả truyền hình Việt Nam, là, phim Ba Lan hay có cảnh nude, phim Liên xô cũng không phải quá hiếm...

Hồi đó, ngoài đài Việt Nam, cả nước có duy nhất một đài, một kênh truyền hình, tivi còn bắt được sóng của truyền hình Liên xô, tiếng Nga. Thói quen "sành điệu" của nhiều bạn trẻ Việt, là , sáng Chủ nhật, bắt sóng đài Liên xô xem các cô tập thể dục nhịp điệu.... Về thể thao, hồi đó thỉnh thoảng có các đội bóng Liên xô và Đông Âu sang Việt Nam giao hữu, rồi giải quân đội các nước XHCN,.. Người hâm mộ bóng đá Việt Nam, ngoài các thần tượng chung của thế giới, như Maradona, Gulit, Van Basten, Platini,... thì phần đáng kể dành cho sự quan tâm, yêu mến các cầu thủ, và câu lạc bộ bóng đá Liên xô, như Spartac Maxcova , Dinamo Kiev, Lokomotiv Matxcova,... Xem bóng đá, phần lớn coi các đội Liên Xô và Đông Âu là phe ta, phe mình.. Nhớ World Cup 94, người Việt hầu hết đều tiếc cho đội Nga không qua được vòng bảng, và mừng cho thành tích của đội Bungari, vì cùng là phe ta cũ.

Đi ngoài đường, xe buýt những năm 80 cũng nhiều, có hai loại, là trần cong, và loại

vuông thành sắc cạnh, xe Ka rô sa của Tiệp. Nhưng về Xe ô tô con, phổ biến là xe Liên xô, với Vonga đen cho cán bộ cấp cao, và xe La đa cấp thấp hơn, tiếp đến là xe U-oat mui bạt, xe Hải Âu chở khách. Các xe vận tải Liên xô cũng hay gặp. Xe máy thì có Minsk Liên xô, Babetta Tiệp, Simson Đức, xe đạp phổ biến có Mifa Đức, Eska Tiệp, mini Liên xô..

"Du học""Du học sinh"- thời đó học sinh của Việt Nam sang Liên xô và phe XHCN ở Đông Âu để du học, có vẻ không ít. Hầu hết bạn trẻ Việt Nam nào cũng ít nhiều có người quen, bạn bè đi học ở Liên xô.

Cấp thấp hơn, cũng là đi Liên Xô và cả Đông Âu- không phải đi học, mà là đi lao động. Hồi đó , cụm từ "đi xuất cảng""đi xuất khẩu lao động" là phổ biến. Ai được đi lao động xuất khẩu là có dịp đổi đời. Thành quả của mấy năm lao động Liên Xô, là những chuyến hàng, đóng thùng gỗ, chở về nước. Dỡ hàng từ công ten nơ gỗ, cũng là sự kiện của cả khu phố, cả làng cả xóm. Khởi đầu, xe tải chở đến cổng ngõ, mọi người tháo thùng gỗ, dỡ hàng, cái gì có ở cửa hàng bách hóa và cả chợ đen Matxcova, thì đều có trong kiện hàng. To nhỏ lớn bé , đắt rẻ,... có hết. Xe máy, xe đạp, rồi tủ lạnh Saratôp, ti vi vỏ đỏ ...

Giường bạt xếp của Liên Xô cũng được ưa chuộng. Nhiều chiếc giường bạt, sau thời gian dùng lâu dài, bị rách, bán khung nhôm cho đồng nát. Rồi lại được dân mình tận dụng, lắp bộ bạt mới, bán tiếp ra thị trường.

Tiếp là nồi áp suất Liên xô, bình giữ đá lạnh, rồi sách, vở, bút, cặp đi học, giầy, dép da, quần áo. Rồi con lật đật, vật trang trí quen thuộc trong các tủ kính gia đình.

Áo lông Đức những năm 80-90 là mốt của thanh niên Việt Nam. Thực phẩm gửi theo thùng hàng hay có kẹo Socola, đôi khi hình như còn có cả thịt hộp, dưa muối...

Hàng chuyển về từ Liên xô và Đông Âu chiếm phần quan trọng thỏa mãn nhu cầu cao cấp của người Việt.

Hồi đó, gia đình bạn nào có người đi học, hay lao động ở Liên Xô, Đông Âu, thường có mức sống hơn hẳn. Phong cách sống, ăn mặc, xe cộ, đều khác. Cái mũ lông Liên Xô, hay mũ kiểu Hồng quân Liên Xô, áo lông Đức, giày da Liên Xô,... Đi xe mifa, Eska đi học. Vào nhà thì hay bày Matruska, con lật đật, rồi sách,vở, truyện.... Thật đáng ngưỡng mộ., thật là giấc mơ của bao người.

Đài, báo, tin tức, sách vở, lúc nào cũng có tin về Liên xô. Liên xô luôn được sự yêu mến, quan tâm của đông đảo người Việt.

Đã từng nghe khá nhiều, nghe

đi nghe lại.

"Liên bang Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Xô viết","Xô viết tối cao","Cách mạng tháng Mười","Cải tổ", "chống chạy đua vũ trang"" phe xã hội chủ nghĩa anh em","khối Vacsava""giải bóng đá quân đội các nước Xã hội chủ nghĩa","nông trang tập thể""thủ đô Matxova","thành phố Kiev"thành phố Tbilisi"thành phố Vladivoxtoc"Trại hè A rơ tếch","biển Đen","biển Ban tích","đại sứ quán Liên xô tại Hà nội" "Đồng chí Goocbachop"","đồng chí Trec nen cô","Đồng chí Sevatnatde bộ trưởng ngoại giao Liên xô""du học sinh VN ở Liên xô""chương trình kỷ niệm 70 năm CM tháng Mười"....

....

Cuộc sống ở Liên xô là hình mẫu lý tưởng trong tâm trí người Việt để hướng tới. Mỗi khi mua được một vật dụng mới, lại thấy vui vui vì tiếp cận được gần với "tiêu chuẩn" Liên xô, mức sống Liên xô (!!?). Nồi áp suất này, tủ lạnh ti vi này, rồi xe đạp này, tủ đá này... rồi lắp điện thoại riêng này...

Nhớ khoảng hai mươi năm trước, Hà nội lắp nhiều buồng điện thoại công cộng trên hè phố. Điện thoại loại này quen thuộc từ lâu, trong hình các sách báo Liên xô. Niềm vui chợt lại đi với chút man mác.

Liên xô nay có còn đâu, để mà so sánh nhỉ.

Rồi chục năm nữa, khi Hà nội mình có thêm tầu điện ngầm, cái nỗi lòng màn mác kia chắc gì không quay trở lại. (???!!?)

....

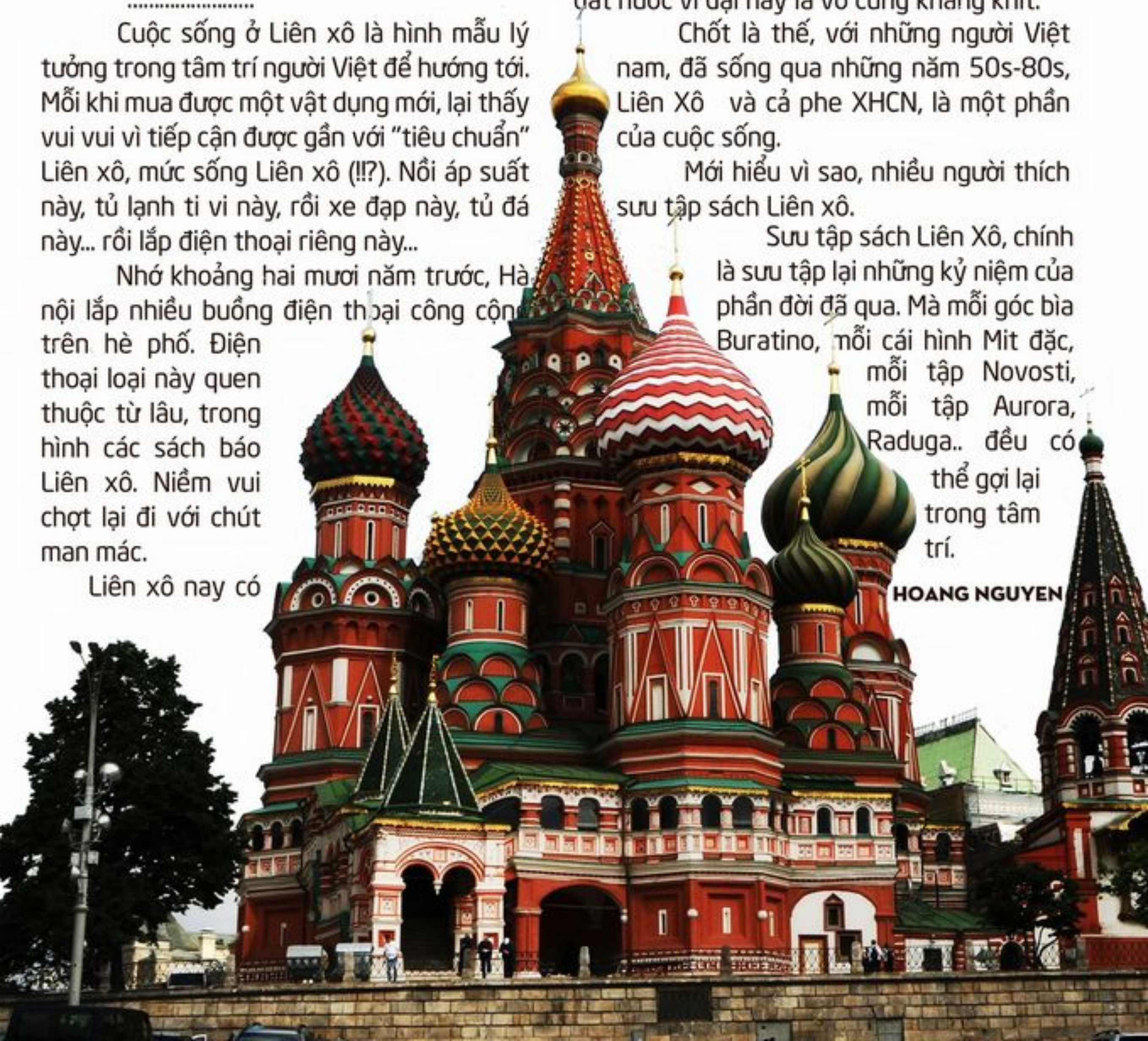
Trên đây, chỉ là đôi dòng của một người 7x, "dưới mái trường XHCN", về những trải nghiệm đã có, gắn với Liên xô và phe XHCN một thời. Còn với hàng trăm nghìn người VN khác, 4x,5x,6x,... với cũng hàng trăm nghìn mối liên hệ, ràng buộc khác với Liên xô , thì không biết "tổng khối lượng" hoài niệm còn nhiều đến thế nào (và bao nhiêu Gigabyte mới ghi đủ). Cũng vì trong nửa thế kỷ biến động của lịch sử xã hội VN, mối ràng buộc với đất nước vĩ đại này là vô cùng khăng khít.

Chốt là thế, với những người Việt nam, đã sống qua những năm 50s-80s, Liên Xô và cả phe XHCN, là một phần của cuộc sống.

Mới hiểu vì sao, nhiều người thích sưu tập sách Liên xô.

Sưu tập sách Liên Xô, chính là sưu tập lại những kỷ niệm của phần đời đã qua. Mà mỗi góc bìa Buratino, mỗi cái hình Mit đặc, mỗi tập Novosti, mỗi tập Aurora, Raduga.. đều có thể gợi lại trong tâm trí.

HOANG NGUYEN

HOANG NGUYEN : Kỷ niệm 70 năm CM tháng 10, lần đầu thấy bản tiếng Pháp. 80 năm , nhặt được bản tiếng Việt ở nhà tập kết rác..100 năm kỷ niệm, full. Quá trình sưu tập cũng mất gần 1/3 thế kỷ. PS: các bác có sách về CM t10 cũng chuẩn bị show dần thôi Quản trị viên - 27 tháng 9, 2017 gần Hà Nội

ANDY NGUYEN

Đúng là đủ bộ thì rất sung sướng
Thành ngữ tiếng Nga với minh họa
Bản tiếng Việt nhưng có đầy đủ Nga, Anh, Pháp, Việt , Sở giáo dục Hậu Giang xuất bản.
Bản tiếng Pháp vừa tóm được chiều nay.
Bản tiếng Anh xuất bản lần 1 - Bản tiếng Anh xuất bản lần 2

Ba sắc thái của quyển sách
Quyển đầu tiên, chính chủ, được đọc nhiều lần nên giấy rời ra từng trang, phải dán bằng băng dính trong.
Quyển giữa tương đối nguyên vẹn nhưng hơi thấm nước.
Quyển thứ ba đẹp nhất , còn nguyên, chỉ là bị cũ theo thời gian, nhưng chắc là chưa đọc lần nào.
Thích cả 2 quyển

Thép đã tôi thế đấy
Theo tiểu thuyết của Nikôlai Ôxtrôvxki

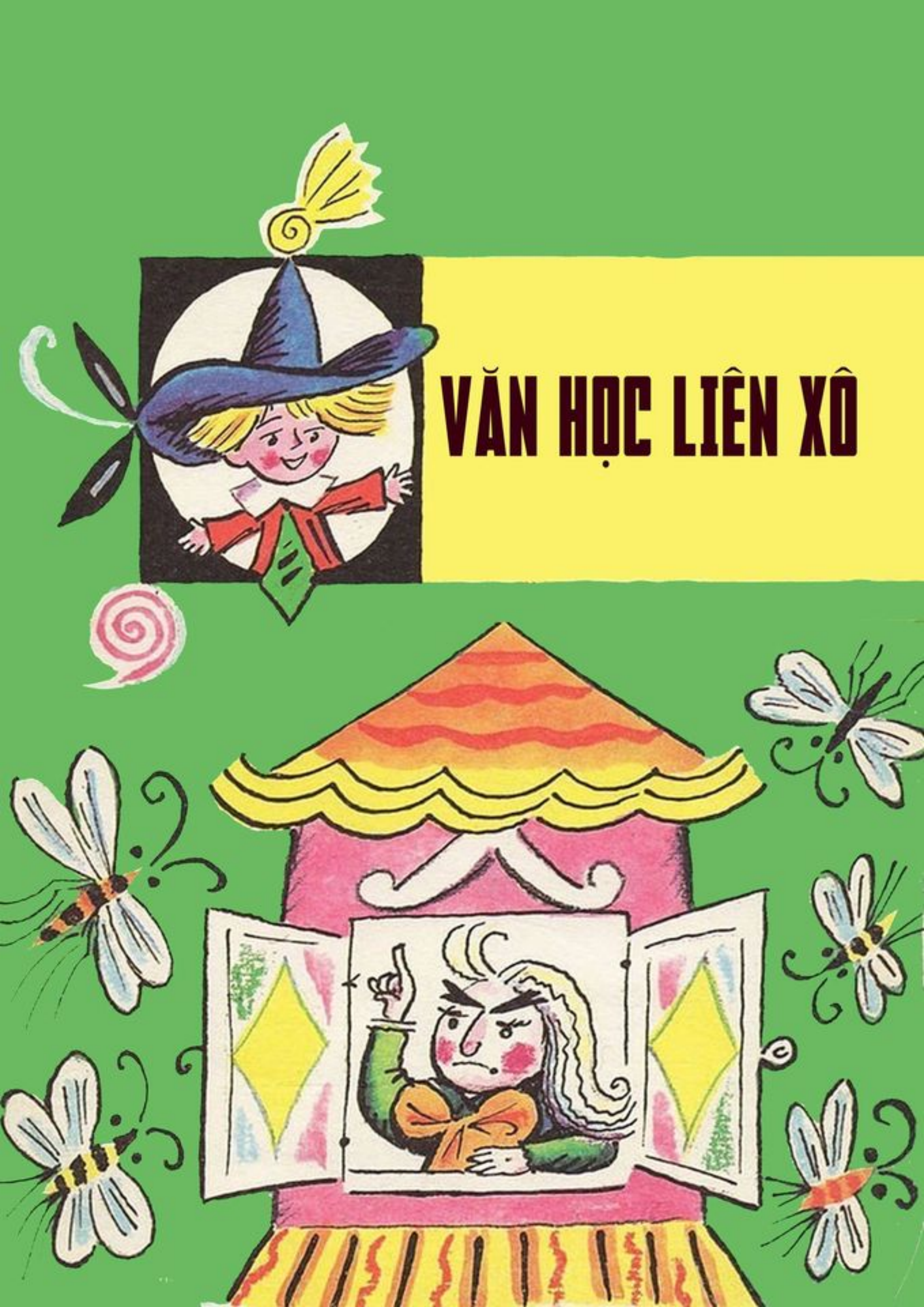
Thép đã tôi thế đấy

Tác giả: Nhi-ca-lai Ax-tơ-rốp-xki

Nhà xuất bản: NXB Thông tấn Novosti

Năm xuất bản 1986

Pavel Korchagin là nhân vật chính của tác phẩm. Ostrovsky đã xây dựng thành công nhân vật này (chính là hóa thân của tác giả), khiến cho nhiều độc giả yêu quý nhân vật Pavel và phương châm sống của Pavel cũng đã trở thành phương châm sống của nhiều thanh niên thế hệ Pavel: Cái quý nhất của con người ta là sự sống. Đời người chỉ sống có một lần. Phải sống sao cho khỏi xót xa, ân hận vì những năm tháng đã sống hoài, sống phí, cho khỏi hổ thẹn vì dĩ vãng ti tiện và hèn đớn của mình, để khi nhắm mắt xuôi tay có thể nói rằng: tất cả đời ta, tất cả sức ta, ta đã hiến dâng cho sự nghiệp cao đẹp nhất trên đời, sự nghiệp đấu tranh giải phóng loài người.... Ngày nay, khi đọc tác phẩm theo quan điểm rộng hơn, nhiều người cho rằng, cuộc đấu tranh giải phóng nhân loại còn là cuộc đấu tranh với bóc lột, đói nghèo và bệnh tật, với dốt nát và vô chính phủ, với áp bức và bất công, với chiến tranh và xung đột... Cuốn tiểu thuyết đã được dịch ra hơn 70 thứ tiếng và in ra ở hơn 80 nước, trong đó có Việt Nam.

VĂN HỌC LIÊN XÔ

LỊCH SỬ nền văn chương Nga

Cũng giống như các nền văn chương của các quốc gia khác, Văn Chương Nga gồm nhiều tác phẩm rất giá trị. Các nhà văn người Nga đã dùng tất cả các thể loại để diễn tả nhưng hai bộ môn chính nổi tiếng nhất là tiểu thuyết và thơ phú. Đặc điểm của các nhà văn này là thể văn, nội dung của tác phẩm và cách phân tích tâm lý nhân vật rất sâu sắc. Các nhà văn Nga đã bận tâm về các vấn đề xã hội, tôn giáo, triết học và luân lý.

Nền Văn Chương Nga chịu ảnh hưởng lớn của các biến cố lịch sử. Vào khoảng cuối thế kỷ thứ 10, đạo Thiên Chúa đã được truyền sang đất Nga và các tác phẩm văn học đều mang dấu vết tôn giáo. Tới khi quân Mông Cổ tràn vào chinh phục đất Nga thì nền Văn Chương Nga trong thế kỷ 13 tới 15 đã chứa đựng các đề tài về Rợ Thát Đát (Tartar). Nước Nga bị cô lập với thế giới Tây Phương trong hơn 200 năm, cho tới cuối thế kỷ 17 các bản dịch nhiều tác phẩm của Tây Phương mới bắt đầu xuất hiện trên đất Nga rồi từ cuối thế kỷ 18, bắt đầu phổ biến các hình thức văn chương phản kháng các tham nhũng chính trị, suy đồi đạo đức, chống đối Sa Hoàng và chế độ nông nô.

Trong thế kỷ 19, nền Văn Chương Nga, kể cả thơ và kịch, đã phát triển rực rỡ và nền văn học này bước vào giai đoạn hiện thực (realism) vào giữa thế kỷ. Tới đầu thập niên 1890, các nhà văn Nga chịu ảnh hưởng của các đường lối nghệ thuật và thơ phú của nước Pháp và các tư tưởng của nhà triết học người Đức Friedrich Nietzsche. Họ đã dùng các tư tưởng du nhập phối hợp với nền triết học tôn giáo địa phương để viết ra các tác phẩm mang các nét vẻ đặc thù với sự xuất hiện của các nhà thơ lớn của nước Nga và giai đoạn sáng tác này đã chấm dứt khi xẩy ra Cuộc Cách Mạng Tháng 10.

Tyutchev

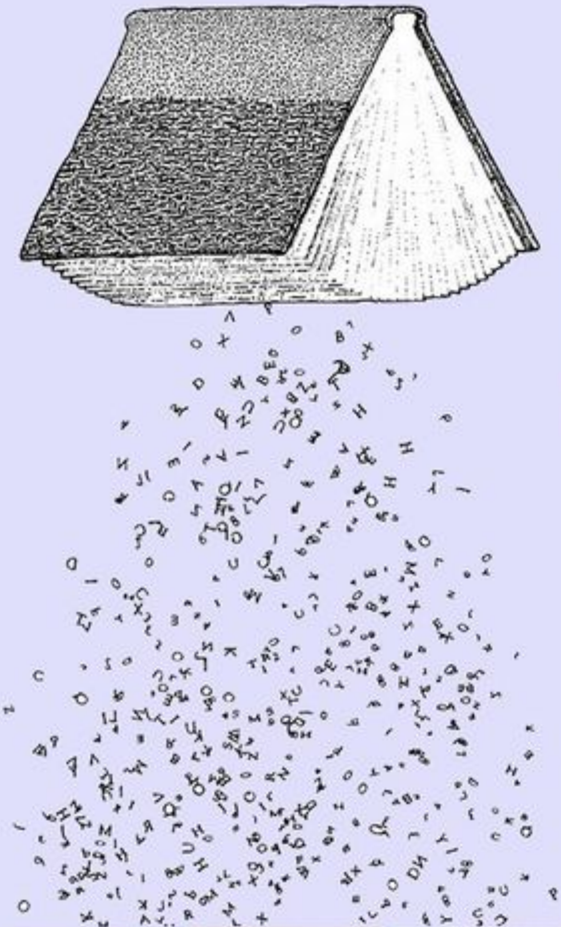
Lermontov

Dostoevsky

Vào giai đoạn từ 1890 tới 1920, tinh thần cách mạng đã lan tràn trên toàn đất Nga. Văn Chương Nga được canh tân và mang nhiều sinh động và đây là Thời Kỳ Bạc (the Silver Age). Đời sống hàng ngày và các vấn đề xã hội đã được các nhà văn biểu tượng (symbolists) thể hiện qua các tác phẩm thơ phú và tiểu thuyết, đặc biệt là các tác giả như Tyutchev, Lermontov, Dostoevsky. Nhà thơ biểu tượng như Alexander Blok đã diễn tả các lý tưởng tôn giáo trong các tác phẩm thơ phú đầu tiên rồi về sau lại mô tả các xấu xa của thế giới. Tác phẩm nổi tiếng nhất của nhà thơ Blok là cuốn "Mười Hai" (the Twelve, 1918) đã ca ngợi cuộc Cách Mạng Bolshevik năm 1917 là cách thanh lọc tinh thần của nước Nga.

Andrei Bely Leonid Andreyev Ivan Bunin

Andrei Bely cũng là một nhà thơ nổi tiếng và nhà viết tiểu thuyết xuất sắc. Trong tác phẩm St. Peterburg (1913), thủ đô của nước Nga đã được mô tả là nơi mà các nền triết học Đông và Tây đã gặp nhau và xung đột nhau dữ dội. Leonid Andreyev là người viết nhiều truyện ngắn giật gân với các đề tài như sự điên khùng, tính dục hay sự khủng bố, ông đã phối hợp các yếu tố của biểu tượng và hiện thực trong các sáng tác và hai tác phẩm của ông là truyện ngắn "Nụ Cười Đỏ" (the Red Laugh, 1904) và vở kịch "Người bị đánh" (He who gets slapped, 1915).

Vào đầu thế kỷ 20, còn có một nhà văn danh tiếng là Ivan Bunin với các tác phẩm có đề tài là tình yêu và cõi chết, và các văn phẩm của ông giống như của trường phái biểu tượng (symbolism). Một trong các tác phẩm của Bunin là "Kẻ sang trọng từ San Francisco" (the Gentleman from San Francisco, 1915), đề cập tới một nhà triệu phú người Mỹ, đã làm việc quá cực nhọc và về sau không được hưởng thụ cuộc đời.

Nikolai Gumilev Osip Mandelshtam Anna Akhmatova

Tới khoảng năm 1910 tại nước Nga, đã xuất hiện trường phái văn học hậu biểu tượng (Post-symbolism). Các nhà văn này đã dùng các hình ảnh rõ ràng của xã hội, dùng tới một thứ ngôn ngữ cụ thể hơn để diễn tả và họ đã phản kháng các tác phẩm mơ hồ, mang tính triết học của trường phái biểu tượng. Các nhà văn hàng đầu của trường phái mới này là Nikolai Gumilev, Osip Mandelshtam và Anna Akhmatova. Trong các nhà văn hậu biểu tượng, lại có một nhóm cấp tiến khác được gọi là nhóm tương lai (the futurists) với đường lối thể hiện khác trước, và đại biểu của nhóm này là nhà văn Vladimir Mayakovsky, với đặc điểm ngôn ngữ mạnh và hình ảnh mô tả khác thường.

Về bộ môn thơ, có Boris Pasternak là một nhà thơ lớn mô tả đời sống và thiên nhiên. Các âm thanh và từ vựng của ngôn ngữ Nga được một nhà thơ khác thử nghiệm, đó là Marina Tsvetaeva.

Boris Pasternak Marina Tsvetaeva

Tháng 11 năm 1917, đảng Cộng Sản Bolshevik lên nắm chính quyền và đã kiểm soát mọi hoạt động văn hóa, nối tiếp chính sách kiểm duyệt chặt chẽ các tác phẩm văn chương của chế độ Sa Hoàng khi trước và vì vậy, kể từ năm 1917 mọi nhật báo, tạp chí và văn hóa phẩm tại nước Nga đã trở nên các dụng cụ chính trị của đảng Cộng Sản. Nhà Nước đã kiểm tra chặt chẽ việc ấn loát, nhiều nhà in bị đóng cửa, số lượng sách báo giảm hẳn đi đồng thời chính quyền Cộng Sản đã khuyến khích các nhà văn, nhà thơ phải làm phát triển một thứ văn chương của giai cấp vô sản, và các tác phẩm văn học phải phục vụ quyền lợi của giới công nhân và nông dân. Sự kiểm duyệt và chỉ đạo của chính quyền Cộng Sản đã bóp nghẹt các sáng tác văn học khiến cho trong giai đoạn 1917-

1920, đã không có nhiều tác phẩm được viết ra. Tới thập niên 1920, chính quyền Cộng Sản đã nới lỏng một đôi phần tự do, các phê bình văn học được cho phép nhờ đó đã xuất hiện một số nhà thơ, nhà văn mới. Isaak Babel với tác phẩm "Kỵ Binh Đỏ" (Red Cavalry, 1926) mô tả các hoàn cảnh khủng khiếp của chiến tranh. Leonid Leonov nói về các hệ quả tâm lý của cuộc Cách Mạng đối với người dân Nga bằng hai cuốn tiểu thuyết nổi tiếng nhất là "Người bán rong" (the Badger, 1924) và "Kẻ Cắp" (The Thief, 1927). Alexei N. Tolstoy viết hai tác phẩm "Chị Em" (the Sister, 1921) và "Buổi sáng lạnh lẽo" (Bleak Morning, 1941). Các tiểu thuyết vào giai đoạn này mô tả đời sống trung lưu của người dân Nga trong thời gian từ 1914 tới 1920.

Isaak Babel Leonid Leonov Tolstoy

Cuối thập niên 1920 là thời kỳ đàn áp của chế độ cộng sản, mọi nông dân bị dồn vào các "nông trường tập thể". Công cuộc cải tạo ruộng đất này đã làm thiệt hại 10 triệu mạng sống trong số đó một nửa bị chết đói. Các nhà văn không được nhà nước Liên Xô chấp nhận cũng bị thanh trừng, như Kharms, Pilnyak, Mandelshtam, nhà thơ nông dân Nikolaye Klyuyev. Rồi từ năm 1928, bắt đầu chương trình kinh tế 5 năm tại Liên Bang Xô Viết với chủ trương xây dựng nền kỹ nghệ. Các nhà văn Nga được yêu cầu viết về các vấn đề kinh tế, mô tả các nông trường tập thể, các công tác xây dựng nhà máy vì vậy chất lượng văn chương của giai đoạn này rất kém ngoại trừ một vài tác phẩm như cuốn "Thời gian, hãy tiến về phía trước" (Time, Forward!, 1932) của Valentin Kataev.

D. Ivanovich Kharms Boris Pilnyak Mandelshtam

Qua đầu thập niên 1930, chính quyền Stalin đã ra lệnh cấm hẳn mọi hoạt động văn học tư nhân và thiết lập nên Hội Nhà Văn Xô Viết (the Union of Soviet Writers). Hội này là một công cụ của chính quyền Cộng Sản, có chủ đích kiểm soát và chỉ đạo tất cả các nhà văn chuyên nghiệp vào việc mô tả cách xây dựng Xã Hội Chủ Nghĩa. Các nhà văn được lệnh phải viết ra các tác phẩm lạc quan, phải có "tính đảng", có tính đấu tranh giai cấp, dễ hiểu và có thể văn tương tự như thể văn của Tolstoy hay Gorky. Các tài liệu văn học nào không đi đúng đường lối của đảng Cộng Sản đều bị kiểm duyệt và các nhà văn "khó bảo" bị loại ra khỏi Hội Nhà Văn, bị cầm tù và cuộc đời văn nghệ của họ coi như bị chấm dứt.

Valentin Kataev Nikolai Ostrovsky

Vào giai đoạn chuyên chính này, tác phẩm văn học khá phổ biến và tượng trưng cho công cuộc đấu tranh là cuốn tự thuật giả tưởng

fictionalized autobiography) có tên là "Thép đã tôi thế đấy" (How the Steel Was Tempered, 1932-34) của Nikolai Ostrovsky. Aleksey Tolstoy là một trong các nhà văn được Stalin ưa chuộng nhất, đã khen ngợi các Sa Hoàng dùng bạo quyền tức là những người Nga được Stalin ngưỡng mộ, trong cuốn tiểu thuyết dang dở "Đại Đế Peter" (Peter the Great, 1929-45) và trong vở kịch "Ivan khủng khiếp" (Ivan the Terrible, 1941-43). Đồng thời Gorky và 34 nhà văn khác, như Katayev, Shklovsky, Aleksey Tolstoy và Zoshchenko, đã ca tụng các công trường lập nên do các người tù cải tạo mà thực ra, mỗi công trường, nông trường đã dùng tới xương máu của hàng chục ngàn sinh mạng. Trong các năm đen tối này, tiểu thuyết được coi là giá trị nhất là cuốn "Bậc Thầy và Margarita" (The Master and Margarita) của Mikhail Bulgakov, viết ra để "cất kín" trong các năm 1928-40 và chỉ được phép xuất hiện vào năm 1973.

Sholokhov

Tác phẩm văn chương nổi danh nhất của giai đoạn Stalin là cuốn tiểu thuyết "Giòng Sông Don êm đềm" (The Quiet Don, 1928-40) của Mikhail A. Sholokhov, mô tả về cuộc Cách Mạng và nội chiến, về câu chuyện của một người Cossack trẻ có hạnh phúc bị tàn phá bởi thảm cảnh chiến tranh. Sholokhov nhận Giải Thưởng Nobel về Văn Học năm 1965.

Trong thời gian chiến tranh với Đức Quốc Xã từ 1941 tới 1945, chính quyền Cộng Sản đã cho các nhà văn đôi phần tự do trong việc sáng tác bởi vì họ quan tâm tới việc kháng chiến chống Đức hơn là xây dựng xã hội chủ nghĩa. Các tác phẩm quan trọng trong giai đoạn này thường mô tả những đau khổ và cõi chết. Konstantin Simonov viết cuốn "Ngày và Đêm" (Days and Nights, 1943-44), nói tới cuộc chiến tranh bảo vệ tổ quốc.

Sau khi Thế Chiến II chấm dứt, chính quyền Cộng Sản lại xiết chặt việc kiểm duyệt. Một số tiểu thuyết gia bị khai trừ khỏi Hội Nhà Văn như Anna Akhmatova và Mikhail Zoshchenko, môt nhà châm biếm xuất sắc.

Mikhail Zoshchenko

Năm 1953, Stalin qua đời, bắt đầu một thời kỳ dễ thở trong đời sống Xô Viết và trong nền văn học. Sự thay đổi này được đánh dấu bằng cuốn tiểu thuyết ngắn "Tan Băng" (The Thaw) xuất bản năm 1954 của nhà văn Ilya Ehrenburg. Trái với chỉ đạo của chính quyền Cộng Sản là phải mô tả đời sống Xã Hội Chủ Nghĩa tràn đầy hạnh phúc và lạc quan yêu đời, Ehrenburg đã trình bày những cô đơn, những thất vọng… Sau đó bạo quyền của Stalin lại được nhà văn Alexander Solzhenitsyn phơi bày qua cuốn "Một Ngày trong Đời của Ivan Denisovich" (One Day in the Live of Ivan Denisovich) và cuốn tiểu thuyết này mô tả các trại tù lao động Xô Viết. Tới năm 1956, Nikita Khrushchev đọc một bài diễn văn tố cáo các tội ác to lớn của Stalin và từ nay, các nhà văn Cộng Sản chính thống bị người dân Nga coi như lỗi thời và các nhà văn bất đồng chính kiến được coi là những người cấp tiến.

Joseph Stalin *Nikita Khrushchev* *Leonid Brezhnev*

Trong thập niên 1960, đã có một số nhà văn trẻ, cấp tiến hơn, cổ động cho tự do và tính sáng tạo trong đời sống văn nghệ, chẳng hạn như hai nhà thơ trẻ Yevgeny Yevtushenko và Andrey Voznesensky. Các khuyết điểm trong cuộc sống Xô Viết còn được Vasily Aksyonov đề cập, còn Vasily Shukshin trình bày các cực khổ của lối sống nông thôn và cảnh nghèo khó của các nông dân trong các nông trường tập thể.

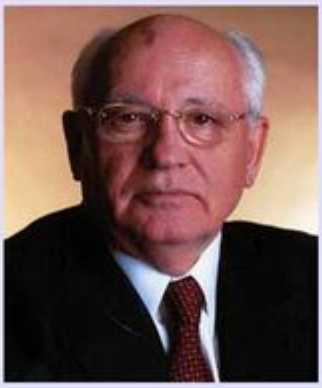
Chế độ kiểm duyệt văn hóa gắt gao của chính quyền Cộng Sản đã khiến cho nhiều tác phẩm văn học không được xuất bản trong xứ, một số nhà văn đã lén lút đưa bản thảo ra nước ngoài. Năm 1957, cuốn tiểu thuyết "Bác Sĩ Zhivago" của Boris Pasternak xuất hiện bên nước Ý rồi năm sau, được phổ biến tại các quốc gia Tây Aâu và Hoa Kỳ. Ông Pasternak được trao Giải Thưởng Nobel về Văn Học năm 1958, nhưng ông đã từ chối nhận giải vì áp lực của chính quyền Cộng Sản.

Vào năm 1964, Leonid Brezhnev đã thay thế Nikita Khrushchev làm Tổng Bí Thư Đảng Cộng Sản Liên Xô, nên kể từ nay, các nhà văn tự do lại bị bắt bớ, xét xử và cầm tù. Yuly Daniel, với bút hiệu là Nikolay Arzhak, đã bị bắt giam vì phổ biến "các tài liệu tuyên truyền chống Xô Viết" tại ngoại quốc. Tuy thế, các tác phẩm văn học Nga vẫn được đưa lén và phổ biến bên ngoài Liên Xô. Cuốn truyện "Cuộc xét xử bắt đầu" (the Trial Begins) của Andrey Sinyarsky, với bút hiệu Abram Tertz, mô tả các khủng bố tại một quốc gia sống dưới chế độ công an trị. Sinyarsky bị bắt giam năm 1966 và bị đưa đi cải tạo tới năm 1971 rồi sau đó được chính quyền Cộng Sản cho phép di cư qua Pháp vào năm 1973, mở đầu làn sóng thứ ba của các nhà văn Nga tị nạn với các nhân vật như Solzhenitsyn, Brodsky, Vasily Aksyonov, Georgy Vladimov, Vladimir Voynovich và Alexandr Zinovvyev.

Tại phương tây vào năm 1968 đã xuất hiện tác phẩm "Vòng tròn thứ nhất" (the First Circle) của Alexander Solzhenitsyn. Cuốn tiểu thuyết này mô tả đời sống của các tù nhân chính trị trong thời đại Stalin. Solzhenitsyn được trao Giải Thưởng Nobel 1970 về Văn Học nhưng rồi bị trục xuất khỏi Liên Xô vào năm 1974.

Trong các năm từ 1970 tới 1980, các hạn chế văn học đã làm khó khăn thêm việc sáng tác và xuất bản tại Liên Xô nhưng vẫn có một số nhà văn chỉ trích Xã Hội Chủ Nghĩa bằng cách mô tả những kiểu sống ích kỷ và đạo đức giả mà họ là nhân chứng. Các suy đồi luân lý và sụt giảm tiêu chuẩn tại các vùng nông thôn đã được Valentin Rasputin trình bày, còn Vladimir Voinovich châm biếm đời sống Xô Viết trong tác phẩm "Đời sống và các cuộc phiêu lưu lạ lùng của anh binh nhì Ivan Chonkin" (the Life and Extraordinary Adventures of Private Ivan Chonkin, 1975). Yuri

Trifonov đề cập tới các nan giải đạo đức của giới trí thức Xô Viết qua tác phẩm "Một Đời Khác" (Another Life, 1975) và "Ông Già" (Old Man, 1978).

Giữa thập niên 1980, nhà lãnh đạo **Mikhail Gorbachev** đã đưa ra chính sách "Cởi Mở" (glasnost) nhờ đó các tin tức và tư tưởng được nới lỏng và vì vậy, các tác phẩm của Pasternak và của Akhmatova lần đầu tiên xuất hiện tại Liên Xô.

Vào thời đại Gorbachev, người dân nước Nga được tiếp xúc với các tác phẩm của các nhà văn bị cấm đoán trước kia như Solzhenitsyn, Mandelshtam và Tsvetaeva. Các tác phẩm mang tư tưởng tôn giáo cũng được phổ biến như của Vasily Rozanov và Nicolas Berdyaev. Các nữ văn sĩ có tài cũng xuất hiện, chẳng hạn như Aleksandra Tolstaya và Liudmila Petrushevskaia. Cuốn tiểu thuyết ngắn với tên dịch là "Moscow tới cuối đường hầm" (Moscow to the End of the Line, 1969) của Venedikt Erofeev được tầng lớp dân chúng mới ưa chuộng. Hình ảnh về "thiên đường sụp đổ" qua các tệ nạn như nghiện rượu, ma túy, tham nhũng, băng đảng… cũng được mô tả trong các tác phẩm văn học cho đến khi Liên Xô tan rã vào năm 1991.

II- Các tù nhân Gulag.

Trong thời gian nắm quyền tại Liên Xô từ năm 1929 tới năm 1953, Stalin đã theo đuổi một đường lối cách mạng thực tế, không chấp nhận tình cảm ý thức hệ, không cho phép một người nào được thảo luận hay đi lệch ra khỏi chính sách của đảng Cộng Sản và phần lớn các câu nói của Lenin được coi là các châm ngôn, không được phép tranh luận. Stalin đã làm phát triển một thứ tôn sùng cá nhân, tự coi mình là người thừa kế duy nhất của Lenin, là người duy nhất có quyền diễn tả các ý thức hệ của đảng Cộng Sản. Tất cả những kẻ chống lại những giáo điều mới này đều bị coi là phản động.

Stalin đã chủ trương đường lối "Xã Hội Chủ Nghĩa trong một quốc gia" (Socialism in one country) nhờ đó, mặc dù bị thế giới tư bản bao vây, Liên Xô vẫn sẽ có thể trở thành một xã hội không giai cấp. Để giành được nền độc lập kinh tế trong tương lai không bị lệ thuộc vào các nước tư bản bên cạnh, Liên Xô phải phát triển kỹ nghệ nặng, nhà nước phải mạnh, quyền lực phải được tập trung vào trong tay Stalin, tất cả các kẻ chống đối đều phải bị thanh trừng. Từ cuối thập niên 1930, tại Liên Xô đã diễn ra ba cuộc thanh trừng lớn và rất nhiều vụ xét xử nhỏ qua đó các cựu đảng viên Bolshevik bị tố cáo là phản bội, họ bị hành hình hoặc hành hạ trong các điều kiện sinh sống rất cực khổ.

Vụ tranh trừng hay xét xử đầu tiên bắt đầu vào tháng 8 năm 1936, khi đó Genrikh G. Yagoda làm trùm công an mật vụ. 13 bị cáo bị buộc tội đi theo Léon Trotsky vào năm 1932 trong một tổ chức phá hoại để chống lại Stalin. Đây là các đảng viên Bolshevik xuất sắc của giai đoạn Cách Mạng Tháng 10 năm 1917 với những tên tuổi như Grigory Yevseyevich Zinovyev, Lev Borisovich Kamenev và Ivan Smirnov. Ngày 24-8-1936, họ bị tòa án kết tội và đều bị hành quyết.

Vụ xử thứ hai mở ra vào tháng 1 năm 1937, khi N.I.Yezhov đã thay thế Yagoda làm trùm mật vụ NKVD. 17 bị cáo là những nhân vật danh tiếng như

G.L. Pyatakov, G.Y. Sokelnikov, L.P. Serebryakov và Karl Radek. Họ cũng bị kết tội là thuộc trung tâm phản động Trotskít cộng tác với Đức Quốc Xã và quân phiệt Nhật Bản để phá hoại Liên Xô, lật đổ chính quyền Xô Viết để tái lập chế độ tư bản. Họ bị tòa án cộng sản kết tội vào ngày 30-1-1937.

Vụ xử thứ ba vào tháng 3 năm 1938 gồm các bị can Nikolay Ivanovich Bukharin và Aleksey Ivanovich Rykov, là những nhân vật cộng sản xuất sắc của cuối thập niên 1920, gồm cả Genrikh G. Yagoda là trùm mật vụ trước kia và 3 bác sĩ danh tiếng… tất cả 21 bị cáo, bị buộc tội phá hoại và làm gián điệp để phá hủy chế độ Xô Viết và phục hồi chủ nghĩa tư bản.

Ngoài ba vụ xử công khai kể trên, tại Liên Xô dưới thời Stalin còn có hàng ngàn vụ xử kín mà nạn nhân là các nhà trí thức, các sĩ quan cao cấp trong quân đội Xô Viết, các đảng viên bất mãn… Các vụ thanh trừng này đã khiến cho lực lượng quân sự Liên Xô bị suy yếu trong giai đoạn đầu của cuộc xâm lăng Đức Quốc Xã vào tháng 6 năm 1941.

Tại Liên Xô vào cuối thập niên 1920 cũng bắt đầu các công cuộc cải cách ruộng đất. Các phú nông và các nông dân chống lại chính sách tập thể của nhà nước Xô Viết đã bị đưa đến các nhà tù gọi là "trại cải tạo lao động" (forced-labor camps). Hệ thống trại cải tạo lao động, được gọi tắt là GULAG, được bắt đầu do nghị định Xô Viết ký ngày 15-4-1919, quản lý do cơ quan công an mật vụ OGPU (sau này đổi tên thành NKVD và KGB).

Gulag là chữ tắt của Glavnoye upravleniye lagereiy, có nghĩa là "Cơ quan quản lý các trại cải tạo lao động" (Chief administration of Corrective Labour Camps). Danh từ GULAG không được Tây Phương biết tới cho đến năm 1973 khi xuất hiện các cuốn truyện "Quần Đảo Ngục Tù" (The Gulag Archipelago, 1918-56) của Alexander Solzhenitsyn và đây là quần thể các trại cải tạo rải rác trên khắp miền đất nước Liên Xô,mỗi trại chứa từ 2,000 tới 10,000 tù nhân. Các tù nhân Gulag gồm rất nhiều thành phần: các nông dân từ các vụ cải cách ruộng đất, các thành phần đảng viên và quân nhân bị khai trừ khỏi đảng Cộng Sản, các nhóm dân thiểu số bị nghi ngờ không trung thành, các nhà trí thức bất đồng chính kiến, các kẻ bị tình nghi phá hoại hay phản động, các người Đức hay tù binh chiến tranh người Nga đã bị Đức bắt, các tội phạm thường và các người dân vô tội, nạn nhân của các vụ thanh trừng do Stalin phát động.

Có 3 đợt tù cải tạo Gulag chính: giai đoạn 1929-32 là các năm cải cách ruộng đất tại Liên Xô, giai đoạn 1936-38 khi chính sách thanh trừng của Stalin lên cao nhất và giai đoạn ba là sau Thế Chiến II. Từ cuối thập niên 1920, số tù cải tạo đã bắt đầu gia tăng tới hàng trăm ngàn người và theo Văn Hào Solzhenitsyn, trong khoảng các năm từ 1928 tới 1953, có vào khoảng từ 40 tới 50 triệu người bị kết án dài hạn và làm lao công trong quần đảo ngục tù. Làm sao biết được con số thực sự của các nạn nhân, nhưng theo Sử Gia người Nga Roy Medveda ước lượng vào năm 1989, đã có vào khoảng 20 triệu người dân Nga chết vì các lao động cải tạo, vì cải cách ruộng đất, vì bị chết đói hay bị hành quyết, còn các học giả tây phương ước lượng có từ 15 tới 30 triệu người chết trong các trại tù Gulag trong thời gian 1918-56.

Từ năm 1923, Công An Xô Viết đã thiết lập các trại tập trung cải tạo trên đảo Solovetski nằm trên bờ Biển Trắng (the White Sea) rồi sau đó rất nhiều các trại cải tạo được xây dựng thêm tại Karelia, Vorkuta, Pechora, tại miền Cực Khuyên của mạn bắc Liên Xô và tại vùng Siberia băng tuyết. Hệ thống tập trung cải tạo từ nay trở thành một thứ tổ chức lao động vĩ đại trên toàn thể lãnh thổ Liên Xô, ngay cả tại Thủ Đô Moscow, để khai thác công sức của các tù nhân cần thiết cho chính sách kỹ nghệ hóa của Stalin. Lúc đầu, các tù nhân phải lao động trong các kỹ nghệ rừng, kỹ nghệ đánh cá và kỹ nghệ hầm mỏ, sau đó tại các công trình lớn như việc xây dựng kênh đào Biển Trắng - Biển Baltic (the White Sea-Baltic Sea canal). Những tù nhân Gulag này không được ăn uống đầy đủ, không có áo ấm mặc, lại phải làm việc trong thời tiết cực lạnh của miền băng giá nước Nga.

Sau khi Stalin chết vào năm 1953, việc khai thác các tù nhân Gulag mới giảm bớt và các trại cải tạo lao động được sửa đổi vào năm 1955 và quản lý do cơ quan GUITK (Glavnoye Upravleniye Ispravitelno-Trudovykh Kolony = cơ quan quản lý các thuộc địa cải tạo lao động).

Phạm Văn Tuấn

QUYỂN SÁCH ĐẮT NHẤT ĐƯỢC XUẤT BẢN Ở LIÊN XÔ

Ấn bản độc đáo "Lũ người quỷ ám" của nhà văn Dostoevsky đã được đưa ra bán đấu giá. Cuộc đấu giá kéo dài tới nửa đêm với giá khởi đầu là 2,5 triệu rúp.

Bìa sách bọc vải trúc bâu, sách dày gần 500 trang, có một số trang minh hoạ và ghi chú ở lời tựa. Khó tưởng tưởng rằng, đây là quyển sách đắt nhất được in thời Liên xô. Cuốn "Lũ người quỷ ám" này xuất hiện chưa đầy 100 năm. Lâu nay người ta cho rằng, toàn bộ số tiểu thuyết đã bị huỷ ngay sau khi được phát hành năm 1935 vì lý do "bôi nhọ chủ nghĩa xã hội".

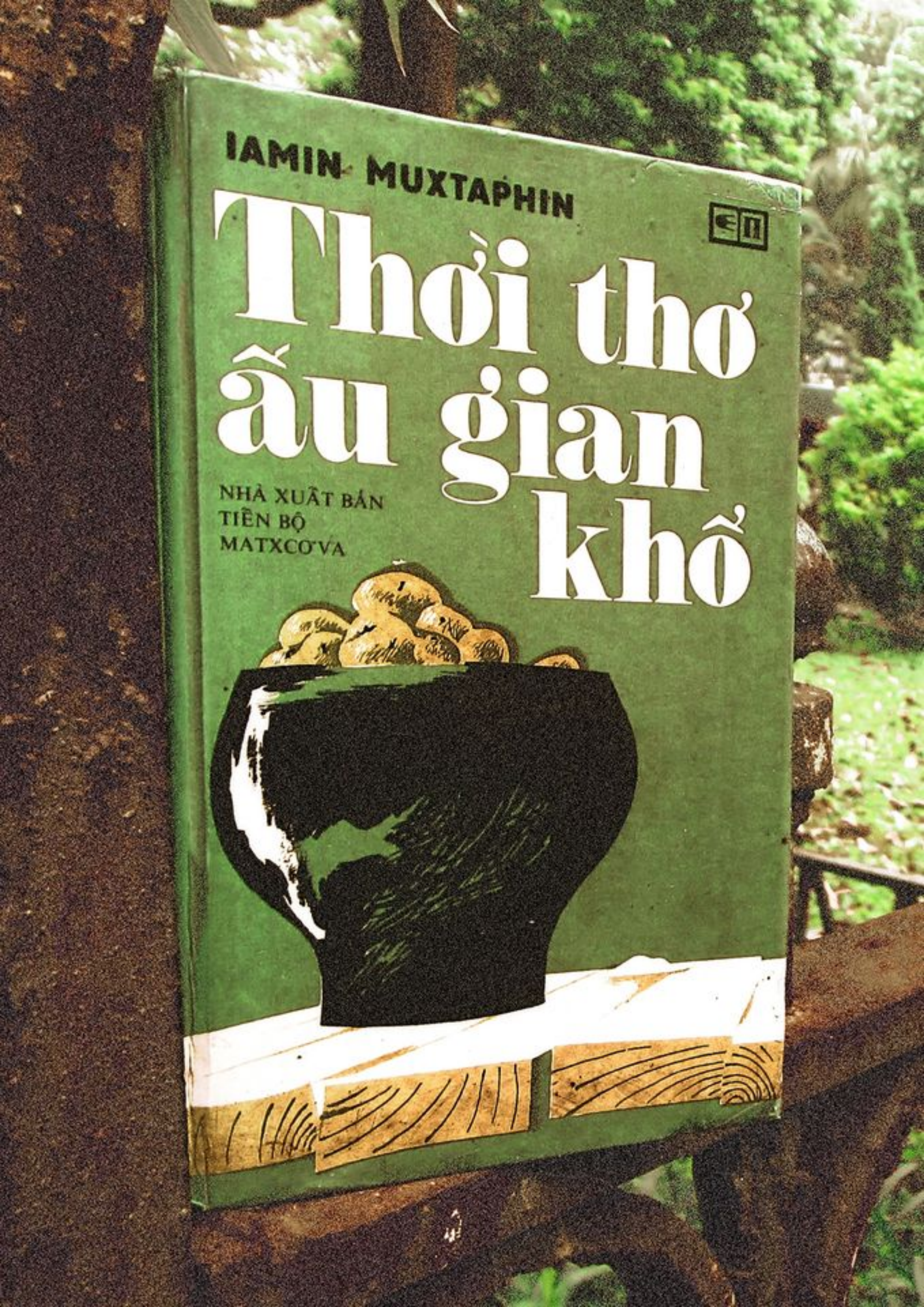
" Chính Iosif Vissarionovich phản đối quyển sách, giám đốc nhà đấu giá kể. Tương truyền, Makxim Gorky đã giữ được một quyển vì ông sưu tập sách, một quyển nữa ở trong thư viên Lenin".

Không ai ngờ, chính "con chim báo bão cách mạng" là người đã đề xuất tái bản tiểu thuyết tai tiếng. Người ta nói, thậm chí Makxim Gorky đã chọn màu bìa, tranh minh hoạ...

Cuộc đấu giá diễn ra không sôi nổi. Các nhà sưu tầm hy vọng sách sẽ được bán với giá trên 5 triệu rúp. Người chủ mới đã chi 3,4 triệu. Không rõ tên người mua.

Theo Sputnik

IAMIN MUXTAPHIN
Thời thơ ấu gian khổ
NHÀ XUẤT BẢN
TIẾN BỘ
MATXCƠVA

Thời thơ ấu gian khổ

Tác giả: Iamin Muxtaphin
Nhà xuất bản: NXB Tiến Bộ
Năm xuất bản 1981

Thời thơ ấu gian khổ là một câu chuyện đẹp giản dị kể về cuộc sống cuộc chiến đấu của những người dân làng Tayshet ven rừng taiga, bối cảnh câu chuyện từ lúc bắt đầu cho tới khi kết thúc cuộc Chiến tranh Vệ quốc vĩ đại. Cũng giống như Thép đã tôi thế đấy !, tác giả sống nó rồi mới viết nó, nhân vật chính của câu chuyện chú bé Yamin đã cùng với những người dân làng Tayshet sống, chiến đấu, lao động và học tập kiên cường làm nhiệm vụ của hậu phương lớn đảm bảo cho những tuyến đường sắt luôn luôn thông suốt ra mặt trận, góp phần chiến thắng phát xít.

Nikolai NOSOV

Chuyện về cha đẻ của

MÍT ĐẶC & BIẾT TUỐT

Nikolay Nosov không viết về những đứa bé ngoan. Các nhân vật nhí của ông đầy khiếm khuyết và luôn mắc lỗi, nhưng điều quan trọng nhất với trẻ nhỏ là phải biết cố gắng mỗi ngày.

Nhắc tới nền văn học thiếu nhi của Nga là người ta nhớ ngay tới Nikolay Nosov. Dù là các tác phẩm mang đầy tính hư cấu về những vùng đất ở trong tưởng tượng hay những câu chuyện trong đời sống hằng ngày, ông luôn thu hút độc giả nhí bằng lối kể chân thực, hài hước đặc trưng của con trẻ.

Có thể nói, Nikolay Nosov đã đóng vai một đứa trẻ để kể chuyện về chính mình. Tuy thành công với nhiều sáng tác dành cho thiếu nhi, nhưng cơ duyên khiến ông cầm bút viết cho độc giả nhỏ tuổi lại rất tình cờ.

Nikolay Nosov sinh năm 1908 tại thành phố Kiev (Ukraine), trong một gia đình có truyền thống nghệ thuật. Bố của ông là một diễn viên. Ngay từ khi còn nhỏ, Nikolay Nosov đã được theo bố đến trường quay. Nhìn thấy bố hóa trang và say sưa tập luyện cho vai diễn, niềm đam mê điện ảnh đã hình thành và lớn dần lên trong lòng cậu bé Nikolay.

Vì hoàn cảnh gia đình gặp nhiều khó khăn, học hết trung học cơ sở, Nikolay Nosov đã phải tạm thời nghỉ học để làm công nhân trong nhà máy trộn bê tông. Nhưng niềm đam mê điện ảnh dường như chưa bao giờ tắt trong ông. Năm 1927, Nosov quyết định nộp hồ sơ thi vào Học viện Nghệ thuật Kiev và đỗ vào khoa Đạo diễn.

Ông học ở đây trong 2 năm, sau đó chuyển sang trường Đại học Điện ảnh Moskva và tốt nghiệp chuyên ngành đạo diễn năm 1932. Từ sau khi tốt nghiệp đại học cho tới đầu những năm 1950, Nikolay Nosov hoạt động như một nhà làm phim chuyên nghiệp, trên nhiều thể loại như: phim hoạt hình, phim khoa học, phim tài liệu... Với vai trò một đạo diễn, năm 1943, ông đã được nhà nước trao tặng Huân chương Sao đỏ cho chùm phim tài liệu về kỹ thuật quân sự.

Chính cậu con trai nhỏ là động lực đầu tiên để Nikolay Nosov sáng tác cho thiếu nhi. Dẫu có thể điều khiển một lúc rất nhiều máy móc và nhân lực trên trường quay, nhưng ông lại tỏ ra lúng túng khi chơi cùng cậu con trai hiếu động. Ông cảm thấy mệt mỏi khi cậu bé cứ chạy nhảy và la hét liên tục. Để giữ cho cậu con trai ngồi yên dù chỉ vài phút, "ông bố tội nghiệp" đành bịa ra vài câu chuyện hài hước để kể cho cậu nhóc.

Không ngờ, cách đơn giản này lại có hiệu quả!

Con trai của Nosov ngồi yên trong vòng tay bố, chăm chú lắng nghe và ngoan ngoãn như một chú mèo con. Từ đó, ông dành nhiều thời gian hơn để quan sát cách hành động thường ngày của lũ trẻ như việc chúng loay hoay tìm cách mở lọ mứt hay lọ dưa chuột muối. Từ đó, ông phát triển các tình tiết này thành những truyện ngắn dành cho thiếu nhi.

Tập truyện ngắn dành cho thiếu nhi đầu tay của Nikolay Nosov có tựa đề Tuk-tuk-tuk được xuất bản năm 1945. Năm 1952, ông được trao Giải thưởng Stalin cho truyện dài dành cho thiếu nhi Vichia ở nhà và ở trường.

Nhân vật chính của tác phẩm là hai cậu bé tinh nghịch Vichia và Koschia. Vichia học kém môn toán còn Koschia lại học kém môn tiếng Nga. Trong khi Vichia cố gắng học hành chăm chỉ để theo kịp các bạn thì Koschia chỉ biết lười biếng và ỷ lại. Hằng ngày cậu vẫn chép bài tập tiếng Nga của Vichia. Sợ cô giáo phạt, Koschia còn cả gan nghỉ học và bắt Vichia bao che cho mình. Từ đây, nhiều câu chuyện dở khóc, dở cười xảy ra.

Ra đời năm 1951, tới nay Vichia ở nhà và ở trường đã được dịch ra hơn 100 thứ tiếng và chinh phục độc giả nhí trên toàn thế giới. Không chỉ có vậy, tác phẩm còn được chuyển thể thành phim hoạt hình, phim điện ảnh.

Với tác phẩm này, Nikolay Nosov đã không đứng trên cương vị một người lớn để phán xét những đứa trẻ. Ông đã đứng ở vị trí của các em để thông cảm cho những lỗi lầm tuy rất đáng giận mà cũng thật đáng thương. Bởi thế, câu chuyện về Vichia ẩn chứa nhiều bài học sâu sắc. Không thể tạo nên một đứa bé ngoan từ hình phạt, nhân cách phải được xây dựng từ sự thấu hiểu và bao dung.

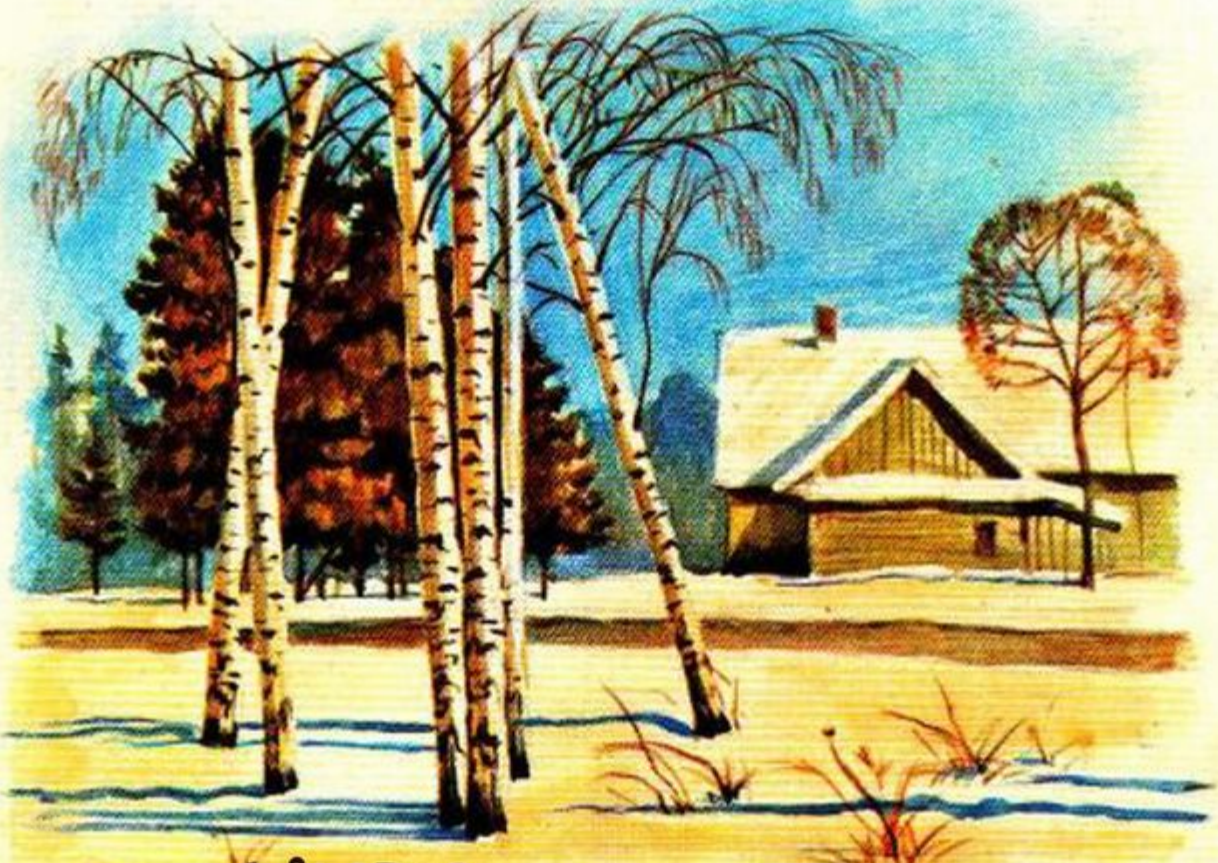
Dù viết cho thiếu nhi, các tác phẩm của Nikolay Nosov vẫn thể hiện một cách sâu sắc tinh thần Nga, tính cách Nga. Điều đó được thể hiện qua tinh thần lạc quan, hăng say lao động, mến khách và bao dung.

Để góp phần giữ gìn sự phong phú của văn hóa Nga nói chung và tiếng Nga nói riêng, nhà văn đã đưa vào trong tác phẩm của mình rất nhiều thành ngữ, ngạn ngữ dân gian.

Tuy vậy, Vichia ở nhà và ở trường không phải là tác phẩm thiếu nhi nổi tiếng nhất của Nikolay Nosov. Nhắc tới ông, là người ta nhớ tới Chuyện phiêu lưu của Mít Đặc và các bạn, một tác phẩm hư cấu hài hước về đôi bạn thân Mít Đặc và Biết Tuốt. Vượt ra khỏi khuôn khổ của một tác phẩm văn học, những cụm từ như "mít đặc" và "biết tuốt" đã đi vào đời sống trở thành biệt danh của rất nhiều đứa trẻ. Độc giả nhí ở Việt Nam biết tới các tác phẩm của Nosov từ năm 1980 thông qua ấn phẩm của NXB Cầu Vồng. Ngoài Vichia ở nhà và ở trường, Chuyện phiêu lưu của Mít Đặc và các bạn, độc giả nhỏ tuổi trong nước còn biết tới ông qua một số tác phẩm khác như: Gia đình đu, Neznaika trên mặt trăng.

Nikolay Nosov mất năm 1976 tại Moskva. 40 năm sau ngày ông ra đi, những tác phẩm của ông vẫn được bạn đọc nhí ở khắp nơi trên thế giới đón nhận đầy hào hứng và say mê.

LINDA và cây phong nhỏ

Yanka Bryl
Dịch : Lê Hải Đoàn

Căn nhà màu xanh xinh xắn của người thợ làm đường nằm ngay cạnh xa lộ. Nhìn lướt qua từ cửa kính xe ai cũng có thể thấy căn nhà với những bức tường xanh và một hàng rào tất nhiên là cũng màu xanh nữa, mái che màu trắng trên những ô cửa sổ lớn cùng với mái ngói nhiều màu sặc sỡ. Xa hơn, dọc bên đường là những hàng cây non vừa mới được trồng bên những hàng cột điện.

Độc một căn nhà nằm dọc ven đường, cô bé Linda 4 tuổi dễ thương của chúng ta sống trong Linda rất thích đứng ven đường, hươ tay và hối thúc "bạn thân" Rick – 1 bác chó già bụng bự sủa vang mỗi khi thấy bất kỳ chiếc ô tô nào chạy qua. Có lần, không vượt qua nổi cám dỗ, cô bé phun nước miếng vào lòng bàn tay như mấy hội con trai vẫn làm, bắt đầu chạy sang phía bên kia của con đường nhựa phẳng lỳ. Khi chưa chạy được nửa đường thì có 2 tiếng còi ô tô. Đôi chân trần của cô bé tê cóng vì sợ. Linda đứng sững lại và khóc toáng lên :" Mẹ eee ơi iiiii!". Chiếc ô tô dừng lại, người tài xế mở cửa xe bắt đầu la mắng. Nhưng Rick đã sủa rất hung dữ khiến người lái xe vội vàng đóng cửa lại, sợ hãi lái xe đi mất.

Từ đó trở đi Linda không còn sợ hãi khi qua đường không có bố mẹ giúp đỡ nữa. Cô bé cũng chẳng mấy khi đứng sát vệ đường như hôm nay. Trừ những hôm nghe thấy những tiếng inh tai từ mấy cái xe kéo đang lê lết trên đường như mấy con sâu róm.

2. Bố mẹ vào thị trấn rồi. Tối hôm ấy, mẹ quay về một mình và mang theo 1 món quà Linda đã ao ước rất lâu : 1 cái áo khoác lông. Mẹ mặc đồ giúp cô công chúa nhỏ, thắt tất cả nút trên áo khoác. Bế cô trong tay đi

về phía chiếc đèn ngủ rồi trầm trồ ngưỡng mộ:

" Xem nào, Bạch Tuyết của mẹ đây rồi!"

Cô bé lập tức quên mất cả buồn khi bố phải sang mai mới về. Linda rất muốn mặc áo mới này đi dạo ngay nhưng mẹ nói rằng giờ muộn quá rồi : trời đang tối và lạnh buốt nữa. Linda khóc ti tỉ nhưng 1 lát là nín. Không sao cả, cô sẽ chờ đến ngày mai, nhưng liệu mẹ có cho mặc áo này cả đêm được không nhỉ??? Mẹ cười và đồng ý. Trong nhà giờ ấm lắm : Bà ngoại sợ lạnh nên đã đốt hàng đống củi trong lò sưởi. Linda nhanh chóng cởi áo khoác và đi ngủ, kiên nhẫn chờ đợi ngày mới.

Nằm một chốc, Linda thao thức rồi hỏi : "Mẹ ơi, cây phong con có bị lạnh không?"

3.Cây phong non nằm ở phía bên kia đường nơi mà Linda không được phép băng qua. Nó không đứng 1 mình mà còn rất nhiều những cây non khác như cây chanh, cây bạch dương được trồng từ mùa thu năm trước. Có cả 4 cây táo và 1 cây lê nữa. Chúng đều ở cạnh cây phong mà Linda đã trồng.

Làm sao 1 cô bé có thể tự tay trồng cây được chứ? Phải rồi, không phải cô ấy tự trồng đâu, Linda chỉ giữ cây trong khi 2 anh con trai đổ đất vào trong hố. 2 anh ấy là Vladix và Alex, rồi tiếp là Mikhas, Marylka, Maya và Olya. Ôi, cả 1 trường toàn trẻ con!

Lúc đầu Linda chỉ đứng ở cửa rồi nhìn các anh chị trồng cây ở bên kia đường. Nghe thấy tiếng xì xào trẻ con, "anh bạn" Rick già nua nheo mắt, nghển cổ, cái đuôi thì hí hửng vỗ vỗ vào cánh cổng. Linda muốn tham gia cùng với các anh chị lắm lắm.

Đám trẻ dường như là nhận thấy điều đó nên đến bên vệ đường và hét lớn:

– Này em, con chó của em không cắn bọn anh đấy chứ?

– Khôngggggggg!!!!, Chó nhà em không cắn trẻ con đâu Linda thút thít kiễng lên đầu ngón chân.

– Qua đây giúp bọn anh trồng cây đi!

2 cậu bé, Vladix and Alex băng qua đường, cầm tay Linda, cẩn trọng nhìn con chó già đang chạy theo sau cô bé, không quên nhìn lên phía đồi nơi mà những chiếc ô tô có thể xuất hiện bất cứ lúc nào.

Cô giáo đang hướng dẫn mấy nhóm học sinh khác lúc đầu thì quay ra mắng 2 cậu vì đã dắt cô bé qua đây mà không hỏi ý kiến bố mẹ nhưng rồi lại từ tốn đón lấy Linda, trò chuyện và hôn vào đôi má cô bé như thể mẹ cô vẫn làm vậy.

Đám trẻ chọn cây non nhỏ và đẹp nhất đưa cho Linda.

Giờ thì nó đã được buộc chặt vào 1 cái sào bởi những cọng rơm, trông như thể 1 đứa bé đứng không vững vậy. Chắc hẳn nó đang rất lạnh, tuyết rơi nhiều quá!

– Mẹ ơi, lúc nào thì con được ra ngoài và ngắm cây phong ấy ???

4. Lúc hoàng hôn, 1 con thỏ rừng rón rén băng qua bãi tuyết dày. Thấy "mùi" thỏ rừng, Rick liền vểnh tai, gầm gừ và cuối cùng thì sủa lớn :" Woof ! Woof! Woof" – khi đang nằm dài bên vệ cửa.Thỏ rừng thấy thế hoảng sợ vụt nhảy, bay như tên qua đống tuyết.

Vào buổi sáng, Rick lần theo những dấu vết mà thỏ rừng để lại quanh nhà, rồi đến vườn và biến mất. Khi Rick trở lại, nàng "Bạch Tuyết" Linda xúng xính trong chiếc áo khoác lông đang phấn kích đứng ở trước cửa, nhíu mày vì chói mắt.

Rick đến bên Linda và như thường lệ, chạm nhẹ vào cô bé, đưa đầu xuống dưới bàn tay cô như thể muốn nói :" Chào Linda,cưng tôi đi, vuốt đôi tai dài của tôi đi !!!"

"Đi ra kia, nào", Linda bĩu môi :" Mày sẽ làm bẩn áo của tao mất, đi ra đi" Bỏ tay ra khỏi bao tay trắng mềm mại, cô đẩy Rick ra.

"Cô thấy thế à??" Rick "nói" nhưng cũng chẳng hề khó chịu." Nhưng tôi muốn cho cô xem cái này"

Lúc đó, Rick đột nhiên nhảy bổ tận hưởng sự phấn kích mà chỉ nó mới có thể hiểu được, bắt đầu quay mòng mòng rồi nhã sóng xoài trên mặt đất và sủa :" Woof ! Woof! Woof".

5. Lần này Rick đã sai khi lại khiến Linda trái lời cha mẹ, băng qua đường một lần nữa. Nó chạy sang rồi bắt đầu "gọi" cô bé :" :" Woof ! Woof! Woof"

Mặt trời, áo lông mới và tuyết ... đều tuyệt vời cả ! Linda thấy quá phấn khích, thấy ấm áp và cực kỳ thoải mái Nghĩ 1 hồi, cô bé nhìn ra sau , rút tay ra khỏi bao và bắt đầu chạy. Khi đi qua những vệt tuyết dài trên đường, cô bé té ngã. Lúc đầu, cô bé sợ lắm, tuyết trong lòng bàn tay lạo xạo rồi tan chảy; sau đó cô cười phá lên rồi bật khóc : " Rick ! Chờ tao! Tao tới đây!

Thay vì đợi , Rick chạy lại phía cô bé rồi cả 2 cùng chạy. Băng qua xa lộ rồi đến 1 con đường mòn nhỏ hẹp với những hàng cây được trồng dọc theo nó Linda nhớ ra 1 thứ, đứng lại và nói :

– Rick, cây phong non ở kia kìa! Ở ngay kia! Ôi chó ngốc nghếch, mày chẳng biết được đâu..."

Linda đứng trên đường hằn đầy những vết chân ngựa, trong khi Rick ở ngay sau những cái cây.

– Đi lối này, ngay đây! .Cô bé hét lên

Nhưng Rick đang bận với thú tiêu khiển vốn dĩ cùng những dấu vết của con thỏ rừng đang chạy đằng trước. Nó ý chang những cái dấu mà khiến chú vất vả lần ra tận bìa rừng, chính là con thỏ đã chạy quanh nhà tối hôm trước đây mà.

-" Woof ! Woof! Woof! Rick lại sủa. Theo ngôn ngữ của loài chó thì tạm hiểu là :" Tốt hơn thì đi theo lối này"

Linda không thèm chú ý đến chú và chạy dọc theo con đường mòn. Khi tới nơi mà cô bé đã trồng cây phong đó, cô liền rẽ vào và đưa mắt tới lớp tuyết mỏng. Cô bé ngã quỵ, đưa tay chạm vào đám tuyết 1 lần nữa. Cô chẳng thể khóc lúc đó nữa. Sau khi định thần lại, Linda la lớn :

– Cây phong nhỏ, mày không sao chứ???

Những giọt nước mắt cứ thế nối tiếp nhau lăn dài trên khóe mắt xanh. Cứ thế ....

Thường thì, Linda chẳng khóc bao giờ đâu, 1 đứa trẻ không bao giờ khóc ấy. Nhưng 1 kẻ độc ác nào đó đã xô ngã 2 cây non! Không phải là cây phong mà là 2 cây táo Olya và Alex đã trồng. Không chỉ làm gãy cây mà thậm chí còn lột vỏ cây, bẻ hết những cành nhỏ nữa.

Rick ngoe nguẩy đuôi áng chừng muốn an ủi Linda. Nhón những bước chân nhẹ nhàng rồi buông ra những tiếng hú nhỏ, nhưng là sao Rick có thể nói cho Linda biết được lỗi ở đây là do con thỏ xấu xa kia và lỗi cả ở... Bà ngoại nữa. Đêm trước Bà chẳng chịu dậy để mở cửa cho Rick ra ngoài, chẳng những thế lại còn tức giận đập mạnh vào tường để bắt cậu ngừng sủa. Rồi, giờ xem.. mọi chuyện ra sao???

Lúc đầu thì Rick chỉ gầm gừ thôi, nhưng quá điên tiết vì con thỏ rừng kia, cậu bắt đầu sủa lớn :" Woof ! Woof! Woof"- Đợi đấy, con tai dài kia, tao sẽ bắt được mày. Rick nguyền rủa con thỏ bằng ngôn ngữ của loài chó nhưng Linda thì chẳng thể hiểu được cậu nói gì.

Cuối cùng, Linda cũng ngừng khóc, nắm chặt bàn tay lau nước mắt rồi nhét trở lại vào bao tay, dõng dạc nói như cha cô bé vẫn thường :

"Rick! Theo tao!"

Cô bé ẩn trọng bước qua những đám tuyết bà đâu không. Thế rồi, cô bé chẳng vội về nhà mà đi thẳng đến ngôi trường làng mới xây.

Rick theo sau Linda. Đó là lúc cậu hành xử đúng mực chứ không rẽ ngang rẽ dọc hay chạy lên trước như mọi khi.

7. Vào 1 đêm lạnh lẽo và tĩnh mịch, 1 chiếc xe trượt tuyết đi ngang qua, cũng có thể là 1 cái ô tô đang lao vun vút trên đường. Từ xa có thể nghe thấy tiếng chuông reo trên những chiếc cần điều khiển của xe , và thậm chí tiếng rú từ động cơ ô tô còn có thể nghe từ xa hơn. Ngồi trong những chiếc ô tô ấm áp hay sau những cỗ xe trượt tuyết, để làm ấm mình, mọi người thường hút thuốc, tám chuyện rồi lại cười phá lên.
Trong lúc đó, nàng "Bạch Tuyết" Linda đang an giấc trong ngôi nhà nhỏ yên tĩnh nằm sát ven đường.

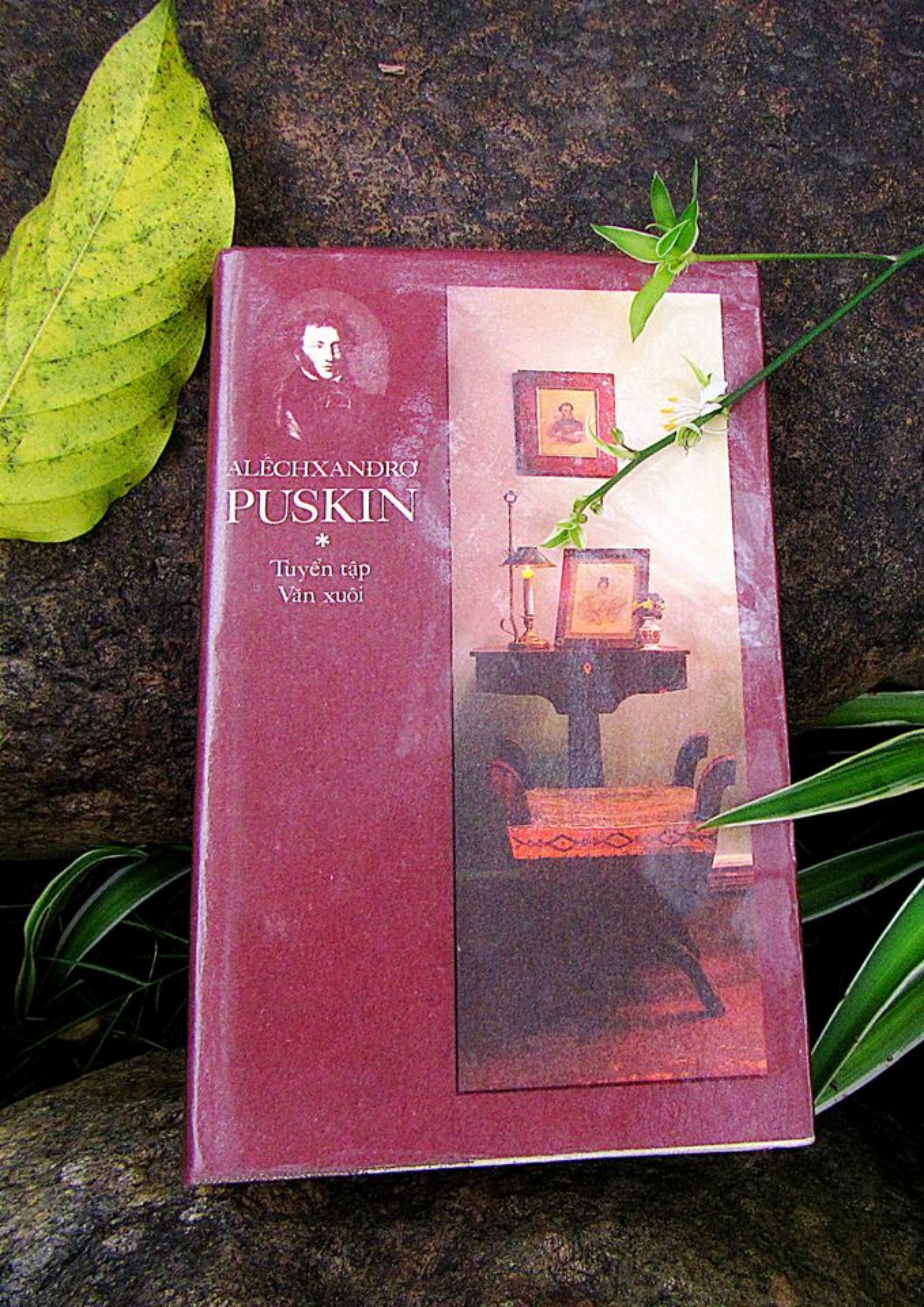
Áo khoác lông và bao tay được treo trong tủ. Rick cũng đang mơ màng bên hàng lang thỉnh thoảng lại gầm gừ mê sảng, hình như vừa nhớ lại cái gì đó khó chịu, rồi lại vểnh tai lên nghe ngóng xem liệu tên "xấu xa tai dài" đã làm hỏng mấy cây non kia có đang len lỏi qua những đám tuyết không.

Còn Linda thì vẫn đang say giấc nồng.

Cô bé mơ thấy con thỏ rừng đã đi tới chỗ những cây non 1 lần nữa như muốn gặm nhấm 2 cây táo mà Olya và Vladik đã trồng. Nhưng 2 cây tá ấy đã được bảo vệ bởi 1 tấm áo choàng rơm mỏng. Linda chạy tới trường rồi các bạn cũng đến, buộc hết rơm xung quanh những cây táo. Vì thế con thỏ rừng quyết định sẽ gặm sang cây phong của Linda để trừng phạt cho việc cô bé đã chạy tới trường. Nhưng cây phong cũng có 1 lớp áo rơm bảo vệ rồi vì Linda cũng đã nhờ các anh chị giúp cô bé che chắn cho cây phong nhỏ. Vậy là nó cũng có áo, trông nhỏ bé như Linda ấy. Con thỏ rừng cứ thế gia sức nhảy lên cành cây. Cây Phong nhỏ " 1 cậu bé chẳng thể di chuyển", như thể đang đung đưa những cành cây giống như những bàn tay của Linda, cười đùa vui vẻ.

Linda cũng cười. Được ngồi lên chiếc xe trượt tuyết hàng ngày, Alex, Vladix và Olya đang đẩy cô bé dọc theo theo xa lộ. Rất nhiều trẻ con : cả trường luôn! Rick chạy theo cùng họ, sủa đầy hảo hứng :"Woof ! Woof!". Sau đó cô giáo đón lấy Linda và đưa cho mẹ của cô bé :" Chị đừng giận Linda nhé, cô bé phải chạy đến rồi báo tin cho chúng tôi. Ngày hôm nay Linda thực là 1 cô bé ngoan"
Cây Phong nhỏ như cũng đang cười rồi khẽ đung đưa cành lá.

ALÊCHXANĐRƠ
PUSKIN
*
Tuyển tập
Văn xuôi

ALẾCHXANĐRƠ PUSKIN
tuyển tập văn xuôi

Tác giả: Puskin

Nhà xuất bản: NXB Cầu Vồng

Năm xuất bản 1985

Alechxandro Puskin là nhà được được ví là "mặt trời của nước Nga" thời kỳ phục hưng. Có thể nói tới nay, ông là một trong vài nhà thơ có thể xếp vào hàng vĩ đại trong lịch sử nhân loại. Thơ Puskin là thơ về tình yêu, say đắm ...

Nhưng Puskin còn là một nhà văn xuất sắc. Nhưng tác phẩm văn xuôi (tiểu thuyết ngắn, truyện ngắn) như Con đầm Píc, Người con gái viên đại úy ... trong cuốn sách này đã quá nổi tiếng, mà bất kỳ ai yêu văn chương không thể không biết, không đọc.

MIKHAIL SHOLOKHOV

SÔNG ĐÔNG không luôn êm đềm

Tác phẩm đồ sộ "Sông Đông êm đềm" của nhà văn Nga vĩ đại Mikhail Sholokhov đến nay vẫn còn tranh cãi ai thực sự là tác giả khi trái tim ông đã ngừng đập. Suốt một thời gian dài, giới nghiên cứu, lý luận, phê bình văn học Nga đã dày công tìm hiểu, mổ xẻ, giải mã "biên niên sử lý tưởng" về một con người. Mà thực tế, số phận của ông cũng chứa chất biết bao điều không thể nào lý giải, đôi khi là nghịch lý.

Thời thơ ấu

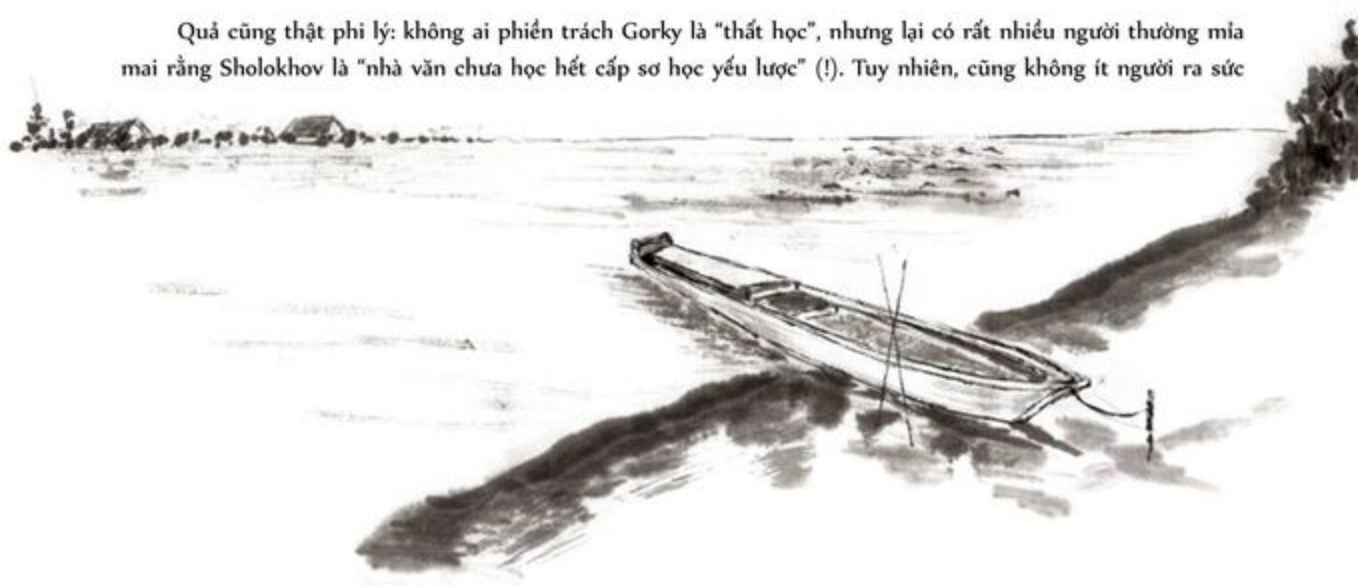
Mikhail Sholokhov sinh năm 1905, là con ngoài giá thú của người thợ bình dân Alexander Sholokhov và Anastassia Chernikova, con gái của một nông nô nghèo khổ. Bà ngoại của Mikhail rất tức giận về chuyện này, bèn gả đứng "cô con gái chửa hoang" của mình cho Stefan Kuznetsov, một người côzắc đứng tuổi đã góa vợ. Ông này chấp nhận cưới cô gái đang mang bầu và đứa trẻ sinh ra cũng được lấy họ là Kuznetsov. Ngày bé, Mikhail luôn tưởng rằng mình là người côzắc chính cống. Nhưng chẳng bao lâu sau, ông Stefan Kuznetsov qua đời, bà Anastassia đến chung sống với người tình đầu tiên của mình (là cha ruột của đứa bé) và đổi họ của Mikhail từ Kuznetsov thành Sholokhov.

Dòng họ Sholokhov vốn hình thành từ thế kỷ 15 tại một vùng đất phương Bắc của nước Nga, và đến giữa thế kỷ 19, ông nội của Mikhail là Stepa Sholokhov, một thương nhân không thành đạt, đã đưa gia đình đến định cư ở vùng hạ lưu sông Đông, một khu vực mà phần đông dân cư là người côzắc. Sau này, khi đã trưởng thành, Mikhail Sholokhov, dù biết rằng mình không phải dân côzắc chính gốc, vẫn luôn coi đó là dân tộc "của mình". Đời sống, sinh hoạt, tập quán và tính cách của người côzắc được thể hiện đậm nét trong các tác phẩm của ông.

Kẻ đạo văn?

Nghi án "đạo văn" đeo đuổi Sholokhov suốt cả cuộc đời. Cho đến nay, nhiều người vẫn không thể tin được rằng một chàng trai mới 23 tuổi, học hành chẳng đâu vào đâu, vốn sống cũng không được bao nhiêu, lại có thể viết nên một tác phẩm đồ sộ như Sông Đông êm đềm. Sự im lặng suốt một thời gian dài của nhà văn trẻ (trước những chỉ trích, cáo buộc) càng như dầu đổ thêm vào lửa   ngày càng có nhiều lời lên án Sholokhov đạo văn. Mikhail Sholokhov không bao giờ phủ nhận sự thật rằng mình chỉ mới học hết lớp 4, và ông cũng thường ca ngợi Maxim Gorky, một người chưa qua bất kỳ trường lớp nào vẫn trở thành ngôi sao chói lọi trên bầu trời văn học Nga   Xô viết, khiến cả thế giới phải nghiêng mình kính nể.

Quả cũng thật phi lý: không ai phiền trách Gorky là "thất học", nhưng lại có rất nhiều người thường mỉa mai rằng Sholokhov là "nhà văn chưa học hết cấp sơ học yếu lược" (!). Tuy nhiên, cũng không ít người ra sức

tôn vinh, ủng hộ ông, bằng cách viện dẫn rằng đại thi hào Mikhail Lermontov đã cho ra đời kiệt tác Trận Borodino khi chỉ mới 23 tuổi. Những người chống đối thì đòi hỏi cứ liệu: hãy cho chúng tôi xem bản thảo gốc của Sông Đông êm đềm! Những người ủng hộ: "Ngay cả Boris Pasternak cũng không giữ lại bản thảo Bác sĩ Givago". Sholokhov "giữ quyền im lặng" suốt nhiều năm trời và rồi vượt qua giông gió, tên tuổi của ông cũng vang dội khắp toàn cầu.

Tạo hình nhân vật Gregori tác phẩm "Sông Đông êm đềm" trên phim

Hơi thở của tử thần

Quả thực, Sholokhov có ý né tránh, không nhắc đến một số sự kiện trong đời mình. Sholokhov gia nhập Hồng quân từ năm 13 tuổi, tham gia nội chiến, đến năm 16 tuổi đã trở thành chính ủy trong một đơn vị hậu cần, phụ trách quân lương. Một lần, toàn bộ đơn vị bị quân phỉ bắt sống. Chính ủy bị đưa đến gặp tướng phỉ Makhno. Sholokhov chắc mẩm mình sẽ bị giết. Nhưng nhìn thấy vẻ non choẹt của chính ủy Hồng quân, lại được nghe đến gốc gác côzắc của anh ta nên Makhno tha chết cho Sholokhov và tha bổng toàn đơn vị, chỉ tước đoạt những cỗ xe chứa đầy lương thảo mà đơn vị này đang vận chuyển.

Theo lời kể của những người chứng kiến, Makhno dọa Sholokhov là sẽ treo cổ nếu bắt được lần nữa. Nhưng bà Svetlana, con gái của Sholokhov, dẫn lại lời cha kể rằng chẳng có chuyện bị bắt làm tù binh gì ráo. Trên đường vận chuyển quân lương, một số người (trong đó có Sholokhov) bị lạc, khi nhìn thấy một ngôi nhà bên đường họ bèn gõ cửa và người ra mở cửa không ai khác mà chính là... tướng phỉ Makhno. Dù ở hai bên chiến tuyến, nhưng sau khi đàm đạo, Makhno cảm mến viên chính ủy trẻ tuổi nên thả cho về đơn vị. Lại có một giai thoại cho rằng Sholokhov (chỉ một mình, chứ không phải toàn đơn vị) bị quân thám báo của Makhno bắt đưa về gặp chủ tướng, rồi đó được tha với những tình tiết tương tự hai giai thoại trên.

Trường hợp khác: Sholokhov được một hào trưởng tặng một con ngựa tốt; thời ấy, những chuyện như thế là bình thường, nhưng sau đó Sholokhov bị cáo buộc là đã nhận hối lộ từ tay "kẻ thù của nông dân" để rồi không trừng phạt tên cường hào nọ, và suýt bị xử bắn. Quả thực, Sholokhov từng bị đưa ra tòa án binh, nhưng với lý do khác viên chính ủy trẻ bị buộc tội "lộng quyền" vì đã tự ý sửa đổi số liệu (cho sát với thực tế) trong các văn bản tài liệu về tình hình cấp phát quân lương. May mà cha của Sholokhov đã cứu được con thoát bản án tử hình bằng cách hiến cho Hồng quân một số lượng lớn tiền bạc, tài sản và đưa ra trước tòa những bằng chứng (có thể là ngụy tạo) cho thấy khi "phạm tội", Sholokhov chưa đầy 16 tuổi (độ tuổi thọ hình). Kết quả, Sholokhov chỉ bị phạt một năm tại đơn vị lao công khổ sai (dành cho những quân nhân đang chấp hành những án phạt dưới khung tử hình).

Nhân vật Aksinia nồng nhiệt, sẵn sàng chiến đấu với định kiến để có tình yêu

Tình em - duyên chị

Đầu năm 1923, Sholokhov giải ngũ, lên thủ đô Matxcơva học bổ túc công nông và kiếm sống bằng đủ mọi nghề như bốc vác, thợ nề, phu xe... Những lúc rỗi rãi, anh tập tễnh làm thơ, viết văn, tham gia sinh hoạt

sáng tác với những cây bút trẻ thủ đô. Cuối năm 1924, Sholokhov trở về quê nhà để cưới vợ. Anh yêu cô Lidia, con gái thứ của một phú nông trong vùng. Nhưng khi đặt vấn đề hôn nhân, cha cô gái lại khuyên Sholokhov nên cưới cô chị cả là Maria và hứa sẽ giúp anh phát triển công danh sự nghiệp. Sholokhov xiêu lòng, cưới Maria làm vợ (lúc đó cô đang là nhân viên kế toán dưới quyền chú rể tương lai). May mắn sao, đó là cuộc nhân vô cùng hạnh phúc, họ sinh được gốn người con, hai trai hai gái và sống mãn nguyện bên nhau suốt 60 năm trời, cho đến khi xuôi tay nhắm mắt.

Natalia trên phim là mẫu phụ nữ hiền lành, yếu đuối, rất mực thủy chung

Chiếc mũ "phản cách mạng"

Năm 1926, mới 21 tuổi, Sholokhov bắt đầu viết Sông Đông êm đềm. Năm 1928, phần Một của tác phẩm được xuất bản, lập tức bị các nhà văn Xô viết chỉ trích, nhưng lại lại được các phần tử Bạch vệ đang sống lưu vong ở nước ngoài hoan nghênh nhiệt liệt. Sếp của Cục chính trị thuộc Dân ủy nội vụ lúc đó là Henrich Yagoda nói nửa đùa nửa thật với Sholokhov: "Này Mikhail, cậu trở thành phần tử phản cách mạng từ lúc nào thế? Cuốn Sông Đông êm đềm của cậu được đám Bạch vệ rất mê, còn quân ta thì chê".

Nhưng tác phẩm này lại được Stalin ủng hộ. Về sau, Stalin cũng ủng hộ cả bộ tiểu thuyết Đất vỡ hoang của Sholokhov (tác phẩm viết về phong trào tập thể hóa nông nghiệp ở Liên Xô trong thời kỳ trước Chiến tranh Vệ quốc vĩ đại). Ông phát biểu: "Chúng ta có chủ trương tập thể hóa nông nghiệp. Có gì là xấu nào? Tại sao lại phải né tránh việc phản ánh phong trào này trong các tác phẩm văn học nghệ thuật?!". Sau khi được Stalin "bật đèn xanh" bộ sử thi này được ấn hành rộng rãi, tuy nhiên, tựa đề "dữ dội" Bằng máu và nước mắt được đổi thành Đất vỡ hoang cho nó "êm đềm" hơn.

Năm 1965, Sholokhov trở thành nhà văn Xô viết đầu tiên được phép nhận giải thưởng Nobel văn học mà không gặp phải bất cứ sự cản trở nào từ chính quyền Liên Xô. Thực tế, từ năm 1958, khi Ủy ban giải thưởng Nobel lựa chọn nhà văn Xô viết Boris Pasternak để trao giải Văn chương, các nhà lãnh đạo Liên Xô đã đề nghị thay thế Pasternak bằng Sholokhov. Nhưng ủy ban này vẫn nhất quyết bảo lưu quyết định của mình. Về sau, trả lời phỏng vấn một tạp chí uy tín của Pháp, Sholokhov đã tôn vinh Pasternak là một cây bút xuất sắc và phát biểu hoàn toàn thành thật: "Đúng ra, không nên cấm mà phải ấn hành kiệt tác Bác sĩ Givago". Dưới thời Xô viết, những ý kiến có tính "phản kháng" như thế thường bị trừng phạt nặng nề, nhưng Sholokhov, với uy tín và những cống hiến lớn lao của mình, đã được "bình an vô sự". Cũng cần nói thêm, toàn bộ tiền thưởng nhận được (từ giải thưởng Nobel và giải thưởng Lenin) Sholokhov đều hiến cho quỹ phát triển trường học; riêng giải thưởng Stalin (được trao trong thời gian diễn ra Chiến tranh Vệ quốc), ông đã gửi tặng các chiến sĩ ngoài tiền tuyến.

"Con cưng" của Stalin

Sholokhov trở thành tác gia kinh điển ngay từ khi còn đang sống. Tên tuổi của ông vượt ra xa bên ngoài biên giới Liên Xô. Người ta gọi ông là "con cưng của Stalin", nhưng cũng không ít người gọi ông như thế với ý mỉa mai là "kẻ cơ hội". Quả thực, Stalin rất quý trọng Sholokhov và

yêu cầu các cấp chính quyền, đoàn thể, tổ chức xã hội phải "tạo điều kiện tốt nhất cho Sholokhov làm việc, sáng tác". Sholokhov là một trong số rất ít người có thể nói thẳng, nói thật với Stalin những suy nghĩ của mình. Trong một số tác phẩm của mình, ông đã không ngần ngại mô tả những nét tính cách đời thường khá dung tục của "lãnh tụ vĩ đại", hoặc mô tả nạn đói khốc liệt dưới thời Stalin, chẳng hạn "cả trẻ em lẫn người lớn đều phải ăn tất tật những gì kiếm được, từ miếng vỏ dưa ai đó đánh rơi cho đến vỏ cây sồi".

Có những lời đồn đoán cho rằng Sholokhov sáng tác theo "đơn đặt hàng" hay chí ít là những "gợi ý" của Stalin. Không hề có điều đó! Một lần, trong một bữa tiệc, Stalin chúc Sholokhov viết nên những tác phẩm mà trong đó "thể hiện một cách trung thực và chói lọi những người lính Xô viết anh hùng và những vị tướng lĩnh Liên Xô vĩ đại", tương tự như từng thể hiện các nhân vật của mình trong hai phần đầu của Sông Đông êm đềm. Nhưng khi phần thứ ba của tác phẩm này ra đời vào đúng dịp sinh nhật thứ 60 của Stalin, không hề có một dòng nào về "lãnh tụ Stalin vĩ đại", trong khi các nhân vật lịch sử khác như Lenin, Trotsky, Kutuzov... được nhắc đến rất nhiều.

Từ thập niên 1950, Sholokhov dần lánh xa "giới thượng lưu Xô viết", từ chối chức vụ Tổng thư ký Hội nhà văn Liên Xô, về sống ở quê nhà vùng sông Đông, chuyên tâm sáng tác. Nhưng từ sau khi ông được trao giải thưởng Nobel văn học năm 1965, ông được hưởng rất nhiều ưu đãi, chẳng hạn đi lại giữa thị trấn Veshensk quê hương với Matxcơva đều bằng trực thăng của nhà nước dành riêng cho ông. Năm 1999, bản thảo gốc Sông Đông êm đềm được tìm thấy sau bao năm chiến tranh ly loạn, đã giải tỏa hoàn toàn nghi án "đạo văn" mà người đời từng gán cho Mikhail Sholokhov...

Phạm Bá Thủy

NHỮNG GIAI THOẠI VỀ CÁC NHÀ VĂN NGA - XÔ VIẾT

Không ai đòi hỏi tính xác thực của các giai thoại. Huống hồ tôi được nghe những giai thoại ấy bên tách trà Nga bỏng rãy quấy thêm thìa mật ong, hoặc bên cốc rượu vodka, riêng mùi thơm cũng đủ làm ngất ngây. Và vào những đêm tuyết đã đóng thành những bờ đá cứng phía bên ngoài cửa sổ... Tôi kể hầu bạn đây...

1-Tính cho tới ngày hôm nay vẫn chỉ có hai nhà văn Nga - Xô Viết nhận được Giải Nobel Văn chương. Đó là Boris Pasternac với tiển thuyết "Bác sỹ Dzivago" và Mikhail Solokhov với tiểu thuyết "Sông Đông êm đềm".

Giải thưởng Nobel giành cho "Bác sỹ Dzivago" không được chính quyền Xô Viết thừa nhận. Tên tuổi của Boris Pasternac cũng như cuốn tiểu thuyết Nobel của ông suốt mấy chục năm ròng bị "đặt ra ngoài vòng pháp luật". Vị trí của nhà văn và giá trị đích thực của tác phẩm chỉ được khôi phục kể từ ngày nước Nga bước vào thời kỳ Perestroika (Cải tổ).

Ấy vậy nhưng giải thưởng Nobel giành cho bộ tiểu thuyết mang chất sử thi "Sông Đông êm đềm" thì lại được thừa nhận ngay từ thời Xô Viết. Còn tác giả của nó - nhà văn vùng sông Đông thì nổi danh như một trong những người đứng đầu văn đàn Xô Viết ngay từ những năm 1920 cho tới tận hôm nay.

Quanh số phận đầy bi kịch nhân vật chính của "Sông Đông êm đềm", chàng trai Cô dắc Grigori Melekhov cũng được lý giải theo nhiều cách khác nhau.

Trong những năm Xô Viết, tại các trường trung học phổ thông và đại học, số phận truân chuyên đầy sóng gió của Grigori Melekhov thường được giải thích bởi sự bấp bênh, hay ngả nghiêng của tầng lớp trung lưu hoặc tiểu tư sản trước cơn lốc của cuộc cách vô sản. Còn cái kết cục đẫm nước mắt của anh chính là hậu quả cái chất "nhờ nhờ", không ra trắng, không ra đỏ của tầng lớp mà Grigori Melekhov xuất thân.

Bước qua thời Perestroika cho đến tận hôm nay bi kịch của Grigori Melekhov được giải thích là bi kịch chung của tầng lớp trí thức (trong số đó có văn nghệ sỹ) Nga. Vì sự hiểu biết và lương tâm họ không thể lựa tìm cho mình một thái độ dứt khoát giữa Trắng và Đen. Họ lầm lạc, ngộ nhận và tỉnh ngộ và lại lầm lạc tiếp... Vì sao ư, vì bản thân cuộc sống khó mà tìm ra sự hoàn thiện hiện hữu và đích thực.

Không hiểu có phải vì lý do đó mà tiểu thuyết "Sông Đông êm đềm" được cả phe ta và phe chúng đều đồng thanh tán thưởng, cổ súy không?

2-Trong chính thể Xô viết có hai nhà văn đều được coi là hai cây đại thụ của văn chương Nga - Xô viết, nhưng họ lại thường được xem là hai cực đối lập nhau và bản thân hai người cũng không ưa thích nhau. Đó là Ilya Erenbuorg (tác giả của các cuốn tiểu thuyết như "Paris thất thủ", "Cơn bão táp", tùy bút "Thời gian ủng hộ chúng ta" và cuốn hồi ký cuối đời "Con người-Năm tháng-Cuộc đời") và Mikhail Solokhov

Tương truyền Ilya Erenbuorg hiểu rõ từng viên đá lát trên nhiều con phố ở thủ đô các nước châu Âu, và nói tiếng Pháp hay hơn người Paris. Ông quen biết, giao lưu với rất nhiều danh nhân văn hóa của Pháp và châu Âu như danh họa Picasso, các nhà thơ Paul Eluya, L. Aragon, nhà văn Roman Rolan, E.Heminway... Ilya Erenbuorg xông pha trận mạc trong thế chiến hai, luôn có mặt trong các cuộc hội thảo văn chương tại châu Âu. Và khi ngồi vào bàn viết văn, viết báo ông đã chọn

cho mình chiếc bàn quen thuộc ở góc một quán cà phê giữa khu phố ồn ào, náo nhiệt nhất ở Moskva. Hình như chính sự tíu tít, chộn rộn kia mới kích thích được trí sáng tạo của ông. Cũng nói ngay, đích thân ông chủ quán cà phê nọ đã chọn góc bàn ấy cho nhà văn. Suốt trong mấy chục năm ông ta đã khoản đãi nhà văn những tách cà phê ngon nhất và dĩ nhiên là... miễn phí. Ông chủ quán chỉ mong sau ngày khi nhà văn không còn ở trên cõi đời, ông ta sẽ được quyền được gắn chỗ góc bàn đó tấm biển đồng ghi dòng chữ: "Nơi đây, Ilya Erenbourg đã viết tiểu thuyết X, tiểu thuyết Y..."

Mikhail Solokhov- ngược lại, cho đến tận khi trút hơi thở cuối cùng vẫn sống tại cơ ngơi của mình thuộc một thị trấn vùng Sông Đông (nay thuộc nước Cộng hòa Ucraina). Mỗi lần có việc gì phải lên Moskva, ông tỏ ra rất miễn cưỡng và chỉ mong mau mau được trở về để hít thở ngọn gió mát và hương hoa đồng nội của vùng Sông Đông. Mikhail Solokhov có hẳn một trang trại rộng mênh mông, quanh năm từ thời xanh mướt các loại hoa trái và rau củ. Vào đận thu hoạch, những người làm của ông chất đầy rau quả lên những chiếc xe do ngựa kéo để mang bán ở chợ nông trường. Bên thành xe họ không ngại ngùng gì khi treo tấm bảng gỗ: " Rau quả của văn hào Mikhail Solokhov".

Mikhail Solokhov - theo những người cùng thời kể lại - không hề biết bất cứ một ngoại ngữ nào, ngoài tiếng Nga và tiếng... Cô dắc. Như một sự bù đắp, từ năm 16 tuổi ông đã ngồi trên mình ngựa với chiếc mũ kỵ binh của tướng Budionnưi mang ngôi sao đỏ giữa trán và thanh kiếm tuốt trần tham gia những trận đánh sống mái với bọn Bạch vệ và đủ mọi sắc lính khác. Vì các công tích, vì lòng quả cảm, năm 18 tuổi Mikhail Solokhov đã trở thành chính ủy Sư đoàn chỉ huy cả nghìn người lính Xô Viết.

3-Macxim Gorky với nhiều tác phẩm văn học nổi tiếng như tập truyện ngắn "Những mẩu chuyện nước Ý" (Bà lão Idecguyn, Trái tim Đan cô, Chím báo bão...), Bộ ba tự truyện (Thời thơ ấu, Thời đi ở, Trường Đại học của tôi), tiểu thuyết "Foma Gordeev" và đặc biệt là tiêu thuyết "Người mẹ" đã được coi là Ông tổ của Chủ nghĩa hiện thực xã hội chủ nghĩa trong văn chương.

Khi M.Gorky còn là nhà văn trẻ, đại văn hào Nga Lev Tolstoi vẫn đang sống. Trong hồi ký và những ghi chép của mình, M.Gorky ghi lại với gọng có phần diệu cợt L.Tolstoi: "Ông già rất mau nước mắt. Hễ cứ nghe thấy nơi nào đang khổ cực, người nông dân nào đang chịu cảnh bần hàn, nghèo túng lập tức hai tròng mắt ông già đẫm nước. Ông thương cảm thật lòng hay người già thường bị viêm tuyến lệ?".

Vài chục năm sau trong những ghi chép về Macxim Gorky, các nhà văn Xô Viết cũng nhận xét: "... đến đâu, ngồi đâu, nghe thấy những chuyện buồn, những số phận gặp trắc trở, cực khổ, M Gorky thường òa khóc không kiềm nén nổi, y hệt một chú bé lên ba!".

4-Alesei Arbuzov là nhà viết kịch Xô Viết nổi tiếng ở thập niên những năm 1950-1960 với những vở như "Tanhia", "Những năm phiêu bạt", "Chàng Marat đáng thương của tôi"... Đặc biệt là vở "Câu chuyện Iếckut" - một vở kịch thấm đượm chất trữ tình về những người thợ đi xây dựng đập thủy điện. Vở kịch này đã từng gây tiếng vang rộng rãi tại nước ta vào đầu những năm 1960 và ghi dấu ấn tài năng của những nghệ sỹ sân khấu thế hệ đầu của Việt nam như Lộng Chương, Can Trường, Trúc Quỳnh...

A.Arbuzov kết thân với nhà văn nổi tiếng bởi những truyện ngắn mộng mơ, thấm đượm tình người Constantin Pautovsky bởi tâm tính, sự rung cảm nghệ thuật của hai người rất gần gũi nhau.

A.Abuzov có thói quen không thích đọc những vở kịch mình mới viết xong cho bà vợ-một nữ diễn viên Nga tóc vàng, đôi mắt to xanh biếc, đẹp vẻ đẹp quý phái trong giới sân khấu Nga. Ông cũng không thích dắt bà vợ tới nhà hát trong những lần kịch bản của ông được đưa lên sân khấu. Có một sự e ấp, ngượng ngập rất dễ thương mỗi khi ông né tránh lời khẩn cầu của bà vợ muốn xem đêm công diễn vở kịch dựng theo kịch bản do ông viết.

Rất đáng trân trọng và cũng thật trớ trêu, mỗi lần C.Pautovsky viết xong truyện ngắn nào, kịch tác giả

NHỮNG GIAI THOẠI VỀ CÁC NHÀ VĂN NGA - XÔ VIẾT

A.Arbuzov đều nức nở hết lời khen ngợi và đích thân đọc truyện ngắn ấy cho bà vợ nghe. A.Arbuzoz còn thường nói với bà vợ mình: "Anh viết vở này, vở kia thành công chính vì do truyện ngắn này, truyện ngắn nọ của C.Pautovsky khơi gợi cảm hứng!".

Rồi đến một ngày bà vợ thương yêu bỏ nhà biên kịch ra đi. Một tuần, nửa tháng trôi qua vẫn không thấy vân mòng. Tình cờ, một sáng nọ, mở ngăn kéo tủ đầu giường của bà ông nhận được những dòng chữ viết ngay ngắn, cẩn thận, chứng tỏ bà đã cân nhắc kỹ càng: "Arbuzov thương yêu. Em đến sống với Pautovsky. Vì không thể thiếu anh ấy được. Mong anh tha thứ. Hy vọng ba chúng ta sẽ mãi mãi là bạn của nhau. Như từ trước tới nay!"

5-Aleksandr Fadeev (nổi tiếng với các tiểu thuyết Chiến bại, Đội thành niên cận vệ) giữ chức Chủ tịch Hội Nhà văn Liên Bang Xô viết đã hai nhiệm kỳ dài tới cả 10 năm. Ông nuôi quyết tâm rời bỏ chiếc ghế này để giành những năm tháng cuối đời viết một vài cuốn sách mà ông đã ấp ủ từ lâu. A.Fadeev vào điện Kremlin gặp A.A Zdanov, khi đó là Bí thư Ban Chấp hành Đảng Cộng sản Liên Xô - phụ trách công tác tư tưởng, văn hóa để giãi bày nguyện vọng của mình.

A.A Zdanov năn nỉ A. Fadeev làm thêm một nhiệm kỳ nữa. Thấy không xong, A.A Zdanov liền hỏi nhà văn:

- Thế đồng chí đã có dự kiến ai sẽ thay mình đảm nhận công việc nặng nề đó chưa?

Như đã suy nghĩ từ rất lâu, A.Fadeev nói luôn:

- Thưa đồng chí Bí thư, đồng chí Mikhail Solokhov kể cả về tài năng lẫn uy tín rất xứng đáng được giữ chức vụ này ạ!

Rồi một buổi sáng đẹp trời tại vùng Sông Đông Mikhail Solokhov nhận được điện khẩn mời lên Moskva gặp A.A Zdanov. Với độ tinh thính của "một chú ngựa vùng Sông Đông" - như bạn bè nhà văn thường gọi thế, Mikhail Solokhov đã đoán biết sự việc gì sẽ xẩy ra. Ông vốn không thích ngồi ghế quyền chức, thêm vào đó cũng không thể sống xa vùng Sông Đông dẩu cho chỉ dăm ba ngày. Ấy vậy nhưng ông vẫn mau mắn đáp máy bay lên Moskva, tìm vào điện Kremlin đúng ngày giờ A.A Dzodanov đã hẹn trong giấy triệu tập.

Ông Bí thư Đảng phụ trách văn hóa tư tưởng thuyết phục gần nửa tiếng về vị trí, tầm quan trọng của Hội Nhà văn Liên Xô; về việc đã xem xét kỹ lưỡng không ai xứng đáng đảm nhiệm công việc này như người đang ngồi trước mặt. Đợi cho A.A Zdanov ngưng lời, Mikhail Solokhov nheo nheo cặp mắt mèo xanh biếc, làm bộ thảng thốt, nhà văn vùng sông Đông nói với ông Bí thư Đảng:

- Trời, công việc hệ trọng như vậy mà đồng chí Bí thư không báo sớm cho tôi? Tôi đã chót mua tấm vé máy bay khứ hồi trở về Sông Đông rồi.

Không hiểu do nét mặt, điệu bộ hay giọng nói của nhà văn khiến A.A Zdanov phá lên cười, phẩy tay:

- Thôi cút về Sông Đông đi! Ta chịu thua cái thứ láu cá Cô dắc của anh rồi.

Từ đó đến ngày từ giã cõi đời, Mikhail Solokhov luôn luôn tồn tại chỉ với tư cách của người viết!

TÔ HOÀNG

Aleksandr Sergeyevich Pushkin là nhà thơ, nhà văn, nhà viết kịch nổi tiếng người Nga.

Ông được tôn vinh là đại thi hào, Mặt trời thi ca Nga, có những đóng góp to lớn trong việc phát triển ngôn ngữ văn học Nga hiện đại và là biểu tượng của dòng văn học lãng mạn Nga thế kỷ XIX.

Tên tuổi của ông gắn liền với tuyệt tác thơ tình "Tôi yêu em", bản thơ ca bất hủ được biết đến bởi hầu hết người yêu thơ trên thế giới. Bài thơ thể hiện nhiều nét nghệ thuật tinh hoa của thơ Pushkin.

TÔI YÊU EM

Tôi yêu em: đến nay chừng có thể
Ngọn lửa tình chưa hẳn đã tàn phai;
Nhưng không để em bận lòng thêm nữa,
Hay hồn em phải gợn bóng u hoài.

Tôi yêu em âm thầm không hy vọng,
Lúc rụt rè, khi hậm hực lòng ghen,
Tôi yêu em, yêu chân thành đằm thắm,
Cầu em được người tình như tôi đã yêu em.

"Tôi yêu em" được cho là lấy cảm hứng từ Anna Olenia, người con gái Pushkin yêu và muốn lấy làm vợ. Olenia là một cô gái xinh đẹp, với làn da trắng, gương mặt đầy cá tính.

Cô mang vẻ đẹp điển hình của những người phụ nữ thập niên 1820 với dáng đi uyển chuyển, thân hình thướt tha, cùng mái tóc có những lọn tóc cột gọn gàng.

Olenia sinh ra trong một gia đình có tri thức, bố là Viện trưởng Viện hàn lâm nghệ thuật thành Peterbua nên Anna là cô gái có học vấn cao và không xa lạ với xã hội của những cá nhân kiệt xuất cùng thời với cô.

Năm 1829, Pushkin ngỏ lời yêu với Anna nhưng bị cô từ chối. Khi đó, Pushkin đã viết một bài thơ thay lời chia tay với cô.

Lấy cảm hứng từ bài thơ ấy, Pushkin đã thi vị hóa hình tượng người trong mộng thành hình mẫu sáng tác bản romance rất được yêu mến.

Жди меня, и я вернусь

Жди меня, и я вернусь.
Только очень жди,
Жди, когда наводят грусть
Желтые дожди,
Жди, когда снега метут,
Жди, когда жара,
Жди, когда других не ждут,
Позабыв вчера.
Жди, когда из дальних мест
Писем не придет,
Жди, когда уж надоест
Всем, кто вместе ждет.

Жди меня, и я вернусь,
Не желай добра
Всем, кто знает наизусть,
Что забыть пора.
Пусть поверят сын и мать
В то, что нет меня,
Пусть друзья устанут ждать,
Сядут у огня,
Выпьют горькое вино
На помин души...
Жди. И с ними заодно
Выпить не спеши.

Жди меня, и я вернусь,
Всем смертям назло.
Кто не ждал меня, тот пусть
Скажет: - Повезло.
Не понять, не ждавшим им,
Как среди огня
Ожиданием своим
Ты спасла меня.
Как я выжил, будем знать
Только мы с тобой,-
Просто ты умела ждать,
Как никто другой.

1941 **Konstantin Mikhailovich Simonov**

Đợi anh về

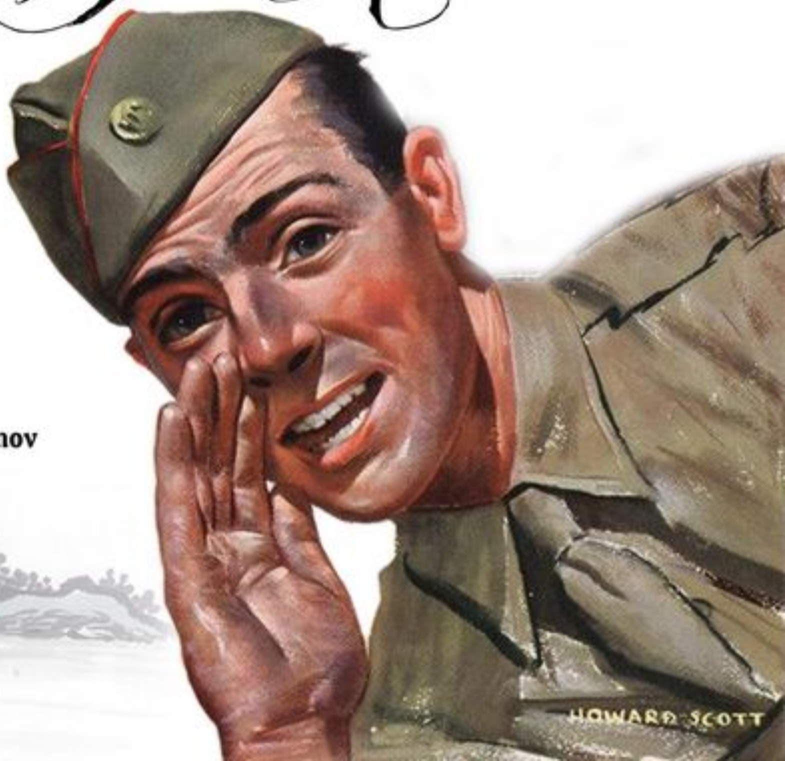
Em ơi đợi anh về
Đợi anh hoài em nhé
Mưa có rơi dầm dề
Ngày có buồn lê thê
Em ơi em cứ đợi.
Dù tuyết rơi gió thổi
Dù nắng cháy em ơi
Bạn cũ có quên rồi
Đợi anh về em nhé!
Tin anh dù vắng vẻ
Lòng ai dù tái tê
Chẳng mong chi ngày về
Thì em ơi cứ đợi!

Em ơi em cứ đợi
Dù ai thương nhớ ai
Chẳng mong có ngày mai
Dù mẹ già con dại
Hết mong anh trở lại
Dù bạn viếng hồn anh
Yên nghỉ nấm mồ xanh
Nâng chén tình dốc cạn
Thì em ơi mặc bạn
Đợi anh hoài em nghe
Tin rằng anh sắp về!
Đợi anh anh lại về.
Trông chết cười ngạo nghễ.

Ai ngày xưa rơi lệ
Hẳn cho sự tình cờ
Nào có biết bao giờ
Bởi vì em ước vọng
Bởi vì em trông ngóng
Tan giặc bước đường quê
Anh của em lại về.

Vì sao anh chẳng chết?
Nào bao giờ ai biết
Có gì đâu em ơi
Chỉ vì không ai người.
Biết như em chờ đợi.

Tố Hữu

CON ĐƯỜNG mùa đông

Зимняя дорога
Сквозь волнистые туманы
Пробирается луна,
На печальные поляны
Льет печально свет она.

По дороге зимней, скучной
Тройка борзая бежит,
Колокольчик однозвучный
Утомительно гремит.

Что-то слышится родное
В долгих песнях ямщика:
То разгулье удалое,
То сердечная тоска…

Ни огня, ни черной хаты…
Глушь и снег… Навстречу мне
Только версты полосаты
Попадаются одне.

Скучно, грустно… Завтра, Нина,
Завтра, к милой возвратясь,
Я забудусь у камина,
Загляжусь не наглядясь.

Звучно стрелка часовая
Мерный круг свой совершит,
И, докучных удаляя,
Полночь нас не разлучит.

Грустно, Нина: путь мой скучен,
Дремля смолкнул мой ямщик,
Колокольчик однозвучен,
Отуманен лунный лик.

Xuyên những làn sương gợn sóng
Mảnh trăng mờ ảo chiếu qua
Buồn dải ánh vàng lai láng
Trên cánh đồng buồn giăng xa

Trên con đường mùa đông vắng vẻ
Cỗ xe tam mã băng đi
Nhạc ngựa đều đều buồn tẻ
Đều đều khắc khoải lòng quê

Bài ca của người xà ích
Có gì phảng phất thân yêu:
Như niềm vui mừng khôn xiết
Như nỗi buồn nặng đìu hiu

Không một mái lều, ánh lửa...
Tuyết trắng và rừng bao la...
Chỉ những cột dài cây số
Bên đường sừng sững chào ta

Ôi, buồn đau, ôi cô lẻ...
Trở về với em ngày mai
Nhina, bên lò lửa đỏ
Ngắm em, ngắm mãi không thôi

Kim đồng hồ kêu tích tắc vàng
Xoay đủ những vòng nhịp nhàng
Và xua lũ người tẻ ngắt
Để ta bên nhau trong đêm

Sầu lắm. Nhina, đường xa vắng
Ngủ quên, bác xà ích lặng im
Nhạc ngựa đều đều buông xa thẳm
Sương mờ che lấp ánh trăng nghiêng.

Bản dịch thơ của Thúy Toàn

PUSKIN

Pinocchio & Buratino

Bản sách in rất đẹp tác phẩm Chiếc chìa khóa vàng hay chuyện ly kỳ của Buratino của A. Tolstoy từ nhà xuất bản Cầu Vồng, Nga, đã đến Việt Nam từ những năm 80 của thế kỷ trước. Đến giữa thập kỷ 90, bộ phim hoạt hình Pinocchio của hãng Walt Disney, Mỹ, chuyển thể từ tác phẩm văn học cùng tên của nhà văn Ý Carlo Collodj đã ngự trị trên sóng truyền hình và nhiều tiệm băng đĩa ở nước ta và sau đó là sự ra đời bản sách in tác phẩm này từ các nhà xuất bản Kim Đồng, Dân trí... Dạo đó đến nay, bản dịch hai tác phẩm không ngừng được chỉnh lý, bổ sung và tái bản khiến nhân vật người gỗ trở nên vô cùng quen thuộc với trẻ em Việt Nam.

Vì vậy, tiến hành nghiên cứu mối quan hệ giao thoa ảnh hưởng giữa hai tác phẩm trên không chỉ làm rõ thêm dụng ý nghệ thuật của hai tác giả, giúp hiển lộ đặc trưng của hai nền văn hóa Ý - Nga vừa tương đồng vừa khác biệt, tái khẳng định tầm quan trọng tất yếu của văn học thiếu mà nó còn khơi gợi những niềm ký ức tươi đẹp mang đậm cảm tính trẻ thơ của thiếu nhi Việt Nam giai đoạn cuối thế kỷ XX.

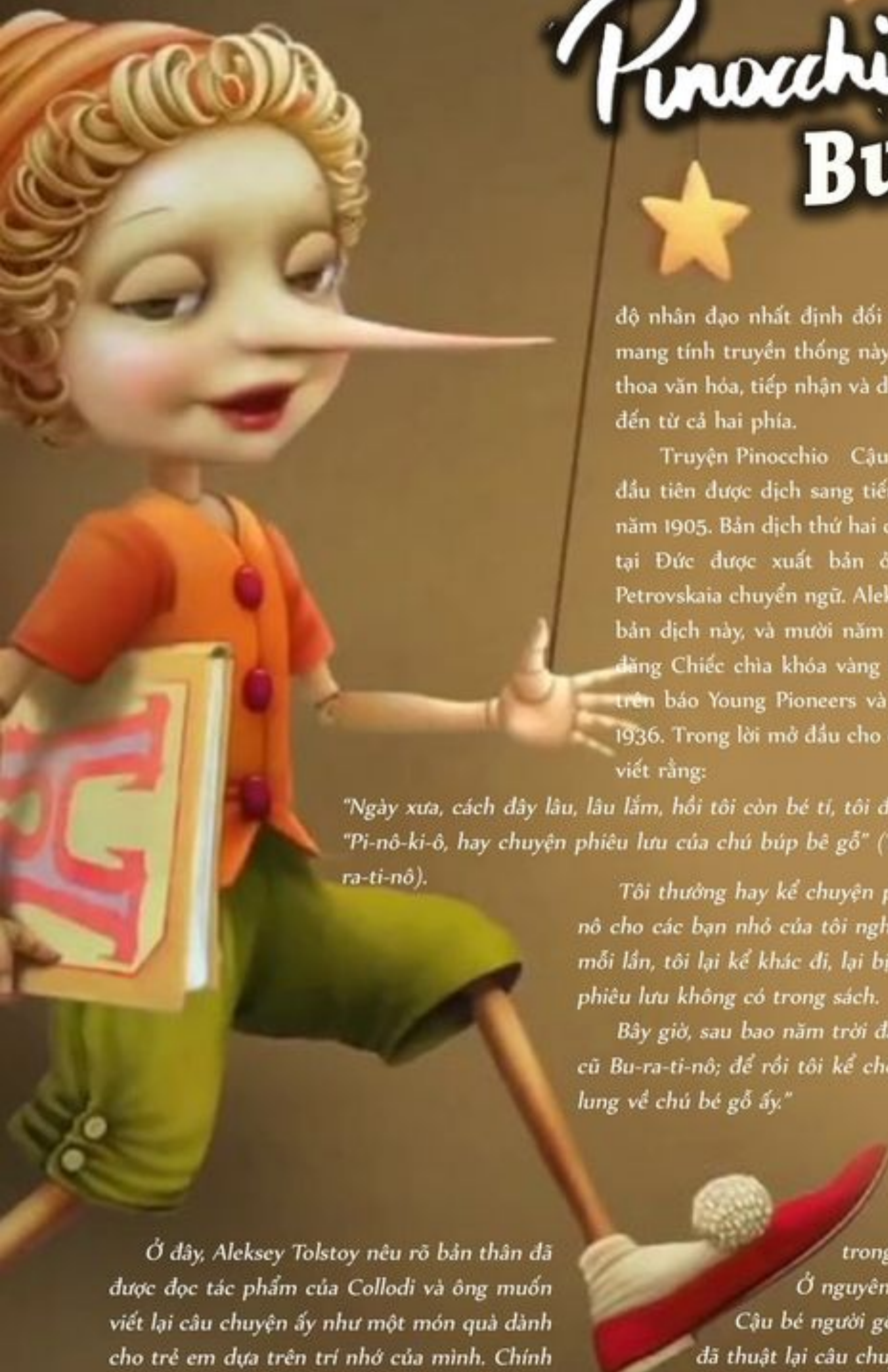
Cơ sở so sánh Pinocchio - Cậu bé người gỗ và
Chiếc chìa khóa vàng hay chuyện ly kỳ của Buratino

Nền văn hóa lâu đời của nước Ý đã ảnh hưởng đến văn hóa nhiều quốc gia trên thế giới suốt từ thời kỳ cổ đại với văn minh La Mã đến thời kỳ Phục hưng nhiều thế kỷ sau đó. Đến thế kỷ XIX, giai đoạn đấu tranh thống nhất đất nước, văn hóa dân gian Ý vẫn chi phối sâu sắc văn học thiếu nhi với những câu chuyện cổ tích nhiệm màu, các nhân vật điển hình quen thuộc, lằn ranh thiện ác rõ ràng. Tuy nhiên, lúc bấy giờ, sáng tác dành cho trẻ em vẫn chủ yếu là những câu chuyện truyền miệng thế nên các tác phẩm của Carlo Collodi và đặc biệt sự xuất hiện của truyện Pinocchio Cậu bé người gỗ (Le avventure di Pinocchio. Storia di un burattino) đã trở thành hiện tượng mới mẻ, góp phần quan trọng trong việc hình thành dòng văn học viết dành cho thiếu nhi ở đất nước hình chiếc ủng.

Trong khi đó, ở phía bên kia châu Âu, sau những thế kỷ chìm trong bạo động, nước Nga đón thế kỷ XVIII đến cùng sự trỗi dậy của chữ bản ngữ, thay thế dần chữ Slave cổ. Điều này đã mở toang cánh cửa cho Nga tiếp nhận những làn sóng văn hóa mới mẻ từ phần còn lại châu Âu. Thế kỷ XIX trở thành thời kỳ hoàng kim của văn học Nga. Sang thế kỷ XX, hai cuộc chiến tranh thế giới và sự thành công của Cách mạng tháng 10 đã có những ảnh hưởng sâu sắc đến đời sống Nga nói chung và văn học Nga nói riêng. Văn học Nga giai đoạn này gần như bị bao trùm trong bầu không khí của chủ nghĩa xã hội hiện thực do M. Gorki khởi xướng. Không chỉ những tác phẩm dành cho người lớn mà cả những sáng tác cho thiếu nhi ở Nga cũng hướng đến việc thể hiện ý thức hệ và giáo dục, dẫn dắt trẻ em trở thành công dân kiểu mẫu trong một đất nước xã hội chủ nghĩa.

Trong lịch sử, không như với hầu hết các quốc gia Tây Âu khác, Ý luôn có một mối quan hệ tương đối tốt đẹp với Nga. Kể cả trong thế chiến khi hai dân tộc này thuộc về hai bờ chiến tuyến thì các báo cáo lịch sử vẫn cho thấy lính Ý luôn có sự đối xử ở mức

Pinocchio & Buratino

độ nhân đạo nhất định đối với tù binh Nga. Mối giao hảo mang tính truyền thống này đã tạo điều kiện cho việc giao thoa văn hóa, tiếp nhận và dịch thuật các tác phẩm văn học đến từ cả hai phía.

Truyện Pinocchio Cậu bé người gỗ của C. Collodi lần đầu tiên được dịch sang tiếng Nga bởi Kamilla Danini vào năm 1905. Bản dịch thứ hai dành cho trẻ em Nga di cư sống tại Đức được xuất bản ở Berlin, năm 1924, do Nina Petrovskaia chuyển ngữ. Aleksey Tolstoy tham gia chỉnh sửa bản dịch này, và mười năm sau, năm 1935, Tolstoy đã cho đăng Chiếc chìa khóa vàng hay chuyện ly kỳ của Buratino trên báo Young Pioneers và xuất bản thành sách vào năm 1936. Trong lời mở đầu cho cuốn sách của mình, Tolstoy đã viết rằng:

"Ngày xưa, cách đây lâu, lâu lắm, hồi tôi còn bé tí, tôi được đọc một quyển sách tên là "Pi-nô-ki-ô, hay chuyện phiêu lưu của chú búp bê gỗ" (Trong tiếng Ý bé gỗ gọi là Bu-ra-ti-nô).

Tôi thường hay kể chuyện phiêu lưu hấp dẫn của Bu-ra-ti-nô cho các bạn nhỏ của tôi nghe. Nhưng sách thì mất rồi, nên mỗi lần, tôi lại kể khác đi, lại bịa đặt them những mẩu chuyện phiêu lưu không có trong sách.

Bây giờ, sau bao năm trời đằng đẵng, tôi nhớ lại người bạn cũ Bu-ra-ti-nô; để rồi tôi kể cho các cháu nghe câu chuyện lạ lung về chú bé gỗ ấy."

Ở đây, Aleksey Tolstoy nêu rõ bản thân đã được đọc tác phẩm của Collodi và ông muốn viết lại câu chuyện ấy như một món quà dành cho trẻ em dựa trên trí nhớ của mình. Chính từ sự thoát ly văn bản này, thế giới nhân vật của Collodi và Tolstoy tưởng chừng tương động mà lại hàm chứa sự dị biệt, tựa như từ cùng một mảnh vườn người ta gieo trồng nên những giống cây khác nhau mà giống cây nào cũng dơm hoa thơm kết quả ngọt, đem lại sự mát lành cho tâm hồn độc giả không chỉ ở quốc gia của hai ông mà trên toàn thế giới, trong đó có độc giả Việt Nam.

Ở nguyên tác bằng tiếng Ý, Pinocchio Cậu bé người gỗ được viết năm 1883, Collodi đã thuật lại câu chuyện phiêu lưu kì thú của chú người gỗ Pinocchio vốn được bác Geppetto khắc ra từ một thanh gỗ ma thuật biết nói. Vốn tính nghịch ngợm và ham chơi, Pinocchio đã lưu lạc khắp nơi và gặp nhiều tai ương: Sau khi đổi quyển sách vỡ lòng lấy một tấm vé xem múa rối, Pinocchio hết bị lường gạt đến bị cướp, bị biến thành lừa,... Sau cùng, Pinocchio còn chui vào bụng cá voi để cứu bố Geppetto. Dưới sự bảo ban của bố cùng Bà tiên tóc xanh, chú bé người gỗ dần tu tỉnh và biến thành một cậu bé thật sự bằng

xương bằng thịt. Mô phỏng cốt truyện trên, song ở Chiếc chìa khóa vàng hay Cuộc phiêu lưu kì thú của Buratino xuất bản vào năm 1936, A.Tolstoy chỉ giữ nguyên các tình tiết cho đến lúc Buratino bị bọn cướp tấn công. Sau đó, bằng tài trí, lòng dũng cảm cùng sự giúp đỡ của nhóm bạn đi cùng, Buratino đã dành được chiếc chìa khóa vàng kì diệu, mở ra cánh cửa bí mật trong nhà bố Carlo, từ hình ảnh rạp hát xinh đẹp xuất hiện sau cánh cửa, những con rối cùng thành lập nên một nhà hát của riêng mình.

Thế giới nhân vật mang dấu ấn văn học dân gian

1.Tổng quan về hai hệ thống nhân vật

Antonio **Giuseppe**

Giuseppe và Antonio đều làm nghề thợ mộc, nhặt được mảnh gỗ.

Geppetto **Bố Carlo**

Được lão thợ mộc tặng cho mảnh gỗ, gọt thành con búp bê gỗ. Đặt tên là Pinocchio và Buratino

Hai nhân vật đều nghèo khó, có thể bán đi chiếc áo duy nhất để mua cho búp bê quyển sách đi học.

Cả hai nhân vật này đều thuộc tầng lớp lao động nghèo khổ, nhưng rất hết lòng yêu thương, chăm sóc và muốn giáo dục búp bê gỗ trở thanh một đứa bé ngoan.

Mangiafuoco **Karabas Barabas**

Mangiafuoco và Barabas là chủ rạp xiếc. Cả hai đều bắt thằng người gỗ bởi chú bé đã phá hoại, cản trở không khí buổi diễn. Tuy nhiên, nếu như Mangiafuoco, sau khi nghe Pinocchio cầu xin, đã mủi lòng, thả và tặng cho chú năm đồng tiền vàng thì Barabas chỉ tha Buratino và cho cậu bốn đồng tiền vàng sau khi biết về cánh cửa bí mật ở nhà bố Carlo.

Ở đây, A. Tolstoy đã sáng tạo ra một nhân vật mới theo ý đồ nghệ thuật của mình. Barabas được xây dựng đặc sắc, công phu, đứng ở tuyến nhân vật đối lập với Buratino trong khi Mangiafuoco chỉ được nhắc đến một lần. Nếu như nhân vật

Mangiafuoco xuất hiện như một trở ngại trong chuyến phiêu lưu của Pinocchio thì Barabas trở thành kẻ thù lớn nhất của Buratino, cuộc đối đầu giữa Buratino và Barabas kéo dài xuyên suốt câu chuyện.

Từ sau chương 15, câu chuyện Chiếc chìa khóa vàng hay chuyện ly kỳ của Buratino gần như đã chuyển sang một ngã rẽ khác so với Pinocchio Cậu bé người gỗ. Nhân vật Barabas hiện lên như một hình ảnh đại diện cho một giai cấp cụ thể là giai cấp thống trị, có sự tư hữu tài sản (gánh múa rối) thay vì một nhân vật phản diện thông thường.

Nàng tiên tóc xanh **Búp bê Malvina**

Đều là người cứu búp bê gỗ khi bị Cáo và Mèo hại. Nếu như ở Pinocchio - Cậu bé người gỗ đây là nàng tiên thì ở Chiếc chìa khóa vàng hay chuyện ly kỳ của Buratino đây chỉ là búp bê dịu dàng và có giáo dục. Tuy nhiên tính cách hai nhân vật này lại khác nhau. Nàng tiên tóc xanh trong Pinocchio - Cậu bé người gỗ là người hiểu về cuộc sống, có quyền năng và cách giáo dục không gò bó, không ép buộc Pinocchio. Nàng tiên giúp Pinocchio thấy được lợi ích của việc học hành, ngoan ngoãn trong khi đó búp bê Malvina lại được A. Tolstoy xây dựng như một cô bé được giáo dục chu đáo và bắt buộc Buratino vào trong khuôn khổ của điều đó.

A. Tolstoy xây dựng nhân vật như một cách giáo dục nghiêm túc trong khi Collodi đã hình thành nên một câu chuyện thiếu nhi nhẹ nhàng với sự đan xen tự nhiên các vấn đề giáo dục trẻ em.

Cáo và Mèo **Cáo Alice và Mèo Basilio**

Sau khi được chú rạp xiếc cho những đồng tiền vàng, búp bê gỗ Pinocchio đã gặp Cáo và Mèo. Cáo và Mèo đã gian trá dụ người gỗ đến xứ sở thần tiên, nơi chỉ cần gieo một đồng vàng xuống đất là có thể sinh ra cả cây vàng.

Trong Chiếc chìa khóa vàng hay chuyện ly kỳ của Buratino, nhân vật Cáo và Mèo được A. Tolstoy đặt tên cho một cách cụ thể. Ở đây, A. Tolstoy muốn giảm đi sự huyền ảo tượng trưng mà đi nêu bật lên sự đại diện của nhân vật. Alice và Basilio được miêu tả tinh khôn hơn, nhiều mưu mẹo hơn trong việc cướp lấy tiền của Buratino.

Dế mèn **Dế mèn**

Cả hai nhân vật đều được xuất hiện để khuyên thằng người gỗ phải học tập để trở thanh người khôn ngoan. Ở Pinocchio - Cậu bé người gỗ dế mèn xuất hiện và bị Pinocchio đánh chết, sau xuất hiện trở lại là một hồn ma khuyên can Pinocchio đừng tin lời Cáo và Mèo. Trong Chiếc chìa khóa vàng hay chuyện ly kỳ của Buratino,A. Tolstoy lại để cho dế mèn nhắc nhở Buratino phải đi học nếu không sẽ chết, và sau đó rời khỏi căn nhà, và chỉ xuất hiện lại khi Buratino tới thế giới sau cánh cửa bí mật.

A. Tolstoy đã lược bỏ đi bớt những yếu tố huyền ảo, không để cho dế mèn chết và trở thành hồn ma nhắc nhở, nhân vật được trần tục hóa bằng bút pháp hiện thực.

Rối Harlequin **Rối Harlequin**

Đều là những con rối ở rạp xiếc, nhưng ở tác phẩm của Collodi, rối Harlequin là con rối có thể bị đốt thay cho Pinocchio còn ở Chiếc chìa khóa vàng hay chuyện ly kỳ của Buratino hoàn toàn không có chi tiết này.

Pinocchio **Buratino**

Collodi đã xây dựng một chú bé người gỗ nghịch ngợm, không nghe lời người lớn, ham chơi, không thích đến trường, ưa khám phá. Dựa trên nền đó, Buratino cũng mang những nét tính cách cơ bản như thế. Nhưng đi sâu vào tính cách nhân vật và chuyển biến tâm lý, người đọc sẽ nhận thấy sự khác nhau trong nhận thức từng nhân vật.

Pinocchio được Collodi cho phát triển theo hướng hoàn thiện nhân cách, đạo đức, trải qua những khó khăn và thấu hiểu được cuộc sống, làm thế nào là một đứa bé ngoan và có một sự gắn bó tình cảm yêu thương với bố. Buratino thì khác, được A. Tolstoy xây dựng từ đầu như một cậu bé can đảm, ra dáng anh hùng không sợ những khó khăn, nguy hiểm.

Pinocchio trải qua nhiều khó khăn với mong muốn được trở thành người thật, như một cách chứng minh quá trình hoàn thiện bản thân trong khi Buratino, nhân vật không hề có mong muốn này và đã khẳng định bản thân ngay từ đầu, có tính cách, quan điểm rõ ràng.

Buratino được đặt trong mối quan hệ với những con rối khác như những người bạn đích thực còn Pinocchio lại không như vậy. Ở đây, A. Tolstoy đã thay đổi vai trò của nhân vật như cách để làm bật lên sự lý giải dành cho nhân vật chính. Bởi Pinocchio luôn có khao khát trở thành người thật nên được Collodi xây dựng đơn tuyến trong quá trình phát triển tính cách, không gắn bó sâu sắc với những những con rối. Còn A. Tolstoy đã nhấn mạnh vào sự gắn bó giữa Buratino với những con rối để chuyển tải ý thức vào nhân vật, về mối quan hệ "đồng chí" tương đối điển hình trong môi trường xã hội chủ nghĩa.

Qua 15 chương đầu, nhân vật xuất hiện trong tác phẩm gần như giống nhau. Nhưng từ khi chiếc chìa khóa vàng xuất hiện, Chiếc chìa khóa vàng hay chuyện ly kỳ của Buratino đã trở thành một câu chuyện khác hoàn toàn so với Pinocchio - Cậu bé người gỗ. A. Tolstoy phát triển câu chuyện dựa trên nền những nhân vật đã xuất hiện còn Collodi tiếp tục đưa vào tác phẩm của mình những nhân vật mới theo từng bước trong cuộc hành trình của Pinocchio. Cũng như các tác giả khác khi phóng tác, A. Tolstoy đã tái xây dựng các nhân vật theo ý đồ sáng tạo của riêng mình. Dù vậy, chúng ta cũng không thể phủ nhận tầm ảnh hưởng của bộ khung nhân vật mà Collodi đã dựng sẵn lên thế giới nhân vật của riêng A. Tolstoy.

2.Sự gặp gỡ của C. Collodi và A. Tolstoy trong âm hưởng ngụ ngôn

Tiếp nhận gần như toàn bộ hệ thống nhân vật trong Pinocchio - Cậu bé người gỗ, thế giới nhân vật của Chiếc chìa khóa vàng hay chuyện ly kỳ của Buratino cũng sở hữu một cấu trúc đa dạng bao gồm lớp nhân vật con người, đồ vật và động vật cùng tham gia một cách bình đẳng vào cốt truyện. Từ loại hình cho tới bút pháp xây dựng nhân vật đều ít nhiều thể hiện âm hưởng của truyện ngụ ngôn, tạo ra một thế giới nghệ thuật thích hợp để cả hai tác phẩm truyền tải những bài học giáo dục một điều khá quen thuộc trong nhiều sáng tác dành cho thiếu nhi.

Chất ngụ ngôn trong hệ thống các nhân vật đồ vật hay động vật không chỉ đơn giản nằm ở loại hình của chúng, mà là khả năng đại diện cho một đối tượng cụ thể trong xã hội loài người. Ở đây, nhân vật chính -cậu bé búp bê gỗ - mang những yếu tố độc lập về ngôn ngữ, hành động, tính cách và rất gần với trẻ em, nó hoàn toàn không giữ lại

bất cứ đặc tính nào của một món đồ chơi. Tác giả không nhấn mạnh những liên tưởng tương đồng giữa con rối với con người như một phép ẩn dụ, mà trực tiếp gán cho búp bê gỗ vai trò của một con người chân thực, sống động, sinh hoạt bình thường trong chính thế giới loài người (Pinocchio và Buratino có thể thực hiện những hành vi xã hội tương tự con người mà không gặp bất kì trở ngại nào: thưa kiện, đi học, đổi chác, buôn bán ...). Thông qua hình ảnh búp bê gỗ - một món đồ chơi gần gũi với trẻ em, cả Collodi và A. Tolstoy đều đã lựa chọn một phương thức thông minh để tiếp cận độc giả nhỏ tuổi. Điều này một mặt chứng tỏ việc am tường tâm lý độc giả của hai nhà văn, một mặt còn thể hiện dấu ấn của hai nền văn học dân gian Ý và Nga vốn có truyền thống chi phối mạnh mẽ văn học thiếu nhi hai nước.

Ở hệ thống các nhân vật phụ mà cụ thể là lớp nhân vật động vật, âm hưởng ngụ ngôn cũng khá rõ nét. Ta nhận thấy lối nói tỉ dụ đặc trưng của ngụ ngôn qua hình ảnh Cáo và Mèo. Dân gian thường sử dụng những vật cụ thể, những cách ví von để diễn đạt những khái niệm trừu tượng, ngược lại, có những sự vật hay con vật cụ thể được mặc định cho một khái niệm trừu tượng mang tính thế sự nào đó. Hình thức tỉ dụ này đã tạo ra những chất liệu chính cho truyện ngụ ngôn. Ở cả hai tác phẩm, Cáo và Mèo đều đại diện cho sự xảo trá, lươn lẹo của loại người lừa đảo. Bản chất lừa lọc của chúng thể hiện rõ nét ngay từ khi xuất hiện (nói dối về việc gãy chân, chột mắt) cho tới chuỗi hành động lừa gạt cậu bé người gỗ sau đó, quy định một nét tính cách của con người luôn gắn liền một cách gần như bất biến với hình ảnh hai loại động vật này, đặc biệt là trong văn học dân gian.

Lấy cảm hứng từ các chất liệu đời sống thân thuộc với các em nhỏ như trên, cùng sự vận dụng linh hoạt thủ pháp ngụ ngôn, các nhân vật trong Pinocchio Cậu bé người gỗ và Chiếc chìa khóa vàng hay Câu chuyện ly kì của Buratino đã gặp gỡ nhau trong cái không khí chung của văn học dân gian truyền thống, với những chuyện kể mạch lạc nhưng không kém phần sinh động, hấp dẫn và tràn đầy ý nghĩa.

PINOCCHIO VÀ BURATINO: TỪ CHÚ BÉ NGƯỜI GỖ ĐẾN HÌNH MẪU CÔNG DÂN SOVIET

1.Từ bút pháp lãng mạn huyền ảo đến thủ pháp hiện thực xã hội chủ nghĩa

Cùng chia sẻ một khung nhân vật khá tương đồng, song dưới sự ảnh hưởng của các yếu tố chủ quan ở nhà văn lẫn yếu tố khách quan của thời đại, phông nền văn hóa, truyền thống dân tộc, các trào lưu văn học,...bút pháp xây dựng nhân vật ở hai tác phẩm đã phân thành hai xu hướng đối lập nhau, với một bên là thế giới nhân vật đậm chất huyền ảo lãng mạn, một bên là thế giới nhân vật chân thực, dung dị, phản ánh chủ trương đề cao hiện thực xã hội được M. Gorki khởi xướng ở Nga.

Nhân vật trong Pinocchio - Cậu bé người gỗ được phát triển trên tinh thần của chủ nghĩa lãng mạn đang thịnh hành ở châu Âu lúc bấy giờ. Collodi đã sử dụng bút pháp lãng mạn huyền ảo nhằm phi thường hóa và kì ảo hóa những sự vật, sự việc bình thường. Thế giới nhân vật là sự kết hợp của những tưởng tượng độc đáo, khác lạ, của cảm hứng trữ tình dào dạt, các yếu tố huyền ảo như phép nhiệm màu hay các sự kiện dị thường luôn xuất hiện đậm nét như một điều hiển nhiên và hoàn toàn có thật. Trong khi đó, trên tinh thần chủ nghĩa hiện thực xã hội, thế giới nhân vật trong Chiếc chìa khóa vàng hay chuyện ly kỳ của Buratino được xây dựng theo lối tả chân, giảm thiểu tối đa những yếu tố kì ảo, phi thực trong nguyên tác Ý. Các tính chất huyền ảo và phiêu lưu gay cấn, kì thú đều được chuyển hóa dựa trên cảm hứng anh hùng lao động, anh hùng chiến đấu theo lý tưởng của xã hội chủ nghĩa.

Về kết cấu nhân vật, Pinocchio - Cậu bé người gỗ có một hệ thống các nhân vật đậm chất hoang đường, kì diệu, chia thành nhiều lớp khác nhau: lớp nhân vật người gỗ biết nói, lớp nhân vật động vật biết nói, lớp nhân vật người biến thành lừa, lớp nhân vật thần tiên có phép thuật tinh thông. Thế giới nhân vật của Pinocchio - Cậu bé người gỗ, dù được đặt trong bối cảnh đời thực nhưng vẫn được Collodi khoác lên dáng vẻ kì ảo của một xã hội đã được lãng mạn hóa, một sản phẩm của trí tưởng tượng độc đáo, phong phú, có tính chất kế thừa những truyện cổ tích dân gian Ý. Trái lại, trong việc xây dựng các nhân vật của Chiếc chìa khóa vàng hay chuyện ly kỳ của Buratino, A. Tolstoy cố gắng trần tục hóa hệ thống nhân vật này. A. Tolstoy thay thế Bà tiên tóc xanh đầy quyền

năng thành cô búp bê Malvina hết sức bình thường, chi tiết người hóa lửa bị loại bỏ, như vậy câu chuyện chỉ còn giữ lại hình ảnh những con người trần thế cùng những búp bê gỗ cũng giống hệt người, và hệ thống các con vật biết nói (dưới ảnh hưởng của bút pháp ngụ ngôn, cũng gần với con người). Nếu như các nhân vật của Collodi hấp dẫn người đọc ở tính chất độc đáo, thú vị, kì diệu đầy hấp dẫn, thì A. Tolstoy muốn tiếp cận người đọc bởi một thế giới nhân vật gần gũi, giản dị, lấy cảm hứng từ những gì vốn có trong thế giới hiện thực xung quanh.

Về nghệ thuật xây dựng nhân vật, Pinocchio - Cậu bé người gỗ thiên về tính chất trữ tình, Chiếc chìa khóa vàng hay chuyện ly kỳ của Buratino thiên về tính chất hành động. Với Pinocchio, người ta dễ dàng khám phá những tâm tư, tình cảm của nhận vật thông qua chính những lời biểu cảm hoặc diễn biến tâm lý được miêu tả khá kĩ càng. Đến Buratino, yếu tố biểu cảm này dù có nhưng đã được giảm bớt, bản chất nhân vật được hé lộ qua hành động là chủ yếu. Ví dụ như trong cùng với một tình tiết giống nhau ở cả hai tác phẩm là cậu bé người gỗ mang trong mình bốn đồng tiền vàng, gặp cướp, bị chúng treo lên cây, nhưng cách thức miêu tả nhân vật của hai tác giả hoàn toàn đối lập: Pinocchio xuất hiện với những tâm tình về việc "trẻ con kể cũng khổ thật", kết thúc sự kiện là hình ảnh Pinoccio cảm thán gọi tên bố; trái lại, với Buratino, người ta bị cuốn hút bởi chuỗi những mưu mẹo và hành động xuất hiện dồn dập trong nỗ lực tự thoát thân của cậu. Hình ảnh Pinocchio gắn liền với những rung động tình cảm, hình ảnh Buratino gắn liền với sức mạnh của tài trí và hành động cụ thể.

2.Từ hành trình của nhân vật đến thông điệp giáo dục của nhà văn

Sáng tác một câu chuyện phiêu lưu với nhân vật chính là chú bé người gỗ - món đồ chơi thân thuộc với trẻ thơ và dần được đồng hóa với hình tượng một đứa trẻ, cả Collodi và A. Tolstoy đều hướng tới phương thức giáo dục trẻ em ngay từ thế giới nhân vật. Trong suốt câu chuyện, trẻ em nhận thức những về các phép cư xử, các giá trị đạo lý thông qua chính số phận và hành động của một nhân vật đồng trang lứa với mình, dễ dàng khơi gợi ở các em sự đồng cảm. Mặt khác, những thông điệp giáo dục qua hành trình của nhân vật không chỉ được áp dụng như một cẩm nang dạy dỗ trẻ em, nó còn phản ánh nhiều vấn đề trong xã hội của người trưởng thành.

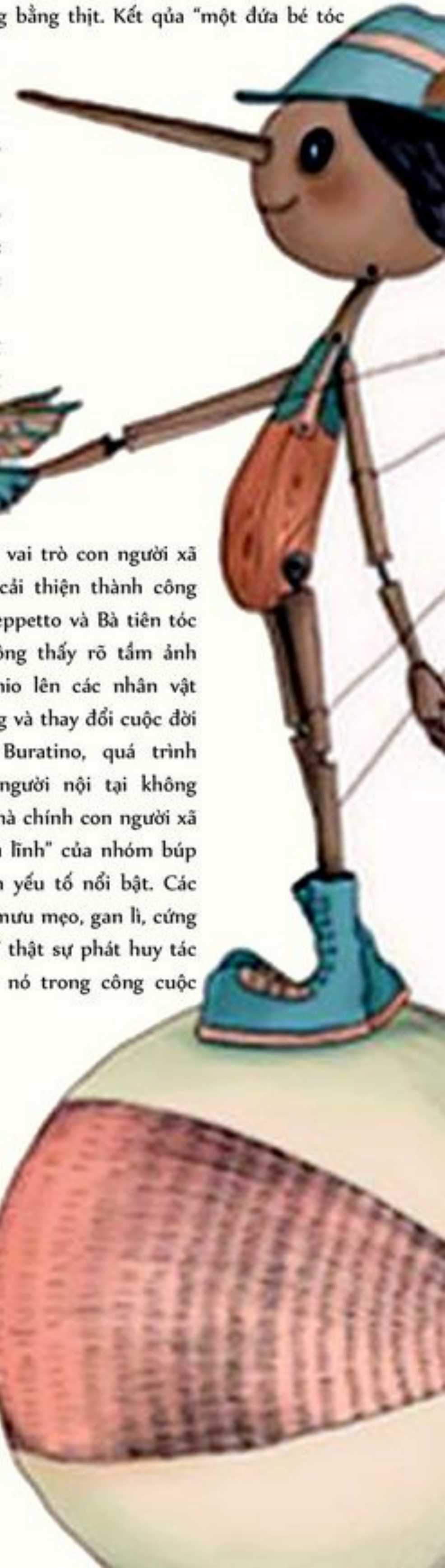
Hành trình của hai nhân vật Pinocchio và Buratino ngoài ý nghĩa hiển minh như một con đường về nhà đầy thử thách còn là quá trình vận động và phát triển trong tính cách nhân vật. Qua diễn biến của cuộc hành trình, nội tâm, tính cách nhân vật dần được hé lộ và gọt giũa. Chúng ta có thể xem hành trình nội tại này như một phương thức xây dựng nhân vật độc đáo, thể hiện sự tinh tế của cả hai nhà văn khi nhân vật luôn có sự vận động, không xơ cứng giáo điều. Cả hai nhân vật dù được đặt vào một phông nền phiêu lưu từ nhà ra thế giới, từ thế giới quay trở về nhà, song chính những diễn biến cũng như sự vận động tính cách khác nhau đã tạo nên những thông điệp giáo dục khác nhau cùng những giá trị tư tưởng khác biệt.

Ở Pinocchio - Cậu bé người gỗ, Pinocchino được đặt vào một cuộc hành trình tự giác ngộ. Mỗi biến cố xảy ra trên đường đi đều dẫn đến một thay đổi tích cực trong tính cách của nhân vật, bao nhiêu biến cố là bấy nhiêu bài học góp phần hoàn thiện tâm hồn cậu bé. Tính cách nhân vật vận động theo quy luật phủ định dần những yếu tố tiêu cực, ví dụ như các thói hư tật

xấu vốn có, thay vào đó là những phẩm chất tốt đẹp tương ứng với quy chuẩn đạo đức của xã hội. Người ta nhận thấy sự hóa thân dần dần của nhân vật qua bốn chặng: Từ thanh củi -› người gỗ, từ người gỗ -› lừa, từ lừa -› người gỗ và cuối cùng, từ người gỗ biến thành một bé trai bằng xương bằng thịt. Kết qủa "một đứa bé tóc hoe hoe, mắt xanh" được xem như phần thưởng xứng đáng cho nỗ lực của Pinocchio. Hành trình hóa thân ở Pinocchio - Cậu bé người gỗ gửi đến thông điệp về sự tự hoàn thiện bản thân, đúc kết ở lời quy châm cuối truyện của bố Geppetto "Vì những đứa trẻ, đang xấu thành tốt, đều có quyền lực thay đổi quan cảnh trong gia đình hóa ra vui vẻ, mới mẻ hẳn lên". Hành trình chuyển hóa từ một con "búp bê gỗ" giống như người cho tới "con người" thật sự đã nêu lên một bài học triết lý về đạo làm người: chúng ta chỉ thật sự trưởng thành khi có sự tự ý thức đúng đắn về các mối quan hệ cũng như giá trị đạo đức trong xã hội.

Đến với Chiếc chìa khóa vàng hay chuyện ly kỳ của Buratino, bằng việc thay đổi cốt truyện chính: từ một cuộc phiêu lưu với nhiều chặng đường khác nhau, mỗi chặng đường là một bài học, sang một cuộc phiêu lưu mang tính cạnh tranh xoay quanh việc giành lấy chiếc chìa khóa vàng, A. Tolstoy đã đặt nhân vật vào một hành trình hoàn toàn khác biệt so với nguyên tác. Hành trình tự giác ngộ biến thành hành trình tự khẳng định bản thân, khi Buratino trong tình thế bắt buộc phải học cánh chiến đấu để bảo vệ chính mình cùng gia đình và bạn bè đã bộc lộ những phẩm chất lý tưởng của một anh hùng: ranh mãnh, nhanh trí, thông minh, dũng cảm, lý tính và trung thành với đồng đội. Gạt bỏ chi tiết biết thành người thực, A. Tolstoy xây dựng Buratino với tư cách một con người hoàn thiện có các mặt tốt xấu cùng tồn tại, các ưu điểm sẽ phát huy tác dụng trong những tình huống cụ thể. Như vậy, Collodi đã đề ra cho trẻ em những chuẩn mực cần có của một đứa trẻ ngoan rồi thông qua hình ảnh Pinocchio vốn còn nhiều điểm thiếu sót, Collodi đã tạo ra các tình huống để nhân vật của mình dần hoàn thiện từng tiêu chí ấy. Trong khi đó, A. Tolstoy dựng sẵn một hình mẫu lý tưởng để trẻ em noi theo, và các phẩm chất lý tưởng được công nhận cũng như nhấn mạnh qua những hành động. Giá trị giáo dục mà A. Tolstoy hướng đến qua hình tượng anh hùng Buratino là những phẩm chất tốt đẹp trong chiến đấu, lao động, đối nhân xử thế, dựa trên tiêu chuẩn của một công dân Soviet mẫu mực.

Để làm rõ điều này, ta có thể đặt nhân vật chính trong mối quan hệ với các nhân vật khác, tức là trong mối quan hệ xã hội của chúng. Xuyên suốt cuộc hành trình, Pinocchio thể hiển sự chuyển biến rõ rệt ở con người cá nhân (quá trình thay thế những tính cách xấu thành tính cách tốt), nhưng lại mờ nhạt trong vai trò con người xã hội. Ngoài nỗ lực cải thiện thành công đời sống của bố Geppetto và Bà tiên tóc xanh, người ta không thấy rõ tầm ảnh hưởng của Pinocchio lên các nhân vật khác nhằm tác động và thay đổi cuộc đời họ. Trái lại, với Buratino, quá trình chuyển biến con người nội tại không được nhấn mạnh, mà chính con người xã hội với vai trò "thủ lĩnh" của nhóm búp bê gỗ lại trở thành yếu tố nổi bật. Các nét tính cách như mưu mẹo, gan lì, cứng đầu...ở Buratino chỉ thật sự phát huy tác dụng tích cực của nó trong công cuộc

chiến đấu và tranh giành chiếc chìa khóa vàng, biến Buratino trở thành chỗ dựa vững chắc của bạn bè. Các lớp nhân vật phụ trong Pinocchio - Cậu bé người gỗ có tính độc lập rất cao, với những nét tính cách cùng số phận đặc thù gần như là bất biến, trong khi đó các nhân vật phụ ở Chiếc chìa khóa vàng hay chuyện ly kỳ của Buratino, đặc biệt là đội quân búp bê gỗ, có sự phụ thuộc nhất định vào Buratino, bản thân chúng cũng bị tác động bởi khí chất anh hùng của Buratino và dần thay đổi theo xu hướng anh hùng chiến đấu, ví dụ như nhà thơ Piero dần hình thành tinh thần gan dạ, bất khuất và biết chiến đấu để tự vệ, dù thất bại.

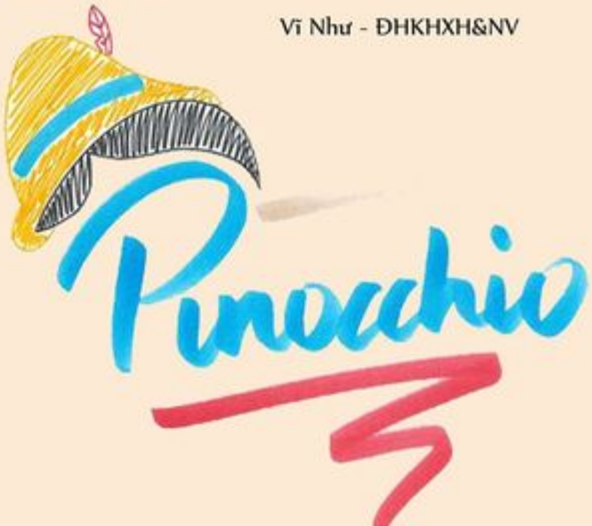
Nếu Pinocchio đáng học hỏi ở nỗ lực tự hoàn thiện bản thân không ngừng nghỉ, mỗi ngày một tốt hơn bằng những trải nghiệm, sự cọ xát trực tiếp với thế giới, thì Buratino đáng ngưỡng mộ không chỉ ở khả năng tự khẳng định bản thân trong các thử thách, nghịch cảnh, mà còn ở những ảnh hưởng lớn đối với gia đình, bạn bè, xã hội quanh mình. Chính điều này đã thể hiện sự khác biệt trong quan niệm giáo dục trẻ em của Collodi và A. Tolstoy. Với Collodi, giá trị của con người được quy định bởi chính những phẩm chất nội tại của anh ta, càng nhiều phẩm chất tốt lại càng lý tưởng, nhưng với A. Tolstoy, giá trị này được xác định trong mối quan hệ của anh ta với xã hội, trong vị thế và vai trò của anh ta đối với cộng đồng. Như vậy, từ Pinocchio Cậu bé người gỗ đến Chiếc chìa khóa vàng hay Câu chuyện ly kì của Buratino, ta đã chứng kiến sự khác biệt trong nhân sinh quan giữa một tâm hồn Ý lãng mạn và một tư tưởng Nga thấm nhuần lý tưởng xã hội chủ nghĩa

KẾT LUẬN

Thành công lớn nhất của Carlo Collodi khi xây dựng nhân vật Pinocchio là đã khơi gợi nguồn cảm hứng vô tận về một hình tượng búp bê gỗ đáng yêu, sinh động, có chức năng như một công cụ mô phỏng cho những bài học răn dạy trẻ em. Rất nhiều tác phẩm thiếu nhi sau đó đã chịu ảnh hưởng của Pinocchio Cậu bé người gỗ và tự sáng tạo một hình tượng nhân vật riêng dựa trên nguyên mẫu này. Với Buratino búp bê gỗ của riêng A. Tolstoy ta chứng kiến một quá trình tiếp nhận thông minh và chủ động khi tác giả đã biến đổi Pinocchio từ một đại diện chung của trẻ em với những tính cách đặc trưng của lứa tuổi, thành một tiểu anh hùng Buratino đại diện cho con người Soviet, cho tinh thần Nga trong giai đoạn phát triển rực rỡ của xã hội chủ nghĩa.

So sánh nhân vật ở hai tác phẩm Pinocchio Cậu bé người gỗ và Chiếc chìa khóa vàng hay Câu chuyện ly kì của Buratino, ta không chỉ nêu lên những biểu hiện tương đồng và khác biệt về cấu trúc hay nghệ thuật xây dựng nhân vật, mà còn phần nào khám phá mối quan hệ giao lưu ảnh hưởng, tương liên và chuyển hóa lẫn nhau giữa hai tác giả nói riêng và hai nền văn học lớn của Châu Âu nói chung./.

Vĩ Như - ĐHKHXH&NV

MÙA lá rụng

Olga Berggoltz - Bằng Việt dịch

Những đàn sếu bay qua. Sương mù và khói toả.
Matxcơva lại đã thu rồi!
Bao khu vườn như lửa chói ngời,
Vòm lá sẫm ánh vàng lên rực rỡ
Những tấm biển treo dọc đại lộ
Nhắc ai đi ngang dù đầy đủ lứa đôi
Nhắc cả những ai cô độc trong đời:
"Tránh đừng động vào cây, mùa lá rụng"

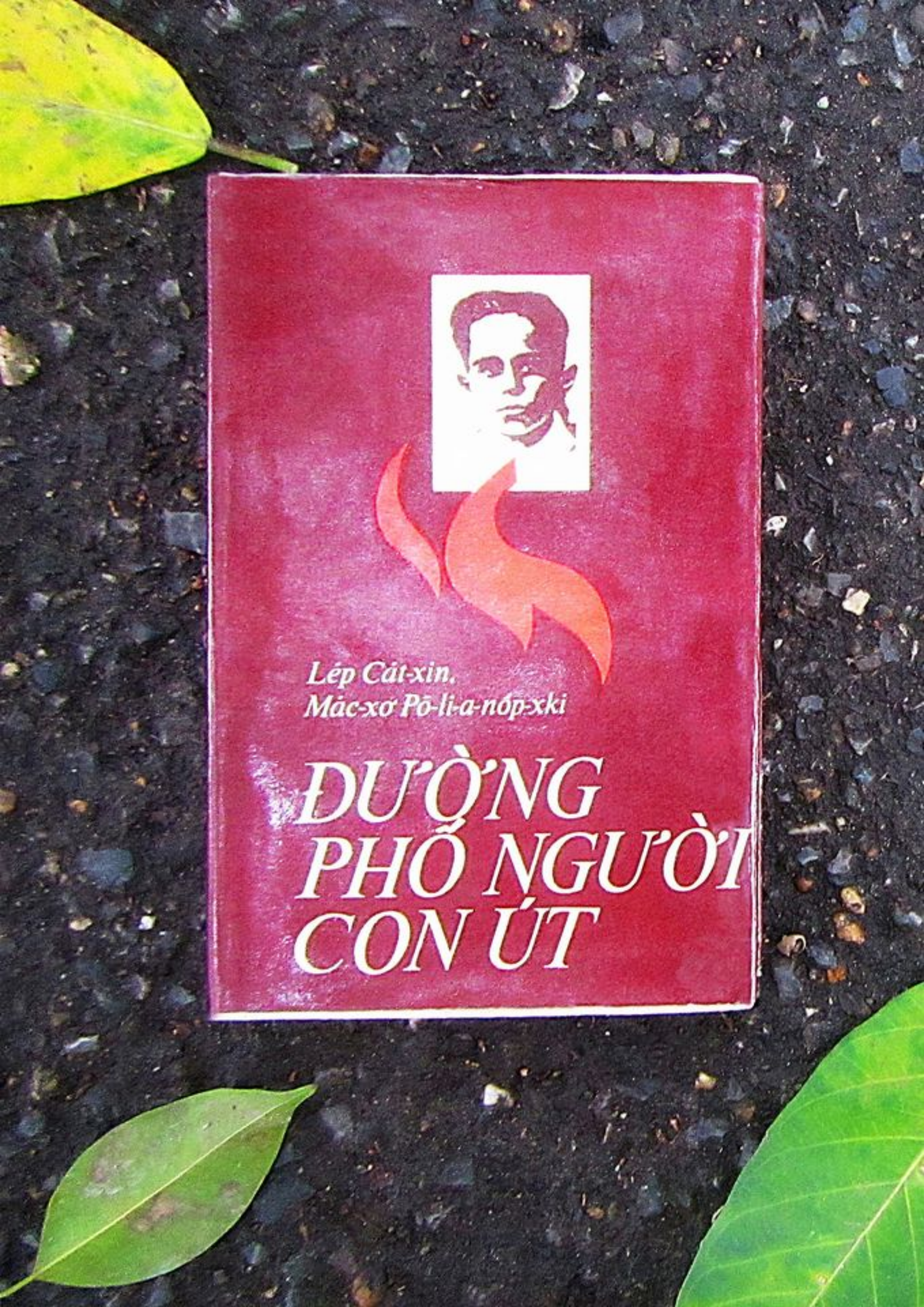
Ôi trái tim, trái tim một mình tôi
Đập hồi hộp giữa phố hè xa lạ
Buổi chiều kéo lang thang mưa giá
Khẽ rung lên bên khung cửa sáng đèn
Ở đây tôi cần ai khi xuôi ngược một mình?
Tôi có thể yêu ai? Ai làm tôi vui sướng?
"Tránh đừng động vào cây, mùa lá rụng" -
Nhắc suốt đường cũng chỉ bấy nhiêu thôi!

Nếu không có gì ao ước nữa trong tôi
Thì có nghĩa chẳng còn gì để mất
Anh từng ở đây, từng là người thân nhất
Sao phút này làm người bạn cũng không?
Tôi chẳng hiểu vì sao cứ ngùi ngẫm trong lòng
Rằng sẽ phải xa anh vĩnh viễn
Anh - con người không vui, con người bất hạnh
Con người đi đơn độc quá trong đời
Thiếu cẩn trọng chăng? Hay chỉ đáng nực cười?
Thôi, hãy biết kiên tâm, mọi điều đều phải đợi

Dịu dàng quá, dịu dàng không chịu nổi!
Mưa thầm thì rơi mãi lúc chia ly
Mưa tối rầm nhưng ấm áp nhường kia
Mưa run rẩy trong ánh trời chớp loá...
Anh hãy cố vui lên dù con đường hai ngả
Tìm hạnh phúc bình yên trong ấm áp cơn mưa!...

Tôi ra ga, lòng lặng lẽ như xưa
Một mình với mình thôi, chẳng cần ai tiễn biệt
Tôi không biết nói cùng anh đến hết
Và bây giờ còn phải nói gì thêm!
Cái ngõ con đã tràn ngập màu đêm
Những tấm biển dọc đường càng thấy trống:
"Tránh đừng động vào cây,
mùa lá rụng..."

Lép Cát-xin,
Mác-xơ Pô-li-a-nốp-xki
ĐƯỜNG PHỐ NGƯỜI CON ÚT

ĐƯỜNG PHỐ NGƯỜI CON ÚT

Tác giả: Lép Cátxin, Mácxơ Pôlianốpxki

Nhà xuất bản: NXB Tiến Bộ

Năm xuất bản 1978

“- Đây trước kia là phố Cơ-re-xchi-an, nhưng bây giờ và mãi mãi về sau là phố Vô-lô-đi-a Đu-bi-nhin, - ông trả lời bằng một giọng khàn khàn nhưng rành rọt.

- Thế Vô-lô-đi-a Đu-bi-nhin là ai và làm sao mà ông ta được vinh dự lớn thế ạ?

- Em ấy rất xứng đáng với vinh dự đó, - ông nói một cách nghiêm nghị. Rất xứng đáng? ”

SỐ PHẬN "TIMUR VÀ ĐỒNG ĐỘI"

Chắc hẳn thời Liên Xô ai cũng từng mê đọc truyện "Timur và Đồng đội". Chỉ riêng ở Liên Xô, câu truyện này đã được xuất bản 212 lần. Ngoài ra, nó đã được dịch sang 75 ngôn ngữ. Ở Việt Nam, nó cũng được rất nhiều thế hệ trẻ em yêu mến.

Truyện kể về những chiến tích của một nhóm đội viên hè năm 1939. Hai cô con gái (cô chị Olga 19 tuổi và cô em Zenia 13 tuổi) của Đại tá Alexandrov rời nhà từ thành phố Moskva đến nghỉ tại một khu nhà ở nông trang. Tại đây, Zenia vô tình phát hiện trên gác xép nhà kho cũ là trụ sở của một tổ chức bí mật. Mục đích của tổ chức này, có vài chục thiếu nhi là trong kỳ nghỉ ở ngôi làng họ chuyên đi chăm sóc cho người cao tuổi và các thành viên gia đình của Hồng quân. Lãnh đạo của tổ chức là một cậu bé 13 tuổi tên làTimur Garayev. Nói với Zenia về những gì họ làm, Timur giải thích:

- Ngôi nhà này là của một chiến sĩ Hồng quân, và ngôi nhà này kể từ đó đã được chúng tôi bảo vệ. Bố cậu cũng trong quân ngũ?

- Đúng vậy -- với một niềm tự hào, Zenia đã nói về bố mình -- Bố tớ là một vị chỉ huy.

- Như vậy thì bạn cũng là người người được bọn tớ bảo vệ.

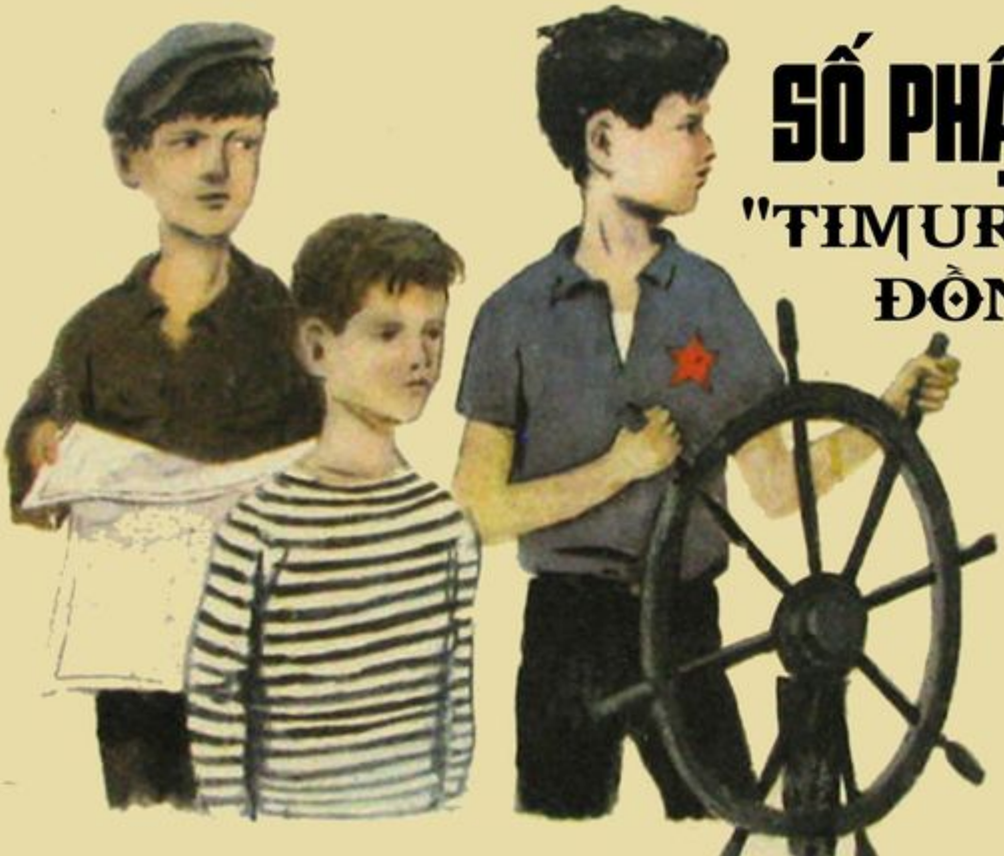
Tai họa của làng này là có một băng đảng của những tên lưu manh chuyên trộm cắp trong vườn, dẫn đầu Kvakin. Nhận thấy rằng một cuộc đối đầu với chúng có thể sẽ không an toàn, đầu tiên Timur cố gắng để giải quyết vấn đề một cách hòa bình. Cậu đã đàm phán với Kvakin nhưng không có kết quả. Timur đã quyết định không thể trì hoãn. Đó Là một cuộc chiến mà kết quả trong chiến thắng thuộc về Timur và Đồng Đội. Bắt trong một cuộc đụng độ, bọn côn đồ bị khóa trong một gian hàng trống trên chợ, do đó dân làng có thể nhìn thấy những kẻ luôn trộm cắp ở vườn của mình.

Tuy nhiên cuộc chiến bí mật này cũng đã xảy ra nhiều hiểu lầm giữa bậc phụ huynh với các thành viên trong đội. Ý tưởng cuối cùng của các đội viên là:

"Nếu bạn luôn nghĩ đến mọi người, thì mọi người cũng luôn nghĩ về bạn"

Nhà văn Arkadiy Gaidar đã viết truyện này vào năm 1940. Cùng năm đó, bộ phim đen trắng "Timur và Đồng đội" đã được ra đời và đã tạo nên những phong trào yêu nước và dũng cảm trong giới thiếu niên Liên Xô, rất cần thiết trước khi Liên Xô bước vào Chiến tranh vệ quốc vĩ đại (1941-1945). Những phong trào này thường được gọi là "phong trào Timur".

Sau chiến tranh, "Timur và Đồng đội" vẫn rất phổ biến. Năm 1976, bộ phim màu mới đã được dựng lên (ảnh 4-5). Nhưng đáng tiếc, khi Liên Xô sụp đổ, nước Nga không còn phong trào đội viên nữa, nhưng câu truyện về các tấm gương đội viên đã bị bỏ quên trong tủ sách. "Timur và Đồng đội" cũng đã bị loại khỏi chương trình trường phổ thông.

Đầu năm 2012, Vladimir Putin, khi đó đang là Thủ tướng, đã viết một bài báo trên tờ Nezavisimaya (báo "Độc Lập") với tựa đề "Nước Nga: vấn đề dân tộc". Trong bài này, ông đã phân tích các vấn đề liên quan đến tinh thần dân tộc nước nhà và đề xuất những giải pháp cần thiết. Cụ thể, ông đã đề xuất noi gương các đại học hàng đầu của Mỹ vào thập niên 20 thế kỷ trước, lập danh sách 100 tác phẩm văn học mà mỗi học sinh phổ thông nên đọc. Danh sách "100 cuốn sách" này đã được Bộ Giáo dục Nga công bố đầu năm 2013, trong đó đã có vị trí xứng đáng cho sách "Timur và Đồng đội".

Đôi lời về nhà văn Arkadiy Gaidar (22/1/1904 - 26/10/1941). Họ thật của ông là Golikov. Ông đã tham gia Nội chiến ở Nga khi mới 14 tuổi. Ông cũng đã tham gia Chiến tranh vệ quốc năm 1941, ban đầu với tư cách phóng viên báo "Sự thật đoàn viên". Nhưng sau khi khu vực Uman - Kiev bị vây tỏa, ông đã tham gia một nhóm du kích và bị tử trận vào tháng 10/1941, chỉ 1 năm sau khi cuốn sách "Timur và Đồng đội" ra đời. Mãi sau khi chiến tranh kết thúc, người ta mới biết người liệt sĩ Golikov chính là nhà văn Arkadiy Gaidar.

Nhân dịp kỉ niệm sinh nhật 105 năm của nhà văn, vào tháng 1/2009, người ta đã khôi phục lại bảo tàng Arkadiy Gaidar tại quê hương của ông. Tới dự, có người cháu nội gọi ông là cụ.

NAM VU HOANG
(HOÀI NIỆM LIÊN XÔ)

Tôi còn nhớ chi tiết Timur đã phá khoá gara lấy trộm xe mô tô của chú để chở Zenia ra ga xe lửa gấp gặt người cha của cô bé sắp đi nhận nhiệm vụ trên một chuyến tàu đặc biệt. Cô hỏi: "Toa mềm phải không ba". Ông trả lời: "Ừ, toa mềm" (toa mềm là toa cao cấp, dành cho cấp chỉ huy).

Đối với một thiếu niên mới lớn như tôi hồi đó, Liên Xô là một đất nước xa lạ nhưng rất hấp dẫn. Ô tô, xe máy ở Việt Nam còn rất hiếm và hầu như không người dân nào sở hữu riêng. Tôi cũng chưa bao giờ được đi tàu hoả nên không hiểu thế nào là toa cứng, toa mềm. Chính vì ít thông tin và phương tiện như vậy nên, trí tưởng tượng của tụi nhỏ chúng tôi vô cùng phong phú. Vớ được cuốn sách, tờ báo nào là chúng tôi đọc nghiến ngấu. Một trong những cuốn sách còn đọng lại trong tâm trí tôi chính là "Timur và đồng đội".

Rất tiếc là người cháu đích tôn của nhà văn sau này đã trực tiếp phá hoại LX một cách tích cực nhất với "liệu pháp sốc" mang thương hiệu Gaidar.

(Ho Bui)

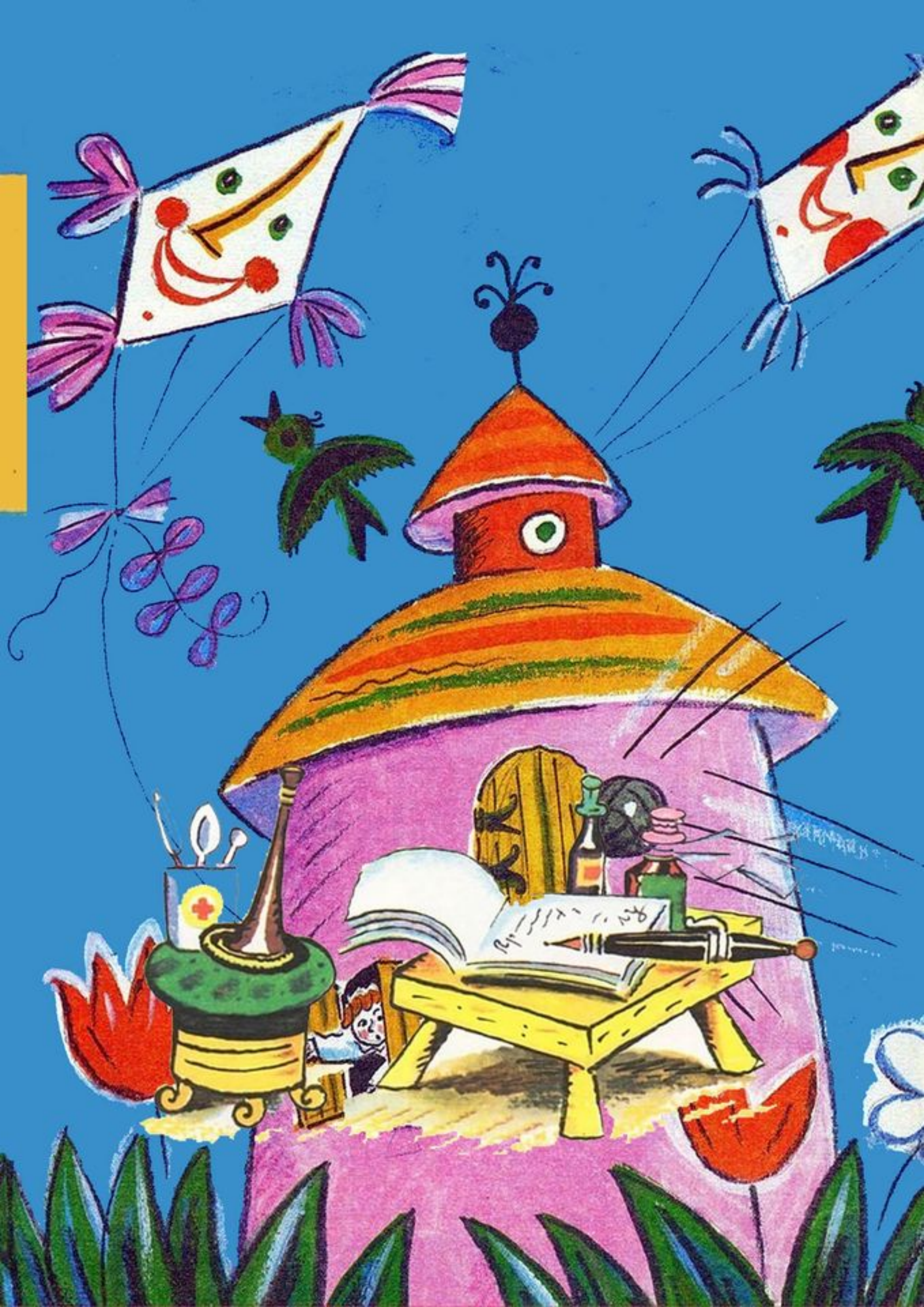

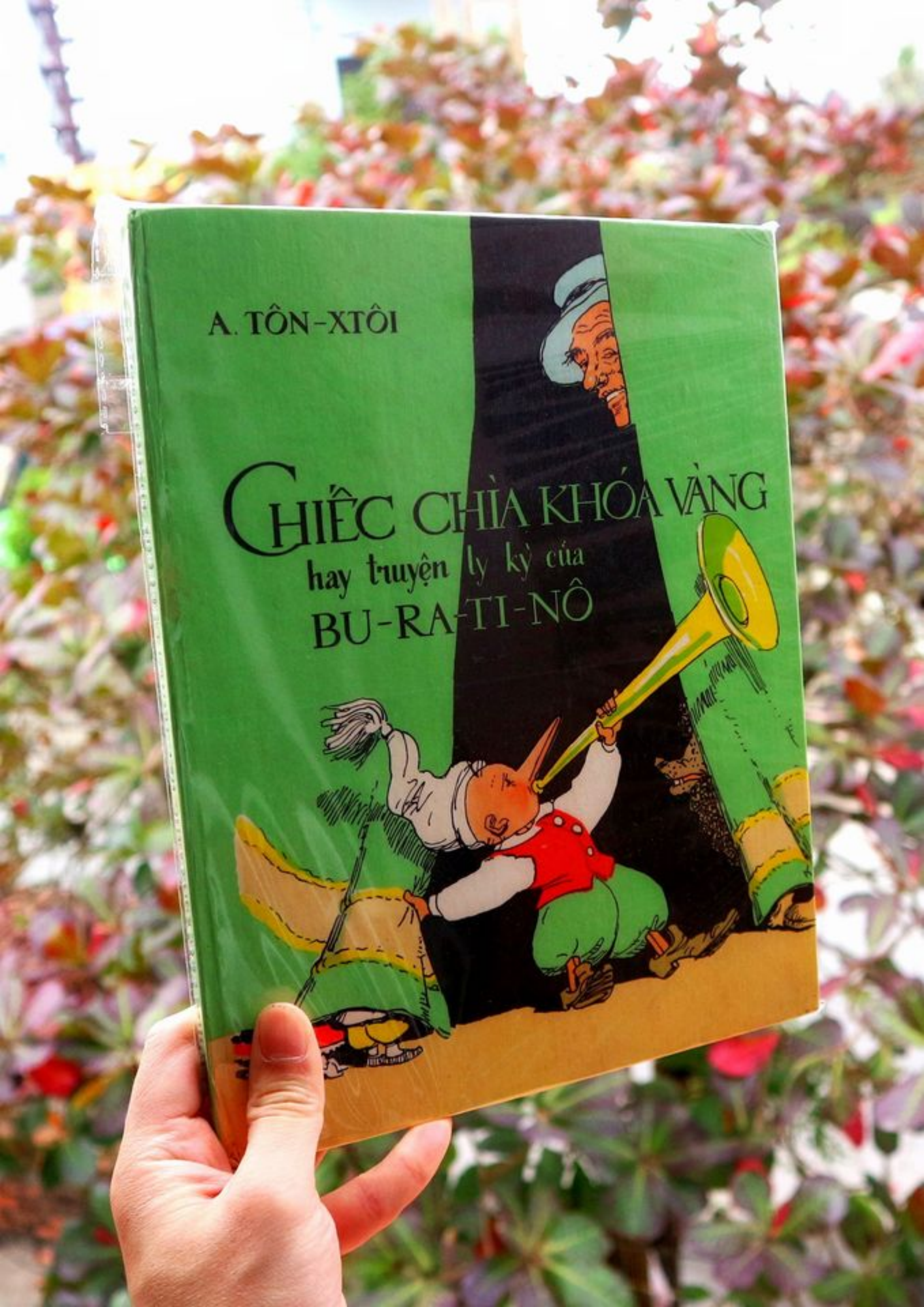
SỐ PHẬN "TIMUR VÀ ĐỒNG ĐỘI"

VĂN HỌC LIÊN XÔ VỚI BẠN ĐỌC VIỆT NAM

A. TÔN-XTÔI
CHIẾC CHÌA KHÓA VÀNG
hay truyện ly kỳ của
BU-RA-TI-NÔ

CHIẾC CHÌA KHÓA VÀNG HAY TRUYỆN LY KỲ CỦA BURATINÔ

Tác giả: A.Tonxtôi

Nhà xuất bản: NXB Tiến Bộ

Năm xuất bản 1978

Câu chuyện bắt đầu khi bác thợ mộc Giu-dép-pơ nhặt được một thanh củi biết nói tiếng người. Hoảng sợ trước chuyện dị thường, bác bèn cho người bạn của mình là Các-lô, một nghệ sĩ chơi đàn phong cầm. Và điều kỳ diệu, dưới bàn tay bác Các-lô, chú bé người gỗ được sáng tạo đầy sống động. Một cậu bé cực kỳ hiếu kỳ và cũng rất dễ thương như bao trẻ em tinh nghịch khác. Với bản tính tò mò và luôn ngạc nhiên trước thế giới rộng lớn, chú bé đã vô tình dấn thân vào một cuộc phiêu lưu đầy nguy hiểm song cũng thật hấp dẫn có bao điều mới lạ; ở đó chú gặp những kẻ xấu, người tốt, trải qua những giây phút cam go, những cuộc chiến không cân sức... Qua những thử thách Buratinô như được trưởng thành hơn lên: Cậu bé người gỗ ham chơi bỗng trở nên dũng cảm, quyết đoán, dám đứng lên cùng các bạn trong gánh xiếc chống lại lão chủ rạp xiếc Caraba Baraba độc ác. Và cuối cuộc hành trình, hẳn các em sẽ vô cùng hả hê - không chỉ vì cái ác đã bị đè bẹp, mà còn được cùng các bạn nhỏ đã khám phá ra một thế giới bí mật vô cùng kỳ ảo...

VĂN HỌC XÔ VIẾT
với bạn đọc Việt Nam

Văn học Xô viết là một thành tựu đặc biệt của văn học Nga, đánh dấu một giai đoạn quan trọng trong lịch sử văn học của quốc gia rộng lớn nhất thế giới này. Văn học Xô viết ra đời và phát triển trong thời đại Xô viết của nước Nga. Đó là thời kỳ nước Nga hợp nhất các quốc gia vệ tinh để thành lập Liên bang Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Xô viết năm 1922 gồm 15 nước thành viên (tính đến năm 1990), trong đó Nga là nước lớn nhất. Sự hình thành của đất nước Liên Xô và nền văn học Xô viết gắn bó chặt chẽ và là thành quả của cuộc Cách mạng Tháng Mười vĩ đại năm 1917.

Theo những tư liệu lịch sử còn lưu giữ được thì những người Việt Nam đầu tiên tiếp xúc với văn học Nga-Xô viết phải kể đến Chủ tịch Hồ Chí Minh và những nhà cách mạng tiền bối của dân tộc như: Lê Duẩn, Trường Chinh... Tiếp đó là thế hệ những thanh niên trí thức "Tây học" đi theo cách mạng rồi trở thành những người cầm bút tiêu biểu như: Tố Hữu, Ngô Tất Tố, Nguyên Hồng, Nguyễn Huy Tưởng, Nguyễn Đình Thi, Hải Triều, Đặng Thai Mai... Từ những hạt nhân đó, văn học Xô viết theo bước chân những người chiến sĩ trên chiến trường, trở thành động lực tinh thần và kim chỉ nam cho họ. Khi kháng chiến thắng lợi, miền Bắc được giải phóng, văn học Xô viết ngày càng củng cố địa vị vững chắc của mình trong đời sống văn nghệ nước ta cả về số lượng và chất lượng. Những tác giả văn học Xô viết đã thành danh và cả những tác giả mới đều được dịch và giới thiệu. Văn học Xô viết trở thành món ăn tinh thần không thể thiếu đối với độc giả Việt Nam thời bấy giờ, từ những độc giả đại chúng cho đến những độc giả tinh hoa-các nhà nghiên cứu, sinh viên, trí thức...

Trước tiên, phải khẳng định văn học Xô viết đã có ảnh hưởng rất to lớn tới các thế hệ người cầm súng ở nước ta. Ngay từ khi mới thành lập Đảng Cộng sản Đông Dương, thành công của Cách mạng Tháng Mười Nga đã gây tiếng vang lớn và thúc giục tinh thần đấu tranh của các chiến sĩ cách mạng thế giới, trong đó có Việt Nam. Ở trong nhà tù Hỏa Lò, các chiến sĩ cộng sản của ta đã viết Bài ca Cách mạng Tháng Mười (in trong số đặc biệt của tờ Lao tù tạp chí, ra ngày 7-11-1931). Cũng trong năm 1931, trong nhà giam Hỏa Lò ở Hà Nội, đồng chí Lê Duẩn đã kể cho các đồng chí trong tù nghe "Người mẹ" của Gorky. Câu chuyện đã khắc sâu vào tâm trí người nghe lúc ấy là các chiến sĩ cách mạng. Đồng chí Nguyễn Thường Khanh tức Trần Mai Ninh đã bắt tay dịch cuốn sách này sang tiếng Việt, nhưng chưa kịp hoàn thành thì đã hy sinh.

Run sợ trước ảnh hưởng của cuộc cách mạng long trời lở đất ấy, thực dân Pháp tìm mọi cách ngăn chặn việc truyền bá các tác phẩm của văn học Xô viết ở Việt Nam. Tới những năm 1936-1939, khi phong trào dân chủ lên cao, độc giả Việt Nam mới có điều kiện biết tới Liên Xô và văn học Xô viết, thông qua các tài liệu tiếng Pháp và tiếng Trung. Từ đó, văn học Xô viết bắt đầu sống cuộc sống của nó ở nước ta. Những bản dịch tác phẩm văn học Xô viết đầu tiên ở Việt Nam (qua tiếng Pháp) phải kể đến Người mẹ (M.Gorky), Chiến bại(Phadeev), Thép đã tôi thế đấy (Ostrovsky), Đất

vỡ hoang, Khoa học căm thù (Solokhov), Không kịp lấy lại hơi thở (Erenburg)... Những tác phẩm này đã tác động vô cùng lớn lao đến lớp thanh niên đang mò mẫm tìm đường hồi ấy. Theo nhà nghiên cứu văn học Như Phong, ông và những người bạn đồng trang lứa với ông đón đọc Người mẹ với "niềm hân hoan của người bị hạn hán gặp mưa rào". Nhân vật Pavel Vlaxov trong cuốn tiểu thuyết ấy đã trở thành hình mẫu của lớp lớp thanh niên đi theo cách mạng. Bên cạnh Pavel Vlaxov, một nhân vật khác cũng trở thành tấm gương sáng về lý tưởng cách mạng và nghị lực chiến đấu- Pavel Corsaghin trong Thép đã tôi thế đấy. Cuốn sách đến với các chiến sĩ quân đội ta qua bản dịch đánh máy. Họ đã dùng đủ các thứ mực để chép tay một bản sách suốt 4 tháng trời. Cuốn sách chép tay đã đi theo các chiến sĩ trong các chiến dịch: Thượng Lào, Tây Bắc, Điện Biên... Bản chép tay đặc sắc của cuốn sách này hiện đang được trưng bày tại Bảo tàng N.Ostrovsky tại Moscow.

Trong cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước, các chiến sĩ Điện Bàn, Quảng Nam cũng chép tay toàn bộ cuốn Thép đã tôi thế đấy. Có chiến sĩ đã hy sinh để bảo vệ cuốn sách. Có thể nói Thép đã tôi thế đấy đã trở thành sách gối đầu giường cổ vũ tinh thần cách mạng những chiến sĩ của ta. Nghị lực phi thường cùng những câu nói bất hủ của Pavel Corsaghin đã được chép tay trong nhiều cuốn sổ nhật ký, lưu bút, trở thành những câu cửa miệng động viên tinh thần của biết bao thế hệ thanh niên Việt Nam: "Đời người chỉ sống có một lần. Phải sống sao cho khỏi xót xa ân hận vì những năm tháng đã sống hoài sống phí, sống cho khỏi hổ thẹn về dĩ vãng ti tiện và hèn đớn của mình, để đến khi nhắm mắt xuôi tay ta có thể nói rằng: Tất cả đời ta, tất cả sức ta, ta đã hiến dâng cho sự nghiệp đẹp nhất trên đời, sự nghiệp đấu tranh giải phóng loài người...". Không chỉ có Thép đã tôi thế đấy, những tác phẩm văn học Xô viết khác cũng sống cuộc sống rực rỡ khi đến Việt Nam.

Đọc nhật ký Mãi mãi tuổi hai mươi của Nguyễn Văn Thạc, có thể thấy rất nhiều trang viết của anh là những trang văn đề cập đến những rung động tâm hồn trước những nhân vật, những khung cảnh thiên nhiên và những câu thơ, đoạn văn trong các tác phẩm văn học Nga. Đó là những dòng tâm sự về thơ ca, về mùa thu, về những người thầy như Duysen và Altunai trong tác phẩm của Aimatov. Đó là xúc cảm đến từ vẻ đẹp của những chiếc lá rụng trong rừng gợi nhớ Bông hồng vàng của Paustovsky, là những day dứt xấu hổ với Pavel của Thép đã tôi thế đấy... Trong nhật ký Mãi mãi tuổi hai mươi, hơn một lần Nguyễn Văn Thạc trò chuyện cùng Pavel Corsaghin, hơn một lần anh nhắc đến chàng thanh niên cộng sản với lòng xấu hổ vì bản thân tự cảm thấy chưa phấn đấu hết mình cho sự nghiệp. Cũng trong cuốn nhật ký trên, Nguyễn Văn Thạc nhiều lần nhắc đến nhà văn Boris Polevoi (tác giả của Người Xô viết chúng tôi) với lòng ngưỡng mộ và bày tỏ ước muốn được sống, chiến đấu và cống hiến như ông: "Mình sẽ đi bộ đội cho đến khi nào hết giặc. Sẽ học theo Boris Polevoi, thu thập thật nhiều vốn sống, và sẽ viết văn, sẽ làm thơ ca ngợi những gì quý giá nhất...".

Nữ bác sĩ Đặng Thùy Trâm trong cuốn nhật ký của mình cũng trang trọng đóng khung câu nói của Pavel trong cuốn Thép đã tôi thế đấy để làm động lực phấn đấu và lý tưởng chiến đấu của mình. Và quả thật, những con người như những anh hùng, liệt sĩ ấy đã không sống hoài sống phí bởi họ biết sống, biết chết vì Tổ quốc. Trong cuốn nhật ký của mình, bác sĩ Đặng Thùy Trâm không chỉ một lần nhắc đến tấm gương của Pavel, chị nhắc lại lời của Ostrovsky như một sự khẳng định: "Thép đã tôi trong lửa đỏ và nước lạnh sẽ càng thêm rắn chắc, sẽ đủ sức vượt qua mọi thử thách". Và chị đã vượt qua mọi thử thách của cuộc sống chiến đấu khắc nghiệt trong chiến tranh...

Nguyễn Văn Thạc, Đặng Thùy Trâm đã hy sinh khi chưa thực hiện được ý nguyện của mình. Tuy nhiên, đã có rất nhiều chiến sĩ Quân đội nhân dân Việt Nam hiện thực hóa ước mơ của Nguyễn Văn Thạc, Đặng Thùy Trâm. Anh hùng Phạm Hồng Sơn, Tiểu đoàn trưởng của Tiểu đoàn 307 bị thương nặng đã noi gương Pavel tự học tiếng Nga và dịch một số tác phẩm văn học Xô viết ra tiếng Việt. Đặc biệt, tấm gương của Pavel Corsaghin và chính nhà văn Ostrovsky đã là động lực giúp cậu học trò giỏi Toán Nguyễn Ngọc Ký trở thành thầy giáo dạy Văn và trở thành nhà văn. Ông kể: "Đang là học sinh giỏi Toán cấp quốc gia, một lần tôi đọc được Thép đã tôi thế đấy, càng đọc càng say mê và chính tác phẩm này cùng nhân vật Pavel đã khiến tôi gắn bó với văn chương".

Rõ ràng, văn học Xô viết đã tác động sâu sắc tới đời sống tinh thần của người chiến sĩ Việt Nam trong hai cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược. Không chỉ có những người chiến sĩ, những trang văn, những dòng tâm sự của thơ ca Xô viết cũng là nguồn động lực tinh thần của những người mẹ, người chị, người vợ ở hậu phương. Không thể không kể tới thi phẩm Đợi anh về của Simonov được Tố Hữu dịch sang tiếng Việt. Ngoài ra còn phải kể tới những bài thơ của Olga Bergolt, Esenin, Blok... Những tác phẩm văn học Nga thời ấy với sức hấp dẫn và sự thôi thúc sục sôi đã giục giã biết bao thanh niên noi gương Pavel Corsaghin, Pavel Vlaxov, Davudov... xung phong trên các mặt trận: Chiến đấu chống lại quân thù, lao động sản xuất xây dựng chủ nghĩa xã hội. Những thanh niên Việt Nam thời ấy thực sự như được tiếp lửa.

Vậy là, cả trong thời chiến lẫn khi đất nước đã hòa bình và kể cả sau khi Liên Xô tan rã cho đến hôm nay, văn học Xô Viết vẫn tác động mạnh mẽ tới những con người Việt Nam. Những bài học đạo đức, những bài học về lý tưởng, sự cống hiến, rộng hơn là những bài học về nhân sinh của văn học Xô Viết vẫn tác động đến các thế hệ độc giả Việt Nam, giúp họ vượt qua những thời điểm khó khăn của cuộc sống. Những tác phẩm như: Tính cách Nga của A.Tolstoy, Những đốm lửa của Korolenko, Bức điện của Paustovsky, Sống mà nhớ lấy của Rasputin, Người thầy đầu tiên của Aimatov, Daghestan của tôi của Raxul Gamzatov... đã thực sự tác động sâu sắc tới tâm hồn người Việt. Những câu chuyện đầy cảm động về tình cảm gia đình, về lòng chung thủy, về tình cảm và sự hy sinh của người thầy, về tình quê hương, về sự ngay thẳng trong cuộc sống, lao động được đề cập đến trong các tác phẩm văn học Nga Xô Viết trên đây đã ăn sâu vào tâm thức người dân Việt Nam. Cho đến hôm nay, những tác phẩm trên vẫn sống trong thế giới tinh thần người Việt, vẫn được các thế hệ người Việt tìm đọc. Văn học Nga vẫn là món ăn tinh thần và là lựa chọn của rất nhiều độc giả Việt Nam yêu văn học, yêu nước Nga và văn học Nga. Và văn học Xô Viết, tuy là sản phẩm của một thời đại lịch sử, mà thời đại ấy đã qua từ lâu, vẫn được ưu ái đọc và tiếp nhận trong một bộ phận không nhỏ độc giả Việt Nam. Nó là minh chứng cho sức sống bất tử của một giá trị vĩnh cửu, như một người chiến sĩ đã từng viết trong chiến hào đánh Mỹ năm xưa:

Để tôi mở Gorky từng dòng bão biển
Trái tim Danko thắp đuốc lửa dữ dằn
Chim báo bão bay trong từng trang sách
Gorky còn thức suốt mãi câu văn...

"Mình sẽ đi bộ đội cho đến khi nào hết giặc. Sẽ học theo Boris Polevoi, thu thập thật nhiều vốn sống, và sẽ viết văn, sẽ làm thơ ca ngợi những gì quý giá nhất..." - Trích Nhật ký Nguyễn Văn Thạc.

VÂN HƯỜNG
http:ct.qdnd.vn

Tưởng chừng, do những biến cố của lịch sử, dòng văn học Nga mà cụ thể là dòng văn học Nga - Xô Viết đã dần lui khỏi môi trường văn hóa đọc Việt Nam.

Thế nhưng, đó chỉ là bề nổi do sự đứt gãy trong xuất bản, dòng chảy văn học Nga vẫn sống mãi với bạn đọc Việt Nam, nhất là những thế hệ sinh ra ở thập niên 1970 - 1980 của thế kỷ 20.

Những cuốn sách gối đầu giường

Tại Hội sách cũ Hà Nội tổ chức vào tháng 4-2017, một trong những dòng sách được chú ý nhiều nhất là sách Nga - Xô Viết. Đó là từ chỉ thông dụng dòng sách được xuất bản trong giai đoạn những năm 1970 - 1980 của thế kỷ trước do 2 NXB lớn của Liên bang Xô Viết khi ấy là Cầu Vồng và Tiến Bộ xuất bản bằng tiếng Việt để hỗ trợ bạn đọc Việt Nam.

Chỉ tính riêng tại Hội sách cũ Hà Nội, những cuốn sách văn học Nga được bán rất nhanh, đến mức gần như cung không thể đáp ứng cầu. Chỉ vài tháng sau, ở Hội chợ sách cũ tại TPHCM, văn học Nga tiếp tục làm mưa làm gió khi những cuốn sách như Thép đã tôi thế đấy, Cánh buồm đỏ thắm, Bim trắng tai đen, Những linh hồn chết, Cây xanh rì rào... được săn lùng, tìm kiếm nhiều nhất. Và điều đáng nói là bên cạnh giá trị nội dung của tác phẩm, mỗi cuốn sách còn là một kỷ niệm của người đọc. Nói về những cuốn sách thiếu nhi Nga trong giai đoạn này, NSƯT Vũ Thế Khôi, nguyên Trưởng khoa Tiếng Nga Đại học Hà Nội, cho rằng: "Biết bao nhiêu cậu bé, cô bé ở nước ta đã lớn lên thành người với những cuốn sách gối đầu giường, dạy cho họ biết sống thẳng ngay, biết đường thương yêu, biết đường căm ghét, biết vươn tới những lý tưởng nhân văn cao cả". Những Mít Đặc và các bạn, Bác sĩ Aibôlít, Ông già Khốt ta bít, Buratino, Timur và đồng đội, Vitya Maleyev ở nhà và ở trường... đã góp phần không nhỏ nuôi dưỡng tâm hồn thiếu nhi Việt Nam trong suốt giai đoạn những năm 1970-1980 và cho đến tận bây giờ. Có những tác phẩm trở thành kinh điển như Ông già Khốt ta bít trở thành một tiếng lóng trong xã hội Việt Nam, như Bác sĩ Aibôlít thành một khái niệm về nhân từ và cao cả...

Bạn đọc Hồ Văn Thường, nhà ở Đốc Ngữ, Hà Nội bồi hồi khi gặp lại tại đây tác phẩm Xibiri của nhà văn Nga Georgi Markov. Đây là cuốn sách đầu tiên ông được đọc khi nhập ngũ, đóng quân tại Thường Tín. Cuốn sách đã cuốn ông vào một thế giới mới, đưa ông đến với một vùng đất cực kỳ xa lạ nhưng lại trở nên gần gũi đến mức sau này đã có lần ông định đi du lịch ở đây nhưng chẳng tìm được đơn vị du lịch nào phục vụ nhu cầu. Và một điều mà ông ấn tượng mãi là tính cách mạng trong tác phẩm được lồng ghép nhẹ nhàng và khéo

VĂN HỌC NGA - XÔ VIẾT

Dấu ấn của một thời không quên

léo đến nỗi, say sưa đọc hết, cảm thấy người rạo rực như chính mình là nhân vật chính vượt qua hành trình trắc trở để hoàn thành nhiệm vụ Tổ quốc giao phó.

Chỉ tính riêng tại Hội sách cũ Hà Nội, những cuốn sách văn học Nga được bán rất nhanh, đến mức gần như cung không thể đáp ứng cầu. Chỉ vài tháng sau, ở Hội chợ sách cũ tại TPHCM, văn học Nga tiếp tục làm mưa làm gió khi những cuốn sách như Thép đã tôi thế đấy, Cánh buồm đỏ thắm, Bim trắng tai đen, Những linh hồn chết, Cây xanh rì rào... được săn lùng, tìm kiếm nhiều nhất. Và điều đáng nói là bên cạnh giá trị nội dung của tác phẩm, mỗi cuốn sách còn là một kỷ niệm của người đọc.

Nói về những cuốn sách thiếu nhi Nga trong giai đoạn này, NSƯT Vũ Thế Khôi, nguyên Trưởng khoa Tiếng Nga Đại học Hà Nội, cho rằng: "Biết bao nhiêu cậu bé, cô bé ở nước ta đã lớn lên thành người với những cuốn sách gối đầu giường, dạy cho họ biết sống thẳng ngay, biết đường thương yêu, biết đường căm ghét, biết vươn tới những lý tưởng nhân văn cao cả". Những Mít Đặc và các bạn, Bác sĩ Aibôlít, Ông già Khốt ta bít, Buratino, Timur và đồng đội, Vitya Maleyev ở nhà và ở trường... đã góp phần không nhỏ nuôi dưỡng tâm hồn thiếu nhi Việt Nam trong suốt giai đoạn những năm 1970-1980 và cho đến tận bây giờ. Có những tác phẩm trở thành kinh điển như Ông già Khốt ta bít trở thành một tiếng lóng trong xã hội Việt Nam, như Bác sĩ Aibôlít thành một khái niệm về nhân từ và cao cả...

Không chỉ có văn học, dòng sách khoa học dành cho thiếu nhi Nga cũng ảnh hưởng không nhỏ đến bạn đọc Việt Nam. Khi ra mắt tủ sách Cánh cửa mở rộng của NXB Trẻ, giáo sư toán học Ngô Bảo Châu đã tiết lộ, một trong những cuốn sách đưa ông đến với tình yêu toán học chính là tác phẩm Thuyền trưởng đơn vị của nhà văn Nga Vladimir Levshin.

Dòng văn học độc đáo

Từng đóng vai trò quan trọng trong văn hóa đọc Việt Nam, có lúc một NXB trong nước mỗi năm chỉ riêng sách văn học Nga đã dịch, in và xuất bản đến gần 500 cuốn. Thế nhưng, sau khi Liên Xô tan rã, dòng sách này dần thiếu hụt, vắng bóng. Gần đây NXB Kim Đồng là đơn vị tiên phong trong cả nước tái lập tủ sách văn học Nga mà trọng tâm là dòng sách văn học thiếu nhi. Kim Đồng là một trong những NXB có truyền thống làm sách Nga từ những năm 1960, vào thập niên 80 của thế kỷ trước cũng đơn vị này đã cùng NXB Cầu Vồng của Liên Xô thực hiện nhiều đầu sách. Tuy nhiên, do ảnh hưởng của các yếu tố lịch sử, dòng sách thiếu nhi Nga ngày càng hạn hẹp. Bà Vũ Quỳnh Liên, Phó Giám đốc NXB Kim Đồng, cho biết, một trong những khó khăn lớn nhất là vấn đề bản quyền. Nếu trước đây, các tác phẩm đều có chung một mối liên hệ là Liên bang Xô Viết thì sau này chia ra nhiều nước cộng hòa. Việc tìm kiếm, liên hệ bản quyền là rất phức tạp. Phải đến sau này, cùng với việc phối hợp với các đơn vị làm sách có mối quan hệ sâu rộng với giới làm sách Nga, việc xuất bản các tác phẩm Nga, nhất là những tác phẩm thời Nga - Xô Viết mới, trở nên thuận lợi hơn. Hiện nay, dòng sách thiếu nhi Nga được xem là dòng sách có sức bán rất tốt. Các tác phẩm dạng kinh điển như Mít Đặc và các bạn, Bác sĩ Aibôlít, Ông già Khốt ta bít, Buratino... tái bản đều đặn mỗi năm, điều mà ít có tác phẩm thiếu nhi nào làm được hiện nay.

Tuy nhiên, một thực tế không thể phủ nhận là bạn đọc Việt nhớ đến văn học Nga vẫn chỉ dừng lại giai đoạn Xô Viết, dòng văn học Nga hiện nay hầu như không được chú ý đến. Bà Vũ Quỳnh Liên cho biết, nguyên nhân có

nhiều mật, một phần là bản thân văn học Nga cũng ít có mối quan hệ với hệ thống phát hành thế giới, muốn tìm sách Nga chỉ có đến Hội sách Mátxcơva.

Thời gian qua, với việc gắn kết, giao lưu văn hóa giữa hai nước được phát triển mạnh mẽ, văn học Nga cũng dần quay lại với bạn đọc Việt Nam. Tại Tuần lễ sách Nga vừa qua, bên cạnh việc ôn lại những kỷ niệm trong việc dịch và đọc văn học Nga - Xô Viết trong quá khứ, các dịch giả, bạn đọc cũng đã trao đổi về triển vọng tiếp tục giới thiệu văn học Nga đương đại đến các thế hệ người đọc trẻ trong nước. Theo đánh giá của các dịch giả tiếng Nga, đây là dòng văn học rất độc đáo, có nhiều điểm tương đồng về xã hội để bạn đọc trong nước có thể tiếp cận, thưởng thức.

Bạn đọc Phạm Nguyễn Minh Hoàng, ngụ tại Gò Vấp, viết trên trang mạng về văn học Nga, nhớ lại: "Điều tôi nhớ mãi về những cuốn sách này là ở trang bìa 2 thường có một dòng viết rằng, họ cảm ơn bạn đọc và mong muốn nhận được góp ý về cuốn sách. Và luôn luôn có câu kết, địa chỉ của chúng tôi: CCCP 119859...". Dòng chữ đó đã vô tình kéo gần khoảng cách giữa người làm sách với bạn đọc, một khoảng cách địa lý mà với nhiều bạn đọc Việt Nam khi đó vốn dĩ quá xa xôi.

TƯỜNG VY

Albert Likhanov là nhà văn Nga nổi tiếng viết cho thiếu nhi từ thuở còn Liên bang Xô viết cho đến nay. Tác phẩm của ông đã được xuất bản trên 30 triệu bản ở Nga. Các tiểu thuyết và truyện vừa của ông được dịch ra 34 ngôn ngữ trên thế giới. Bên cạnh tác phẩm "Ông tướng của tôi", ông còn có tác phẩm "Những con ngựa gỗ" cũng đã được dịch sang tiếng Việt.

Bà Vũ Quỳnh Liên, Tổng biên tập Nhà xuất bản Kim Đồng cho biết việc tái bản sách lần này cũng như mời tác giả Albert Likhanov tới Việt Nam giao lưu với độc giả Việt Nam, là hoạt động nối tiếp những nỗ lực của NXB Kim Đồng đưa những cuốn sách Nga có giá trị đến với bạn đọc: "Tác giả Albert Likhanov được đánh giá là người rất giỏi trong việc nắm bắt tâm lý của lứa tuổi thanh thiếu niên. Chủ điểm chính trong các tác phẩm của ông là sự hình thành thế giới quan của thanh thiếu niên và mối quan hệ của các em với thế giới người lớn. Ở lần tái bản này cuốn sách Ông tướng của tôi đã được ra mắt với một phiên bản rất đẹp, sử dụng minh họa gốc của họa sĩ Iuri Ivanov."

Chia sẻ về cái thuở ban đầu tìm thấy viên ngọc quý này của văn học thiếu nhi Nga, dịch giả Bùi Việt Bắc kể: Những năm 70 khi ông mới về NXB Kim Đồng, mỗi khi có sách mới bên cơ quan xuất nhập khẩu sách báo thường gọi ông sang, để xem có quyển gì có thể lựa chọn dịch được. Trong số rất nhiều sách của NXB Thiếu nhi Liên Xô, Bùi Việt Bắc thấy cuốn "Ông tướng của tôi" quá thu hút, ông đọc hết trang này đến trang khác không dứt ra được, nên quyết định mang về báo cáo với lãnh đạo của NXB Kim Đồng, đề nghị xuất bản. Để dịch cho nhanh hơn, ông đã cùng Mai Thế Chiến, một người bạn rất giỏi tiếng Nga chuyển ngữ cuốn truyện ra tiếng Việt. Cuốn sách in năm 1979, ngay năm sau đã tái bản luôn. Dịch giả Bùi Việt Bắc rất tự hào khi đã chọn được một cuốn truyện được trẻ em yêu thích đến như vậy: "Điều tôi vui mừng hơn là nội dung giáo dục của quyển sách này rất trúng tâm lý trẻ em, và rất trúng một số tật chung của xã hội và nó giúp cho trẻ em hoàn thiện mình".

ÔNG TƯỚNG của tôi

ÔNG TƯỚNG *của tôi*

Lần đầu tiên đến Việt Nam, nhà văn lão thành Albert Likhanov rất cảm động trước thịnh tình của nhà xuất bản Kim Đồng, của các dịch giả, độc giả yêu văn học Nga. Dịch giả Thúy Toàn được ủy nhiệm đồng hành cùng hai cha con nhà văn trong suốt tuần thăm Việt Nam, giới thiệu cho nhà văn Nhà lưu niệm Văn học Nga ở Phù Lưu, Kinh Bắc. Dịp này, Albert Likhanov tặng Thư viện Hà Nội cuốn sách "Ông tướng của tôi" bản tiếng Nga. Đặc biệt, tại buổi giao lưu do NXB Kim Đồng tổ chức nhân dịp ra mắt sách, nhà văn Albert Likhanov đã chia sẻ với độc giả nhiều câu chuyện thú vị liên quan đến tác phẩm cũng như về văn học thiếu nhi của Nga. Điều khiến ông rất vui, không chỉ là sự có mặt của đông đảo người yêu văn học Nga và cả các độc giả nhí của Câu lạc bộ đọc sách cùng con, mà là sự bất ngờ khi có những độc giả mang đến cho ông xem những bản in khác nhau của Ông tướng của tôi ở Việt Nam.

Bất ngờ nhất, là một nữ độc giả tặng ông bản sách tiếng Việt của lần xuất bản đầu tiên in trên giấy đen sì của những năm 70-80 gian khó của Việt Nam. Cuốn sách dù được giữ gìn rất cẩn thận, nhưng nhìn nó người ta biết nó đã được lật giở không biết bao lần.

Điều mà Albert Likhanov chưa hình dung hết, đó là cô bé độc giả vốn biết đọc từ năm 3 tuổi, yêu thích cuốn sách của ông từ năm 4 tuổi ấy, bây giờ ngoài công việc thành công của một viên chức, vẫn có niềm vui của Một Người Viết khi có tác phẩm được in trong xê-ri Viết cho những điều bé nhỏ của NXB Kim Đồng. Những niềm vui ấy, được chắp cánh từ những ngày cô bé con 4 tuổi gấp lại những trang sách cuối từ Ông tướng của tôi.

Việt Anh
http://vovworld.vn

Phan Việt Hùng

THÉP ĐÃ TÔI THẾ ĐẤY

TRONG LỬA ĐỎ VÀ NƯỚC LẠNH..

Nikolai Ostrovsky đã vĩnh biệt cõi thế vào ngày 22/12/1936, khi vừa bước sang tuổi 33 được 2 tháng.

Nhưng ông đã kịp để lại "Thép đã tôi thế đấy" bất hủ. Cuốn sách mà chỉ riêng trong năm 1936 đã tái bản tới 36 lần, với số lượng gần 2 triệu bản.

Và, cuốn sách này, khi đã được dịch ra tiếng Việt, từng là cuốn sách gối đầu giường của thế hệ cha anh chúng ta trong sự nghiệp đấu tranh thống nhất và dựng xây Tổ quốc.

Hồi còn học cấp 3, trong cuốn sổ chép những câu danh ngôn, mình có chép câu này của ông, chắc hẳn rất nhiều bác biết:

"Thép đã tôi trong lửa đỏ và nước lạnh. Lúc đó thép trở nên cứng rắn và không hề biết sợ. Trong những thử thách ghê gớm, thế hệ chúng ta cũng đã được tôi luyện như vậy và đã được rèn luyện để không bị ngã gục trước cuộc sống"

Mình không biết ông nói câu đó khi nào, ở đâu. Nhưng hôm nay mới vào một trang của một bạn Nga, đọc được những thông tin hết sức thú vị.

Đó là nội dung cuộc phỏng vấn của tờ báo Anh News Chronicle với Ostrovsky vào ngày 30/10/1936, chưa đầy 2 tháng trước khi nhà văn qua đời (22/12 cùng năm).

Và hiểu thêm rằng, bản dịch ra tiếng Việt câu nói của Ostrovsky là được trích ra từ bài phỏng vấn này.

Tuy nhiên, có thể không hiểu ngữ cảnh,nên người dịch đã có chút NHẦM, khi dịch "thế hệ chúng tôi", thành "thế hệ chúng ta".

Xin dịch đoạn cuối bài phỏng vấn:

"-Ngài là một con người can đảm. Lòng can đảm đã giúp ngài cống hiến cho tư tưởng của CNCS. Có phải đó là lòng can đảm của lý tưởng CSCN?

-Đúng thế. Tôi có thể chết bất cứ khi nào, thậm chí ngay sau khi anh rời khỏi đây, điện báo tử sẽ được gửi đến. Nhưng tôi không sợ, không tiếc đời mình. Nếu như khỏe mạnh, tôi sẽ dành sức cho công việc.

Đôi tháng trước, tôi bị bệnh vàng da và ngộ độc mật, việc còn sống sót chẳng qua là một sự tình cờ thôi. Khi cơn sốt vừa hạ, tôi đã bắt tay vào việc ngay và làm việc tới 20 tiếng mỗi ngày. Tôi sợ mình sẽ chết khi chưa viết xong cuốn sách mới.

-Tại sao ngài lại đặt tên cho cuốn sách như thế?

-Thép đã tôi trong lửa đỏ và nước lạnh. Lúc đó thép trở nên cứng rắn và không hề biết sợ. Trong đấu tranh và trong những thử thách ghê gớm,
thế hệ CHÚNG TÔI cũng đã được tôi luyện như vậy và đã được rèn luyện để không bị ngã gục trước cuộc sống. Tôi vốn ít học, trước năm 1924 tôi còn chưa đọc thông viết thạo tiếng Nga.

Khối lượng công việc đồ sộ đã khiến tôi thu nạp nhiều kiến thức hơn. Tôi chỉ biết rõ công tác chính trị, và thời đó thế là cũng đã tạm đủ. Khi ốm đau, tôi tự học được nhiều hơn: tôi có nhiều thời gian hơn mà. Mỗi ngày, tôi dành đến 20 tiếng để đọc sách. Trong vòng 6 năm nằm bất động, tôi đã đọc được một lượng sách khổng lồ.

-Xin cảm ơn ngài vì đã trả lời phỏng vấn. Hy vọng chúng ta còn gặp lại nhau ở Moskva. Tôi sẽ thông tin qua Dân ủy ngoại giao.

-Tôi muốn rằng, hơi ấm của cuộc gặp gỡ này sẽ luôn lưu lại trong trái tim của anh. Chúng ta tin cậy lẫn nhau mà "

...Tháng 9 năm ngoái, 2017, trong một chuyến công tác Sochi, sự tình cờ đã khiến mình được ở khách sạn Pullman, Mercure sang trọng được xây trên nền nhà nghỉ dưỡng Moskva Đỏ.

Nơi đây, năm 1932 nhà văn Nikolai Ostrovsky đã nghỉ và chữa bệnh. Tại đây, ông viết phần 2 của Thép đã tôi thế đấy, Ra đời trong bão táp...

Chỗ đó, giờ chỉ còn lại 1 tấm biển lưu niệm.

Hà Nội, 10.1954

Khối nhà thò ra chữ SINS đắp nổi bên trái hình là Hiệu sách Hà Nội - Huế - Sài Gòn sau này, nơi từ 1975 trở thành Hiệu sách Quốc văn Tổng hợp - một thương hiệu liên quan tới sách nổi tiếng thời bao cấp, tương tự hiệu sách Ngoại Văn gần đó, cũng nằm trên phố Tràng Tiền.

Nhớ mãi cái cảm giác mỗi lần lững thững bên những quầy gỗ trong hiệu sách này. Không gian, mùi giấy, vẻ niềm nở và nụ cười của các cô bán sách (hơi già một tẹo và như là có cả đồng phục hẳn hoi)...

Cho đến những năm 1960 vẫn còn là hiệu sách Hà Nội -Huế-Sài Gòn.Mỗi khi vào hiệu sách này thằng nhóc tôi mê mệt trước quầy sách thiếu nhi, hết kiễng chân ngắm sách lại ra nghển cổ xem những bộ sưu tập tem lồng kính trong những cánh gỗ xoay quanh cái trục.

Trong hiệu sách này hấp dẫn là quầy sách cũ phải đi vào trong rẽ trái và sâu tít bên trong. Ở quầy này có hai người bán là cụ Thuật hói và chị Quỳ. Cụ Thuật sau đó về mở hiệu sách Thuật dốc Bà Triệu. Cụ nổi tiếng không phải vì sách cũ mà có bốn cô con gái rất xinh mà các chàng đến vờ mua sách là chính nên cửa hàng lúc nào cũng đông.

SƠN HOÀNG VŨ - TRẦN NGUYÊN PHONG - PRE BRONZER

NGƯỜI TRUYỀN LỬA TÌNH YÊU VĂN HỌC NGA

Nhắc đến những người có đóng góp trong việc bắc nhịp cầu văn học Việt - Nga, không thể không nhắc đến nhà văn, dịch giả Hoàng Thúy Toàn, người đã dành cả cuộc đời cho sự nghiệp dịch thuật văn học Nga. ã ở độ tuổi gần 80, nhà dịch giả vẫn nặng lòng với công việc, cần mẫn, say mê lao động với mong muốn giữ cho ngọn lửa tình yêu đối với văn học Nga luôn cháy mãi trong lòng những người bạn Việt Nam.

Đối với những thế hệ người Việt Nam đi trước, nhất là những người có cơ hội sinh sống và học tập tại xứ sở bạch dương, nền văn hóa LB Nga luôn là một điều rất đỗi gắn bó và thân thuộc. Dịch giả Hoàng Thúy Toàn xúc động bày tỏ: "Từng may mắn có thời gian dài học tập tại Nga, một thời tuổi trẻ và quá trình trưởng thành của chúng tôi đã gắn bó sâu đậm với đất nước, con người nơi đây. Có thể nói, tâm hồn chúng tôi không chỉ được nuôi dưỡng bằng văn hóa dân tộc, mà còn bằng nguồn văn hóa vĩ đại của nước Nga, đặc biệt là nền văn học với những cái tên tiêu biểu như ốt-xtôi-ép-xki, Goóc-ki, Pu-skin".

Không chỉ riêng nền văn học Nga, con người Nga cũng để lại những ấn tượng khó phai và nuôi dưỡng mạch nguồn cảm xúc cho không ít nghệ sĩ, nhà văn, dịch giả Việt Nam. Dịch giả Thúy Toàn bộc bạch, người Nga giản dị, hồn hậu và rất chan hòa. Ông không thể quên hình ảnh những thầy giáo, cô giáo Nga luôn quan tâm, chỉ bảo tận tình về chuyện học cũng như chuyện nghề cho học trò của mình. Những nhà giáo Nga ấy luôn là những tấm gương sáng cho các thế hệ học trò Việt Nam và quốc tế noi theo.

Một góc lưu niệm "Văn học Nga ở Việt Nam" của dịch giả Thúy Toàn.

Hàng chục năm gắn bó với nền văn học Nga, dịch giả Thúy Toàn đã để lại dấu ấn đậm nét trong lòng bạn đọc Việt Nam với các tác phẩm tiêu biểu như: Những con ngựa thồ, Không phải của riêng ai, Những con đường... Tên tuổi của ông cũng gắn với những bản dịch thơ Pu-skin trữ tình, giàu nhạc điệu, gần gũi với các thế hệ độc giả Việt Nam. Ngày 4-11-2010, tại điện Crem-li, dịch giả Thúy Toàn đã vinh dự được Tổng thống Nga .Mét-vê-đép trao tặng Huân chương Hữu nghị vì những đóng góp to lớn cho việc quảng bá văn học, văn hóa Nga tới công chúng Việt Nam.

Vì tình yêu văn học Nga, ông đã khai trương Nhà lưu niệm "Văn học Nga ở Việt Nam" tại làng Chợ Giầu (nay là khu phố Phù Lưu), thị xã Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh. Nép mình trong lòng làng quê thanh bình, êm ả, nhà lưu niệm là nơi dịch giả Thúy Toàn gửi gắm tình yêu vô hạn dành cho văn hóa, văn học Nga. Ý tưởng hình thành một công trình để lưu giữ "chút gì đó quý giá cho thế hệ mai sau" vốn được dịch giả ấp ủ từ lâu.

Ông từng bộc bạch: "Chỉ với sức của riêng mình, không biết bao giờ tôi mới thực hiện được ước mơ đó. Nhờ có quê hương tạo điều kiện để từng bước hình thành và hoàn thiện, ngôi nhà lưu niệm mới có thể mở rộng cửa đón mọi người dân yêu thích văn học Nga". Nhà lưu niệm mới có thể mở rộng cửa đón mọi người dân yêu thích văn học Nga". Nhà lưu niệm gồm các tư liệu, sách, báo, tranh, ảnh, ấn phẩm, kỷ vật... về quan hệ giao lưu văn hóa, văn học Việt Nam - Liên Xô (trước đây) và Việt Nam - LB Nga. Tất cả đều được dịch giả Thúy Toàn tỉ mẩn sưu tầm và lưu giữ.

Dịch giả Thúy Toàn từng chia sẻ, mỗi lần chuyển nhà ông đều cố gắng giữ các kỷ vật, tư liệu không bị hỏng hay thất lạc. Trong số các hiện vật quý mà dịch giả Thúy Toàn lưu giữ, có một số lá thư mà Chủ tịch Hồ Chí Minh gửi cho lớp học sinh tiếng Nga đầu tiên gồm 100 người, bản dịch đầu tiên ra tiếng Nga của cuốn Nhật ký trong tù của Bác Hồ, cùng các tác phẩm có giá trị của nhiều nhà văn, nhà thơ như: Kể chuyện Liên Xô vĩ đại của Nam Mộc Xuất bản năm 1950; Một tháng thăm Liên Xô của ổ ức Dục... Dịch giả Thúy Toàn mong muốn, những tư liệu, kỷ vật ông dày công lưu giữ sẽ góp phần tạo nên bức tranh đặc sắc về quá trình văn học Nga hòa nhập vào đời sống của người dân Việt Nam, về những hoạt động giao lưu văn hóa, văn học sôi nổi, đậm đà nghĩa tình giữa hai dân tộc.

Dịch giả Thúy Toàn đã thành công trong việc đưa văn học Nga đến gần với độc giả Việt Nam. Những công trình nghiên cứu, tác phẩm dịch, cùng các kỷ vật, tư liệu về giao lưu văn học Việt - Nga của dịch giả Thúy Toàn đang góp phần nối dài những nhịp cầu văn hóa, giúp cho tình hữu nghị giữa hai dân tộc Việt Nam và LB Nga luôn bền chặt qua năm tháng.

HẰNG LIÊN

VĂN HỌC NGA XÔ VIẾT VỚI THẾ HỆ CHÚNG TÔI

Cũng như nhiều bạn bè cùng thế hệ, vào những năm cuối thập niên năm mươi của thế kỷ trước, chúng tôi đã được tiếp xúc với Văn học Nga - Xô Viết thông qua nhiều tác phẩm được dịch từ tiếng Nga ra tiếng Việt. Lứa tuổi mười bốn, mười lăm học ở trường làng, chúng tôi luôn được các thầy, cô giáo dạy cấp I, cấp II động viên, chỉ bảo cho cách chọn sách, đọc sách...

Vì vậy đọc sách đã trở thành niềm hứng thú và say mê của đông đảo học sinh các trường từ tiểu học đến trung học... Văn học Nga - Xô Viết chính là một trong những nguồn sách được chúng tôi tìm đọc nhiều nhất. Hồi học cấp I, cấp II, 3 cuốn sách viết cho thiếu nhi sau đây là những cuốn sách mà học sinh chúng tôi không mấy người là không biết đến. Đó là các cuốn: "Ti - Mua và đồng đội", "Vi- chi- a Ma- lê- ép ở nhà và ở trường", "Chiếc đồng hồ báo thức hai chuông". Ba cuốn sách này nói về cuộc sống hàng ngày của các em thiếu nhi Liên Xô (cũ) trong thời chiến và trong cả thời bình. Dưới ngòi bút của nhà văn Gai - đa, hình ảnh chú bé Ti - Mua và các bạn của chú hiện lên thực sinh động. Các em đã tích cực tham gia vào cuộc chiến tranh giữ nước vĩ đại của dân tộc bằng những việc làm rất thiết thực của mình. Thời đất nước có chiến tranh là vậy.

Không chỉ biểu dương nhiều tấm gương cao đẹp của thiếu niên, nhi đồng trong thời đất nước có chiến tranh, các nhà văn Xô Viết còn rất tâm huyết khi viết về cuộc sống của các em khi ở trường cũng như khi sinh hoạt ở gia đình. Các nhà văn đã không ngần ngại chỉ ra cái tốt, cái đẹp cũng như các tật xấu, thói hư mà các em còn mắc phải (như lười nhác trong học hành, hoặc thiếu thực thà, dũng cảm...), để góp phần giáo dục cho các em nên người.

Cũng vào thời gian học ở trường làng, bước vào tuổi thanh niên, cuốn sách tạo nên sức cuốn hút kỳ lạ đối với thế hệ chúng tôi chính là cuốn "Thép đã tôi thế đấy" (2 tập) của nhà văn Ốtxtơrốpski qua bản dịch của nhà văn Thép Mới. Chúng tôi chuyền tay nhau đọc đến nhàu nát 2 tập sách này. Rồi khi đi dạy ở miền núi, khi đi bộ đội, trong ba lô của nhiều anh em chúng tôi bao giờ cũng là cuốn "Thép đã tôi..." Tôi và bạn bè cùng trang lứa có thể kể vanh vách cuộc đời của nhân vật Pa ven không bỏ sót một chi tiết nào, hoặc đọc thuộc lòng nhiều đoạn văn hay của tác phẩm.

Chúng tôi yêu kính nhà văn N.Ốtxtơrốpski bởi nghị lực sống của ông; chúng tôi cảm phục người thanh niên Xô Viết Pa ven bởi lý tưởng cao đẹp và sự phấn đấu, sự cống hiến cho quê hương đất nước của anh. Pa ven đã được thử lửa trong những ngày đầu của Cách mạng tháng 10 Nga, trong nội chiến đánh quân bạch vệ, đã được tôi rèn qua cái rét, cái đói trên công trường đường sát Bai - a- rơ- ca... Sự suy nghĩ, những việc làm, những phẩm chất tốt đẹp được trải nghiệm trong thực tiễn khắc nghiệt, trong đấu tranh cách mạng của Pa ven thực sự làm người đọc xúc động. Từ một cậu bé nghèo sống trong một thành phố nhỏ, Pa ven đã trở thành một đoàn viên Comxomon vững vàng, một chiến sỹ Hồng quân dũng cảm, một chiến sỹ Cách mạng trung kiên, một nhà văn giàu nghị lực, tâm huyết và tài năng. Ngay cả khi bị mù lòa và cận kề bên cái chết, anh vẫn tìm ra được cho mình một lẽ sống, một con đường sống cao đẹp. Tôi nhớ mãi câu nói mà Pa ven hằng tâm niệm:

VĂN HỌC XÔ VIẾT NGA VỚI THẾ HỆ CHÚNG TÔI

TRẦN HOÀNG - TẠP CHÍ SÔNG HƯƠNG - SỐ 225 (THÁNG 11)

"... Cái quý nhất của con người là đời sống. Đời người chỉ sống có một lần. Phải sống làm sao cho khỏi phải xót xa, ân hận...".

Có lẽ nhờ có quan niệm sống đẹp đẽ ấy mà Pa ven đã vượt qua được bao thử thách trong cuộc đời - đặc biệt là vượt qua được chính mình để trở thành một con người hữu ích cho xã hội, cho đất nước... Nói như vậy không có nghĩa Pa ven là con người chỉ biết có chiến đấu, có xả thân. Anh thực sự là một người con với bao điều trăn trở, buồn vui... Anh sống rất chí tình với bè bạn, rất thủy chung với người mà anh yêu mến...

Có lẽ khi đọc đến những điều chúng tôi vừa viết chắc sẽ có người cho rằng chúng tôi đã "lên gân", đã nói quá đi chăng? Hoặc vào thời đó, những năm 60 của thế kỷ 20 thanh niên có phần bị "xơ cứng", bị "nhồi nhét" bao nhiêu thứ mà họ không hiểu, không thích? Nói như vậy là không thỏa đáng. Quả thực "Thép đã tôi thế đấy" đã chinh phục trái tim và trí tuệ của cả một thế hệ. Nhà văn N. Ốtxtơrốpski đã viết rất thực, rất sinh động về cuộc đời, về số phận của một con người, một thanh niên công nhân, một người thuộc tầng lớp "con nhà nghèo". Cuộc sống của Pa ven hoàn toàn không có gì xa lạ đối với thanh niên Việt trong chiến tranh cũng như trong xây dựng hòa bình, hôm qua cũng như hôm nay.

Không chỉ được làm quen với tác phẩm của nhà văn Xô Viết Ốtxtơrốpski, thế hệ chúng tôi còn được biết đến nhiều nhà văn Nga và Xô Viết khác, với nhiều tác phẩm nổi tiếng của họ. Ví như L. Tolstoi, Puskin, Gô Gôn, M.Gorki, Đotxtôiepski, Pautopski, Sôlôkhôp, Maiacopski, Aimatôp, Gamzatôp v.v Các tác phẩm nổi tiếng như "Chiến tranh và hòa bình", "Ainakarêninna", "Một anh hùng thời đại", "Con đầm pích", "Đêm Ai Cập", "Kiếm sống", "Sông Đông êm đềm", "Số phận một con người", "Con đường đau khổ", "Bông hồng vàng", "Cuộc chiến đấu trên đường Vô - cô - lam - scơ", "Đaghextan của tôi", "Trường ca Lênin v.v đã cho chúng tôi rất nhiều hiểu biết về đất nước và con người ở tận trời Âu xa xôi. Tình cảm mến yêu, khâm phục đất nước Xô Viết và Cách mạng tháng 10 vĩ đại, một phần được nhen nhúm, được bồi đắp từ việc chúng tôi được đọc các tác phẩm văn học này.

Chúng tôi chưa một lần được đặt chân đến đất nước Nga, và cũng chưa được đọc nhiều các tác phẩm Văn học Nga, nhất là các tác phẩm văn học đương đại. Nhưng chỉ qua một số tác phẩm Văn học mà chúng tôi được đọc hồi những năm học ở bậc phổ thông và đại học, chúng tôi cũng đã hiểu được ít nhiều những thành tựu to lớn, những cống hiến rất đáng ghi nhận của Văn học Nga - Xô Viết cho nền Văn học thế giới. Đó là điều không ai có thể phủ nhận. Mãi mãi trong lòng bạn đọc chúng tôi là những ấn tượng vô cùng tốt đẹp, vô cùng sâu sắc về một nền Văn học Nga - Xô Viết vừa giàu tính nhân văn - nhân bản, vừa đậm đà bản sắc dân tộc và in rõ dấu ấn của thời đại.

HOÀI NIỆM LIÊN XÔ

"Trở về thời Xô viết": Số người Nga nuối tiếc Liên Xô sụp đổ chạm mức kỉ lục trong vòng 15 năm

Năm ngoái, câu hỏi "bạn có cảm thấy nuối tiếc vì Liên Xô sụp đổ không?" của khảo sát này đã nhận được 58% phiếu trả lời "có" từ những người tham gia.

Theo kết quả của cuộc khảo sát mới được thực hiện của trung tâm phi lợi nhuận Levada-Center, số công dân Nga muốn "trở về thời Liên Xô" đã tăng lên 66% trong năm 2018, con số kỉ lục trong vòng 15 năm qua.

Sau khi đạt kỉ lục 75% vào năm 2000, kể từ năm 2004 đến nay, con số này chưa từng vượt quá 65%. Khảo sát này đã được trung tâm Levada-Center thực hiện hàng năm, bắt đầu từ năm 1992, một năm sau ngày Liên Xô sụp đổ.

Đa số những người cảm thấy nuối tiếc vì sự sụp đổ của Liên Xô đều trên 55 tuổi. Tuy nhiên, trong vài năm gần đây, số người trẻ trong độ tuổi từ 18-24 "hoài

Một cuộc biểu tình tại Quảng trường Đỏ năm 1986. Ảnh: Sputnik.

niệm" về Liên Xô cũng có xu hướng gia tăng, theo Levada-Center.Trong số đó, 60% người tham gia khảo sát cũng tin rằng sự sụp đổ của Liên Xô có thể được ngăn chặn.

Những lí do chủ yếu được đưa ra là vì hệ thống kinh tế chung của 15 nước Liên Xô cũ (52% người tham gia khảo sát lựa chọn); cảm giác thuộc về một cường quốc (36%); sự ngờ vực và thù hằn lẫn nhau giữa những người đồng minh cũ.

RT dẫn lời nhà nghiên cứu Karina Pipiya, thuộc trung tâm Levada-Center, nhận định rằng chính sách tăng tuổi nghỉ hưu vừa được thông qua năm nay là một trong những nguyên nhân chủ yếu khiến người dân Nga bất mãn.

Chính vì lí do trên, số cuộc biểu tình phản đối chính sách của chính phủ trong năm nay cũng tăng mạnh, đồng thời chỉ số tín nhiệm của người dân Nga đối với ông Putin cũng sụt giảm đáng kể. 1600 công dân Nga từ 136 làng và thị trấn của Nga đã tham gia khảo sát của Levada-Center, được thực hiện từ ngày 22-28/11 vừa qua.

Trong cuộc họp báo thường niên ngày 20/12, một trong các phóng viên cũng đã đặt câu hỏi dành cho Tổng thống Putin rằng: "Liệu nước Nga có thể khôi phục lại chế độ xã hội chủ nghĩa không?"

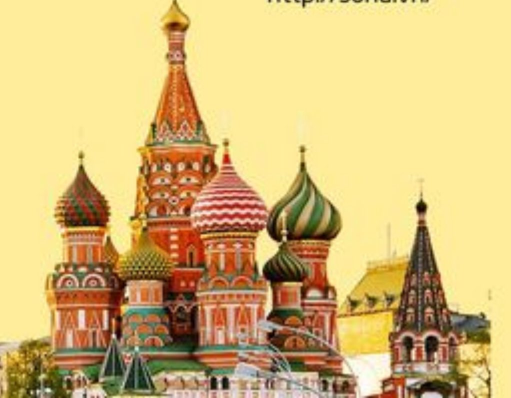
Đáp lại câu hỏi trên, ông Putin đã thẳng thắn nói: "*Nước Nga không thể khôi phục lại [chế độ xã hội chủ nghĩa]*"

"*Trở lại [chủ nghĩa xã hội] là chuyện không thể*", Tổng thống Putin đáp.

"*Các yếu tố xã hội hóa có thể hiện hữu trong kinh tế hay xã hội, nhưng điều này đồng nghĩa với việc nền kinh tế sẽ bế tắc do phải tiêu tốn nhiều tiền của hơn.*

Tuy nhiên, việc phân phối công bằng các nguồn lực, đối xử công bằng và xây dựng cách chính sách phù hợp để giảm số người thuộc diện nghèo, đảm bảo cung cấp cho người dân những dịch vụ tốt về y tế và giáo dục - nếu nói về xã hội hóa theo nghĩa này - thì tôi có thể khẳng định là [Nga] đang thực hiện chính sách đó.

Hồng Anh .1/12/2018
http://soha.vn/

10 VẬT DỤNG 'huyền thoại' một thời của LIÊN XÔ

Vào thập kỉ 80, những đồ vật tiện dụng trong gia đình thường được người Việt mang từ Liên Xô về. Ngày nay, tuy đã có những sản phẩm hiện đại khác thay thế, nhưng nhiều gia đình người Việt vẫn còn dùng hoặc lưu giữ các vật dụng Liên Xô một thời để làm kỷ niệm, để nhớ về một thời kỳ đã qua của dân tộc.

1. Nồi áp suất

Nồi áp suất Liên Xô là loại "lâu đời" nhất tại thị trường Việt Nam. Đặc trưng của nồi áp suất Liên Xô là được làm bằng nhôm, độ bền rất cao, an toàn và chắc chắn. Do đó, nhiều người Việt Nam bây giờ vẫn tìm mua dòng sản phẩm này.

2. Đài radio VEF 206

Thời điểm trước năm 1985, những ai có đài VEF 206 mà nghe là may. Những gia đình ở nông thôn phải bán cả lứa lợn chưa chắc sắm được chiếc đài Liên Xô này.

3. Chậu nhôm Liên Xô

Chậu thau nhôm do Liên Xô sản xuất rất dày, nặng và khó để bị thủng, do đó từ thời bao cấp cho đến nay đã gần 40 năm nhưng vẫn còn nhiều gia đình sử dụng chiếc chậu này mà không hề bị hỏng.

4. Bàn là Jauza

Bàn là Jauza là 'hàng xách tay' từ Liên Xô về Việt Nam trong thập niên 1970, 1980 . Bàn là Jauza có độ bền cao,nóng nhanh và giữ nhiệt rất tốt.

5. Đồng hồ Jar

Chiếc đồng hồ lên dây cót của Liên Xô là đồ quý giá của nhiều gia đình thời đó. Người Việt thời bao cấp đánh giá cao về chất lượng của đồng hồ Liên Xô.

6. Quạt tai voi

Gia đình nào muốn có một chiếc quạt tai voi như trên thì phải nhờ được người đi Liên Xô mang về Việt Nam hoặc có được khi bốc thăm trúng ở các cơ quan. Quạt có công suất và tiếng ồn lớn hơn quạt con cóc. Nó được coi là tài sản lớn đối với mỗi gia đình, chỉ khi có khách quan trọng đến nhà, gia chủ mới bật để tiếp khách.

7. Phích đá TMT

Phích đá T M T (Temet) Liên Xô khá nặng và rất bền. Vỏ và ruột đều làm bằng hợp kim, giữa là lớp chân không cách nhiệt rất tốt. Miệng bình và nắp nhựa còn có gioăng cao su, khi vặn chặt giữ không cho nhiệt thoát ra ngoài, có thể giữ đá không tan trong khoảng 24 tiếng. Nó được dùng khi tủ lạnh vẫn còn là đồ xa xỉ với phần lớn người Việt.

8. Ấm Samovar

Ấm Samovar là món đồ lưu niệm mà những gia đình có con học tập hoặc làm việc ở Liên Xô mang về Việt Nam. Chiếc ấm này dùng để đun sôi và giữ ấm cho bình trà phía trên. Trong tủ kính phòng khách của những người dân Việt yêu nước Nga, ấm Samovar, chú lật đật và búp bê Matryoshka luôn nằm ở một vị trí quan trọng.

9. Váy cô dâu made in CCCP

Váy cô dâu made in CCCP (Liên bang xã hội chủ nghĩa Xô viết), Có cả găng tay và đế đội đầu.

10. Tủ lạnh Saratov

Tủ lạnh Saratov, rất " nồi đồng cối đá" , hình thức trang nhã, dung tích vừa phải từ 140 đến 160 lít, hầu hết các chi tiết của tủ đều được là bằng sắt, máy tốt, chạy hơi ồn.

Matryoshka

búp bê truyền thống của xứ sở Bạch Dương

Búp bê Matryoshka truyền thống từ lâu đã rất nổi tiếng và được coi như là biểu tượng của đất nước Nga.

Búp bê Matryoshka hay còn gọi là Búp bê lồng nhau, Búp bê làm tổ là một loại búp bê truyền thống của Nga, chỉ một tập hợp nhiều con búp bê gỗ rỗng ruột, có kích thước từ nhỏ đến lớn. Hình tượng búp bê Matryoshka truyền thống thường là các cô gái đeo khăn trùm đầu. Mỗi búp bê Matryoshka được vẽ rất chi tiết, cầu kỳ và thường được làm theo nhiều chủ đề khác nhau.

Lịch sử

Bộ búp bê Matryshka đầu tiên được làm nên bởi Vasily Zvyozdochkin vào năm 1890 từ thiết kế của Sergey Malyutin - một họa sĩ Abramtsevo chuyên vẽ đồ thủ công dân gian sinh sống tại điền trang của S. I. Mamontov.

Bộ búp bê này do chính Malyutin vẽ gồm 8 con búp bê. Búp bê ngoài cùng là hình một cô gái trong bộ trang phục truyền thống đang cầm một con gà trống. Những con búp bê nhỏ hơn ở bên trong là hình các cô gái và chỉ có một búp bê hình bé trai duy nhất. Búp bê nhỏ nhất là hình một em bé sơ sinh.

Zvyozdochkin và Malyutin đã lấy cảm hứng từ bộ búp bê gỗ Thất phúc thần (Shichi-fuku-jin) - 7 vị thần may mắn trong thần thoại Nhật Bản.

Năm 1900, vợ của S. I. Mamontov đã đưa những con búp bê tới trưng bày tại triển lãm Universelle ở Paris và giành được huy chương đồng tại đây. Ngay sau đó, những con búp bê Matryoshka đã bắt đầu được sản xuất ở nhiều nơi trên khắp nước Nga và giao hàng trên toàn thế giới.

Thiết kế

Búp bê Matrioska không mềm mại và dễ thương như búp bê barbie. chúng được làm bằng gỗ - 1 thứ vật liệu tưởng như vô tri nhưng khi khắc nên những khuôn mặt búp bê vẫn thật đáng yêu.. điều đặc biệt là 1 bộ búp bê có khá nhiều vỏ bọc giống nhau và khác nhau. Cái cảm giác lật mở 1 lớp vỏ để rồi thấy vẫn còn 1 lớp vỏ khác nhỏ hơn bên trong khiến mình có cảm giác tò mò thích thú như phát hiện ra những bí mật đáng yêu ngọt ngào nho nhỏ.

Matrioska cũng giống con người vậy. Họ nguy trang bằng hàng ngàn lớp vỏ bọc. và lớp vỏ nào thì ban đầu cũng mạnh mẽ, to lớn và vĩ đại nhất. Có lẽ là vì khi ấy họ cảm thấy an toàn và tự tin nhất...và dù bằng cách này hay cách khác, nhưng khi tiếp xúc với 1 người , bạn cũng chỉ có thể nhìn nhận được họ ở mặt này hay mặt khác. và nếu chỉ nhìn 1 người bằng đôi mắt thì bạn lại càng không thể hiểu họ 1 cách trọn vẹn...có thể họ thật kiêu ngạo, độc tài, bướng bỉnh, lạnh lùng..thế nhưng ở bên trong đó vẫn còn những lớp vỏ khác và quan trọng là vẫn còn 1 trái tim. Chúng ta đang lầm tưởng chúng ta đã nhìn thấu, xuyên suốt mọi vỏ bọc cuả nhau nhưng thật ra vẫn còn lớp vỏ nhỏ hơn đang nằm bên trong mà nếu không có sự yêu thương, quan tâm, kiên nhẫn thì sẽ không bao giờ thấu suốt được...

Trái tim của matrioska nằm ở búp bê út. Cô nàng búp bê nhỏ nhắn nhất yếu đuối nhất và cần được bảo vệ nhất, đó là lớp vỏ cuối cũng ... có lẽ là không đẹp, không mạnh mẽ, tuyệt vời như các vỏ bọc ban đầu nhưng đấy chính là trái tim tâm hồn thật sự và sẽ thật ko dễ gì để thấy nó đâu. Nếu bạn đã nhìn thấy tâm hồn của búp bê út trong 1 con người nào đó thì họ đã đặt niềm tin, sự thương yêu chân thành nhất vào bạn. Vỏ bọc cuối cùng bao giờ cũng mỏng manh dễ vỡ và yếu đuối nhất, bạn đừng làm họ tổn thương và thất vọng ..hãy yêu thương, cảm thông bằng cả trái tim và sự chân thành.

CA CHIU SA

Một trong những bài hát Nga được công chúng Việt Nam yêu mến thấm sâu vào lòng người, được phổ biến rộng rãi, là bài Ca-chiu-sa chăng? Đào vừa ra hoa, gió đưa vầng trăng tà...

Riêng tôi, tôi cho là đúng như vậy. Vào năm 1995, nhân dịp kỷ niệm 50 năm chiến thắng phát xít (7/5/1945-7/5/1995), Nhà xuất bản Văn học đứng ra tổ chức ấn hành cuốn sách tập hợp thơ của các nhà thơ Nga, các nhà thơ Xô viết, cũng như các nhà thơ thế giới, trong đó có các nhà thơ Việt Nam, viết về cuộc chiến đấu chống phát xít, tôi đã tập hợp được và đưa vào tập sách có tên "Đợi anh về", trong đó có tới 6 bài thơ của các tác giả Việt Nam đề cập riêng bài hát Nga Ca-chiu-sa. Bài "Một lần hát ca khúc Nga" của nhà thơ quân đội Anh Ngọc nhắc lại kỷ niệm những ngày trong chiến trường chống Mỹ cứu nước, trên đường hành quân:

"Chợt thấy nhớ một tiếng đàn ghi ta
Đang hát về một bờ sông ẩm ướt
Cô nàng Ca-chiu-sa đi gánh nước
Bước lên từng bậc dốc cao cao

Chúng tôi đã gặp cô ở đâu
Trong bài hát Nga đung đưa bím tóc
Bắp chân trần bám đầy bùn đất
Đi qua sương sớm những bờ sông...?

Nhà thơ xứ Thanh -Lê Đình Cảnh có bài thơ "Khúc tình xa của mai sau":

Ca-chiu-sa
Hát nghe như khúc tình ca quê mình!
Đôi ta như bóng với hình
Như thương là lẽ thường tình khi xa

Tiếp theo là bài thơ "Hát khúc Ca-chiu-sa" bên thác Trị An của nhà thơ Nguyễn Hoàng Thu, rồi "Ca-chiu-sa hát ở biên thùy" của nhà thơ Phạm Khoa Văn:

Bài hát Ca-chiu-sa
Người lính biên phòng nào không thuộc

Nhà thơ Lữ Huy Nguyên có bài "Lại hát Ca-chiu-sa". Và cuối cùng là bài thơ của tác giả người Việt Nam Lê Văn Nhân nhưng lại sáng tác bằng tiếng Nga "Ca-chiu-sa", do dịch giả Đức Mẫn dịch lại tiếng Việt:

Tiếng hát đâu đây nghe diết da
Như là nhạc hiệu cứ vang xa:
Đào vừa ra hoa, cành gió động
Ngoài sông sương trắng tỏa la đà...
Bài hát về nàng Ca-chiu-sa
Đợi người chiến đấu tận trời xa
Thuở bé tôi ngồi hầm nghe mãi
Rồi mình lại hát ở bên Nga

Và đến nay, đã hơn một phần tư Thế kỷ qua rồi, kể từ khi Liên Xô, nước Nga Xô viết, không còn nữa, bài hát Ca-chiu-sa, cùng với nhiều ca khúc Nga như "Cuộc sống ơi ta mến yêu người", "Tuổi thanh niên sôi nổi", "Chiều Mátxcơva"...vẫn được rất nhiều người Việt Nam ta thuộc các thế hệ, các lứa tuổi khác nhau yêu thích, thuộc lòng. Cả những người đầu bạc đã từ lâu bước qua cái tuổi xưa nay hiếm, gần như cả cuộc đời gắn bó với tình hữu nghị Việt Xô, tình hữu nghị Việt Nga, nhiều người trong số đó từng được ăn học, lao động, sinh sống ở Liên xô, ở nước Nga Xô viết trước đây, cũng như những người trẻ tuổi chưa từng đến nước Nga một lần...Họ gặp nhau và cùng say sưa cất tiếng hát khúc hát Ca-chiu-sa, hát đi hát lại không chỉ một lần...

Như vậy điều tôi nghĩ: Ca-chiu-sa là một trong những bài hát Nga được yêu thích nhất, đi vào lòng người nhất, được phổ biến nhất ở Việt Nam, có lẽ không sai. Đến đây tôi lại nẩy ra một câu hỏi: nhưng bài hát này đã đến Việt Nam từ bao giờ nhỉ? Tôi hỏi nhiều người. Có người bảo: có lẽ "Vào thời 1952 -1953, giai đoạn mở đầu "Thắm thiết tình Việt-Trung-Xô" chăng? Theo anh Thành Ngọc Tích, cựu diễn viên đoàn văn công Tổng cục Chính trị, thì khoảng những năm 60 của Thế kỷ 20 đoàn đã dàn dựng bài hát này đã dàn dựng bài hát này để làm tiết mục và nhanh chóng phổ biến rộng khắp. Dịch giả, nhà văn Anh Trúc nhớ lại là anh đã được nghe bài hát Ca-chiu-sa cùng với bài "Đợi anh về" được phổ nhạc ngay từ năm 1949-1950, ở Hải Phòng, khi đó còn bị Pháp chiếm đóng.

Sau đó ít lâu, tình cờ đọc cuốn hồi ký của nhà thơ Xuân Hoàng Âm vang thời chưa xa, do Nhà xuất bản Văn học và Hội Văn học nghệ thuật Quảng Bình xuất bản cuối năm 1995, tôi chú ý đến một chi tiết ở trang 24:

"Lớp hè năm thứ tư của chúng tôi là một lớp học hè có nhiều kỷ niệm đáng nhớ...Không biết bằng nguồn nào, hai anh Chiến và Huy chép được rất nhiều bài hát hay dưới nhiều dạng vẻ đến thế. Thôi thì đủ cả, từ những bài hát Pháp, Ý, Anh, Nga, cho đến các bài hát Việt Nam, loại du dương trữ tình có, loại hành khúc hùng tráng có. Nhạc ngoại quốc có những bài chúng tôi rất thích như "Tiếng hát người thủy thủ" của Pháp, "Xêrênata" của Ý, "Một ngày" của Anh, "Ca-chiu-sa" của Nga..."

Như vậy bài hát Nga Ca-chiu-sa có mặt ở Việt Nam ngay từ năm nhà thơ Xuân Hoàng còn là cậu học trò năm thứ tư - Đệ tứ - trường thành chung ở Huế, hè đó bỏ thi thành chung, tính ra tức là năm 1942, từ trước cách mạng tháng Tám 45.

Bài hát Nga Ca-chiu-sa tên một cô gái Nga lời của nhà thơ Nga M. Ixacôpxki, do nhạc sĩ Matvây Blanter phổ nhạc, ra đời năm 1938, lần đầu tiên được dàn nhạc Jazz quốc gia Liên Xô trình diễn ra mắt vào mùa Thu năm ấy. Ngay khi đó bài hát đã được công chúng nồng nhiệt tiếp nhận và lập tức được lan truyền rộng rãi. Một năm sau Kachiusa đã vượt biên giới Liên Xô lúc đó: năm 1939, nhân dân miền Tây Ucraina và Tây Bêlôruxia đã chào đón Hồng quân xô viết vào giải phóng chọ khỏi ách thống trị của địa chủ Ba Lan bằng bài hát Ca-chiu-sa. Trong những năm chiến tranh thế giới lần thứ hai 1941- 1945, những người kháng chiến ở Pháp và ở Ý đã say sưa hát Ca-chiu-sa. Và chắc hẩn ngay từ khi ấy từ những người kháng chiến Pháp, bài hát Nga Ca-chiu-sa đã đến Việt Nam.

Còn Ca-chiu-sa được thực sự phổ biến rộng rãi ở Việt Nam vào thời điểm nào. Những năm 70 chăng? Điều này xin nhường các nhà nghiên cứu âm nhạc phán bảo.

THÚY TOÀN

НУ, ПОГОДИ!

Chắc các bác còn nhớ bộ phim hoạt hình: Hãy đợi đấy! - Ну, погоди! nổi tiếng của Nga về cuộc đấu trí thú vị giữa Sói và Thỏ đã đi vào lòng khán giả truyền hình không chỉ ở nước Nga mà còn khắp nơi trên thế giới. Bộ phim được sản xuất từ năm 1969 đến năm 1993 (các tập 1-18), vào năm 2005, bộ phim tiếp tục phát triển các tập 19-20. Nhưng tên của từng tập phim chắc ít bác cò nhớ.

Mỗi tập truyện tranh có những tình tiết hài hước và gây cười khác nhau nhưng chúng đều có một điểm chung là: những cuộc đối đầu giữa Sói và thỏ luôn có những kết thúc có hậu, Thỏ hiền lành, thông minh luôn thoát nạn, Sói hoặc luôn bị tai nạn, hoặc bị trừng phạt bởi những con vật mạnh hơn như Gấu, Tê giác.. Và kết thúc mỗi truyện bao giờ cũng là câu nói đầy hằn học, báo thù của Sói dành cho Thỏ: Hãy đợi đấy! (Ну, погоди!).

Qua những câu chuyện thú vị trong từng cuốn truyện, các độc giả nhí còn học được những bài học quý giá về cách ứng xử, trí thông minh, lòng nhân hậu. Bộ truyện được thiết kế đẹp, nội dung đơn giản, dễ hiểu nhưng mang ý nghĩa sâu sắc.

Và đây là tên của từng tập phim:

1. Trong thành phố và trên bãi tắm (1969)
2. Trong công viên thành phố (1970)
3. Trên đường (1971)
4. Trong sân vận động (1971)
5. Trong thành phố (1972)
6. Ở nông thôn (1973)
7. Trên tàu (1973)
8. Năm mới (1974)
9. Trong xưởng quay truyền hình (1976)
10. Trên công trường (1976)
11. Trong rạp xiếc (1977)
12. Trong bảo tàng (1978)
13. Thế vận hội '80 (1980)
14. Câu lạc bộ các nhà kỹ thuật trẻ (1984)
15. Nhà văn hoá (1985)
16. Trong truyện cổ tích (1986)
17. Trên đảo (1993, trình chiếu 1994)
18. Siêu thị (1993, trình chiếu 1995)
19. Ở khu nghỉ mát (2005)
20. Trong căn nhà nông thôn (2005).

Nguồn : Nhom Lien Xo Đong Hơi

DANH MỤC SÁCH LIÊN XÔ IN CHO VIỆT NAM TRƯỚC NĂM 1991

Tôi tin chắc rằng danh mục này còn thiếu sót rất nhiều do điều kiện sưu tầm có hạn, và bởi dòng sách này không nộp lưu chiểu tại các thư viện Trung Ương như thông thường. Toàn bộ các hình ảnh trên đây được sưu tầm từ Internet nên cũng có thể gặp sai sót hoặc hình ảnh chưa rõ nét, mong các bạn lưu tâm đóng góp, và sửa chữa và hoàn thiện để nếu có dịp, sẽ làm cho danh mục này được đầy đủ hơn và chính xác hơn.

700 thành ngữ tiếng Nga
1943_trận Xta-lin-grat
1944_chiến dịch Ba-gra-chi-on
1944_Ở hướng ban-căng
1945_chiến thắng ở Viễn đông
1945_Chiến thắng vĩ đại
1945_Những người lập chiến công
1945_trận tấn công cuối cùng

700000 cây số trong vũ trụ
A.P.Tsekhop Truyện ngắn
abc chủ nghĩa cộng sản khoa học là gì
abc chủ nghĩa tư bản là gì
abc kinh tế chính trị học của chủ nghĩa xã hội
abc sách học chính trị
ai đe dọa châu Á
Alếchxanđrơ Puskin - tuyển tập văn xuôi

bà ngoại
bác hồ kính yêu
bác sĩ Ai-bô-lit
bài tập sức bền vật liệu
bài tập toán học cao cấp
bàn về tác phẩm hai sách lược của đảng dân chủ xã
bảo dưỡng kỹ thuật
bé gái cô gái người đàn bà

bệnh do thuốc trong lâm sàng bệnh truyền nhiễm
bệnh lý nhiễm khuẩn ở bào thai và trẻ sơ sinh
bệnh nhiễm khuẩn ở trẻ em trước kia và hiện nay
bí mật quân sự_chuyện thần thoại
biên giới Trung Quốc
biến hóa sinh học thuốc
Bò rơm lưng dính nhựa
Bò rừng

bộ tổng tham mưu xô-viết trong chiến tranh
Bốn mùa lịch thiên nhiên
bông hoa bảy màu
bột mì vĩnh cửu
bức tranh
C.Mác và Ph.Ăng-ghen bàn về thanh niên
C.Mác và Ph.Ăng-ghen xây dựng và phát triển lý luận
C.U.Tréc-nen-cô giữ gìn hòa bình

C.U.Tréc-nen-cô những vấn đề
các bệnh dạ dày tá tràng ở tuổi trẻ
Các lơ Briu lốp
các lực lượng vũ trang liên xô - câu hỏi và giải đáp
các lực lượng vũ trang liên xô _ không quân
các lực lượng vũ trang liên xô_quân đội và đoàn thanh niê...
các lực lượng vũ trang liên xô-binh chủng phòng không
các lực lượng vũ trang liên xô-quân đội và đoàn thanh niên

các lực trong tự nhiên | các mạch điện và từ | các thành phố anh hùng | các tổ chức xã hội ở Liên Xô | cách chia động từ tiếng nga | cách chia động từ tiếng nga2 | cách dùng nghi thức lời nói tiếng Nga2 | cách mạng khoa học-kỹ thuật và công cuộc xây dựng xã hội ch...

cách mạng nga 1917 | cách mạng tháng mười mở đầu kỉ nguyên mới . | cách mạng tháng mười vĩ đại và vận mệnh nhân dân Á -Phi-Mỹ ... | cải tổ_bằng cách cải tổ công tác quản lý kinh tế | Cải tổ_công dân và xã hội | cam-pu-chia từ thảm họa đến hồi sinh | cán bộ giữ trẻ | cánh buồm đỏ thắm

Canh giữ hòa bình | cao điểm thứ tư | cáo và chuột nhắt | cáo và thỏ | Cát nặng | cậu bé kì quặc lớp 6B | câu chuyện một tấm bia | câu chuyện về anh là thế

câu chuyện về những người anh hùng vô danh | cấu tạo ôtô | cầu vồng toán học | cây đèn sắt | cây xanh rì rào | châu á lựa chọn hòa bình | chiếc chìa khóa vàng | chiến công đầu tiên

chiến công | chiến sĩ cách mạng lỗi lạc -những hồi kí về Hồ Chủ tịch_Ti... | chiến thắng dành cho ai | Chiến tranh đã bắt đầu như thế | chiến tranh thế giới thứ hai và vận mệnh nhân dân á phi | chính sách đại bịp | chó bít-sơ-ka | chó sói hát như thế nào

chú bé Mi-sca | chú kiến và nhà du hành vũ trụ | Chủ nghĩa đế quốc giai đoạn tột cùng của chủ nghĩa tư bản | chủ nghĩa khủng bố Mỹ | chủ nghĩa Lê-nin và vấn đề cải tạo nông nghiệp | chủ nghĩa quốc tế của giai cấp công nhân Liên Xô | chủ nghĩa thực dân mới bản chất và phương pháp | chú xtê-pa

chúng em chọn nghề | chúng ta là đàn ông | chúng tôi sẽ chết như đã sống2 | chuyện kể về chiếc trống trận | chuyện kể về những anh hùng | chuyện những người xô viết | chuyện phiêu lưu của mít đặc2 | chuyện thường ngày ở huyện

cô bé thành thị | cơ học đất | có những cậu bé thế đấy | cơ sở của đảng | cơ sở hóa học phân tích | cơ sở hóa học phân tích2 | con bim trắng tai đen | con đường chiến đấu của các lực lượng vũ trang liên xô

con đường dũng cảm và quang vinh của quân đội Xô viết | con gì mạnh hơn | con hươu trắng | con người của thế giới xã hội chủ nghĩa | con người trở thành khổng lồ | con nuôi trung đoàn | con ong-dược sĩ có cánh | con rồng đang lấy sức

công đoàn trong chủ nghĩa xã hội phát triển | công đoàn trong hệ thống quản lí sản xuất xã hội chủ nghĩa | công giáo ở Liên Xô | cộng hòa xã hội chủ nghĩa xô viết_Liên bang Nga | công nhân liên xô sống như thế đấy_tiến bộ | Cô-xchi-a lùn | Crup-xcai-a | Cru-tôi-a

Cuộc đời của Lê-nin | đặc điểm sinh học và năng suất cây trồng tưới nước | Đaghextan của tôi 1 | Đaghextan của tôi 2 | Đại hội lần thứ 27 | đại số giải trí | đại số tuyến tính _mir 1983 | đảng cộng sản liên xô từ đại hội đến đại hội

đảng cộng sản liên xô từ đại hội đến đại hội2 | đảng trong hệ thống chính trị của xã hội xã hội chủ nghĩa | đảng và đoàn thanh niên cộng sản | đất nhỏ_hồi sinh_Đất hoang | đất vỡ hoang | đế quốc mỹ | đề tài vĩnh cửu | đêm trước cha và con

Di sản vĩ đại	di truyền học đại cương	di truyền học và cơ sở chọn giống	Dị ứng học đại cương	đoạn đầu đài	đời sống thực vật	đời sống trái đất	đối thoại -1917 khởi nghĩa tháng mười

đối thoại-Di chúc lê-nin	đối thoại-nhà văn và thời đại	Đối thoại-những cơn gió đổi mới	đối thoại-vùng xibiri	đội viên du kích Li-ô-nhi-a	đơn vị của các đại lượng vật lí	đồng chí hồ chí minh	đồng rúp được chia như thế đấy

dược lý tuổi già	đường dây liên lạc	đường lối gây rối loạn và chiến tranh	đường phố người con út	em masa và con gấu	Ê-rích Hô-nếch-cơ Từ cuộc đời tôi	giấc ngủ giấc thôi miên chiêm bao	giải trừ quân bị ai chống lại

Giamilia truyện núi đồi và thảo nguyên	giáo dục tư tưởng kiên định	giáo trình giản yếu cơ học lý thuyết	giáo trình hình học họa hình	giáo trình lý thuyết quá trình ngẫu nhiên	giáo trình vật lý đại cương	giáo trình vật lý lý thuyết	giáo trình về cơ sở di truyền học

gió vĩnh cửu	giương buồm lên	gooc-ba-chốp những bài nói và viết chọn lọc	gru-tôi-a	gửi thế kỷ tương lai	hạnh phúc của dân tộc tôi	hành quân	hạt nước hạt vàng

hãy gọi điện và hãy đến	Hãy tự thắng mình	hệ thống kinh tế của chủ nghĩa xã hội	hình học giải trí	hồ chí minh về giáo dục thanh niên	hồ chí minh	hồ chí minh2	hóa học đại cương

học thuyết cải tạo thế giới	học thuyết về cách mạng xã hội chủ nghĩa của lê-nin	hội đồng tương trợ kinh tế	Hồi kí về V.I.Lê-nin khi còn thơ ấu và niên thiếu	hội nghị của các đảng cộng sản và công nhân	hội thoại nga-việt	hội thoại việt-nga 2	hội thoại việt-nga

hội thoại y học nga việt
hướng dẫn nghiên cứu bệnh vi khuẩn thực vật
I.P.páp-lốp tuyển tập
I.V Mi-Chu-Rin tuyển tập
I-a-cốp Xvec-Đlốp
I-li-a Rê-pin
I-u.V.An-Đrô-Pốp những bài nói và viết chọn lọc
I-U-Ri Ga-Ga-Rin Con đường lên vũ trụ
I-Van Tuốc-Ghê-Nhép
i-xa-ắc Lê-vi-tan
kể chuyện mặt trăng và tên lửa
kể chuyện về cuộc sống của cá
kể chuyện về kim loại hiếm
kể chuyện về kim loại
kể chuyện về lê-nin và cách mạng tháng mười
kế hoạch hóa dài hạn nền kinh tế xã hội chủ nghĩa
kế hoạch hóa nền kinh tế quốc dân
khoa học cho mọi người -công nghệ vi sinh vật
Khoa học cho mọi người _tôi hay không phải tôi
khoa học cho mọi người -con người và các hoạt chất sinh...
Khoa học cho mọi người_Con đường đi tới chiến thắng un...
khoa học cho mọi người-âm sinh học lý thú
khoa học cho mọi người-công nghệ sinh học
khoa học phổ thông- tàu vũ trụ trên quỹ đạo
khoa học phổ thông -thức ăn tương lai
khoa học phổ thông_vi rút là bạn hay thù
khoa học phổ thông-những tính chất không bình thường củ...
khoáng vật học giải trí
không chốn nương thân
Không có trẻ lạ con riêng
kiến và chim bồ câu
kinh nghiệm Liên xô_hình thức và phương pháp hợp tác hóa nô...
kinh nghiệm liên xô_Từ lạc hậu vươn tới tiến bộ
kinh nghiệm Liên xô_vấn đề công ăn việc làm_Nov_1985
kinh nghiệm liên-xô chính quyền xô viết đã thắng nạn đói ...
kinh nghiệm liên-xô Con đường dẫn tới độc lập kinh tế
kinh nghiệm liên-xô Độc quyền ngoại thương
kinh nghiệm liên-xô Đội ngũ cán bộ ở liên xô đã hình thành ...
kinh nghiệm liên-xô_chúng tôi đã học cách xây dựng kế hoạch
kinh nghiệm liên-xô_từ cuốn sách vỡ lòng cho đến phép tính tí...
kinh tế và tổ chức bảo vệ thực vật
kỹ thuật phay
Kỹ thuật tiện 2
Kỹ thuật tiện
L.I.Bre-giơ-nép hồi ký
làm việc trên máy kéo
lắp đặt điện
Lê-nin - Chủ nghĩa duy vật và chủ nghĩa kinh nghiệm phê ph...

lê-nin cách mạng vô sản và tên phản bội Cau-xki | lê-nin chủ nghĩa đế quốc giai đoạn tột cùng | Lê-nin chủ nghĩa đế quốc | lê-nin của em | Lê-nin Làm gì | lê-nin nói về lao động trong chủ nghĩa xã hội | lê-nin nói về nền dân chủ xã hội chủ nghĩa | Lê-nin nói về thi đua xã hội chủ nghĩa

Lê-nin nói về vai trò của các lực lượng vũ trang trong cách mạng | Lê-nin sự phát triển của chủ nghĩa tư bản ở nga | Lê-nin toàn tập | Lê-nin và công tác xây dựng lực lượng vũ trang Liên-xô | Lê-nin Về sự thống nhất của phong trào cộng sản quốc tế | Lê-nin về văn hóa và cách mạng văn hóa | lêningrat giữ vững thành đồng | leo thang chiến tranh và lừa bịp

Lép Tôn xtôi Truyện chọn lọc | Lép Tônxtôi truyện chọn lọc | Lep tônxtôi_Truyện thiếu nhi | Lịch sử cách mạng xã hội chủ nghĩa | Lịch sử của đoàn thanh niên cộng sản Lê Nin | lịch sử liên xô trên ảnh | lịch sử phép biện chứng từ khi xuất hiện chủ nghĩa mác đến ... | lịch sử thể dục thể thao

liên kết vì lợi ích con người | Liên Xô - Mỹ gặp gỡ cấp cao | Liên Xô _ những ưu tiên trong sự phát triển kinh tế | liên xô 100 câu hỏi đáp | Liên xô 100 câu hỏi và trả lời | Liên Xô đất nước và con người | Liên Xô hiện tại và tương lai_nông nghiệp | Liên xô hiện tại và tương lai-công nghiệp

Liên xô hiện tại và tương lai-kế hoạch năm năm | Liên xô hiện tại và tương lai-Năng lượng nguyên tử | Liên xô hiện tại và tương lai-nông nghiệp | Liên xô hiện tại và tương lai-tiềm lực Xibiri. | Liên xô hiện tại và tương lai-văn hóa | Liên xô Quá khứ hiện tại tương lai -giáo dục | liên xô quá khứ hiện tại tương lai -khoa học | Liên Xô theo đường lối hòa bình và đổi mới

liên xô thúc đẩy tiến bộ khoa học kỹ thuật | Liên Xô trên con đường cải tổ và đổi mới | Liên xô- Việt nam theo các quy luật của tình anh em | liều chẳng buồn khóc | liệu pháp tâm lý loạn thần kinh chức năng ở trẻ em và thiếu niên | loài vật đua vui | lo-gích lịch sử | lối sống xô-viết hôm nay và ngày mai2

Mác Bản thảo kinh tế-triết học 1944 · Mác sự khốn cùng của triết học · mạnh hơn cái chết · mánh khóe của cáo · mặt trời bị đánh cắp · máy gia công răng và cắt ren · máy kéo 1 · máy kéo 2

máy kéo nông nghiệp · máy khoan và máy doa_mir · máy mài_mir · máy nông nghiệp · Máy tiện_mir · máy xúc xây dựng một gầu vạn năng · mệnh lệnh phải sống · Mi-kha-in Ca-li-nin

Mikhain Goóc Ba Chốp Cách mạng tháng mười và công cuộc cải tổ · Mikhain Goóc Ba Chốp Cách mạng tháng mười và công cuộc cải t... · Mikhain Sôlôkhốp tuyển tập · mọi thứ còn ở phía trước2 · một người vĩ đại và giản dị · mức độ kiên cường · mực nhém · mười bảy khoảnh khắc mùa xuân

muối của đất · Natasa · né-bít-đắc · nếp sống xô-viết · ngành năng lượng và liên kết xã hội chủ nghĩa · nghệ nhân và margarita · nghệ thuật sư phạm của người tổ chức · nghỉ hè

ngôi nhà Abramốp · ngôi nhà · người bạn kiến nghị · người lính Ca-dắc-xtan · người mẹ · người thay thế chưa tới2 · Người từ bên ngoài · nguồn gốc loài người2

nguyên tử hoạt động như thế nào · Nguyệt thực · nhà trên quảng trường · nhịp điệu cuộc sống · những bánh xe cỡ khác nhau · những bí ẩn của thế giới vi mô · những bông hoa anh túc · những cơ sở nghiên cứu xã hội học

những công thức mác-xít sinh động Cách mạng là lịch sử · những công thức mác-xít sinh động Tồn tại quyết định ý thức · những công thức mác-xít sinh động Từ không tưởng biến thà... · những cuộc phiêu lưu của Xê-muy-en Pinh · những hiểu biết về tập tính vật nuôi · những mẩu chuyện về Lê-nin · những miền trái chín · những ngôi sao không tắt

những ngọn cờ trên tháp	những người Nga	những người sinh viên	những người sống và những người chết	những người trả thù tài tình trong vùng địch Tập 1	những người trả thù tài tình trong vùng địch Tập 2	những nguyên lí của chủ nghĩa cộng sản khoa học	những nguyên lý của kinh tế chính trị học

những nhà thơ	những thú con	những tiền đề của sinh học	Ni-cô lai Ô-xtơ-rốp-xki	niềm vui của nhà ta	nói khoác	nói tiếng nga	nông học giải trí

nữ du kích La-ra	nữ nhi thời chiến	nước cộng hòa thiếu nhi ác-tếch	Ổ bánh	ở xứ cỏ rậm	ông già khốt-ta-bít	ong mật phục vụ con người	ông tướng của tôi

ôtô	pháo hiệu đỏ	phát triển trí nhớ của học sinh phổ thông	phong trào công nhân quốc tế	Phrun-dê	phương án Mô-rô-dốp	Phương án Nam Mỹ	phương hướng chủ yếu phát triển kinh tế và xã hội Liên xô

phương pháp học và phương pháp	quà tặng	quản lí có kế hoạch	quản lí và khai thác các hệ thống thủy nông	quy luật của muôn đời	ra đi không trở lại	Ri-hác Dooc-ghê	sách giáo khoa về săn sóc bệnh nhân theo chuyên khoa

Sách hướng dẫn cho y tá trưởng bệnh viện và phòng khám	sách tra cứu tóm tắt về sinh lí thực vật	sách tra cứu tóm tắt về vật lý	sách tra cứu về cung cấp điện xí nghiệp	sáng tạo của nhân dân về mặt xã hội	sapaev	SEV thành tựu-vấn đề-triển vọng	sĩ quan tùy tùng thứ ba

sinh lý gia cầm | sinh lý hoạt động cơ | sinh lý học giải trí | sơ lược ngữ pháp tiếng Nga | sổ tay hóa học sơ cấp | sổ tay nuôi ong | sổ tay thợ điện trẻ nông nghiệp | sổ tay toán học sơ cấp

sổ tay vật lí cơ sở | sổ tay xác định khoáng vật ngoài trời | sợi chỉ mỏng manh | Solokhop | sống mà nhớ lấy | sự nghiệp và cả cuộc đời | sự thật và giả dối | sửa chữa các bộ phận thuộc hệ thống cung cấp

sửa chữa khung gầm máy kéo | sức khỏe nhân dân | tại vùng địch hậu Rô-vơ-nô1 | tại vùng địch hậu Rô-Vơ-Nô2 | tại vùng địch hậu Rơ-Vơ-Nô3 | tâm lí học liên xô | Tâm lý học bệnh nhân | tâm lý học

tâm thần học | Ta-Rát Séc-Tren-Cô | thâm canh nuôi cá ao hồ | thâm canh sản xuất lúa | thắng lợi vĩ đại | tháng tám năm bốn tư | thanh niên nói về mình | thảo nguyên đại bàng

thể dục thể thao trong gia đình | thế hệ những người không khiếp sợ | thế nào là dở thế nào là hay | theo các quỹ đạo của ga-ga-rin | Theo con đường của lê-nin | theo gót cha anh | theo lệnh cá măng | theo truyền thống các chính ủy quân đội

thép đã tôi thế đấy | thiên văn học giải trí | Thời thơ ấu gian khổ | thực hành nghề nguội | thực tập vi sinh vật học | thuốc lá | thuyền trưởng đơn vị1 | tia sáng xanh

tiếng gọi vĩnh cửu | tiếng nga năm thứ 1 2 3 | tiếng nga qua độc thoại | tiếng nga qua hình vẽ | tiếng nga quyển 4_sách đọc thêm | tiếng nga quyển1- 7 | tiếp xúc với vũ trụ | tiết kiệm điện năng trong nông nghiệp

tiểu đoàn bốn người | tìm hiểu đoàn thanh niên cộng sản lê-nin | Ti-mua cùng đồng đội 1 | ti-mua và đồng đội 2 | Ti-mua và đồng đội | tình bạn chiến đấu vĩ đại | tính cách Nga | tính chất giai cấp của chính sách đối ngoại Liên xô

toán học là đòn bẩy của phát minh | toán học trong hệ sinh thái | toán học trong thi văn | tối ưu hóa kinh tế | tóm lược ngữ pháp tiếng nga | tồn tại quyết định ý thức | trái đất và bầu trời | trái tim Matxcova

trận cáp-ca-dơ | trận Cuốc-xcơ | trận đánh | trật tự và hỗn độn trong thế giới nguyên tử | trên bờ sông hoang vắng | trên đôi cánh lạ | trên đường tới chủ nghĩa xã hội phát triển | triết học khoa học tự nhiên cách mạng khoa học-kỹ thuật

trong chiến hào xta-lin gờ-rát | trường đào tạo bộ trưởng | truyện ngắn xô viết | truyền thuyết hoa hồng | tư bản | từ điển bách khoa nhà hóa học trẻ tuổi | từ điển các môn khoa học tự nhiên Nga Việt | từ điển chính trị vắn tắt

từ điển chủ nghĩa cộng sản khoa học (2) | từ điển chủ nghĩa cộng sản khoa học | từ điển giải thích thổ nhưỡng | từ điển kinh tế chính trị học (2) | từ điển miễn dịch học Nga Việt | từ điển nga-việt bỏ túi | từ điển nga-việt | từ điển tế bào học mô học phôi học Nga việt

từ điển toán học nga-việt | từ điển triết học | từ điển vật lý nga-việt | từ điển y học Nga Việt | Từ hồng trường cho đến sông Hồng_Matxcova 1975 | tuổi ra đời của người công dân | tuổi thơ mãi mãi cùng ta | tuổi trẻ -sách học tiếng nga

tuyển tập các bài tập vật lý đại cương | tuyển tập mác ăng-ghen | tuyển tập Puskin văn xuôi | V.I.Lê-nin bàn về thanh niên | v.i.lê-nin nói về nhà nước xã hội chủ nghĩa | V.I.Lê-nin nói về những nguyên tắc tổ chức đảng vô sản | V.I.Lê-nin sự nghiệp đấu tranh | V.I.Lê-nin thân thế và sự nghiệp

V.I.Lê-nin tiểu sử vắn tắt | V.I.Lê-nin về cách mạng xã hội chủ nghĩa tháng mười vĩ đại | V.I.lênin về giữ gìn sức khỏe của nhân dân lao động và về thể ... | V.I.lê-nin | và nơi đây bình minh yên tĩnh _tên anh chưa có trong danh sách | vai người khác đóng | va-len-tin Xê-Rốp | vật lý đại chúng - electron

vật lý đại chúng-các vật thể vật lí | vật lý đại chúng-phân tử | vật lý đại chúng-photon và hạt nhân | vật lý giải trí | Vaxili Sucsin tuyển tập | Về kỹ thuật | vệ sinh xã hội và tổ chức y tế | về tác phẩm cách mạng vô sản và tên phản bội Cau-xki

về tác phẩm của Ph.Ăng-ghen_nguồn gốc của gia đình của chế đ... | về tác phẩm hai sách lược của đảng dân chủ | về tác phẩm Làm gì của V.I.Lê-nin | Về tác phẩm Lao động làm thuê và tư bản của C.Mác | về tác phẩm nội chiến ở Pháp của C.Mác | về tác phẩm Tiền công giá cả và lợi nhuận của C.Mác | về tác phẩm tuyên ngôn của đảng cộng sản | Về V.I.Lê-nin và gia đình

vì sự thống nhất tất cả các lực lượng chống đế quốc | Viêm dạ dày-ruột do rotavirus | viễn đông liên xô | việt nam cuộc chiến đấu mười ngàn ngày | việt nam đất nước con người | việt nam đất nước của bác hồ | Việt nam đấu tranh vì độc lập và xã hội chủ nghĩa Novoxti... | Việt nam Liên xô 30 năm quan hệ

việt nam liên xô xa mà gần | việt nam | Vla-đi-mia I-lích Lê-nin cuộc đời đấu tranh | Vla-đi-mia I-lích Lê-nin tiểu sử | vô sản tất cả các nước đoàn kết lại | vô tuyến điện ngày nay | Vơ-la-đi-mia I-lích Le-nin | vui chơi với những con số

vùng đất xan-nhi-cốp | xéc-gây Ây-den-xtanh | Xéc-gây Ra-khơ-ma-nhi-nốp | xibiri | Xông vào giông bão

Trang cuối rồi các bạn ơi !!!!

SÁCH CŨ LIÊN XÔ

Những trang thân ái

Tưởng chừng, do những biến cố của lịch sử, dòng văn học Nga mà cụ thể là dòng văn học Nga - Xô Viết đã dần lui khỏi môi trường văn hóa đọc Việt Nam. Thế nhưng, đó chỉ là bề nổi do sự đứt gãy trong xuất bản, dòng chảy văn học Nga vẫn sống mãi với bạn đọc Việt Nam, nhất là những thế hệ sinh ra ở thập niên 1970 - 1980 của thế kỷ 20.

SÁCH ĐẸP

facebook.com/sachdeplehaidoan

SACH CU LIEN XO